การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

THE DEVELOPMENT OF INTEGRATED SUPERVISION MODELS INNOVATION AREAS IN THE UPPER NORTHERN REGION

สิริลักษณ์ วงศ์เพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พ.ศ. 2568

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียน
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัย สิริลักษณ์ วงศ์เพชร

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐิยา ตันตรานนท์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แช่มช้อย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐิยา ตันตรานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเดชาณรงค์)
วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัย : สิริลักษณ์ วงศ์เพชร

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐิยา ตันตรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีพหุระยะที่ใช้วิธีเก็บทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์ตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย บทความวิจัยทางวิชาการและบทความวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศ ด้วยการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการนิเทศเชิงบูรณาการ ประชากร คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 1,115 คน เปิดตาราง เครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ระยะที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ ด้วยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน และระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ด้วยแบบสอบถามจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ มี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) บุคลากร 2) วิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ 3) การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

4) โครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ 5) เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 4) ด้านองค์กรการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และแรงจูงใจ 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กรความผูกพันต่อองค์กรความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางการนิเทศเชิงบูรณากร สรุปได้ว่า พัฒนาการนิเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ สร้างเครือข่ายการนิเทศและความร่วมมือในด้านการศึกษา

3. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน คือ POS MC MIND MODEL ประกอบด้วย 1) หลักการนิเทศเชิงบูรณาการ (Principle) 2) วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ (Objective) 3) ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms) 4) การวัดและประเมินผล (Measurement & Assessment) และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition) ส่วนคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ มี 7 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) คำชี้แจงการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ 2) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้คู่มือ 3) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ 4) แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศ 5) การวัดและประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ 6) ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการดำเนินงาน และ 7) ภาคผนวก จากผลการตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ POS MC MIND MODEL พบว่า ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ได้รับการยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 93

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยรวมมีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การนิเทศ, รูปแบบการนิเทศ, นิเทศเชิงบูรณาการ, พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา, ภาคเหนือตอนบน

The Title : The Development of Integrated Supervision Models Innovation Areas in the Upper Northern Region

The Author : Sirilak Wongpetch

Program : Educational Administration

Thesis Advisors

: Dr. Phubet Poungkaew Advisor

: Associate Professor Dr. Choocheep Puthapraser Co – advisor

: Assistant Professor Dr. Nuttiya Tantranont Co – advisor

ABSTRACT

This research employed a multi-stage mixed-methods design, integrating quantitative and qualitative data collection approaches. The research was conducted in four distinct phases, aligned with the research objectives. Phase 1 involved the research and synthesis, as well as verification, of components and factors facilitating educational supervision. This was achieved through a review of documents, textbooks, research studies, academic research articles, and research articles from both national and international sources. Data was further gathered through a focus group discussion with 11 purposively selected experts. Phase 2 focused on examining the current conditions, problems, and approaches to integrated supervision within educational innovation zone schools in the Upper Northern Region. The population comprised 1,115 administrators and teachers. Using the Krejcie and Morgan table, a sample size of 344 participants was determined. The research instrument for the quantitative data was a 5-point Likert scale questionnaire, and data were analyzed using percentages, means, and standard deviations. For the qualitative aspect of this phase, in-depth interviews were conducted with 11 purposively selected experts to explore integrated supervision guidelines. The instrument used was a semi-structured interview protocol, and data were analyzed through content analysis. Phase 3 involved the development and validation of the integrated supervision model and handbook through an expert seminar involving 15 specialists. Finally, Phase 4 assessed the developed integrated supervision

model and handbook within educational innovation zone schools in the Upper Northern Region, focusing on feasibility and utility. Data were collected using questionnaires administered to 25 purposively selected stakeholders.

The research findings revealed were as follows:

1. The components of integrated supervision comprised five main elements: 1) Personnel, 2) Integrated supervision methods, 3) Monitoring and evaluation of supervision using diverse instruments, 4) Internal school work structure or the nature of the work to be supervised, and 5) Collaborative networks involving all relevant sectors. Factors facilitating integrated supervision were identified across five dimensions: 1) Organizational leadership, 2) Personnel, 3) Educational supervision models and processes, 4) Organizational factors including morale and motivation, and 5) Organizational culture encompassing organizational commitment, staff relationships, and collaboration.

2. The research of the current conditions, problems, and approaches to integrated supervision in educational innovation zone schools in the Upper Northern Region revealed that the overall current conditions were at a moderate level. In contrast, the overall problems were perceived to be at a high level. The synthesized approaches to integrated supervision indicated a need to develop supervision in alignment with the objectives of establishing educational innovation zones, utilizing Professional Learning Communities (PLC) in conjunction with information and communication technology, communication platforms via various channels, and the creation of supervision networks and educational collaboration.

3. The developed integrated supervision model for educational innovation zone schools in the Upper Northern Region was named the POS MC MIND MODEL, consisting of: 1) the Principle of Integrated Supervision, 2) the Objective of Integrated Supervision, 3) Systems and Mechanisms, 4) Measurement & Assessment, and 5) Condition for Success. The integrated supervision handbook comprised seven components: 1) Instructions for using the integrated supervision model, 2) Relevant information for handbook utilization, 3) The integrated supervision model, 4) Guidelines for model application, 5) Measurement and evaluation of the integrated supervision model's use, 6) Recommendations and techniques for implementation, and 7) Appendices. The validation of the POS MC MIND MODEL through an expert seminar demonstrated a correctness and appropriateness rating of 93%.

4. The evaluated supervision model for educational innovation zone schools in the Upper Northern Region indicates the highest levels of feasibility, utility, and acceptance. Similarly, the overall supervision handbook for educational innovation zone schools in the Upper Northern Region demonstrates the highest levels of feasibility, utility, and acceptance.

Keywords: Supervision, Supervision Model, Integrated Supervision, Educational Innovation Zone, Upper Northern Region

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว ถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการ วิธีวิทยาการวิจัย ทักษะการทำวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูง และความเอาใจใส่ ดูแลให้ความช่วยเหลือทุกวิธีการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐิยา ตันตรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา กำลังใจ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทำให้ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แช่มช้อย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ชนาธิป ทุ้ยแป ดร.ฉัตรชัย หวังมีจงมี ดร.ยุพิน บัวคอม นางสมชื่อ กอปรคุณูปการ นายนพดล โป่งอ้าย และนางสาววงเดือน สุวรรณศิริ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในการประสานงาน

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนนวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทุกโรงเรียนที่ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง ดร.มธุรส ประภาจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร นายคงกระพัน เวฬุสาโรจน์ ดร.สยาม เรืองสุกใส ดร.อุทัย ปัญญาโกญ นายประวัติ ผันผาย นายวีระ อุสาหะ ผู้ทรงคุณวุฒิกรุณาให้ข้อมูลสำคัญต่อการวิจัย ตลอดทั้งให้ที่กำลังใจในการศึกษาปริญญาเอกครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคน ที่เป็นแบบอย่างความอดทนไม่ท้อถอยคอยห่วงใยให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้คุณความดีใด ๆ ที่เกิดจากดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สิริลักษณ์ วงศ์เพชร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... **ข**

ABSTRACT ..... **ง**

กิตติกรรมประกาศ ..... **ช**

สารบัญ ..... **ซ**

สารบัญตาราง ..... **ฏ**

สารบัญภาพ ..... **ต**

บทที่

1 บทนำ **1**

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 5

ขอบเขตของการวิจัย 6

นิยามศัพท์เฉพาะ 12

กรอบแนวคิดการวิจัย 18

2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง **20**

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา 21

แนวคิดทฤษฎีระบบ 23

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา 30

แนวคิดที่เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศการศึกษา 54

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ 103

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคู่มือและการพัฒนาคู่มือ 115

บริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 124

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 151

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3 วิธีดำเนินการวิจัย 165

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 165

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 170

ระยะที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 177

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 183

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 186

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 186

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 201

ระยะที่ 3 การพัฒนาตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 254

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 342

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 351

สรุปผลการวิจัย 351

อภิปรายผล 365

ข้อเสนอแนะ 378

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม **382**

ภาคผนวก **401**

ภาคผนวก ก หนังสือเชิญประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 402

ภาคผนวก ข แบบสรุปผลตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 405

ภาคผนวก ค แบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 418

ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย หัวข้อวิจัย การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 428

ภาคผนวก จ สรุปแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นแบบสอบถามสภาพปัญหา ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 430

ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุญาตเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ 442

ภาคผนวก ช ผลการนำไปใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน 443

ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารและครูโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน 462

ภาคผนวก ฌ หนังสือเชิญสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 466

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ญ แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 469
ภาคผนวก ฎ หนังสือเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ยก (ร่าง) รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 475
ภาคผนวก ฏ หนังสือเชิญสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน.....478
ภาคผนวก ฐ แบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ.....481
ภาคผนวก ฑ หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ.....486
ภาคผนวก ฒ คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 492
ภาคผนวก ณ หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.....493
ภาคผนวก ด ผลงานการเผยแพร่บทความวิจัย 494
ประวัติผู้วิจัย.....**497**

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	การสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น	40
2.2	การสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา	43
2.3	การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศการศึกษา	52
2.4	การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบคลินิก	61
2.5	การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง	67
2.6	เปรียบเทียบลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) และการชี้แนะ (Coaching)	74
2.7	การสังเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)	86
2.8	การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบ PIDRE	91
2.9	การสังเคราะห์ความสัมพันธ์รูปแบบการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	94
2.10	จุดเด่นและประโยชน์จากการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ และการนิเทศแบบ PIDRE ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	95
2.11	การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	101
2.12	การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดของนักการศึกษา	110
2.13	สังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือ	120
2.14	จำนวนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกแต่ละจังหวัดนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	145
2.15	จำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2567	148
2.16	จำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567	149

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
2.17	จำนวนนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 9 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2567	149
2.18	จำนวนนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 6 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567	150
2.19	ข้อมูลจำนวนนักเรียน ครู และผู้บริหาร โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ปีการศึกษา 2567	150
4.1	ผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	187
4.2	ผลการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (n = 11)	188
4.3	ผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการจัดสนทนากลุ่ม	190
4.4	ผลการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการจัดสนทนากลุ่ม	196
4.5	เพศ	202
4.6	อายุ	202
4.7	ระดับการศึกษา	202
4.8	ตำแหน่งหน้าที่ในงานปฏิบัติงาน	203
4.9	ประสบการณ์ทำงาน	203
4.10	ประสบการณ์การทำงานโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	204
4.11	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ในแต่ละด้านภาพรวมแยกเป็นรายด้าน	205

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิง บูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านบุคลากรนิเทศ ผู้นิเทศ	206
4.13	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบด้านบุคลากรนิเทศ ผู้รับการนิเทศ	208
4.14	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อย กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ	210
4.15	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิง บูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อย การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ	212
4.16	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบ ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อย กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	213
4.17	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบ ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย	215

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.18 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศ เชิง บูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ตอนบนองค์ประกอบ ด้าน โครงสร้างงานภายใน โรงเรียน หรือลักษณะงาน ที่จะไปนิเทศ 217

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.19	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบ ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน	218
4.20	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	225
4.21	สรุปสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริง ข้อเสนอแนะ ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	255
4.22	ผลการพิจารณารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)	287
4.23	ผลการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ข้อมูลทั่วไป	340
4.24	ผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	341
4.25	ผลการตรวจสอบคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	342
4.26	ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน	345
4.27	ผลการประเมินการความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	347

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.28 ผลการประเมินการความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 349

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	19
2.1	รูปแบบการนิเทศการสอนแบบ PIDRE	89
4.1	(ร่างที่ 1) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	286
4.2	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	317

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 มาตรา 54 ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาของรัฐไว้ ดังนี้ 1) รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามช่วงวัย 2) รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย 3) รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ และ 4) รัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560, 2560)

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) 2) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) 3) หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และ 4) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติยังได้นำเอาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จากแนวคิดดังกล่าว แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและ

กระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี คุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นสองจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งได้รับการเลือกให้เป็นจังหวัดนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox) ภายใต้ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 การดำเนินงานในพื้นที่นี้มีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) การคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมถึงการขยายผลไปยังสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) การกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และ 4) การสร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562) เนื่องจากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละพื้นที่มีความต้องการและความท้าทายในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน ได้แก่ สภาพภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม และความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ตัวอย่างเช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศสูงและติดชายแดน จึงมีความต้องการในการจัดการศึกษาที่เน้นการลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กด้อยโอกาสจากหลากหลายชาติพันธุ์ โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดตั้งองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในพื้นที่ที่มีความท้าทายทางภูมิศาสตร์และการเข้าถึงทรัพยากรนั้นมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2567)

นอกจากนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการออกแบบ

นวัตกรรม โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลประสบปัญหาขาดแคลนเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน รวมถึงปัญหาการขาดแคลนทักษะและแรงจูงใจของบุคลากรในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่, 2567) นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบปัญหาและอุปสรรคโรงเรียนแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจส่งผลต่อการออกแบบนวัตกรรม โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลประสบปัญหาขาดแคลนเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน ทักษะและแรงจูงใจของบุคลากรในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่เพียงพอ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่, 2567) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

ปีการศึกษา 2564 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ รวมทั้งโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต้องการการนิเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยครูมีความต้องการการนิเทศติดตามในประเด็นการส่งเสริมทักษะการสอนเชิงรุกมากที่สุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่, 2564) ในส่วนของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ใช้รูปแบบการนิเทศหลายรูปแบบ เช่น การนิเทศทางไกล การนิเทศทางตรง และการนิเทศเชิงบูรณาการ ซึ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน และการปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (กฤษณะ เลิศวิชานันท์, 2564) ทั้งนี้ การนิเทศการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยเฉพาะในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีความท้าทายในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของครูและผู้เรียน ในปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ พบว่าสิ่งสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของนักเรียน คือ การมีครูที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันกับผู้บริหารและครู เพื่อพัฒนาตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานไปในทางที่ดีขึ้น (ศิลา สงอาจินต์ และคณะ, 2561)

การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่จะช่วยให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาควรมีลักษณะรูปแบบการนิเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา แต่จากการศึกษางานวิจัย พบว่า ยังไม่พบงานวิจัยรูปแบบการนิเทศการศึกษาที่สามารถบรรลุตามเป้าหมายทั้ง 4 ข้อ แต่มีผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศการศึกษาบางรูปแบบ

ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละข้อมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก รูปแบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยง รูปแบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ และรูปแบบการนิเทศแบบ PIDRE (สุภาภรณ์ ใจสุข, 2563; สุรัชดา ภูรับพา, 2564; โสภาพร ไสยแพทย์, 2565) รวมทั้งการนิเทศการศึกษาผสมผสานกับรูปแบบการนิเทศทางไกล และรูปแบบการนิเทศการศึกษาที่ใช้สื่อดิจิทัล และเทคโนโลยีที่จะช่วยให้การนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พบว่า รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น มีผลการประเมินรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้งสองรายการ และครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังการส่งเสริมสูงกว่าก่อนการส่งเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (วาสนา บุญมาก และมนสิช สิทธิสมบูรณ์, 2564)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาและเป็นกลไกในการจัดการศึกษา จึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาโดยบูรณาการรูปแบบการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเหมาะสมกับแต่ละบริบทพื้นที่แตกต่างกัน ทั้งด้านภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ตามความต้องการของท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูถึงความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการของจังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มุ่งหวังให้เป็นอีกทางเลือกในการใช้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

คำถามการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีคำถามในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

2. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีสภาพปัจจุบัน ปัญหา และมีแนวทางการนิเทศอย่างไร

3. รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ควรมีลักษณะอย่างไร

4. ผลการตรวจสอบ ประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

4. เพื่อประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ

ได้รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการนิเทศการศึกษา

2. ประโยชน์เชิงนโยบาย

2.1 ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศึกษานิเทศก์ ได้รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภาคเหนือตอนบน และสามารถขยายผลไปยังพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอื่น

2.2 ได้แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด สำหรับขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบาย

การศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

3. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

3.1 ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สามารถนำรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการไปนิเทศการศึกษา พัฒนาผู้บริหารด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3.2 โรงเรียนเกิดการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในโรงเรียนอื่น

3.3 ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา

3.4 ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศึกษานิเทศก์เกิดความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. การสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Study) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 18 แหล่งข้อมูล

2. ตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา

ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน 4) อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ที่เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน 5) ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน 6) คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 56 คน ครูโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 1,059 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,115 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 49 คน และครูโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 295 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยรวมทั้งสิ้น จำนวน 344 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เทียบหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กับสัดส่วนจำนวนผู้บริหารและสัดส่วนจำนวนครูของแต่ละโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. การศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติตามที่กำหนด ดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน 4) อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ที่เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน 5) ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ

พิเศษ จำนวน 2 คน 6) คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน

ระยะที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

1. พัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

1.1 ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 และการสังเคราะห์ (Document Study) แหล่งข้อมูลเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนี้

1.1.1 การสังเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษาจากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 12 แหล่งข้อมูล สรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละกระบวนการนิเทศการศึกษา

1.1.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการที่ได้จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 20 แหล่งข้อมูล สรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 50 และสรุปความสัมพันธ์ของการนิเทศส่งผลต่อการเป้าหมายของการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจาก 4 รูปแบบการนิเทศ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และการนิเทศ PIDRE มาร่างแนวทางพัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1.1.3 การสังเคราะห์คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการที่ได้จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 11 แหล่งข้อมูล สรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50

ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อดำเนินการยก (ร่าง) รูปแบบและยก (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ ครู คณะกรรมสถานคึกษา นักวิชาการ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี

จำนวน 2 คน 3) ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 5 คน 4) อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ที่เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน 5) ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน 6) ครูที่มีประสบการณ์การสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน 7) คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน 8) นักวิชาการที่มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 1 คน

2. ตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษาด้านการศึกษา มีประสบการณ์เป็นคณะทำงานเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มีเกณฑ์การคัดเลือก ประกอบด้วย 1) นักวิชาการระดับกระทรวงศึกษาธิการที่มีประสบการณ์การดำเนินงานเรื่องโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีผลงานการดำเนินงานของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 5 คน 4) ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างน้อย 2 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน 5) อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์และมีประสบการณ์เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 2 คน

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จำนวน 25 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน 4) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 6 คน 5) ครูที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน 6) ครูที่สอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. องค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

1.1 บุคลากร ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้นิเทศ

1.1.2 ผู้รับการนิเทศ

1.2 วิธีการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ

1.2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ

1.2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

1.3 การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

1.4 โครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

1.5 เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ

2.2 ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

2.3 ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.4 ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ

2.5 ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ

3. รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ

3.2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ

3.3 ระบบและกลไก

3.3.1 ปัจจัยนำเข้า

3.3.2 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

3.3.3 ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

3.3.4 ผลลัพธ์ (ระยะยาว) ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

3.3 การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ

3.4 เงื่อนไขความสำเร็จ

4. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ศึกษาตามกรอบเนื้อหาขององค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อ 1

5. คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

5.1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

5.2 ขอบเขตเนื้อหาและข้อมูลสารสนเทศ

5.3 รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.4 แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.5 การวัดและประเมินผลคู่มือรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.7 ภาคผนวก

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า ปีการศึกษา 2565 ถึงปีการศึกษา 2567

4. ขอบเขตด้านสถานที่

4.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่

4.1.1 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

4.1.2 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

4.1.3 โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

4.1.4 โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

4.1.5 โรงเรียนแม่แจ่ม

4.1.6 โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม

4.1.7 โรงเรียนแม่แตง

4.1.8 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

4.1.9 โรงเรียนมัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ

4.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

4.2.1 โรงเรียนแม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)

4.2.2 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

4.2.3 โรงเรียนขุนยวมวิทยา

4.2.4 โรงเรียนปายวิทยาคาร

4.2.5 โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

4.2.6 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา หมายถึง ข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ (f) จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา จึงจะนำมาไปใช้

องค์ประกอบของปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา หมายถึง ข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์

และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา จึงจะนำไปใช้

องค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาที่ได้รับการตรวจสอบและยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญของการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคลากรนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) วิธีการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา 2.2 การวางแผนการนิเทศการศึกษา 2.3 การกำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 3) การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย และ 4) โครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ 5) เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาที่ได้รับการตรวจสอบและยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าตัวแปรเกี่ยวข้องและมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร ได้แก่ผู้นำองค์กรและภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ 3) ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 4) ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ และ 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ

การนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง การบูรณาการรูปแบบการนิเทศ 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) และการนิเทศแบบ PIDRE บูรณาการร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งระดับสถานศึกษา ระดับครู และระดับนักเรียน

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการที่สังเคราะห์กระบวนการนิเทศมาจากรูปแบบการนิเทศ 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) และการนิเทศแบบ PIDRE มาใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษาร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหาร

โดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา เกิดประสิทธิภาพการนิเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ
2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ
3. ระบบและกลไก ประกอบด้วย
   3.1 ปัจจัยนำเข้า
   3.2 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.3 ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงปริมาณ
   3.4 ผลลัพธ์ (ระยะยาว) ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ
4. การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ
5. เงื่อนไขความสำเร็จ

กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง การนำกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการที่สังเคราะห์มาได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ และ ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลนิเทศ นำใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษาร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหาร โดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ (Online, On – Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เกิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการมี 4 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning) หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การแต่งตั้ง คณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศ การวางแผนและจัดทำแผนการนิเทศ ลำดับขั้นตอนวิธีการนิเทศ รวมถึงแนวทางในการดำเนินการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เกิดจากการร่วมคิดของทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งขั้นตอนการวางแผนกำหนดทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้

1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ
2. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ
3. การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา
4. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ
5. การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ

ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) หมายถึง การดำเนินงานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจร่วมกันถึงประโยชน์ คุณค่าของการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของ สถานศึกษา โดยการสร้างการรับรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษา ซึ่งการสร้างความตระหนักมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ
2. การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน
3. จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) หมายถึง การปฏิบัติการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือ มีการประชุมสร้างเครื่องมือ การดำเนินการตามแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ มีการเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ ซึ่งการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุม การสร้างเครื่องมือ
2. การดำเนินการตามแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ
3. การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ผลการนิเทศเป็นอย่างไร หากมีปัญหาคงต้องตรวจสอบดูใหม่ แล้วปรับปรุงการนิเทศและประเมินผลอีกครั้ง เมื่อพอใจแล้วจึงถือว่าการนิเทศนั้นประสบผลสำเร็จ ซึ่งการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินและการติดตามผล

2. การสะท้อนผล

3. การสรุปผลการนิเทศ

4. การวางแผนการนิเทศครั้งต่อไป

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง เอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการนำรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการไปใช้ปฏิบัติโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ
2. ขอบเขตเนื้อหาและข้อมูลสารสนเทศ
3. รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ
4. แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ
5. การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ
6. ข้อเสนอแนะและเทคนิคการนิเทศเชิงบูรณาการ
7. ภาคผนวก

การตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีต่อรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้านความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

ความถูกต้อง หมายถึง รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนตรงกับวัตถุประสงค์และเป็นไปตามกฎระเบียบหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ความเหมาะสม หมายถึง รูปแบบและคู่มือมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ พอดี ไม่ขัดแย้งกันของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนกับการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง ความคิดเห็นเชิงประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีต่อรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เกี่ยวกับระดับของด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

ความเป็นไปได้ หมายถึง รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนได้จริงและมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จและถูกต้องตามวัตถุประสงค์

ความเป็นประโยชน์ หมายถึง รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จและถูกต้องตามวัตถุประสงค์

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีดังนี้

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน

3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น ได้แก่

3.1 ใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทพื้นที่

3.2 จัดหาสื่อการสอนรูปแบบใหม่

3.3 สร้างภาคีร่วมพัฒนาบุคลากรในพื้นที่

3.4 การสอบและการประเมินผลต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา

3.5 การบริหารจัดการช่วยลดภาระโรงเรียน

4. กระจายอำนาจให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีอิสระในการบริหารจัดการหลักสูตรบุคลากร และการจัดการเรียนการสอนได้เอง ให้โรงเรียนและพื้นที่สร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้โดยยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่สำคัญ

โรงเรียนมัธยมศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน หมายถึง สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบนใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งหมด 15 โรงเรียน รายละเอียดดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่

1.1 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

1.2 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

1.3 โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

1.4 โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

1.5 โรงเรียนแม่แจ่ม

1.6 โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม

1.7 โรงเรียนแม่แตง

1.8 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

1.9 โรงเรียนมัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ

2. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

2.1 โรงเรียนแม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)

2.2 โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ

2.3 โรงเรียนขุนยวมวิทยา

2.4 โรงเรียนปายวิทยาคาร

2.5 โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

2.6 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ครั้งนี้ใช้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีพหุระยะ (Multi Stages Mixed Method) ใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม รวมทั้งประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ นำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
    1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
    1.2 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดทฤษฎีระบบ
    2.1 ความหมายของทฤษฎีระบบ
    2.2 องค์ประกอบของทฤษฎีระบบ
    2.3 ขั้นตอนการพัฒนาระบบ
    2.4 ระบบและกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
    3.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
    3.2 ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา
    3.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
    3.4 องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา
    3.5 ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา
    3.6 ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา
    3.7 กระบวนการนิเทศการศึกษา
4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศการศึกษา
    4.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก
    4.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยง
    4.3 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง
    4.4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบ PIDRE

5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
   5.1 ความหมายของรูปแบบ
   5.2 ประเภทของรูปแบบ
   5.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
   5.4 การสร้างและการพัฒนารูปแบบ
   5.5 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ
6. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคู่มือและการพัฒนาคู่มือ
   6.1 ความหมายของคู่มือ
   6.2 ประเภทของคู่มือ
   6.3 องค์ประกอบของคู่มือ
   6.4 การสร้างและตรวจสอบคู่มือ
7. บริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
   7.1 พระราชบัญญัติโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
   7.2 เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
   7.3 พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง
   7.4 การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
   7.5 โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   8.1 งานวิจัยในประเทศ
   8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักการศึกษากล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้หลากหลาย เช่น ฮอย และเซอร์ชิว (Hoy & Cecil, 1996) กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาว่าการบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือและความร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยให้บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม เห็นด้วยและดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้และพึงยึดปฏิบัติโดยเคร่งครัด

สุภัค ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2558) พบว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาส่งผลให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

จิตรจรูญ ทรงวิทยา (2562) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาไว้ว่าหมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมเป็นพลเมืองที่ดี และสามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตามขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป เพื่อสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายที่นักวิชาการจำแนกไว้มีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วยการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ผู้วิจัยศึกษาพบว่านักวิชาการหลายท่านได้ให้ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกัน ดังนี้

Jarvis (1989) จำแนกขอบข่ายการบริหารการศึกษาไว้ 6 ประการ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน 2) การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณ 5) การบริหารงบประมาณและธุรการ 6) การบริหารงานพิเศษต่าง ๆ

Smith (2002) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 3 ประการ คือ 1) งานวิชาการ 2) งานบุคลากร 3) ส่วนงานอื่น ๆ

ถนัด เดชทรัพย์ (2550) ได้สรุปถึงการศึกษาการบริหารจัดการ 4 M ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาก้าวไกลทันโลกแห่งนวัตกรรมยุค Thailand 4.0 ประกอบด้วยหลัก ได้แก่ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Materials) 4) การจัดการ (Management) และยังได้ศึกษาทฤษฎีความคิดหลักการบริหารของ Luther Gulick ที่เป็นที่รู้จักกันดีในตัวอักษรย่อที่ว่า “POSDCORB” กลายเป็นคัมภีร์ของการจัดองค์การในต้นยุคของศาสตร์การบริหาร ซึ่งตัวย่อแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

P – Planning	หมายถึง	การวางแผน
O – Organizing	หมายถึง	การจัดองค์การ
S – Staffing	หมายถึง	การจัดคนเข้าทำงาน
D – Directing	หมายถึง	การสั่งการ
Co – Coordinating	หมายถึง	ความร่วมมือ
R – Reporting	หมายถึง	การรายงาน
B – Budgeting	หมายถึง	งบประมาณ

กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์ (2559) ศึกษาและสรุปขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ 1) การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การบริหารงานงบประมาณ เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานด้านงบประมาณ งานบริหารทรัพย์สิน งานบัญชีการเงิน ตลอดจนการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้านงบประมาณและการเงิน 3) การบริหารงานบุคคลคือ กระบวนการสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา การดูแลสวัสดิการ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และ 4) การบริหารงานทั่วไป หมายถึงการประสาน สนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาทุกรูปแบบ ตามหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งทุกภาคส่วนร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารและประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยให้สรุปความหมายของขอบข่ายการบริหารการศึกษาหลากหลายแต่โดยรวมสรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารการศึกษาจะแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ เช่น การพัฒนาสูตรและการสอน 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารทั่วไป เช่น การดูแลอาคารสถานที่และบริเวณ การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน 4) การบริหารงบประมาณและธุรการ และ 5) การบริหารงานพิเศษต่าง ๆ

แนวคิดทฤษฎีระบบ

ความหมายของระบบและกลไก

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบและกลไก พบว่า มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของระบบไว้อย่างหลากหลายดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายไว้ว่า ระบบ คือกลุ่มของสิ่งซึ่งมีลักษณะประสานเข้าเป็นสิ่งเดียวกันตามหลักแห่งความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกัน ด้วยระเบียบของธรรมชาติหรือหลักเหตุผลทางวิชาการ เช่น ระบบประสาท ระบบทางเดินอาหาร ระบบจักรวาล ระบบสังคม ระบบการบริหารประเทศสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2560) ให้คำนิยามของคำว่าระบบ (System) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ โดยขั้นตอนการปฏิบัติงานต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งรูปแบบของเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2561) ให้ความหมาย คำนิยามของกลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการดำเนินการหรือเคลื่อนไหวหรือขับเคลื่อนอยู่ได้ โดยต้องมีการกำหนดหรือจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วิธีการ อุปกรณ์ การจัดองค์กร หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงานให้ระบบขับเคลื่อน

ทิศนา แขมมณี (2564) ให้คำจำกัดความไว้ว่า ระบบมีลักษณะที่สื่อสารกัน 2 แนว คือ 1) ระบบในแง่ของการคิดเป็นระบบ (Systematic Thinking) เป็นการกำหนดองค์ประกอบ และการจัดองค์ประกอบของระบบให้มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งระบบในลักษณะนี้จะเป็นผังการดำเนินงานหรือการทำงานใดงานหนึ่งอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และ 2) ระบบในแง่ของการคิดเชิงระบบ เป็นการจัดระบบด้วยวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ได้แก่ การจัดองค์ประกอบของระบบในกรอบความคิดของตัวป้อน กระบวนการ กลไกควบคุม ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ โดยมีการนำเสนอผังของระบบในรูปแบบของระบบที่สมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2567) กล่าวถึงกลไกใน 2 ลักษณะ คือ 1) กลไกการดำเนินการ ประกอบด้วย ส่วนราชการดำเนินการโดยผ่านความเห็นชอบของฝ่ายบริหาร และส่วนราชการดำเนินการโดยผ่านความเห็นชอบของ คณะอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน และ 2) กลไกการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย เครื่องมือ หรือระบบ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนา เช่น การส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล การรายงานความก้าวหน้า การพัฒนาของบุคลากรในภาพรวมอย่างสม่ำเสมอ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปความหมายของระบบและกลไก ระบบ (System) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ โดยขั้นตอนการปฏิบัติงานต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งรูปแบบของเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่น ๆ กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการดำเนินการหรือเคลื่อนไหวหรือขับเคลื่อนอยู่ได้โดยต้องมีการกำหนดหรือจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

ในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วิธีการ อุปกรณ์ การจัดองค์กร หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงานให้ระบบขับเคลื่อน

องค์ประกอบของระบบและกลไก

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบและกลไก พบว่า มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบและกลไกไว้ ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2556) กล่าวว่า ส่วนประกอบสำคัญของระบบ ควรประกอบด้วย

1. ตัวป้อน (Input) คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบนั้น หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบนั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบใดระบบหนึ่งจะมีจำนวนและความสำคัญมากน้อยเพียงใดมักขึ้นอยู่กับความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้จัดระบบ

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการบรรลุเป้าหมาย ระบบอาจมีองค์ประกอบเหมือนกันแต่อาจมีลักษณะของการจัดความสัมพันธ์แตกต่างกันได้ แล้วแต่ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของผู้จัดระบบ

3. ผลผลิต (Product) คือ ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินงาน หากผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้แสดงว่าระบบนั้นมีประสิทธิภาพ หากผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง แสดงว่าระบบนั้นยังมีจุดบกพร่อง ควรที่จะพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกระบวนการหรือตัวป้อนซึ่งเป็นเหตุให้เกิดผลนั้น

4. กลไกควบคุม (Control) คือ กลไกหรือวิธีการที่ใช้ในการควบคุมหรือตรวจสอบกระบวนการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะเป็นข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและตัวป้อนซึ่งสัมพันธ์กับผลผลิตและเป้าหมายนั้น

มนตรี แย้มกสิกร (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย

1. ปัจจัย (Input) ที่เป็นวัตถุดิบในการป้อนเข้าสู่ระบบ อาจเป็นสิ่งของ ความคิด เงิน บุคคล ซึ่งจำเป็นต้องใช้เพื่อให้ระบบดำเนินต่อไป

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินไปเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของระบบนั้น ๆ

3. ผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output) หมายถึง ผลที่เกิดจากการกระทำโดยกระบวนการอาจบรรลุหรือไม่บรรลุตามเป้าหมายของระบบและอาจเกิดผลที่ไม่ได้คาดหวังก็ได้

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ผลที่เกิดจากการประเมินผลของผลผลิตหรือผลลัพธ์ เพื่อนำไปปรับปรุงข้อมูลที่ป้อนเข้าและกระบวนการให้มีความสมบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2560) ระบุว่าองค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ส่วนกลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็น ผู้ดำเนินงาน

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2561) กล่าวว่า ตัวแบบระบบกลไกและการขับเคลื่อนระบบด้วยกลไก ประกอบด้วย ระบบ (System) และสภาพแวดล้อม (Environment) โดยภายใต้สภาพแวดล้อมประกอบด้วย ตัวป้อนหรือสิ่งที่ป้อนเข้าไปหรือปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิตหรือผลงาน (Output) ผลลัพธ์(Outcome) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

ทวน เที่ยงเจริญ (2563) สรุปรูปแบบสถานศึกษาเชิงระบบ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยป้อน (Inputs) ได้แก่ บุคลากร โครงสร้างกฎหมาย องค์การปกครองท้องถิ่น นโยบายรัฐบาลและท้องถิ่น ทฤษฎีและความรู้ รัฐบาลกลางและรัฐงบประมาณ และกลุ่มองค์การต่าง ๆ

2. กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) ได้แก่ โครงสร้าง หลักสูตร การสื่อสาร แรงจูงใจ การพัฒนาอาชีพ การตัดสินใจ วัฒนธรรม พัฒนาการสอนของครูการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำ

3. ผลผลิต (Outputs) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลงานครู ความเจริญงอกงามของบุคคล นักเรียนลาออกกลางคัน การรับครูและบุคลากรเข้าทำงาน ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน การขาดเรียนของนักเรียน การขาดงานของบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับฝ่ายบริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน ความพึงพอใจในงานของครูและเจ้าหน้าที่ และระบบทั้งปัจจัยป้อน (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs) จะมีผลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อปรับปรุงตั้งแต่ปัจจัย (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของระบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัย (Input) ที่เป็นวัตถุดิบในการป้อนเข้าสู่ระบบ อาจเป็นสิ่งของ ความคิด เงิน บุคคล ซึ่งจำเป็นต้องใช้เพื่อให้ระบบดำเนินต่อไป 2) กระบวนการ (Process) หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินไปเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของระบบนั้น ๆ 3) ผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output) หมายถึง ผลที่เกิดจากการกระทำโดยกระบวนการ อาจบรรลุหรือไม่บรรลุตามเป้าหมายของระบบและอาจเกิดผลที่ไม่ได้คาดหวังก็ได้ 4) ผลลัพธ์ (Outcome) 5) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

ขั้นตอนการพัฒนาระบบ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบและกลไก พบว่า มีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาระบบ ดังนี้

โกวัฒน์ เทศบุตร (2554) สรุปหลักการของกระบวนการพัฒนาระบบ (The Systems Development Life Cycle: SDLC) ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาระบบ (Systems Investigation) เพื่อให้ทราบสภาพประกอบเป็นอยู่จริง (Facts) ของระบบ

2. การวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis) เพื่อให้ทราบจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ของระบบปัจจุบัน และความต้องการของผู้ใช้ระบบ

3. การออกแบบระบบ (System Design) เพื่อให้ได้ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

4. การนำระบบไปใช้ (Systems Implementation) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามวิธีการหรือขั้นตอนใหม่

5. การตรวจสอบ ทบทวนระบบ (Systems Review) เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงานตามระบบใหม่ และการปรับแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทิศนา แขมมณี (2564) กล่าวว่า การสร้างระบบหรือการจัดระบบ ควรเป็นไปตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของระบบ ระบบทุกระบบต้องมีจุดมุ่งหมายของตน ดังนั้น การสร้างระบบใด ๆ สิ่งสำคัญประการแรกคือ ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของระบบให้ชัดเจน

2. การศึกษาหลักการหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ช่วยทำให้ระบบมีพื้นฐานที่มั่นคงขึ้น

3. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้ผู้สร้างหรือจัดระบบได้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้ระบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการจัดองค์ประกอบและจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลาย การนำข้อมูลจากความเป็นจริงมาใช้ในการสร้างระบบจะช่วยขจัดหรือป้องกันปัญหาอันจะทำให้ระบบนั้นขาดประสิทธิภาพ

4. การกำหนดองค์ประกอบของระบบ ได้แก่ การพิจารณาว่า มีอะไรบ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จ นอกจากนั้น การกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรของระบบสามารถใช้วิธีการทดสอบทางสถิติเข้ามาช่วยคัดสรรหาองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ได้ด้วย

5. การจัดกลุ่มองค์ประกอบ ได้แก่ การนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิดและดำเนินการในขั้นต่อไป

6. การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ขั้นนี้ต้องใช้ความคิดและความรอบคอบอย่างมาก ผู้จัดระบบต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลขึ้นต่อกันในลักษณะใดสิ่งใดควรมาก่อนมาหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานกันไปได้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ใช้เวลาในการพิจารณา นอกจากจะอาศัยหลักตรรกะแล้ว ยังสามารถใช้วิธีการทดสอบทางสถิติเข้ามาช่วยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหลายได้ว่า อะไรสัมพันธ์กันโดยตรงหรือโดยอ้อม

7. การจัดผังระบบ เมื่อจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้ลงตัวแล้ว ผู้จัดระบบสามารถนำเสนอความคิดออกเป็นผังจำลองความคิดของตน ซึ่งลำดับขั้นตอนนี้คือผลของการกำหนดองค์ประกอบของระบบ และการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ หรืออาจนำเสนอผังระบบที่สมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน คือ ตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต กลไกควบคุม และข้อมูลป้อนกลับ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการพัฒนาระบบมีขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาระบบ 2) การวิเคราะห์ระบบเพื่อให้ทราบจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ของระบบปัจจุบัน และความต้องการของผู้ใช้ระบบ) การออกแบบระบบเพื่อให้ได้ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพ 4) การนำระบบไปใช้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามวิธีการหรือขั้นตอนใหม่ 5) การตรวจสอบ ทบทวนระบบเพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงานและการปรับแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระบบและกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ มีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับระบบและกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างหลากหลาย ดังนี้

ฑิฆัมพร บุญมาก (2558) กำหนดองค์ประกอบของระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิทยากร สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ งบประมาณ

2. ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การศึกษาคุณลักษณะผู้เรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลและการให้ข้อมูลป้อนกลับ

3. ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนรู้และครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครู

4. ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย การรายงานผลและการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ณัฐชา แก้วเนตร (2561) กำหนดองค์ประกอบของระบบพัฒนาครูโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ผู้บริหาร หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอน ทรัพยากรที่มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และสภาพแวดล้อม

2. ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

3. ผลผลิต หมายถึง ประกอบด้วย ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนรู้ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้

4. ข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย การรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา และการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาครั้งต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) สรุปกลไกการขับเคลื่อนระบบการพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0 ควรมีลักษณะดังนี้

1. กลไกกำกับคุณภาพการพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0

1.1 การกำกับคุณภาพการพัฒนาครูเพื่อให้เป็นไปตามสมรรถนะของครูสมรรถนะสูงที่กำหนดขึ้น องค์กรวิชาชีพครูหรือคุรุสภา ควรกำหนดมาตรฐานในการพัฒนาครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและเพื่อใช้ในการขอเลื่อนวิทยฐานะ ทั้งนี้ การกำหนดเกณฑ์ควรเป็นไปตามรูปแบบการพัฒนาครูที่กำหนดขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาอย่างแท้จริง

1.2 การกำหนดมาตรฐานการพัฒนาครูโดยองค์กรวิชาชีพหรือคุรุสภา โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะครู (Competency Based) และความสามารถในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน (Outcome Based)

2. กลไกกำกับระบบการพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0

จัดตั้งเครือข่ายเบญจภาคีระดับชาติ ประกอบด้วย 1) สถาบันผลิตครู 2) หน่วยงานใช้ครู (สพฐ. สอศ. สช. อปท.) 3) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทาง การศึกษา (4) คุรุสภา และ 5) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายไตรภาคีเชิงพื้นที่ระดับจังหวัด ประกอบด้วย 1) สถาบันผลิตครู 2) สถานศึกษา และ 3) ต้นสังกัดของสถานศึกษาในจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานในการพัฒนาครูมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการจัดตั้งเครือข่ายนี้ คือ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ร่วมกับสถาบันคุรุพัฒนา ซึ่งกลไกขับเคลื่อนระบบพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0 ข้างต้น ควรมีระบบการพัฒนาครูที่สอดรับเป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเป้าหมายของระบบการพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0 ด้านผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาครู ด้านรูปแบบการพัฒนาครู และด้านการบริหารระบบการพัฒนาครู

เจษฎา จันทร์เปล่ง (2565) สรุปว่า องค์ประกอบของระบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาแบบ 4.0 ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ผู้บริหาร หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอน ทรัพยากรที่มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

2. ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การระบุปัญหาที่ท้าทาย การค้นหาแนวคิด การวางแผนและพัฒนา การทดสอบและประเมิน และการนำเสนอผลลัพธ์สู่สังคม

3. ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในการใช้ระบบ

4. ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย การรายงานผล และการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตามข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุประบบและกลไกการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยกำหนดองค์ประกอบของระบบพัฒนาครู ไว้ 4 องค์ประกอบ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ผู้บริหาร หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอน ทรัพยากรที่มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การระบุปัญหาที่ท้าทาย การค้นหา แนวคิด การวางแผนและพัฒนา การทดสอบและประเมิน และการนำเสนอผลลัพธ์สู่สังคม 3) ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในการใช้ระบบ 4) ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย การรายงานผล และการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาตามข้อเสนอแนะ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

Good (1973) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการแนะนำครู หรือบุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักวิธี

ปรับปรุงงานสอน ช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการนิเทศการศึกษา ดังนี้ 1) สภาพสังคมเปลี่ยนไปทุกขณะ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา 2) ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ 3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการโดยเฉพาะ จึงจะทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง 4) การศึกษาของประเทศเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติจะต้องมีการควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา 5) การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน จำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ เพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน 6) การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู ไม่ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็จะต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ ในขณะที่ทำงานในสถานการณ์จริง 7) การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการจัดกิจกรรม และ 8) การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการให้คำปรึกษา แนะนำให้ความช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น ติดตามเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนหรือพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือเป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ

ต่อศักดิ์ เนียมวิลัย (2559) ให้ความหมายว่า เป็นการพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยทั้ง 2 ฝ่าย ร่วมกันแนะนำ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนให้มีประสิทธิภาพ

พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อชี้แนะ แนวทางการจัดการเรียนของครูให้บรรลุเป้าหมาย นั่นคือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความประพฤติ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามแก่อัตภาพของแต่ละบุคคล อีกทั้งเป็นกระบวนการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือครูให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมการสอน และการพัฒนาทักษะวิชาชีพให้สูงขึ้น โดยมีเป้าหมายปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศ

วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ (2562) สรุปความหมายการนิเทศการศึกษาว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องโดยกระบวนการดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางเพื่อพัฒนาการสอนของครูอย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์และช่วยให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพในที่สุด จะส่งผลต่อเป้าหมายสูงสุด คือ การพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านจิตใจปัญญาและร่างกายอย่างสมดุล

ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาคือ กระบวนการส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือ การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการเปลี่ยนแปลงนั้น ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ทั้งนี้ เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันในการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาครู เพื่อให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ และเพื่อสร้างคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญาให้เต็มตามวัยและศักยภาพ

จณิสตา สมบูรณ์ (2565) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในบรรยากาศแห่งความสัมพันธ์อันดี มีความเป็นกัลยาณมิตรในการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม แนะนำการวางแผนร่วมกัน ให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน กระตุ้น ติดตาม เพื่อปรับปรุงพัฒนาการทำงานของผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องในวงการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่วางไว้

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา คือ การนิเทศเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูให้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สมบูรณ์ทุกด้าน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครูให้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สมบูรณ์ทุกด้านโดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา

นักการศึกษาได้นำเสนอความสำคัญของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

สุทธนู ศรีไสย์ (2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษามีพื้นฐานมาจากการวิจัยและเกี่ยวข้องโดยตรงกับโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง ส่วนมากจะเกี่ยวข้องอยู่กับทัศนคติ ความเชื่อ ความรับผิดชอบ การเร้าหรือกระตุ้นให้ครูปรับปรุงตนเอง ประโยชน์ที่ครูควรจะได้รับจากการนิเทศ สรุปได้ดังนี้

1. การนิเทศช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าครูยังคงมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในห้องเรียน ครูก็จะเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์แบบ และจะมีความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานทุกด้าน

2. การนิเทศสนับสนุนให้ครูสามารถประเมินผลการทำงานได้ด้วยตนเอง ครูสามารถมองเห็นด้วยตนเองว่าตนเองนั้นประสบผลสำเร็จในการสอนได้มากน้อยเพียงใด และการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนของครูส่วนมากจะเกี่ยวข้องอยู่กับวิธีการควบคุมมากกว่าการจัดการ ดังนั้นในการควบคุมสิ่งใดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียน ครูจะต้องมีอำนาจอย่างแท้จริงจึงจะสามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และมองเห็นความสามารถของตนเองได้อย่างชัดเจน

3. การนิเทศช่วยครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถสังเกตการณ์ทำงาน หรือ การสอนของครูคนอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงการสอนของตน นอกจากนี้จะมีการแลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์การสอนและรับเอาวิธีการสอนใหม่ ๆ จากครูคนอื่นไปทดลองใช้ รวมทั้งเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือให้การสนับสนุนแก่ครูคนอื่น ๆ ด้วย

4. การนิเทศช่วยกระตุ้นครูให้มีการวางแผนจัดทำจุดมุ่งหมาย และแนวปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน ครูแต่ละคนสามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกันเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาการสอนอย่างกว้าง ๆ ภายในโรงเรียน การวางแผนฝึกหรือให้บริการเสริมวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรและการกระตุ้นให้ครูผู้สอนทำงานวิจัยเกี่ยวกับชั้นเรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครูกับกลุ่มจะชี้ให้เห็นความสามารถในการควบคุมและจัดการ ความน่าเชื่อถือและความเป็นนักวิชาการของครูคนนั้นได้เป็นอย่างดี

5. การนิเทศจะเป็นกระบวนการที่ท้าทายความสามารถของครูให้มีความคิดเชิงนามธรรมสูงขึ้น ในขณะปฏิบัติงานครูผู้สอนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินผล ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติงาน รวมทั้งแนวคิดหลายแนวทาง ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะท้าทายและช่วยพัฒนาแนวคิดเชิงนามธรรม (Abstract Thinking) ของครูให้สูงขึ้นได้อีกด้วย

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา มีความสำคัญในการช่วยเหลือครูให้ปรับปรุงการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลจากการนิเทศจะเป็นข้อมูลสะท้อนให้เห็นข้อดีข้อเสียของการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้ครูได้รับการฝึกฝน ปรับปรุงการทำงาน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานหรือการสอนและช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้ครูได้พัฒนาและปรับปรุงการสอน และกระตุ้นให้ครูได้มองเห็นถึงความสามารถในการควบคุมและการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนบรรลุผลตามเป้าหมาย ผลการนิเทศจะสะท้อนให้เห็นข้อดีข้อเสียในการดำเนินงาน ช่วยให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างความมั่นใจ ความน่าเชื่อถือและความเป็นนักวิชาการของครู

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

นักวิชาการได้นำเสนอจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ดังนี้

รัชภูมิ สมสมัย (2552) ได้สรุปการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคน พัฒนาครู ช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนางานด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การศึกษาช่วยประสานงานและความร่วมมือให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังจะสร้างความมั่นคงในอาชีพครู สร้างสรรค์กำลังใจให้แก่ครูเพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนานักเรียนให้เกิดพัฒนาการตามความมุ่งหมายของการศึกษา

วัชรา เล่าเรียนดี (2553) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศว่าคือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้ และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อนวัตกรรมด้านการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย

ระย้า คงขาว (2558) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งให้การช่วยเหลือแนะนำและสนับสนุนให้ครูได้รับการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคน พัฒนางานในวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเป็นการสร้างการประสานสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจอันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม อันเป็นจุดหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

สิริรัตน์ ใจทาน (2558) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนและครู เป็นประการสำคัญ เพราะเชื่อว่าผู้เรียนและครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษาการนิเทศจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริม เพื่อที่จะให้ครูได้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ จนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะนำความรู้ ความสามารถที่มีนั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและพัฒนาการศึกษา อันจะส่งผลให้กระบวนการหรือวิธีการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สามารถ ผ่องศรี (2563) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวม และในแต่ละเรื่องเฉพาะกิจ ด้วยการจูงใจ สร้างความตระหนักรู้ร่วมพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้เพื่อนักเรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยระหว่างการทำงาน ร่วมกัน ต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศมีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศคือ การพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวมและในแต่ละเรื่องเฉพาะกิจด้วยการจูงใจ สร้างความตระหนักรู้ ร่วมพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ เพื่อนักเรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพโดยระหว่างการทำงานร่วมกันต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ มีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่กำหนดและส่งผล ต่อคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ 1) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ 2) พัฒนาบุคลากรให้ตระหนักในความเป็นครู มีจิตวิญญาณในการปฏิบัติหน้าที่ 3) ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง 4) ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการสอนและทำให้เกิดคุณภาพในตัวผู้เรียน 5) ช่วยให้เกิดการประสานงานกับผู้บริหารการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในโรงเรียน 6) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีทั้งผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากจุดมุ่งหมายของการนิเทศที่ได้กล่าวมาข้างต้น

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาครูในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

เสริมสร้างสมรรถนะด้านการสอนและการปฏิบัติงานของครู และเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ครูมีความมั่นคง มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวม และในแต่ละเรื่องเฉพาะกิจ ด้วยการจูงใจสร้างความตระหนักรู้ร่วมพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้เพื่อนักเรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยระหว่างการทำงานร่วมกัน ต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศมีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา

Harris (1985) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย หมายถึง ความต้องการของผู้นิเทศที่จะให้บังเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ มี 4 ประเภท คือ ทักษะ ความรู้ความเข้าใจ ค่านิยม และเจตคติ

2. ผู้รับการนิเทศ มี 4 ขนาด คือ ด้านบุคคล กลุ่มเล็ก กลุ่มปานกลางและกลุ่มใหญ่

3. ระดับประสบการณ์ที่ผู้ปฏิบัติจะ ได้รับ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก

4. ลักษณะงานที่ปฏิบัติมี 10 ประเภท คือ งานพัฒนาหลักสูตร งานการจัดระบบการเรียนการสอน งานพัฒนาบุคลากร งานจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก งานจัดหาวัสดุอุปกรณ์ งานจัดอบรมครูประจำการ งานปฐมนิเทศครูใหม่ งานบริการพิเศษอื่นๆ งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และงานประเมินผล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่ผู้นิเทศจะต้องพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการจัดดำเนินการนิเทศ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการนิเทศ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ลักษณะของงานที่จะนิเทศ ซึ่งมีหลายลักษณะงานสุดแต่การดำเนินงานนิเทศนั้น ๆ จะมุ่งเน้นงานลักษณะใด และองค์ประกอบสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ วิธีการนิเทศ

กรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้

1. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อใช้วางแผนนิเทศภายในโรงเรียน

2. มีระบบการวางแผนนิเทศอย่างมียุทธศาสตร์

3. มีระบบการจัดการที่เน้นพัฒนาครูและนักเรียน

4. มีระบบการติดตาม ประเมินผลที่เน้นผลงานครู

5. มีระบบการเผยแพร่และขยายผล

รัชนี สุวรรณเกษร (2551) องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา

1. บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ และครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นตัวจักรสำคัญในการนิเทศการศึกษาและทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการศึกษาด้วย

2. วิธีการนิเทศ

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูและคณะ ส่งเสริมให้ครูรักงานวิชาการ ทำงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เคารพในหลักการและเหตุผล พยายามปรับปรุงคุณภาพของงาน และช่วยเหลือให้ครูปฏิบัติงานได้สะดวก มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ มีเวลาปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 กำหนดวิธีการหาข้อมูล ศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกต ปรึกษาหารือ ประเมินผลงานทางวิชาการของโรงเรียน

2.3 กำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมต่อไปนี้ตามความเหมาะสม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาธิตการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน

2. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์การสอน การปฏิบัติงาน และสื่อการเรียนการสอน

3. ขวัญและกำลังใจของบุคลากร

4. ความเป็นทีม ความสามัคคี หรือความเป็นเอกภาพของบุคลากร

องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้เป้าหมายในการนิเทศการศึกษามีความชัดเจนยิ่งขึ้น นั่นคือ การนิเทศที่มุ่งหวังให้ผู้รับผิดชอบมาตรฐานของโรงเรียนหรือมาตรฐานตามหลักสูตรสามารถปฏิบัติได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้และสามารถยกระดับให้มาตรฐานที่รับผิดชอบสูงขึ้นได้ การนิเทศของผู้นิเทศอาจได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน ครูแกนนำ ครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และผู้นิเทศอื่น ๆ

วรพล ดิลกทวีวัฒนา (2560) แบ่งองค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ให้การนิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศ ซึ่งผู้บริหารหมายรวมถึงตำแหน่งบริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน ทั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ครู ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการนิเทศ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูในโรงเรียน สร้างระบบการนิเทศ และมอบหมายงานให้ถูกบุคลิกภาพของบุคคลและครูมีสองบทบาท คือ เป็นผู้นิเทศ เช่น หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้นิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศ

2. ขอบข่ายของงานนิเทศภายในโรงเรียน ภาระงานหลักของการศึกษาในระบบโรงเรียน คือ งานด้านการจัดกรเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เป็นหน้าที่หลักของฝ่ายวิชาการ เน้นการนิเทศการสอน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและงานสนับสนุนการจัดการเรียนเป็นงานของฝ่ายที่สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น งานด้านธุรการด้านการเงิน สถานที่ และกิจกรรมนักเรียน

3. โครงสร้างการนิเทศภายในโรงเรียน แต่ละโรงเรียนจะเลือกใช้รูปแบบใดขึ้นอยู่กับขนาดบริบทและจำนวนบุคลากร

กำชัย ยุกติชาต (2564) สรุปองค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย

1. บุคลากรในการนิเทศ หมายรวมถึง ผู้ทำหน้าที่นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2. ข้อมูลสารสนเทศของแต่ละโรงเรียน

3. วิธีหรือรูปแบบการนิเทศ ซึ่งในแต่ละโรงเรียนจะมีความแตกต่างกันออกไปตามสภาพปัญหาและความต้องการ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ หมายถึง อุปกรณ์ สื่อ หรือนวัตกรรมต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาระบบการติดตามประเมินผล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลการแก้ปัญหาว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ (2564) ระบุไว้ว่า มี 3 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย

1.1 ผู้ให้การนิเทศ คือ ผู้ทำหน้าที่จัดการดำเนินงานนิเทศ ได้แก่ ผู้บริหาร

1.2 ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวด หรือผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการโดยเฉพาะ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะเรื่อง

1.3 ผู้รับการนิเทศ คือ ผู้รับประโยชน์จากการจัดการนิเทศ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนทุกคน

2. ลักษณะของงานวิชาการภายในโรงเรียน อันแบ่งเป็นงานปฏิบัติการสอน คือ งานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการเรียนการสอนกับงานสนับสนุนการสอน ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิชาการ การจัดสภาพและการบริการที่สนับสนุนงานปฏิบัติการสอนภายในโรงเรียน

3. วิธีการนิเทศ ถ้าพิจารณาที่ผู้ให้การนิเทศ ลักษณะการนิเทศแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การนิเทศทางตรง หมายถึง ผู้ให้การนิเทศทำการนิเทศครูโดยตรง เช่น การให้คำแนะนำ การสังเกตการสอน การประชุม เป็นต้น และการนิเทศทางอ้อมเป็นการนิเทศโดยใช้สื่อ เช่น แนะนำหนังสือที่เกี่ยวกับงานหรือส่งเอกสารให้ศึกษาค้นคว้า เป็นต้น

4. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง

5. การวัดและประเมินผล

จากการศึกษาองค์ประกอบการนิเทศการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ตามตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น

องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น	แนวคิดนักการศึกษา										
	Haris (กรองทอง จิรเดชากุล 2550)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536)	กรองทอง จิรเดชากุล (2550)	รัชนี สุวรรณเกษร (2551)	สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553)	วรพล ดิลกทวีวัฒนา (2560)	กำชัย ยุกติชาต (2564)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ (2564)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8			
1. จุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา	✓	✓		✓				✓	4	3	เลือก
2. โครงสร้างงานของโรงเรียน	✓		✓			✓	✓	✓	5	2	เลือก
3. ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการนิเทศ			✓				✓		2	4	
4. การวางแผนการนิเทศการศึกษา/กำหนดวิธีการนิเทศการศึกษาประเด็นการนิเทศ/กำหนดกิจกรรมการนิเทศ	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	7	1	เลือก
5. การติดตามประเมินผลการนิเทศ/การติดตามผลการนิเทศด้วยเครื่องมือรูปแบบต่าง ๆ			✓	✓	✓		✓	✓	5	2	เลือก
6. ผู้ให้การนิเทศ เช่น ประสบการณ์ของผู้ให้การนิเทศ		✓		✓			✓	✓	4	3	เลือก
7. ผู้รับการนิเทศ เช่น จุดมุ่งหมายและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ประสบการณ์ของผู้ที่ได้รับการนิเทศ ขนาดกลุ่มของผู้ที่ได้รับการนิเทศความเป็นทีม	✓	✓					✓	✓	4	3	เลือก
8. ผู้สนับสนุนการนิเทศ								✓	1	5	
9. ขวัญกำลังใจการนิเทศ					✓				1	6	
10. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม/ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์					✓		✓	✓	3	4	
11. มีการพัฒนาครูและนักเรียน			✓						1	6	
12. เผยแพร่ชยายผล			✓						1	6	

จากตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นทั้งภายในและต่างประเทศจำนวน 8 แหล่งข้อมูล และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าตั้งแต่ 4 แหล่งข้อมูลขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำไปใช้ได้

สรุปองค์ประกอบการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ประกอบด้วย

1. บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ

2. วิธีการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา

2.2 กำหนดวิธีการหาข้อมูลโดยศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา

2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับเรื่องที่จะนิเทศการศึกษา

3. การวัดและประเมินผล โดยมีใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน และเอกสารอ้างอิง ฯลฯ

4. โครงสร้างงานภายในสถานศึกษา/ลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

ปัจจัยเบื้องต้นที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา

กรวีร์ เกษบรรจง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานด้านการสื่อสาร ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม ด้านภาวะผู้นำด้านการมีปฏิสัมพันธ์และตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านการปฏิสัมพันธ์และอิทธิพล และด้านแรงจูงใจ

จิรภรณ์ ส่งเสริม (2556) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนิเทศภายในได้แก่ ภาวะผู้นำวัฒนธรรมโรงเรียน ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน ความผูกพันต่อองค์กรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ ความสามารถของตนเองและด้านกระบวนการ

นพรัตน์ ชัยเรือง และสาลินี จงใจสุรธรรม (2557) ได้กล่าวถึง ปัจจัยในการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา วิธีการและกระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผลการนิเทศ

วรรณดี สุธาพาณิชย์ (2557) ได้กล่าวถึงปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ความรู้ทักษะ และเจตคติของผู้นิเทศ พฤติกรรมของผู้รับการนิเทศสื่อและเครื่องมือนิเทศ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการนิเทศ

วันชัย อยู่ตรง (2557) ได้กล่าวถึงปัจจัยสนับสนุนการนิเทศภายในที่สำคัญของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่จะทำให้ผลการปฏิบัติงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาบรรลุเป้าหมาย คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารความร่วมมือของครู การทำงานเป็นทีม ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

อัศวิน วิภาดา (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผล การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านการบริหาร

ธัชชัย จิตรนันท์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษาในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษา คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านการบริหาร

จากการศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ตามตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา	แนวคิดนักการศึกษา												
	บรรหาญ บุญจันทร์ (2550)	วนิดา น้อยมะลิวัน (2551)	ชฎากรณ์ บรรเลงรมย์ (2552)	กรีรัง เกษบรรจง (2556)	จิรกรณ์ ส่งเสริม (2556)	นพรัตน์ ชัยเรือง และสาลินี จงใจสุรธรรม (2557)	วรรณดี สุธาพาณิชย์ (2557)	วันชัย อยู่ตรง (2557)	อัศวิน วิภาคา (2557)	ธัชชัย จิตรนันท์ (2562)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1. ด้านนโยบายและการวางแผน	✓										1	7	
2. การตัดสินใจ			✓								1	7	
3. ด้านการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา	✓					✓			✓	✓	4	4	
4. ด้านกระบวนการนิเทศ/รูปแบบการนิเทศการศึกษา	✓			✓		✓			✓	✓	5	3	เลือก
5. การเตรียมการนิเทศการศึกษา	✓										1	7	
6. สารสนเทศ								✓			1	7	
7. การประเมินผลการนิเทศ เครื่องมือวัดประเมินผล	✓					✓	✓				3	5	
8. การใช้สื่อเทคโนโลยี	✓										1	7	
9. ด้านบุคคล บุคลากร ผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	1	เลือก
10. ประสบการณ์		✓									1	7	
11. การรับรู้		✓			✓			✓			3	5	
12. ด้านองค์การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน/แรงจูงใจ			✓	✓	✓		✓	✓			5	3	เลือก
13. ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ			✓	✓	✓		✓	✓	✓		6	2	เลือก
14. ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน/ความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์บุคลากร/ความร่วมมือ			✓	✓	✓		✓			✓	5	3	เลือก

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา	แนวคิดนักการศึกษา												
	บรรหาญ บุญจันทร์ (2550)	วนิดา น้อยมะลิวัน (2551)	ชฎากรณ์ บรรเลงรมย์ (2552)	กรีรัง เกษบรรจง (2556)	จิรกรณ์ ส่งเสริม (2556)	นพรัตน์ ชัยเรือง และ สาลินี จงใจสุรธรรม (2557)	วรรณดี สุธาพาณิชย์ (2557)	วันชัย อยู่ตรง (2557)	อัศวิน วิภาคา (2557)	ธัชชัย จิตรนันท์ (2562)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
15. ทรัพยากร									✓	✓	2	6	
16. ด้านสื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้		✓					✓				2	6	
17. ด้านสภาพแวดล้อม บรรยากาศ				✓			✓				2	6	
18. ขนาดของโรงเรียน		✓									1	7	
19. สภาพแวดล้อมของชุมชน		✓									1	7	

จากตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นทั้งภายในและต่างประเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 10 แหล่งข้อมูล และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าตั้งแต่ 5 แหล่งข้อมูลขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำไปใช้ได้

สรุปปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ
2. ด้านบุคลากร ผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศการศึกษา
3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา
4. ด้านองค์กร ได้แก่ ขวัญกำลังใจในการทำงาน/แรงจูงใจ
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร/ความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์บุคลากร/ความร่วมมือ

ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการนิเทศการศึกษา ดังนี้ 1) สภาพสังคมเปลี่ยนไปทุกขณะ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา 2) ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้ครูมีความรู้ ทันสมัยอยู่เสมอ 3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการ โดยเฉพาะ จึงจะทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง 4) การศึกษาของประเทศเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติจะต้องมีการควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา 5) การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน จำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ เพื่อเป็นการให้บริการแก่ครู ที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน 6) การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงาม ของครู ไม่ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็จะต้องปรับปรุงฝึกฝน ตนเองอยู่เสมอ ในขณะที่ทำงานในสถานการณ์จริง 7) การนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการ เตรียมการจัดกิจกรรม 8) การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ได้สรุปไว้ว่า การนิเทศ การศึกษามีความจำเป็นในการช่วยเหลือครูให้ปรับปรุงการเรียนการสอนและการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลจากการนิเทศจะเป็นข้อมูลสะท้อนให้เห็นข้อดีข้อเสียของการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้ครูได้รับการฝึกฝน ปรับปรุง การทำงาน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานหรือการสอน และช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จณิสตา สมบูรณ์ (2565) การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษา และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ครูต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือและการบริการจากผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาซึ่งจะช่วยรักษามาตรฐาน การศึกษาให้เท่าเทียมกันและเป็นไปตามเกณฑ์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่าสภาพสังคมเปลี่ยนไปทุกขณะการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย การนิเทศการศึกษาจะช่วยทำให้ เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการจัดการศึกษาจนเกิดความรู้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้แนวคิดในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการโดยเฉพาะยังมีความจำเป็นอย่างมากในการช่วยทำให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง เพื่อจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา

กระบวนการของการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการสอนเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งเพราะในการนิเทศการสอนนั้น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จะต้องอาศัยกระบวนการซึ่งเป็นการดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันและมีระเบียบแบบแผน ทั้งนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอกระบวนการนิเทศไว้ ดังนี้

Harris (1985) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศโดยเน้นการวางแผนการปฏิบัติงานมากกว่าการควบคุมงาน มีขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินผลการทำงาน เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูล การสังเกต การทบทวนรอบตัวอย่างถี่ถ้วน รวมถึงการวัดและเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร

2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน เป็นการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กำหนดทางเลือกและขัดลำดับความสำคัญของงาน

3. การออกแบบวิธีการทำงาน โดยการนำเอาทฤษฎี หลักการไปสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทำงานได้ตลอดเวลา

4. การจัดสรรทรัพยากร เป็นการกำหนดทรัพยากรตามความต้องการจำเป็น รวมทั้งการมอบหมายงานให้กับบุคลากรของหน่วยงานอย่างเหมาะสม

5. การประสานงาน เป็นการประสานการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสร้างความพร้อมเพียง มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันในการทำงานด้วยความราบรื่น บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การอำนวยการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงให้บรรลุผลได้มากที่สุด

Acheson & Gall (2003) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนแบบคลินิก ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. การประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผน (Planning Conference) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศจะเปิดโอกาสในวิชาชีพเพื่อผู้นิเทศจะร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนา

2. การสังเกตการสอน (Observation) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศจะสังเกตการณ์สอนของครูตามข้อตกลงกับครู แล้วบันทึกข้อมูลไว้อย่างละเอียด

การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) ผู้นิเทศและครูจะทบทวนข้อมูลของการสังเกตการสอนผู้นิเทศจะสนับสนุนให้ครูวิเคราะห์การสอนของตนเองแล้วร่วมกับครูหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นจากการศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น

สงัด อุทรานันท์ (2530) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน (PIDRE) ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ (P-Planning) เป็นที่ผู้นิเทศและครู จะทำการปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการในสิ่งที่ต้องการให้มีการนิเทศรวมถึงการวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ในสิ่งที่จะดำเนินตามแผน (I-Informing) เป็นขั้นตอนที่ให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอะไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ในขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตามและก็มีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่เป็นไปอย่างไม่ได้ผลหรือได้ผลยังไม่ถึงขั้นที่น่าพอใจ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติตามแผน (D-Doing) โดยผู้รับการนิเทศเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศนั้น เป็นชั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติตามความรู้ความสามารถที่ได้รับจาก

ผู้ให้การนิเทศ สำหรับผู้ให้การนิเทศนั้นจำเป็นจะต้องทำการนิเทศ และควบคุมคุณภาพงานให้สำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและคุณภาพสูงมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 4 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (R-Reinforcing) ขั้นนี้เป็นขั้นตอนการเสริมแรงของผู้นิเทศ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในขั้นนี้อาจจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน ขณะที่ผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (E-Evaluating) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลงานที่ได้ดำเนินการผ่านไปแล้วเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศจะพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นสาเหตุให้การดำเนินงานไม่สัมฤทธิ์ผลก็จะต้องปรับปรุงแก้ไขหากดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วยังมีคุณภาพไม่ถึงขั้นที่น่าพอใจ ก็อาจทำได้ด้วยการให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำใหม่อีกครั้ง สำหรับกรณีที่กระบวนการดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่ได้ผลก็ต้องปรับปรุงวิธีการดำเนินงานทั้งหมด

กุลวดี บัวโชติ (2547) ได้กล่าวถึง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็น กระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจน 4 ขั้นตอน เรียกสั้น ๆ ว่า POSE Model หรือวงจร POSE ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน (P = Planning) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การกำหนดกิจกรรมในการวางแผน การจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียน

2. จัดองค์กรนิเทศภายในโรงเรียน (O = Organizing) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้คือ การกำหนดโครงสร้างในการนิเทศภายในโรงเรียน การกำหนดและแต่งตั้งบุคคลรับผิดชอบการนิเทศภายในโรงเรียน กำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน

3. ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน (S = Supervising) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้คือ เตรียมการก่อนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศภายใน การควบคุม การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ และการสร้างขวัญและกำลังใจ

4. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน (E = Evaluating) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศภายใน การประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจ

กรองทอง จิรเดชากุล (2550) กล่าวถึงขั้นตอน การปฏิบัติการนิเทศภายใน มีดังนี้ 1) ประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ปฏิบัติการนิเทศภายในตามแผนงาน 3) ประชุมเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน และ 4) ประชุมสรุปผลการนิเทศ และนำข้อมูลไปใช้ดำเนินการต่อไป

วัชรา เล่าเรียนดี (2553) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศการสอนและผู้รับการนิเทศ 2) การเลือกประเด็นหรือเรื่องที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนา 3) การนำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติ 4) การให้ความรู้หรือหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 5) จัดทำแผนการนิเทศ 6) การดำเนินการตามแผน และ 7) การสรุปผล ประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา

ทองใบ ทองมาก (2555) ได้สรุปกระบวนการนิเทศไว้ว่าเป็นขั้นตอนในการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายแห่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครอบคลุมถึงขั้นตอนที่สำคัญ คือ การวางแผนการนิเทศ (Planning) การให้ความรู้ความเข้าใจก่อนการดำเนินการนิเทศ (Informing) การเตรียมความพร้อมก่อนนิเทศ (Preparing) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing) การสร้างขวัญกำลังใจ (Reinforcing) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating) และการรายงานผลการนิเทศ (Reporting)

พรศรี อุชี (2555) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การวางแผนการนิเทศเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นตัวกำหนดว่า ภาพรวม ของการปฏิบัติงานนั้นจะเป็นไปในทิศทางใดตามหลักการกระบวนการวางแผนดังได้กล่าวไว้แล้ว ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในขั้นตอนนี้อย่างยิ่งจึงจะสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 2) การสร้างความเข้าใจและเตรียมการนิเทศหมายถึงการสร้างความเข้าใจ และการให้ความรู้กับครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการดำเนินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน รวมทั้งการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศเพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ 3) การปฏิบัติการนิเทศหมายถึงขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ในการดำเนินงานนิเทศมีวิธีการนิเทศหรือกิจกรรมการนิเทศมากมาย ซึ่งผู้บริหารผู้ให้การนิเทศสามารถที่จะเลือกกิจกรรมแต่ละประเภทให้เหมาะสมกับเรื่องหรืองานที่จะให้การนิเทศซึ่งไม่ปรากฏเกณฑ์ระบุไว้ตายตัวว่าจะใช้กิจกรรมใดกับปัญหาใด ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและองค์ประกอบอื่น ๆ ดังนั้นผู้นิเทศจำเป็นต้องใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศ 4) การสร้างขวัญและกำลังใจหมายถึงการเสริมสร้างให้ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีขวัญและกำลังใจที่ดีโดยใช้ปัจจัยทางด้านวัตถุและมนุษย์สัมพันธ์จะช่วยให้พัฒนางานและพัฒนาคนให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน 5) การประเมินผลการนิเทศหมายถึงขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นระบบระเบียบและมีขั้นตอนการประเมิน

มุ่งจะตัดสินและหาคุณค่าของงานโครงการเพื่อจะดูว่างานโครงการที่ดำเนินไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์เพียงใด เป็นการตรวจสอบ ความก้าวหน้าตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรืองานว่ามากน้อยเพียงใด การติดตามและประเมินผลงานโครงการที่โรงเรียนจัดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556) กล่าวถึงขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศภายใน มีดังนี้ 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 2) ประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ 3) ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามโครงการนิเทศของ สถานศึกษา และ 4) ทำการบันทึกการนิเทศ

วรกมล น้อยพิทักษ์ (2561) ขั้นตอนการนิเทศการศึกษาสามารถสรุปได้ออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การประชุมก่อนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศหรือการสังเกตการสอน 4) การวิเคราะห์และติดตามผล 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ และ 6) การประเมินผลการนิเทศ

ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564) สรุปกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นขั้นตอนในการนิเทศการศึกษาเพื่อให้การนิเทศการศึกษาบรรลุถึงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้โดยกระบวนการนิเทศจะเป็นตัวสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การปรับเปลี่ยนวิธีการสอน การประสานร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาในการสอน การพัฒนาครูในรูปแบบต่าง ๆ โดยกระบวนการนิเทศจะเป็น รูป แบบที่จะให้ครูเกิดพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ภายใต้บริบทของตนเอง ประกอบไปด้วย 5 ขั้น ดังนี้

1. สร้างความตระหนัก เป็นกระบวนการเริ่มต้นที่จะทำให้ผู้รับการนิเทศเปิดใจรับการนิเทศเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะยอมรับและแลกเปลี่ยนในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งการนิเทศการศึกษา เมื่อผู้รับการนิเทศเปิดใจรับการนิเทศจะดำเนินไปด้วยความสมัครใจภายใต้การร่วมมือที่นำไปสู่ประสิทธิภาพของการนิเทศการศึกษาที่ดี และทั้งยังสามารถดำเนินการในขั้นตอนอื่น ๆ ต่อไป

2. วางแผนการนิเทศ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งเป็นกระบวนการในการระดมความคิดเห็นที่เกิดจากผู้ถูกนิเทศได้แสดงเจตนาถึงปัญหาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัญหา เป็นการลำดับความสำคัญในปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข รวมทั้งเป็นการร่วมกันสร้างเครื่องมือในการนิเทศที่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด อีกทั้งเป็นการวางแผนในการลำดับขั้นตอนวิธีการนิเทศที่เกิดจากการร่วมคิดของทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นเตรียมการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนประชุมก่อนการสังเกตการสอน เลือกประเด็นปัญหาที่จะรวมการนิเทศ และกำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศ

3. ดำเนินการนิเทศ เป็นการปฏิบัติการนิเทศในห้องเรียนโดยการสังเกตการสอนที่เกิดขึ้น ในชั้นเรียน ซึ่งเกิดจากการวางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

4. การติดตามและเสริมแรง เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงานการนิเทศที่ผ่านมาว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร พบปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง และจะดำเนินการเพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ

5. ประเมินผลสะท้อนเพื่อพัฒนา เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้รับการนิเทศ และผู้นิเทศเป็นกระบวนการสนับสนุนการนิเทศการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการนี้ต้องประกอบด้วย การประชุมหลังการนิเทศการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งต้องมีการสร้างเสริมขวัญกำลังใจในแก่ผู้ถูกดำเนินการนิเทศการปรับปรุงการนิเทศ รวมทั้งการวิพากษ์ผลการนิเทศ และวางแผนนิเทศครั้งต่อไป

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) สรุปกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับขั้นตอนในการนิเทศร่วมกันอย่างเป็นระบบ ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นตอนในการนิเทศการศึกษาเพื่อให้การนิเทศการศึกษาบรรลุถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศ การกำหนด แนวทางการดำเนินการนิเทศที่เป็นลำดับขั้นตอน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษา สรุปตามตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา	แนวคิดนักการศึกษา														
	Harris (1985)	Acheson & Gall (2003)	สงัด อุทรานันท์ (2530)	กุลวดี บ้วงโชติ (2547)	กรองทอง จิรเดชากุล (2550)	วัชรา เล่าเรียนดี (2553)	ทองใบ ทองมาก (2555)	พรศรี อุชี (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556)	วรกมล น้อยพิทักษ์ (2561)	ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564)	วิชิรตา วรฆาตสวัสดิ์ (2566)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
1. การวิเคราะห์ การวางแผนการนิเทศ/การออกแบบการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	11	2	เลือก
2. การเตรียมความพร้อมและสร้างความตระหนัก		✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	9	4	เลือก
2.1 การสร้างความตระหนักการให้ความรู้ในสิ่งที่จะดำเนินตามแผน/การให้ความรู้หรือหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ			✓			✓	✓	✓			✓		5	**6**	
2.2 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ/การประชุมก่อนการนิเทศ		✓			✓		✓	✓			✓		5	**6**	
3. การปฏิบัติตามแผน /การดำเนินการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12	1	เลือก
4. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนา การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสรุปผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		10	3	เลือก
5. การเสริมแรง การส่งเสริมและสนับสนุนด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	✓		✓	✓			✓	✓			✓		6	5	
6. การเลือกประเด็นหรือเรื่องที่ต้องการการพัฒนาหรือปรับปรุง						✓							1	**8**	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

การนิเทศการศึกษา	แนวคิดนักการศึกษา														
	Harris (1985)	Acheson & Gall (2003)	สงัด อุทรานันท์ (2530)	กุลวดี บ้วโชติ (2547)	กรองทอง จิรเดชากุล (2550)	วัชรา เล่าเรียนดี (2553)	ทองใบ ทองมาก (2555)	พรศรี อุชี (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556)	วรกมล น้อยพิทักษ์ (2561)	ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564)	วิชิรตา วรยาดาสวัสดิ์ (2566)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
7. จัดองค์กรนิเทศภายในโรงเรียน/การจัดสรรทรัพยากร การมอบหมายงาน	✓	✓		✓									3	**7**	
8. การประสานงาน/การอำนวยความสะดวก											✓		1	**8**	

จากตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษา ต้องมีความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (จำนวน 6 คนขึ้นไป) จึงจะนำมาใช้ สรุปกระบวนการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1. การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning) ได้แก่ การวิเคราะห์ การวางแผนการนิเทศ และการออกแบบการนิเทศ

2. การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) ได้แก่ การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ มีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา

3. การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) ได้แก่ การดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษาโดยมีเสริมแรง การส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงาน

4. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) ได้แก่ การประเมินผล การให้ข้อมูลย้อนกลับ การปรับปรุงและพัฒนา และการสรุปผล

แนวคิดที่เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศการศึกษา

วิธีการนิเทศหรือแบบของการนิเทศการศึกษามีหลายวิธีการ ตั้งแต่เริ่มมีการนิเทศในการศึกษาเป็นต้นมาของแต่ละวิธีที่มีการเผยแพรในแต่ละยุค แต่ละสมัยจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจุดเน้นของการศึกษาในแต่ละยุค ซึ่งมีหลายวิธีที่น่าสนใจ โดยที่แนวคิดพื้นฐานในบางวิธีในอดีตยังคงมีให้เห็นในการนิเทศการศึกษาที่รู้จักกันแพร่หลายในปัจจุบัน เช่น รูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ (Differentiated Supervision) รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) รูปแบบการนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) รูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) รูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร รูปแบบการนิเทศแบบ PIDRE เป็นต้น

สุทธนู ศรีไสย์ (2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษามีพื้นฐานมาจากการวิจัยและเกี่ยวข้องโดยตรงกับโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง ส่วนมากจะเกี่ยวข้องอยู่กับทัศนคติ ความเชื่อ ความรับผิดชอบ การเร้าหรือกระตุ้นให้ครูปรับปรุงตนเอง ประโยชน์ที่ครูควรจะได้รับจากการนิเทศ สรุปได้ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก

การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervisor) โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงการนิเทศการศึกษาหมายถึง การนิเทศการศึกษาทั่ว ๆ ไป (General Supervision) หรือการนิเทศการสอน (Instructional Supervision) งานการนิเทศการศึกษาหรือนิเทศการสอนที่ปฏิบัติมา แต่เดิมนั้นการนิเทศแบบคลินิกเป็นการนิเทศการสอนในชั้นเรียนโดยตรงซึ่งเป็นแนวคิดของโคแกน (Cogan) และคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (นิพนธ์ ไทยพาณิชย์, 2530)

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิก

การนิเทศแบบคลินิกเป็นกิจกรรมหนึ่งของการนิเทศการสอนในชั้นเรียนเพื่อช่วยให้ครูทำงานได้ดีขึ้น และหน้าที่หลักของการนิเทศการสอน คือ การปรับปรุงการเรียนการสอน โดยที่การนิเทศการสอนในปัจจุบันเน้นกระบวนการนิเทศมากกว่าบทบาทของผู้นิเทศโดยเฉพาะการนิเทศแบบคลินิกเป็นการนิเทศการสอนในชั้นเรียนเพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน มีการดำเนินงานตามกระบวนการ มีลำดับขั้นตอนที่ได้ชัดเจน ซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิก ดังนี้

Cogan (1973) ได้ให้ความหมายของการนิเทศแบบคลินิกว่าเป็นการดำเนินการที่ออกแบบไว้สำหรับปรับปรุงสมรรถนะการสอนของครูโดยเน้น การปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียนซึ่งเป็นกระบวนการสังเกตการสอนภายใน ห้องเรียนที่จะทำให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตั้งแต่พฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในขณะที่ครูสอน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับครู นักเรียนด้านทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่สอนการสอน

Sergiovanni & Starratt (1988) มีทัศนะว่า การนิเทศแบบคลินิกเป็นระบบการสนับสนุนในชั้นเรียนที่ช่วยเหลือคนโดยตรง ซึ่งจะต้องอาศัยความสัมพันธ์กันอย่างเอาจริงเอาจังระหว่างผู้นิเทศและครูในการสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการนิเทศ หลักสำคัญของการนิเทศแบบคลินิก คือ ความเข้มข้น ความต่อเนื่อง และความสัมพันธ์เชิงผู้ใหญ่ระหว่างผู้นิเทศและครูโดยมีเป้าหมายอยู่ที่การปรับปรุงการปฏิบัติการทางวิชาชีพ ทั้งการนิเทศแบบคลินิกไม่ใช่กลยุทธ์ที่สามารถนำมาใช้ได้ในระยะยาวและไม่ใช่รูปแบบการนิเทศที่เหมาะสำหรับครูทุกคน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต้องการเวลาจากทั้งผู้นิเทศและครู ครูบางคนไม่จำเป็นจะต้องได้รับการดูแลในเรื่องการสอนอย่างเข้มข้นเช่นนี้ นอกจากนี้ครูมีความต้องการจำเป็น ลักษณะในการทำงานและรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การนิเทศแบบคลินิกจึงอาจจะเหมาะสมกับครูบางคนเท่านั้น

Goldhammer, Anderson, & Krajewsk (1993) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิกไว้ ดังนี้

1.การนิเทศแบบคลินิกเป็นเทคโนโลยีเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง

2.การนิเทศแบบคลินิกเป็นส่วนหนึ่งที่แทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายชัดเจน ซึ่งมีความสอดคล้องระหว่างความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของครูกับความต้องการของโรงเรียน

4. การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่สร้างความสัมพันธ์อันดีทางวิชาชีพระหว่างผู้นิเทศและครู

5. การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความเชื่อถือต่อกัน การแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจ การสนับสนุนกันและกัน รวมทั้งความผูกพันในการพัฒนาตนเอง

6. การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ มีความยืดหยุ่นและสามารถมีการปรับเปลี่ยนวิธีการได้อย่างต่อเนื่อง

7. การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงระยะห่างระหว่างความจริงกับอุดมการณ์

8. การนิเทศแบบคลินิกตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อว่า ผู้นิเทศที่มีความรู้อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการวิเคราะห์การเรียนรู้และการสอน รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างเพื่อนมนุษย์

9. การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่ผู้ที่จะทำหน้าที่นิเทศจะต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนและการดำเนินการนิเทศแบบคลินิกที่มีประสิทธิภาพก่อนดำเนินการนิเทศ

จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2559) กล่าวว่า การนิเทศแบบคลินิกเป็นการนิเทศที่เน้นกระบวนการปรับปรุงการสอนของครูอย่างเข้มข้นที่ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระทำอย่างรอบคอบทุกตอนและทำให้ครบวงจรในการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วยการประชุมก่อนการสังเกต การสังเกตการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลหลังสังเกตการสอน การประชุมหลังการวิเคราะห์ข้อมูล และการประเมิน โดยวงจรการนิเทศจะต้องกระทำซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งต่อปี สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ควรได้รับการฝึกฝนวิธีการและเทคนิคการนิเทศแบบโดยเฉพาะ และสัมพันธภาพอันดีกับผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้ การนิเทศแบบคลินิกมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ครูใหม่มีทักษะพื้นฐานต่าง ๆ ในการสอน และเพื่อช่วยแก้ปัญหาในการสอนของครูแต่ละคนและช่วยให้ครูมีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพด้วยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ

จากการศึกษาแนวคิดของการนิเทศแบบคลินิกดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่มุ่งปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบด้วยหลักการที่ครูและผู้นิเทศร่วมกันวางแผนการสอนด้วยการพูดคุยปรึกษาหารือการสังเกตการณ์สอนและการวิเคราะห์ข้อมูลของการสอนรวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนกระบวนการนิเทศแบบคลินิกต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการให้ข้อมูลย้อนกลับจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

กระบวนการนิเทศแบบคลินิก

การนิเทศแบบคลินิกเป็นรูปแบบของกระบวนการสังเกตการสอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศได้เสนอหลายรูปแบบ ดังนี้

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศแบบคลินิกไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครู (Pre-conference with Teacher)

2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation of Classroom)

3. การวิเคราะห์และดีความหมายการสังเกตการสอนและพิจารณาการประชุมต่อไป (Analyze and Interpreting Observation)

4. การประชุมร่วมกับครู (Post-conference with Teacher)

5. การพิจารณาวิพากษ์การดำเนินการทั้ง 4 ขั้นตอน

จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2559) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศแบบคลินิกไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครูก่อนการสังเกตการสอน (Pre-Conference) ผู้นิเทศประชุมร่วมกับครูผู้สอนเพื่อพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ต่อไปนี้ก่อนที่จะสังเกตการสอน คือ

1.1 เหตุผลและจุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน

1.2 ต้องการเน้นการสังเกตที่จุดใดเป็นพิเศษ

1.3 วิธีการ รูปแบบและเครื่องมือการสังเกตที่จะนำมาใช้

1.4 เวลาที่ใช้สำหรับการสังเกต

1.5 กำหนดเวลาที่ใช้ประชุมจากการสังเกต

2. การสังเกตการสอน (Teaching Observation)

ในขั้นนี้จะเป็นช่วงเวลาที่จะต้องติดตามพฤติกรรมการสอนของผู้รับการนิเทศในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสอดคล้องกับหลักการและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้ในขั้นแรก ผู้นิเทศ อาจจะใช้การสังเกตเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้

3. การวิเคราะห์การสังเกตการสอน (Observation Analysis)

ในขั้นตอนนี้หลังจากผู้นิเทศสังเกตการสอนเสร็จแล้ว จะเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลตามชนิดของเครื่องมือที่ใช้ เช่น การนับความถี่ตัวแปรบางตัวที่กำหนดไว้แล้ว จำแนกตัวแปรหลักที่เกิดขึ้นรวมทั้งค้นหาตัวบ่งชี้บางตัวที่เกิดขึ้นใหม่จากการปฏิบัติหรือบางตัวที่ไม่เกิดขึ้น สำหรับการวิเคราะห์และตีความหมายในขั้นนี้ผู้นิเทศต้องวางตัวเป็นกลาง

4. การประชุมหลังการสังเกตการสอน (Post-conference)

หลังจาการสังเกตวิเคราะห์แปลความหมายข้อมูลและเลือกวิธีที่คาดว่าจะให้ครูผู้สอนนำไปปรับปรุงได้แล้ว ผู้นิเทศควรจัดประชุมเพื่อให้ครูสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของตนเองนิเทศให้ข้อมูลย้อนกลับและร่วมอภิปรายข้อมูลเหล่านั้น ผลที่ได้จากการประชุมครูจะนำไปวางแผน ปรับปรุง ถ้าเริ่มวงจรการสังเกตการสอนอย่างต่อเนื่องในครั้งต่อไปก็สามารถพูดคุยนัดหมายในขั้นนี้ได้

Cogan (1973) ได้เสนอกระบวนการนิเทศแบบคลินิกซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ด้านการนิเทศเป็นขั้นการสร้างสายใยของความไว้เนื้อเชื่อใจและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน และเชิญให้ครูมีบทบาทในฐานะผู้นิเทศร่วม (Co-supervisor)

2. การวางแผนบทเรียนหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครู เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศและครูร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ สาระสำคัญเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผลของบทเรียน

3. การวางแผนการสังเกตการสอน เป็นขั้นตอนที่ครูและผู้นิเทศร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูล และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสังเกตการสอน

4. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

5.การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน เพื่อระบุแบบแผนพฤติกรรมและเหตุการณ์สำคัญในการจัดการเรียนการสอน

6. การวางแผนยุทธวิธีในการประชุม เป็นการตั้งวัตถุประสงค์และกระบวนการในการประขุมแบบชั่วคราว

7. การพูดคุยเกี่ยวกับข้อมูลที่วิเคราะห์ได้

8. การวางแผนครั้งใหม่เป็นการสิ้นสุดกระบวนการ โดยการกำหนดทิศทางสำหรับการพัฒนาและวางแผนเกี่ยวกับบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้ถัดไป

Acheson & Gall (1977) เสนอรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การประชุมและวางแผน (Planning Conference)

2. การสังเกตการณ์สอนในห้องเรียน (Classroom Observation)

3. การประชุมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference)

Copeland & Boyan (1978) ได้เสนอกระบวนการนิเทศสำหรับการนิเทศแบบคลินิกประกอบด้วย 3 ขั้นตอน และ 8 ขั้นย่อย ดังนี้

ตอนที่ 1 การประชุมก่อนการสังเกตการสอน

ขั้นที่ 1 การกำหนดพฤติกรรมของครูเกี๊ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 2 การตัดสินใจหาวิธีวัดพฤติกรรมการสอน

ขั้นที่ 3 การเลือกหรือสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการสังเกตการสอน

ตอนที่ 2 สังเกตการสอน

ขั้นที่ 4 การสังเกตพฤติกรรมการสอนอย่างจำเพาะเจาะจง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การสอน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตการสอน

ขั้นที่ 6 การระบุพฤติกรรมการสอนที่ควรรักษาไว้ และพฤติกรรมการสอนที่ควรเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลย้อนกลับจากการวิเคราะห์ผล

ขั้นที่ 8 การพิจารณาเลือกยุทธวิธีปรับปรุงการสอน

Cogan (1973) กล่าวถึงรูปแบบการนิเทศแบบคลินิกสรุป ได้ดังนี้

1. เป็นเทคโนโลยีในการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง

2. เป็นส่วนสำคัญที่แทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยตรง

3. เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายวัตถุประสงค์ชัดเจนโดยเชื่อมโยงระหว่างความต้องการของโรงเรียนและความต้องการความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของครูในโรงเรียน

4. เป็นกระบวนการที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานในวิชาชีพ

5. เป็นกระบวนการที่จะต้องมีความเชื่อถือซึ่งกันและกันโดยสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจ สนับสนุกันและกัน และความผูกพันในการที่จะพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า

6. เป็นกระบวนการที่เป็นระบบถึงแม้ว่าการดำเนินการจะต้องมีความยืดหยุ่น มีการปรับเปลี่ยนวิธีการอย่างต่อเนื่อง

7. เป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์เชื่อมโยงช่องว่างระหว่างความจริงกับอุดมการณ์

8. ป็นกระบวนการที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้นิเทศคือ ผู้ที่มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการวิเคราะห์การสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนมนุษย์

9. เป็นกระบวนการที่ต้องมีการให้ฝึกอบรม สำหรับผู้ที่จะทำหน้าที่นิเทศก่อนที่จะนำการนิเทศแบบคลินิกไปใช้ โดยเฉพาะในเรื่องเทคนิคการสังเกตการณ์สอน และการดำเนินการนิเทศแบบคลินิกที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Copeland & Boyan (1978) ได้กล่าวถึง กระบวนการนิเทศการสอนที่แต่ละขั้นในกระบวนการมีความต่อเนื่อง ประกอบด้วย 4 ระยะ และ 8 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การประชุมก่อนการสังเกต (Pre Observation Conference) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานของพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 เลือกหรือสร้างเครื่องมือการสังเกต

ระยะที่ 2 การดำเนินการสังเกต (Observation) ประกอบด้วย 1 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการสังเกตพฤติกรรม

ระยะที่ 3 การวิเคราะห์ (Analysis) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม และ

ขั้นตอนที่ 6 พิจารณาพฤติกรรมที่คงไว้หรือควรจะมีการเปลี่ยนแปลง

ระยะที่ 4 การประชุมหลังการสังเกต (Post Observation Conference) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นตอนที่ 8 การดำเนินการหายุทธวิธีในการแก้ไข

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการนิเทศรูปแบบคลินิก สรุปตามตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบคลินิก

การนิเทศรูปแบบคลินิก	แนวคิดนักการศึกษา							
	วัชรา เล่าเรียนดี (2556)	จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2559)	Cogan (1973)	Acheson & Gall (1977)	Copeland & Boyan (1978)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5			
1. การประชุมวางแผนก่อนการสอน	✓	✓		✓	✓	4	2	เลือก
2. การสังเกตห้องเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	5	1	เลือก
-การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	✓	✓	✓	✓		4	2	เลือก
-การวิเคราะห์และดีความหมายการสังเกตการสอน	✓	✓	✓			3	3	เลือก
3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ	✓	✓	✓	✓	✓	5	1	เลือก
-การประชุมหลังการสอน	✓	✓	✓		✓	4	2	เลือก
-การพิจารณา วิพากษ์การดำเนิน การสะท้อนผลให้ข้อมูลย้อนกลับ กำหนดทิศทางการพัฒนาครั้งต่อไป	✓	✓	✓			3	3	เลือก
4. สร้างความสัมพันธ์ด้านการนิเทศ			✓				1	
5. การวางแผน			✓				1	
-การวางบทเรียนร่วมกับครู			✓				1	
-การวางแผนการสังเกตการสอน			✓				1	

จากตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์กระบวนการนิเทศแบบคลินิกตามแนวคิดของนักวิชาการ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกต้องมีความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (จำนวน 3 คนขึ้นไป) จึงจะนำมาใช้ สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศแบบคลินิกเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมวางแผนก่อนการสอนและการนิเทศการสอน

2. การสังเกตห้องเรียน โดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน วิเคราะห์จากการสังเกตการสอน

3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยการสะท้อนผลให้ข้อมูลย้อนกลับให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และกำหนดทิศทางการพัฒนาครั้งต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีรูปแบบการนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง

การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) เป็นลักษณะหนึ่งของการนิเทศ (Supervision) ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาแนะนำต้องเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ในวิชาชีพนั้น ๆ สูงกว่าผู้รับการนิเทศ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานในวิชาชีพนั้น ๆ เป็นไปตามที่คาดหวังโดยรายละเอียดการใช้ระบบพี่เลี้ยงในการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ (Mentoring) นักวิชาการได้กล่าวถึงการนิเทศเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) สรุปได้ดังนี้

ความหมายของของการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring)

Marlene & Machenry (2002) ได้ให้ความหมายของคำว่า พี่เลี้ยง (Mentoring) คือ การเป็นผู้ฝึกสอน (Coach) การเป็นผู้แนะนำ (Guides) การเป็นแบบอย่าง (Models) เป็นครู (Teachers) และการเป็นผู้ฝึกสอน (Trainers)

Rolfe (2015) ได้สรุปว่า การใช้ระบบพี่เลี้ยงในการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ (Mentoring) เป็นการพัฒนาสิ่งที่อยู่ภายในเพื่อนำไปสู่อนาคต ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันกับบุคคลสองคนหรือมากกว่าในกระบวนการมีการส่งเสริมให้นำไปสู่ความสำเร็จมากกว่าที่จะดำเนินการไปคนเดียว

อัญชลี ธรรมะวิธีกุล (2552) ได้ให้ความหมายของ Mentoring หมายถึง พี่เลี้ยงที่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับที่สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือครูให้พัฒนาศักยภาพสูงขึ้น เพื่อสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ พี่เลี้ยงหรือ Mentor จะดูแลครู ดังนั้นครูจะได้รับการดูแลจากพี่เลี้ยง เรียกว่า Mentee บางองค์กรจะเรียกระบบพี่เลี้ยงหรือ Mentoring System นี้ว่า Buddy System เป็นระบบที่พี่จะต้องดูแลเอาใจใส่น้อง คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำ เมื่อ Mentee มีปัญหา สถานศึกษาสามารถกำหนดให้มีระบบการเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูที่เข้ามาทำงานใหม่ผู้เป็น Mentor จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศภายใน ครูต้นแบบหรือบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์

ในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ คุณสมบัติหลักที่สำคัญที่บุคคลที่เป็น Mentor ที่ทำหน้าที่พี่ เลี้ยงให้แก่ครูใหม่นั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีทัศนคติ หรือความคิดในเชิงบวก (Positive Thinking) มีความประพฤติดี สามารถปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ Mentee ได้บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของ Mentor ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาให้แก่ครูใหม่ได้รับรู้รวมถึงจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร และการตรวจสอบและติดตามผลการให้ความรู้ ความเข้าใจกับครูใหม่ด้วย

ศิริรัตน์ ศิริวรรณ (2557) ได้กล่าวถึงการเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) มักจะมีคำที่ใช้ควบคู่กันไป คือการชี้แนะ (Coaching) หมายถึงการที่ผู้มีประสบการณ์ทักษะหรือความชำนาญที่ได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ช่วยเหลือหรือกลุ่มบุคคลที่ผ่านรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำการทำให้เป็นตัวอย่างการสาธิตการแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเกิดความเข้าใจมั่นใจพัฒนาตนเอง สามารถดึงศักยภาพสูงสุดของตนมาใช้ในการปฏิบัติงานจนก้าวข้ามอุปสรรคเอาชนะความท้าทายต่าง ๆ และทำงานได้ประสบความสำเร็จแสดงให้เห็นว่าการที่แนะกับการเป็นพี่เลี้ยงมีเป้าหมายและกระบวนการที่คล้ายคลึงกัน คือเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอันจะนำไปสู่ความสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและบุคลากรในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

มยุรี เจริญศิริ (2558) ให้ความหมายของการเป็นพี่เลี้ยงว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับที่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือครูให้พัฒนาศักยภาพสูงขึ้นเพื่อสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ การเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูที่เข้ามาทำงานใหม่ ผู้เป็นพี่เลี้ยงจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาผู้นิเทศภายในรู้ต้นแบบหรือบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ต้องเป็นบุคคลที่มีทัศนคติหรือความคิดในเชิงบวก บทบาทและหน้าที่สำคัญของพี่เลี้ยง ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาให้กับครูใหม่ได้รับรู้ รวมถึงจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรและการตรวจสอบและติดตามผลการให้ความรู้ความเข้าใจกับครูใหม่ด้วย

ดิเรก พรสีมา (2559) ได้ให้ความหมายคำว่า พี่เลี้ยง (Mentoring) หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับสามารถให้คำปรึกษา และแนะนำช่วยเหลือครูให้พัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

อรวรรณ ใจหาญ (2564) ได้ให้ความหมายการนิเทศแบบพี่เลี้ยง หมายถึง การนิเทศแบบพี่เลี้ยงเป็นเทคนิคในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ต้องการให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การเป็นพี่เลี้ยงเลือกจากผู้ที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับหรือผู้บริหาร

ในหน่วยงานมาให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือรุ่นน้องหรือผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าในเรื่องที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการทำงานเพื่อให้มีศักยภาพสูงขึ้น ซึ่งอาจไม่เกี่ยวกับหน้าที่ปัจจุบันโดยตรงได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปความหมายได้ดังนี้ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง หมายถึง การนิเทศแบบพี่เลี้ยง เป็นเทคนิคในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ต้องการให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การเป็นพี่เลี้ยงเลือกจากผู้ที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญในการทำงานซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยกว่าที่ต้องได้รับการฝึกฝนพัฒนาและแนะนำช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำการทำให้เป็น ตัวอย่างการสาธิต การแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์รวมถึง การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเกิดความเข้าใจมั่นใจพัฒนาตนเองสามารถดึงศักยภาพสูงสุดของตนมาใช้ในการปฏิบัติงานจนก้าวข้ามอุปสรรคเอาชนะความท้าทายต่าง ๆ และทำงานได้ประสบความสำเร็จ

Marlene & Machenry (2002) ได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการให้คำปรึกษาแนะนำแบบพี่เลี้ยง ได้แก่

1. ประชุมก่อนการให้คำปรึกษา (Preponderance)

2. สังเกตการสอนใน ชั้นเรียนและเก็บข้อมูล (Observation and Data Gathering)

3. การร่วมกันวิเคราะห์และการสะท้อนความคิดและการปฏิบัติ (Collaborative Reflection and Analysis)

4. ประชุมหลังการดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ (Post - conference)

Sweeny (2007) กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศแบบพี่เลี้ยง ประกอบด้วย

1. การปฐมนิเทศและให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ (Orientation)

2. การลงมือปฏิบัติและการ ฝึกอบรม (Workshop and Training)

3. การวางแผนปฏิบัติและกำหนดเป้าหมายของโปรแกรม (Professional Development Goal and Action Plan)

4. การสังเกตในชั้นเรียน (Classroom Observation)

5. การทำแฟ้มสะสมผลงานเพื่อพัฒนาความเป็นมืออาชีพ (Professional Development Portfolio)

6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน (Peer Support Activities)

Sweeny (2007) ได้เสนอแผนผังขั้นตอนการดูแลให้ คำปรึกษา แนะนำ Mentoring ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การหาอาสาสมัครให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การฝึกอบรมผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การจับคู่ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การเริ่มติดต่อผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 7 สัปดาห์แรกของการให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 8 บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นผู้ช่วยในการเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีประสบการณ์ในการสอนเป็นผู้ให้เวลา ให้พลัง ให้การสนับสนุนเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรและบทเรียน

ขั้นตอนที่ 9 ประเมินความต้องการจำเป็นของผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 10 ช่วงเดือนแรกของการให้คำปรึกษา ควรมีการตรวจสอบความสัมพันธ์ (Re-check Relation)

ขั้นตอนที่ 11 กำหนดรูปแบบและกระบวนการให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 12 ดำเนินการติดตาม นิเทศและสนับสนุนเป็นระยะ ๆ

ขั้นตอนที่ 13 กลยุทธ์สำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) จัดเตรียมประสบการณ์การเรียนรู้ 2) ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ วิเคราะห์ สะท้อน ความคิดและประสบการณ์ 3) ถามคำถามเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบจากการทำงาน 4) อำนวยความสะดวกการวางแผนผู้เรียนว่าจะนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ และความสามารถอย่างไร 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และทักษะนั้น ๆ ในการพัฒนางานของตนเอง

ขั้นตอนที่ 14 ใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 15 ใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการดูแลให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่16 หลังจากกระบวนการให้คำปรึกษาสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษาควรเตรียมตัวในขั้นตอนนี้ คือ 1) เราจะรักษาให้สิ่งนั้นคงอยู่ได้อย่างไร 2) เราจะมีการศึกษาวิจัยในขั้นตอนที่เป็นเหตุเป็นผลอย่างไร 3) คิดในเชิงกลยุทธ์อย่างไร 4) การคิดสะท้อนในสิ่งที่ทำในวันนี้และสิ่งที่ควรทำในอนาคต และ 5) หนทางที่จะทำให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 17 การประเมินผลเมื่อจบการให้คำปรึกษา

Mentor International Study Consultants (2009) ได้เสนอกระบวนการขั้นตอนการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบและการวางแผน

ขั้นตอนที่ 2 การจัดการดูแลให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติดูแลให้คำปรึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ

วัชรา เล่าเรียนดี (2553) ได้เสนอกระบวนการหรือรูปแบบเพิ่มพูนสมรรถนะการสอนสำหรับครูใหม่ (Mentoring Model) ดังนี้

1. เตรียมความพร้อม (Preparation) ได้แก่ ด้านความรู้ เทคนิคและทักษะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

2. ประชุมวางแผนการนิเทศและแผนการจัดการเรียนรู้ (Planning) ได้แก่ กำหนดปัญหาและประเด็นในการปรับปรุงและพัฒนา และจัดทำแผนการนิเทศและแผนการจัดการเรียนรู้เป็นต้น

3. ประชุมก่อนการสังเกต (Pre-observation Conference) ได้แก่ การทบทวนแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดประเด็นการสังเกตและบันทึก และเลือกเครื่องมือสังเกตการณ์สอน

4. สังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation) ได้แก่ สังเกตบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ และสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเป็นต้น

5. ประชุมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Post-observation Conference) ได้แก่ ทบทวนข้อมูลสังเกตการณ์สอน อภิปราย วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ผู้นิเทศให้ข้อเสนอแนะ และทบทวนแผนการปฏิบัติครั้งต่อไป แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเรียนรู้นั้น กำหนดให้ความรับผิดชอบในการนำและก่อให้เกิดการเรียนรู้ กระจายไปยังสมาชิกทุกคน รวมทั้ง Mentor ด้วย แบบกลุ่มนี้จะถือว่า Mentor หรือ Learning Leader เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มมากกว่าจะเป็นคนนอก แต่โดยที่ Mentor เป็นผู้มีประสบการณ์และ ความรู้ที่จะแบ่งปันได้มากกว่า Mentor จึงทำหน้าที่เป็นผู้นำของกลุ่มการเรียนรู้ โดยช่วยให้กลุ่มเข้าใจ องค์กร ให้แนวทางแก่กลุ่มเพื่อสามารถวิเคราะห์ประสบการณ์ของตนเองและช่วยให้กลุ่มกำหนด ทิศทางของการพัฒนากระบวนการนี้จะช่วยให้ Mentee เรียนรู้ประสบการณ์และความรู้จาก Mentor ซึ่งมีกระบวนทัศน์แตกต่างจากตน Mentor จะช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

ณัฐชนา สหุนิล (2559) ได้เสนอแนวทางการนิเทศภายในแบบพี่เลี้ยงไว้ คือ การจัดการการนิเทศแบบพี่เลี้ยง เป็นการดำเนินการตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้โดยผู้บริหารต้องศึกษาถึงความพร้อม วัตถุประสงค์ ความสามารถและระยะเวลาในการสอนงานระหว่างพี่เลี้ยงและผู้รับการนิเทศระบุรูปแบบ บทบาทความรับผิดชอบของกลุ่มผู้เป็นพี่เลี้ยง ทำความเข้าใจในขั้นตอนการแนะนำดูแลให้คำปรึกษาให้กับผู้รับการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การออกแบบระบบการกำกับ ติดตาม โปรแกรม สร้างแผนการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นมืออาชีพ สนับสนุนการดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง สรุปตามตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง

การนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง	แนวคิดนักการศึกษา							
	Marlene & Machenry (2002)	Sweeny (2007)	Mentor International Study Consultants (2009)	วัชรา เล่าเรียนดี (2553)	ณัฐชนา สหุนิล (2559)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5			
1. การเตรียมและประชุมความพร้อม/ประชุมวางแผนการนิเทศ	✓	✓	✓	✓		4	1	เลือก
2. สังเกตการสอนในชั้นเรียน/ลงมือปฏิบัติ	✓	✓		✓		3	2	เลือก
3. ประชุมหลังการให้คำปรึกษาเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ, การประเมินการให้คำปรึกษาแนะนำ	✓		✓	✓		3	2	เลือก
4. การปฏิบัติการให้คำปรึกษา			✓			1		
5. การจัดทำแฟ้มสะสมงาน		✓				1		
6. การจัดกิจกรรมและสนับสนุน		✓				1		
7. การหาอาสาสมัครให้คำปรึกษา		✓				1		
8. การเลือกผู้ให้คำปรึกษา		✓				1		
9. การฝึกอบรมผู้ให้คำปรึกษา		✓				1		
10. การจับคู่ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับการปรึกษา		✓				1		
11. การเริ่มติดต่อผู้รับการปรึกษา		✓				1		
12. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับการปรึกษา		✓				1		
13. บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นผู้ช่วย		✓				1		

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

การนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง	แนวคิดนักการศึกษา							
	Marlene & Machenry (2002)	Sweeny (2007)	Mentor International Study Consultants (2009)	วัชรา เล่าเรียนดี (2553)	ณัฐชนา สหุนิล (2559)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5			
14. ประเมินความต้องการจำเป็นของผู้รับการปรึกษา		✓				1		
15. ช่วงเดือนแรกของการให้คำปรึกษาควรมีการตรวจสอบความสัมพันธ์ (Re-Check Relation)		✓				1		
16. กำหนดรูปแบบและกระบวนการให้คำปรึกษา		✓				1		
17. กลยุทธ์สำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ/ใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการดูแลให้คำปรึกษา		✓				1		
18. ใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ		✓				1		

จากตารางที่ 2.5 การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกต้องมีความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (จำนวน 3 คนขึ้นไป) จึงจะนำมาใช้ สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการของการนิเทศรูปแบบพี่เลี้ยง มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการนิเทศและประชุมวางแผน

2. ปฏิบัติการนิเทศแบบพี่เลี้ยง

3. การประเมินผลการนิเทศและให้คำแนะนำ

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

นักวิชาการได้กล่าวถึงการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการนิเทศ ดังนี้ 1) การนิเทศการศึกษาแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ปัจจุบันรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) เป็นวิธีการหนึ่งที่นำมาใช้อย่างแพร่หลายในทุกองค์กรวิชาชีพโดยเฉพาะทางด้านการศึกษาในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยรูปแบบการชี้แนะมีความหลากหลายสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐาน ในการพัฒนา เพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ความหมายของการนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง

ศิริรัตน์ ศิริวรรณ (2557) ได้กล่าวถึงการเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) มักจะมีคำที่ใช้ควบคู่กันไป คือการชี้แนะ (Coaching) หมายถึงการที่ผู้มีประสบการณ์ทักษะหรือความชำนาญที่ได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ช่วยเหลือหรือกลุ่มบุคคลที่ผ่านรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำ การทำให้เป็นตัวอย่างการสาธิตการแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเกิดความเข้าใจมั่นใจพัฒนาตนเอง สามารถดึงศักยภาพสูงสุดของตนมาใช้ในการปฏิบัติงานจนก้าวข้ามอุปสรรคเอาชนะความท้าทายต่าง ๆ และทำงานได้ประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่าการชี้แนะกับการเป็นพี่เลี้ยงมีเป้าหมายและกระบวนการที่คล้ายคลึงกัน คือเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและบุคลากรในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

มยุรี เจริญศิริ (2558) ให้ความหมายของการเป็นพี่เลี้ยงว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นที่ยอมรับที่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือครูให้พัฒนาศักยภาพสูงขึ้น เพื่อสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ การเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูที่เข้ามาทำงานใหม่ ผู้เป็นพี่เลี้ยงจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาผู้นิเทศภายในรู้ต้นแบบหรือบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ต้องเป็นบุคคลที่มีทัศนคติหรือความคิดในเชิงบวก บทบาทและหน้าที่สำคัญของพี่เลี้ยง ได้แก่

การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาให้กับครูใหม่ได้รับรู้ รวมถึงจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรและการตรวจสอบและติดตามผลการให้ความรู้ความเข้าใจกับครูใหม่ด้วย

ธนา ธุศรีวรรณ (2562) ได้ให้ความหมายของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้และวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงาน (Individual Performance) จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ โดยผู้ชี้แนะเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนให้คำแนะนำสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ให้กำลังใจผู้รับการชี้แนะได้ค้นพบความรู้ใหม่และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

วาสนา บุญมาก (2562) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง ว่าเป็นกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม ปรับปรุงการสอนของครูเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์น้อยหรือเพิ่งเริ่มทำงานให้ได้รับการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดประสิทธิภาพ

พวงอ้อย ไชยดี (2564) ได้ให้ความหมายของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ว่าหมายถึง การชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะซึ่งอาจเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศภายใน และผู้รับการนิเทศ หรือผู้ได้รับการชี้แนะ ซึ่งอาจเป็นครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ค้นพบวิธีการแก้ปัญหาโดยจะเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพของครู ผู้นิเทศและครูได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ชี้แนะและผู้ได้รับการชี้แนะ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงว่า เป็นวิธีการนิเทศที่มุ่งให้ความช่วยเหลือพัฒนาการปฏิบัติงานปรับปรุงวิธีการสอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะให้ค้นพบความรู้และวิธีการแก้ปัญหา ด้วยตนเอง

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) ได้ให้ความหมายการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงว่า เป็นวิธีการนิเทศที่มุ่งให้ความช่วยเหลือพัฒนาการปฏิบัติงานปรับปรุงวิธีการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะให้ค้นพบความรู้และวิธีการแก้ปัญหา ด้วยตนเอง

จากการศึกษาความหมายการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) หมายถึง การชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะ ซึ่งอาจเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศภายในและผู้รับการนิเทศ หรือผู้ได้รับการชี้แนะ ซึ่งอาจเป็นครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ค้นพบ

วิธีการแก้ปัญหาโดยจะเน้นไปที่การพัฒนาผลการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพของครู ผู้นิเทศและครูได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ชี้แนะและผู้ได้รับการชี้แนะ

หลักการของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์ และอัจฉรา นิยมาภา (2559)ได้นำเสนอหลักการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching and Mentoring) ประกอบด้วย

1. หลักการให้ทางเลือกการให้คำชี้แนะการสอนต้องให้ความเคารพในความเป็นมืออาชีพ และการตัดสินใจของครู ผู้นิเทศการสอนจะเสนอทางเลือกให้ครูอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ครูนำไปพิจารณาใช้ หรือปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนของตนเอง

2. หลักการสนทนา ผู้นิเทศและครูจะใช้เวลาในการพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอน โดยใช้ความคิดร่วมกัน อย่างอิสระและสร้างสรรค์

3. หลักการนำความคิดสู่การปฏิบัติ ผู้นิเทศจะตั้งสมมติฐานไว้ว่าการเรียนรู้ที่เร็วที่สุดจะเกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิบัติงานจริง ผู้นิเทศและครูร่วมกันปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

4. หลักความเป็นหุ้นส่วนของการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ด้าน

4.1 ความเสมอภาค ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีสิทธิที่จะเสนอสนองเท่าเทียมกัน ไม่มีใครเหนือกว่าใคร การแสดงความคิดเห็นการรับประโยชน์จากการกระทำภายใต้บทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ที่แต่ละคนต้องเคารพต่อกัน

4.2 เสียงผู้นิเทศได้รับโอกาสในการแสดงทักษะ และรับฟังเสียงของผู้อื่นเพื่อค้นหาสิ่งที่ต้องการที่จะเข้าใจให้เข้าใจจริงทั้งเนื้อหาสาระและบุคลิกลักษณะ

4.3 การสะท้อน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพื่อแสดงออกถึงความเข้าใจเจตคติว่าเป็นอย่างไร มากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้รักษาหรือพัฒนาการเรียนรู้ และการปฏิบัติสืบเนื่องจากการเรียนรู้ต่อไป

4.4 การเข้าถึง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศนำความรู้ใหม่ไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จ ผู้ใช้ต้องเข้าใจสภาพความจริงที่เป็นอยู่ใช้ความล้ำลึกในวิธีคิดที่จะปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จการเข้าถึงและเข้าใจหุ้นส่วนก็จะช่วยรักษาความเป็นหุ้นส่วนหรือพัฒนาความเป็น หุ้นส่วน

5. หลักการให้คำปรึกษา โดยให้ผู้ที่มีความสามารถหรือเป็นที่ยอมรับหรือผู้บริหารในหน่วยงานให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือรุ่นน้องหรือผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าในเรื่องที่เป็นประโยชน์ ต่อการทำงานเพื่อให้มีศักยภาพสูงขึ้น

6. หลักการสร้างขวัญกำลังใจ โดยการแสดงความชื่นชม และการให้รางวัล

พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560) กล่าวถึงหลักการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงว่า เป็นวิธีการนิเทศเชิงลึกที่ผู้นิเทศการสอนใช้นิเทศในระดับห้องเรียน เพื่อช่วยเหลือครูผู้สอน ทั้งนี้ ผู้นิเทศหรือผู้ให้คำชี้แนะจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีได้รับความศรัทธาไว้วางใจและความเชื่อมั่น และจะต้องได้ รับการยอมรับโดยผู้รับการนิเทศจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และได้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนทันท่วงที และการนิเทศแบบพี่เลี้ยงและผู้สนับสนุน เป็นวิธีการที่ผู้นิเทศการสอนมีบทบาทในฐานะผู้ที่มีความรู้มีประสบการณ์ และให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน พัฒนาครูผู้สอนอย่างใกล้ชิดสนิทสนมอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลสำเร็จในคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและต่อคุณภาพการศึกษา

วรรณิภา ไชยมาตย์ (2560) ได้สรุปหลักการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) คือ การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจ การเสริมพลังอำนาจ การชี้แนะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ค้นพบพลัง หรือวิธีการทำงานของตนเอง มีการทำงานอย่างเป็นระบบ การพัฒนาที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนการสอน ได้ใช้เวลานานในการทำความเข้าใจและฝึกปฏิบัติให้เกิดผลตามเป้าหมาย การชี้แนะแบบมีเป้าหมายหรือจุดเน้นร่วมกันการชี้แนะในบริบทโรงเรียนโดยอาศัยกระบวนการลงมือปฏิบัติ ลงมือทำงาน การชี้แนะจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องเข้าไปทำงานร่วมกับครูในโรงเรียน การชี้แนะที่นำไปใช้ได้จริง การชี้แนะในประเด็นหรือเนื้อหาสาระที่เป็นรูปธรรมลักษณะ เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ ปฏิบัติได้จริง ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การทบทวนและสะท้อนผลการดำเนินงาน เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูได้คิดทบทวนการทำงานที่ผ่านมา สรุปเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

สลิลนา ภูมิพาณิชย์ (2560) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานในการทำงานให้การชี้แนะ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกัน และการค้นพบวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการเสริมหรือค้นหาพลังในตัวบุคคล ถือเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีรายละเอียดย่อยที่สำคัญ ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจ (Trust and Rapport) การชี้แนะเป็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ชี้แนะกับครูรายบุคคลหรือกลุ่มครู ความเชื่อถือและความไว้วางใจของครูที่มีต่อผู้ชี้แนะมีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินการจะเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

2. การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) การชี้แนะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ค้นพบพลังหรือวิธีการทำงานของตนเอง เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความยั่งยืนและครูสามารถพึ่งพาความสามารถของตนเองได้ เป้าหมายปลายทางของการชี้แนะคือ การให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง สามารถกำกับตนเอง (Self-Directed) ได้ในระยะแรกที่ครูยังไม่สามารถทำ

ด้วยตนเองได้เพราะยังขาดเครื่องมือ ขาดวิธีการคิด และกระบวนการทำงาน ผู้ชี้แนะจึงเข้าไปช่วยเหลือในระยะแรก จนกระทั่งครูได้พบว่าตนเองสามารถทำได้ด้วยตนเอง ช่วยค้นหาพลังที่ซ่อนอยู่ในตัวครูออกมา แล้วผู้ชี้แนะก็คืนพลังนั้นให้แก่ครูไปให้ครูได้ใช้พลังนั้นในการพัฒนางานของตนเองต่อไป

3. การทำงานอย่างเป็นระบบ (Systematic Approach) การดำเนินการชี้แนะอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนของกระบวนการที่ชัดเจน ช่วยให้ครูได้จัดระบบการคิด การทำงาน สามารถเรียนรู้และพัฒนางานได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการชี้แนะเป็นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพที่ต่อเนื่อง ในระยะแรกครูอาจไม่คุ้นเคยกับวิธีการเหล่านี้มากนัก ทำให้ผู้ชี้แนะจำเป็นต้องออกแบบกระบวนการอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้ครูได้เรียบรู้ได้ด้วยตนเอง

4. การพัฒนาที่ต่อเนื่อง (Ongoing Development) การชี้แนะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนการสอนได้ ใช้เวลานานในการทำความเข้าใจและฝึกปฏิบัติให้เกิดผลตามเป้าหมาย การดำเนินการชี้แนะจึงเป็นการพัฒนาที่มีความต่อเนื่องยาวนาน ตราบเท่าที่มีความรู้ใหม่ทางการสอนเกิดขึ้นมากมาย และมีประเด็นทางการสอนที่ต้องทำความเข้าใจและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการและก็ยังคงดำเนินการคู่ขนานไปกับการจัดการเรียนการสอนจนดูเหมือนเป็นงานที่ไม่อาจเร่งร้อนให้เกิดผลในเวลาอันสั้นได้ จึงเป็นงานที่ต้องค่อยเป็นค่อยไป

5. การชี้แนะแบบมีเป้าหมายหรือจุดเน้นร่วมกัน (Focusing) ในโลกของการพัฒนาบุคลากรครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้นั้น มีเรื่องราวที่ต้องปรับปรุงและพัฒนามากมายหลายจุด ดังนั้น นักวิชาการพี่เลี้ยงจึงต้องตกลงร่วมกันกับคุณครูว่าเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการให้เกิดคืออะไร แล้วร่วมกันวางแผนวางเป้าหมายย่อย ๆ เพื่อไปสู่จุดหมายนั้น

จากการศึกษาหลักการของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง ผู้วิจัยสรุปได้ว่าหลักการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เป็นวิธีการนิเทศที่ผู้นิเทศการสอนใช้นิเทศในระดับห้องเรียนเพื่อช่วยเหลือผู้ชี้แนะจึงเข้าไป ช่วยเหลือในระยะแรก จนกระทั่งครูได้พบว่าตนเองสามารถทำได้ด้วยตนเอง เป็นช่วยค้นหาพลังที่ซ่อนอยู่ในตัวครูออกมา แล้วผู้ชี้แนะก็คืนพลังนั้นให้แก่ครูไปให้ครูได้ใช้พลังนั้นในการพัฒนางานของตนเองครูได้คิดทบทวนการทำงานที่ผ่านมาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความแตกต่างของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

อัญชลี ธรรมะวิธีกุล (2552) กล่าวว่า การชี้แนะ (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) มีความแตกต่างกันที่จุดเน้น กล่าวคือการชี้แนะนั้นผู้บังคับบัญชาจะชี้แนะผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรง ของตนเกี่ยวกับการทำงานในหน้าที่ปัจจุบันและมีเป้าหมายระยะสั้น ในขณะที่การเป็นพี่เลี้ยงนั้นผู้ที่เป็น Mentor ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของ Mentee

และ Mentee อาจอยู่ในหน่วยงานเดียวกันหรือต่างหน่วยงานก็ได้ หากช่วยพัฒนา Mentee ให้เจริญก้าวหน้าไปในสายอาชีพได้กว้างขวางกว่า Coach Mentoring จะมุ่งไปที่การพัฒนาสายอาชีพ และจะเป็นการพัฒนา Mentee เพื่อให้เป็นผู้บริหารของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ต่อไป Coaching และ Mentoring อาจดำเนินการควบคู่กันไปได้เพราะต่างก็เป็นกระบวนการพัฒนาตนเองที่องค์กรต้องเป็นผู้กำหนดขึ้นเช่นกัน จึงสรุปได้ว่า Coaching และ Mentoring เป็นเทคนิคในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากร ในองค์กรที่ต้องการจะให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ Coaching เป็นการชี้แนะจากผู้บังคับบัญชาถึงผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรง ด้วยวิธีการให้คำแนะนำและชี้แนะแบบสองทาง (Two Way Communication) เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีโอกาสได้พัฒนาศักยภาพของตนเองไปพร้อม ๆ กัน ส่วน Mentoring การเป็นพี่เลี้ยงเลือกจากผู้ที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับหรือผู้บริหารในหน่วยงานมาให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือรุ่นน้องหรือผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าในเรื่องที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการทำงานเพื่อให้ศักยภาพสูงขึ้น ซึ่งอาจไม่เกี่ยวกับหน้าที่ในปัจจุบันโดยตรงก็ได้ อย่างไรก็ตามทั้ง Coaching และ Mentoring ต่างก็เป็นเทคนิคในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะทำให้ทั้งผู้บังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้อย่างมีศักยภาพ และองค์กรมีความพร้อมในการรับการเปลี่ยนแปลงมีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

O'Connell, Palmer, & Williams (2012) ได้สรุปความแตกต่างระหว่างการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง ดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 เปรียบเทียบลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) และการชี้แนะ (Coaching)

การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring)	การชี้แนะ (Coaching)
- ไม่เป็นทางการและเป็นการชี้นำ	- เป็นทางการและไม่ชี้นำ
- ไม่มีกรอบเวลาที่ชัดเจน	- มีกรอบเวลาและข้อตกลงที่เฉพาะเจาะจง
- เป็นการถ่ายทอดความรู้	- ความก้าวหน้าเป็นไปตามเป้าหมายของผู้รับการนิเทศ
- เป็นการสร้างและการแสวงหาโอกาสสำหรับการพัฒนาและความก้าวหน้า ทางวิชาชีพ	- การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเพื่อการพัฒนาส่วนบุคคลหรือการพัฒนาการปฏิบัติงาน

ที่มา: O'Connell, Palmer, & Williams, 2012

จากตารางที่ 2.6 จะเห็นได้ว่า การเป็นพี่เลี้ยงเป็นการพี่เลี้ยงเป็นการให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถหรือเป็นที่ยอมรับหรือผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำช่วยเหลือในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อให้มีศักยภาพสูงขึ้นการเป็นพี่เลี้ยงอาจไม่เกี่ยวกับหน้าที่ในปัจจุบันโดยตรงผู้ที่เป็นผู้รับการดูแลหรือรับการปรึกษาแนะนำอาจเป็นได้ทั้งบุคลากรใหม่หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กร ในขณะเดียวกัน ผู้ชี้แนะจะไม่ใช้วิธีการชี้นำแต่จะเลือกอำนวยให้ผู้รับการชี้แนะได้พัฒนาและใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ อย่างไรก็ดี แม้การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงจะมีประเด็นที่แตกต่างกันอยู่บ้าง แต่ทั่วไปแล้ว การทำงานที่มีเป้าหมายคล้ายคลึงกันและอาศัยซึ่งกันและกัน โดยทั่วไปจึงใช้คำว่าการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงควบคู่กันไป

องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553) ได้สรุปว่า การนิเทศแบบชี้แนะ เป็นการเพิ่มศักยภาพ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้สูงขึ้น มีองค์ประกอบหลักสำคัญ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการชี้แนะ (Pre-coaching)

1.1 การสร้างองค์ความรู้ ผู้ทำหน้าที่ให้การชี้แนะต้องมีการสร้างองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น หลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้

1.1.2 การวิจัยในชั้นเรียน

1.1.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน

1.1.4 การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.1.5 เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 การสร้างทีมงาน

1.3 องค์ประกอบของทีมงานพัฒนาคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะดังนี้

1.3.1 ทีมนำประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธานเครือข่ายฯ ประธานศูนย์วิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.2 ทีมทำประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

1.4 การจัดกระทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา ข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อใช้ในกระบวนการให้การชี้แนะ

1.4.1 ข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา

1.4.2 ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน

1.4.3 ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับครูและการจัดการเรียน

1.4.4 ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1.5 แผนการนิเทศและเครื่องมือการนิเทศ

2. การดำเนินการชี้แนะ (Coaching)

2.1 การศึกษาต้นทุนเดิม

2.1.1 การให้ครูบอกเล่า อธิบายวิธีการทำงานและผลที่เกิดขึ้น

2.1.2 การพิจารณาร่องรอยการทำงานร่วมกัน เช่น แผนการสอน ชิ้นงานนักเรียน

2.1.3 การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

2.2 การให้ครูประเมินการทำงานของตนเอง

2.3 ขั้นต่อยอดประสบการณ์

2.3.1 เมื่อพบว่าคุณครูมีความเข้าใจที่ผิดพลาดบางประการ หรือมีปัญหาก็จำเป็นต้อง แก้ไขปรับความรู้ความเข้าใจให้ถูกต้องและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา

2.3.2 เมื่อพบว่าคุณครูเข้าใจหลักการสอนดี แต่ยังขาดประสบการณ์ในการออกแบบ การเรียนการสอนก็จำเป็นต้องเพิ่มเติมความรู้แบ่งปันประสบการณ์

3. การสรุปผลการชี้แนะ (Post-coaching)

3.1 การสรุปผลการสอน

3.2 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้เสนอองค์ประกอบของการชี้แนะ ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ

1.1 ตกลงหัวข้อและประเมินจุดแข็งสภาพแวดล้อมของผู้รับการชี้แนะ

1.2 ตกลงบทบาทของผู้ชี้แนะ

1.3 สร้างความไว้วางใจในการดำเนินงานระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ

2. กำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงาน

2.1 กำหนดตัวชี้วัด วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ต้องการ

2.2 สร้างแผนดำเนินงาน

3. ดำเนินงานตามขบวนการ

3.1 ทบทวน ประเมินผล ผลเทียบกับเป้าหมาย และปรับแผน

3.2 การให้ข้อมูลป้อนกลับ

4. การประเมินและการติดตามผล

4.1 ประเมิน

4.2 ติดตามผล

4.3 สรุปผลการดำเนินการ

มิลินทรา กวินกมลโรจน์ (2557) ได้อธิบายองค์ประกอบของการชี้แนะ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการชี้แนะ (Pre-coaching) เป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ชี้แนะกับครูเพื่อให้เกิดความไว้วางใจร่วมกันในการแก้ปัญหาและการสร้างเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อการปรับเปลี่ยนชุดความคิดร่วมกัน

ระยะที่ 2 ขั้นตอนการชี้แนะ (Coaching) เป็นขั้นตอนการชี้แนะที่เกิดขึ้น ในขณะที่ผู้นำโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องมากในกิจกรรมการชี้แนะ ในขั้นการเตรียมการก่อนการชี้แนะ เน้นมุมมองและความเข้าใจของผู้นำโรงเรียน เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน และการชี้แนะในขั้นตอนการชี้แนะจะเน้นไปที่ ประสบการณ์ของผู้นำโรงเรียนด้วยความเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนและวิธีการชี้แนะ ในขั้นตอนนี้ จะเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ การสังเกตการณ์โดยตรงเกี่ยวกับการสอนในชั้นเรียน และการสังเกตการณ์ บันทึกเสียงและวิดีโอ

ระยะที่ 3 ขั้นตอนหลังการชี้แนะ (Post-coaching) เป็นขั้นตอนหลังเสร็จสิ้นการชี้แนะ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะช่วยให้ เข้าใจถึงผลกระทบของหลักสูตรการชี้แนะในมุมมอง และความรู้ของผู้นำโรงเรียนได้ดีขึ้น กระบวนการชี้แนะที่นักวิชาการศึกษากล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำกรอบแนวคิดในการสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้

ระย้า คงขาว (2558) องค์ประกอบของวิธีการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ประกอบด้วย

1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ (เปิดใจ)

2. การวางแผนการนิเทศ (ร่วมใจ)

3. การปฏิบัติการนิเทศ (ตั้งใจ เต็มใจ)

4. การประเมินผลการนิเทศ (ชื่นใจ)

กิตติ บุญปรุง (2560) ได้เสนอองค์ประกอบแบบชี้แนะไว้ 4 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการเตรียมการก่อนการชี้แนะ หมายถึง การสร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและกำหนดประเด็นในการชี้แนะ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในกระบวนการให้การชี้แนะและสร้างแผนการนิเทศแบบชี้แนะ

1.1 สร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพ หมายถึง การสร้างทีมงานร่วมกันกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการในการพัฒนา และทีมงานที่เชี่ยวชาญในการดำเนินการพัฒนาจุดเน้นที่ต้องการชี้แนะ

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและกำหนดประเด็นในการชี้แนะ หมายถึง การทำความเข้าใจสภาพการทำงาน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนางาน และระดับความสามารถของผู้รับการชี้แนะ และการกำหนดประเด็นหรือจุดเน้นที่ต้องการรับการชี้แนะร่วมกัน

1.3 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในกระบวนการให้การชี้แนะ หมายถึง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศแบบชี้แนะ เช่น หลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ กลวิธีในการนิเทศแบบชี้แนะ ฯลฯ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา เช่น ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูและการจัดการเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1.4 สร้างแผนการนิเทศแบบชี้แนะ หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ในการชี้แนะอย่างชัดเจน และวัดผลสำเร็จได้ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการชี้แนะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหาที่จะชี้แนะให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และการกำหนดขั้นตอนการชี้แนะอย่างชัดเจน

2. ด้านการดำเนินการชี้แนะ หมายถึง การสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในประเด็นที่จะชี้แนะสาธิตหรือแสดงวิธีการทำงานในประเด็นที่ชี้แนะ และมีการตรวจสอบ ความเข้าใจของผู้รับการนิเทศเป็นระยะ ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ

2.1 สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในประเด็นที่จะชี้แนะ หมายถึง การตรวจสอบผู้รับการชี้แนะให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะรับการชี้แนะ การแจ้งวัตถุประสงค์ของการชี้แนะทุกครั้ง และการบอกลักษณะงานที่จะชี้แนะแก่ผู้รับการชี้แนะให้ชัดเจน

2.2 สาธิตหรือแสดงวิธีการท างานในประเด็นที่ชี้แนะ หมายถึง การสาธิตให้ผู้รับการชี้แนะดูก่อนการลงมือปฏิบัติจริง บอกวิธีแก้ปัญหาเมื่อพบปัญหาในการชี้แนะ การยกตัวอย่างประกอบอธิบายอย่างต่อเนื่องและชัดเจน คำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้รับการชี้แนะ และให้เวลาในการชี้แนะอย่างเพียงพอ

2.3 มีการตรวจสอบความเข้าใจของผู้รับการชี้แนะเป็นระยะ หมายถึง การสังเกตการรับรู้และทดสอบความเข้าใจของผู้รับการชี้แนะเป็นระยะ ๆ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้รับจากการชี้แนะ

3. ด้านการลงมือปฏิบัติงานตามการชี้แนะ หมายถึง การส่งเสริมผู้รับการชี้แนะปฏิบัติตามการชี้แนะด้วยการลงมือปฏิบัติจริง และจัดให้มีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ สังเกตการณ์ทำงาน และให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะของการสอนไปพร้อมกับการทำงาน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ

3.1 ส่งเสริมผู้รับการชี้แนะปฏิบัติตามการชี้แนะด้วยการลงมือปฏิบัติจริง หมายถึง การกระตุ้นให้รับการชี้แนะเกิดความพอใจในการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ให้ผู้รับการชี้แนะทำงานด้วยตนเองทันทีหลังจากเรียนงานแล้ว มีการใช้เครื่องมือในการชี้แนะอย่างหลากหลาย เลือกกิจกรรม หรือเครื่องมือให้เหมาะกับความรู้ความสามารถของผู้รับการชี้แนะ และบริบทของโรงเรียน และกำหนดระยะเวลาและภารกิจในการชี้แนะอย่างเหมาะสม

3.2 จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำสังเกตการทำงาน และให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะของการสอนไปพร้อมกับการทำงาน หมายถึง การให้ผู้รับการชี้แนะทดลองทำเพื่อให้รู้ข้อบกพร่องและให้คำแนะนำแก้ไขเป็นขั้น ๆ สังเกตการรับรู้ของผู้รับการชี้แนะ ในขณะที่ชี้แนะว่าเรียนรู้ได้ถูกต้องแก้ไขการปฏิบัติที่ผิดพลาดของผู้รับการชี้แนะทันที หากพบว่าการทำงานยังมีข้อบกพร่อง สอนซ้ำจนเกิดความแน่ใจว่าผู้รับการชี้แนะทำได้ถูกต้อง และสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับผู้รับการชี้แนะ

4. ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการชี้แนะ หมายถึง มีการตรวจสอบ และประเมินผล การชี้แนะเป็นระยะ และมีการสรุปผลการชี้แนะ และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาต่อไป ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด คือ

4.1 มีการตรวจสอบ และประเมินผลการชี้แนะเป็นระยะ หมายถึง การให้ผู้รับการชี้แนะ ทดลองอธิบายจุดสำคัญในขณะที่ฝึกปฏิบัติ สังเกตการปฏิบัติที่แสดงถึงความเข้าใจ และการเรียนรู้ในจุดสำคัญ และติดตามการทำงานจนแน่ใจว่าทำได้ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์โดยแท้จริง

4.2 มีการสรุปผลการชี้แนะ และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาต่อไป หมายถึง มีการสะท้อนผลสิ่งได้เรียนรู้จากการชี้แนะ และร่วมกันสรุปจุดเด่น จุดด้อย และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

ทิพากร กิ่งมิ่งแฮ (2560) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการนิเทศแบบชี้แนะ หมายถึง ขั้นการเตรียมองค์ความรู้ในการนำไปใช้ในการนิเทศแบบชี้แนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะต้องมีความพร้อมก่อนการนิเทศแบบชี้แนะ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การสร้างองค์ความรู้ 2) การสร้างทีมงาน 3) การมีองค์ประกอบของทีมงานคุณภาพ 4) การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา และ 5) การวางแผนและเครื่องมือการนิเทศ

2. การดำเนินการนิเทศแบบชี้แนะ หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้นิเทศช่วยให้ผู้รับการนิเทศนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่ หรือที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามศักยภาพ หรือ

ความสามารถของแต่ละคนเป็นการพัฒนาอย่างเข้มข้น มีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด และให้ผู้รับการนิเทศได้ฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การให้ผู้รับการนิเทศประเมินการทำงานของตนเอง และ 3) การต่อยอดประสบการณ์

3. การสรุปผลการนิเทศแบบชี้แนะ หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้นิเทศเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศได้สรุปผลการนิเทศแบบชี้แนะ เพื่อให้ได้หลักการสำคัญไปปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมานิเทศแบบชี้แนะร่วมกันอีกครั้ง รวมถึง การตกลงร่วมกันเรื่องให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ประกอบด้วย 1) การประเมินและสรุปผลการนิเทศแบบชี้แนะ และ 2) การวางแผนการนิเทศแบบชี้แนะครั้งต่อไป

ธนา ธุศรีวรรณ (2562) กล่าวถึงขั้นตอนการชี้แนะเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching) เป็นขั้นตอนการเตรียมการก่อนการชี้แนะเพื่อสร้างความไว้วางใจ สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะ ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายของการชี้แนะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ อภิปรายและตัดสินใจร่วมกันสร้างทางเลือกในเทคนิควิธีการสอนและจัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ด้านหลักสูตรการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เทคนิควิธีการสอน และการใช้สื่อเทคโนโลยี ICT จัดทำแผนการชี้แนะ (Action Plan) และปฏิทินการชี้แนะ เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และทักษะการออกแบบการเรียนรู้ TPCK ของครูผู้รับการชี้แนะ โดยมีวิธีการดังนี้

1.1 การประชุมรวมกลุ่ม ผู้ชี้แนะ ครูผู้รับการชี้แนะและผู้เชี่ยวชาญ สร้างความไว้วางใจ พูดคุย สนทนา แยกแยะประเด็นปัญหาการจัดการเรียนรู้

1.2 ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goal) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เทคนิควิธีการสอน แผนการชี้แนะ ปฏิทินการสังเกตการจัดการเรียนรู้และประเด็นการชี้แนะ

1.3 การประเมินตนเอง (Self-assessment) การให้คะแนน (Scaling) โดยการกำหนดมาตรวัดในการพัฒนาแบ่งออกเป็น 10 ระดับ คือ ระดับ 1-10 ผู้รับการชี้แนะ จะประเมินตนเองในสิ่งที่ตนเองต้องการพัฒนาว่าปัจจุบันอยู่ในระดับใดและต้องการพัฒนาให้ได้ในระดับใด

1.4 อบรมปฏิบัติการให้ความรู้ด้านหลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เทคนิควิธีการสอนและด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี ICT

2. การชี้แนะ (Coaching) เป็นขั้นการดำเนินการตามแผนการชี้แนะ โดยครูผู้รับการแนะนำ แผนการจัดการเรียนรู้และเทคนิควิธีการสอนไปใช้ในชั้นเรียนโดยผู้ชี้แนะ เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้รับการชี้แนะและบันทึกผลการปฏิบัติงานร่วมกันวิเคราะห์ วิดีโอบันทึก

การจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการชี้แนะและร่วมกันสะท้อนผลภายหลังจากการจัดการเรียนรู้ เสร็จสิ้นทันที เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้หรือแก้ไขปัญหาที่พบ เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ชี้แนะใช้วิธีการตั้งคำถามและสร้างความเข้าใจในปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ TPCK และทักษะการสะท้อนผลของครูผู้รับการชี้แนะ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นการประชุมก่อน การสังเกตการสอน (Pre-Observation Conference) เป็นการประชุมวางแผนหารือระหว่างผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะในประเด็นการสังเกตการสอน กำหนดเครื่องมือในการสังเกตและประเด็นที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

2.2 ขั้นการสังเกตการสอน (Observation) เป็นการสังเกตการสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามปฏิทินการสังเกตการสอนผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ได้แก่

2.2.1 การสังเกตการสอนโดยตรงในชั้นเรียน ผู้ชี้แนะเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียนตามแผนการชี้แนะและจดบันทึกช่วง สังเกตการสอนเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการสอน โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนและครูผู้รับการชี้แนะ

2.2.2 การสังเกตการสอนจากการบันทึกเสียงและวิดีโอ ผู้ชี้แนะจะทำการเก็บข้อมูล โดยการบันทึกสียงและวิดีโอในขั้นตอนนี้ครูผู้รับการชี้แนะจะทำการสังเกตการสอนของตนเอง และจดบันทึกจากการบันทึกเสียงและวีดีโอ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอน

2.3 ขั้นการปรับปรุง (Improve) ภายหลังการสังเกตการสอน ผู้ชี้แนะนำข้อมูลจากการสังเกตเพื่อเตรียมให้คำแนะนำสนทนา กับครูผู้รับการชี้แนะและร่วมอภิปรายสะท้อนผล ดังนี้

2.3.1 สะท้อนก่อนการจัดการเรียนรู้ เป็นการสะท้อนเพื่อทบทวนแผนการจัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การกำหนดจุดประสงค์ การเขียนแผน การนำแผนไปใช้ เทคนิคการสอน การสะท้อนแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน โดยการตั้งคำถาม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การบรรยายสถานการณ์ (Description) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้เรื่องอะไร 2) จุดประสงค์การสอบเพื่ออะไร (ต้องการให้ผู้เรียนรู้ และสามารถทำอะไรได้ และผู้เรียนเกิดทักษะอะไร) และ 3) เทคนิคการสอนวิธีใด

ขั้นที่ 2 ขั้นความรู้สึก (Feeling) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) ความคิดหรือความรู้สึกว่าการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้เป็นอย่างไร 2) คาดหวังต่อการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้อย่างไร และ 3) หากสถานการณ์การจัดการเรียนรู้พบกับปัญหา อุปสรรค จะปรับเปลี่ยนวิธีการหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 3 การประเมิน (Evaluation) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่และอะไรที่จะดีขึ้น 2) มีความวิตกกังวลต่อการจัดการเรียนรู้อย่างไร

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) ปัจจัยแห่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวคืออะไร อย่างไร 2) มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้หรือไม่

ขั้นที่ 5 สรุป (Conclusion) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ มีแนวทางการจัดการเรียนรู้เทคนิควิธีการสอนใดบ้างที่ครูควรศึกษาหรือขอคำชี้แนะ

ขั้นที่ 6 การวางแผนปฏิบัติการ (Action Plan) มีแนวทางปฏิบัติอย่างไรที่ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น

2.3.2 สะท้อนระหว่างการจัดการเรียนรู้ เป็นการสะท้อนระหว่างการจัดการเรียนรู้ดำเนินอยู่เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา กำหนดทางเลือกเพื่อการปรับปรุง การสะท้อนแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน โดยการตั้งคำถาม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การบรรยายสถานการณ์ (Description) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้เป็นอย่างไร 2) การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่ และ 3) เทคนิคการสอนเหมาะสมหรือไม่

ขั้นที่ 2 ขั้นความรู้สึก (Feeling) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) ความคิดหรือความรู้สึกว่าการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้เป็นอย่างไร 2) ความคิดหรือความรู้สึกใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ และ 3) มีวิธีการปรับเปลี่ยนวิธีการต่อสถานการณ์การจัดการเรียนรู้อย่างไร

ขั้นที่ 3 การประเมิน (Evaluation) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแผนหรือไม่ เพราะอะไร และ 2) บรรลุจุดประสงค์หรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) ปัจจัยแห่งความสำเร็จต่อการบรรลุจุดประสงค์คืออะไร และ 2) ปัญหาอุปสรรคที่ไม่บรรลุจุประสงค์คืออะไร

ขั้นที่ 5 สรุป (Conclusion) คำถามเพื่อการสะท้อน ดังนี้ 1) มีแนวทางการแก้ไขอย่างไร และ 2) กำหนดทางเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

ขั้นที่ 6 การวางแผนปฏิบัติการ (Action Plan) มีแนวทางปฏิบัติวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

2.3.3 สะท้อนภายหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นการสะท้อนภายหลังจากการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นทันที เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ได้ทันเมื่อเกิดปัญหาและ

อุปสรรค การสะท้อนแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน โดยการตั้งคำถามเช่นเดียวกันกับการสะท้อนระหว่างการจัดการเรียนรู้ แต่จะเน้นปัจจัยแห่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้วางแผน ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3. การทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนการสรุปภายหลังเสร็จสิ้นขั้นตอนการชี้แนะ เป็นการทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลลัพธ์ที่ผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะได้กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายร่วมกันในสิ่งที่ต้องการประสบความสำเร็จหรือไม่ และร่วมกันอภิปรายว่ามีสิ่งใดที่ได้รับพัฒนาดีขึ้นและสิ่งใดที่ยังต้องพัฒนาสำหรับครูผู้รับการชี้แนะ โดยนำผลการทบทวนมาปรับปรุงแก้ไขทำความเข้าใจปัญหาและมุ่งเน้นไปที่การแก้ไขปัญหา (Solution Focus) นำไปสู่การวางแผนครั้งต่อไป เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ TPCK และทักษะการสะท้อนผลของครูผู้รับการชี้แนะ โดยดำเนินการดังนี้

3.1 ประชุมสรุป (Post-conference) ผลลัพธ์ที่ผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะได้ดำเนินการมาบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ ภายหลังจากการชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะประเมินตนเองในสิ่งที่ตนเองต้องการพัฒนาว่าปัจจุบันอยู่ในระดับใดจากระดับ 1-10

3.2 การตั้งคำถาม (Asking Questions) ผู้ชี้แนะตั้งคำถามเชิงบวก เปิดเผยความรู้สึกหามุมมองใหม่ ๆ สร้างความตระหนักและทางเลือกแก่ครูผู้รับการชี้แนะ เพื่อนำไปสู่การวิธีการแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอนที่ทำให้การสอนไม่บรรลุจุดประสงค์ตามแผนที่วางไว้ไปสู่การพัฒนารวมไปถึงการเปลี่ยนพฤติกรรมและความคิดระยะยาว

3.3 อภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติและความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมาย

3.4 ทบทวน (Review) เป็น การทบทวนผลหลังการปฏิบัติงานโดยทำ AAR (After Action Review) สะท้อนในสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่ามีสิ่งใดที่ได้รับพัฒนาดีขึ้นและสิ่งใดที่ยังต้องพัฒนาสำหรับผู้รับการชี้แนะเพื่อนำไปสู่การวางแผนครั้งต่อไป

4. การสะท้อนผล (Reflection) เป็นการรวมกลุ่มภายหลังเสร็จสิ้นขั้นตอนการทบทวนระหว่างผู้ชี้แนะ ครูผู้รับการชี้แนะ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ เยี่ยมชมชั้นเรียน ร่วมกันสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนมุมมองจากการสะท้อนผลกับครูผู้รับการชี้แนะในระหว่างการปฏิบัติงาน (Reflection in Action) ของครูเริ่มตั้งแต่การวางแผนการสอน การนำแผนการสอนไปใช้และการสะท้อนผลหลังการปฏิบัติงาน (Reflection on Action) และครูผู้รับการชี้แนะบันทึกความรู้ที่ได้นำไปพัฒนาวางแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ TPCK ทักษะการสะท้อนผลและทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของครูผู้รับการชี้แนะ โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ประชุมรวมกลุ่ม (Group Conference) เป็นการประชุมกลุ่มประกอบด้วย วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ ผู้ชี้แนะ ครูผู้รับการชี้แนะ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ การเรียนรู้และการเยี่ยมชมชั้นเรียน

4.2 การเยี่ยมชมชั้นเรียน (Walk In)

4.3 กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Event) ดำเนินกิจกรรมกลุ่มภายหลังการเยี่ยมชมชั้นเรียน ดังนี้

4.3.1 ประชุมสรุปแจ้งผลการเยี่ยมชมชั้นเรียนในประเด็นที่ครูผู้รับการชี้แนะพัฒนาดีขึ้นและประเด็นที่พัฒนาเพิ่มขึ้นได้อีก และจัดกลุ่มครูผู้รับการชี้แนะผลัดกันเล่าเรื่องสิ่งที่ประสบความสำเร็จและสิ่งที่ยังเป็นปัญหาภายหลังการดำเนินการชี้แนะในขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 ผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะฟังประสบการณ์อย่างตั้งใจรับข้อมูลที่ถูกต้อง เข้าอกเข้าใจ เพื่อดึงความคิดของครูผู้รับการชี้แนะในการเล่าประสบการณ์จากการสอนในชั้นเรียน สะท้อนผล (Reflection) ผู้ชี้แนะและครูผู้รับการชี้แนะผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันสะท้อนผลหลังการได้รับฟังแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันประสบการณ์ (Sharing) โดยการสะท้อนผลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ 1) การสะท้อนผลระหว่างการเรียนการสอน (Reflection in Action) ระหว่างการเรียนการสอนโดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิม 2) การสะท้อนผลภายหลังการปฏิบัติการเรียนการสอน (Reflection on Action) เกิดการเรียนรู้ภายหลังจากได้รับประสบการณ์ เพื่อช่วยทบทวนและประมวลผลในโอกาส ทางการเรียนรู้ และ 3) การสะท้อนผลเพื่อการแก้ไขปัญหา (Reflection for Action) เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

4.4 การเขียนบันทึกความรู้ (Journal Writing) ครูผู้รับการชี้แนะบันทึกความรู้ผ่านประสบการณ์ที่ได้จากการสะท้อนผลจากการปฏิบัติงาน โดยอาจมีคำถามจากผู้ชี้แนะหรือครูผู้รับการชี้แนะคนอื่นในประเด็นเนื้อหาสาระการประยุกต์นำไปใช้ เช่น ความรู้ที่ได้การจัดกิจกรรมการสอนแผนการต่อไป

พวงอ้อย ไชยดี (2564) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการนิเทศแบบชี้แนะได้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ และ 13 ตัวชี้วัด แบ่งได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการเตรียมการก่อนการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) หมายถึง มีการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ ทีมงานหรือคณะทำงานมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการเป็นผู้นิเทศร่วมกันกำหนดนโยบาย แผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการในการพัฒนาศึกษาข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา กำหนดจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และมีการจัดสรรงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ

ในการนิเทศอย่างเหมาะสม ตัวชี้วัด 1) สร้างทีมงานที่มีคุณภาพ 2) ศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา 3) กำหนดจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย และ 4) จัดสรรงบประมาณสิ่งอำนวยความสะดวก

2. องค์ประกอบด้านการกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) หมายถึง มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน มีปฏิทินการปฏิบัติงาน สร้างความรู้และความเข้าใจให้กับผู้รับการนิเทศ ผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจในแบบการนิเทศติดตามเรื่องที่ต้องการพัฒนาก่อนที่จะได้รับการนิเทศ มีการสาธิตให้ผู้รับการนิเทศดูก่อนการลงมือปฏิบัติจริง บอกวิธีแก้ปัญหาเมื่อพบปัญหาในการนิเทศ ให้เวลาในการนิเทศอย่างเพียงพอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้รับจากการนิเทศแบบชี้แนะ ดังนี้ 1) วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน 2) สร้างความรู้และความเข้าใจให้กับผู้รับการนิเทศ 3) สาธิตวิธีการทำงานในประเด็นที่ทำการนิเทศ และ 4) องค์ประกอบด้านการดำเนินการ

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) ได้สรุปองค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสามารถสรุปองค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง ดังนี้

1. การดำเนินการก่อนการชี้แนะ (Pre-coaching)
    1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ
    1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ
    1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา
    1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ
    1.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ
2. การดำเนินการชี้แนะ (Coaching)
    2.1 ขั้นต่อยอดประสบการณ์
    2.2 ดำเนินงานตามกระบวนการ/ปฏิบัติการนิเทศ
    2.3 การสังเกตการสอน
3. การดำเนินการหลังการชี้แนะ (Post-coaching)
    3.1 การประเมินและการติดตามผล
    3.2 การสะท้อนผล
    3.3 การสรุปผลการสอน
    3.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการนิเทศกระบวนการของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง สรุปตามตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 การสังเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)

องค์ประกอบกระบวนการของการนิเทศแบบชี้แนะ และการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)	แนวคิดนักการศึกษา											
	สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553)	คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555)	มิลินทรา กวินกมลโรจน์ (2557)	ระย้า คงขาว (2558)	กิตติ บุญปรุง (2560)	ทิพากร กิ่งมิ่งแฮ (2560)	ธนา ธุศรีวรรณ (2562)	พวงจ้อย ไชยดี (2564)	วิชิรดา วรชาคาสวัสดิ์ (2566)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. การดำเนินการก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	8	2	เลือก
-การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการชี้แนะ	✓	✓		✓		✓		✓	✓	6	3	เลือก
-สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	7	2	เลือก
-การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ	✓		✓		✓					3		
-การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา	✓		✓		✓	✓			✓	5	4	เลือก
-กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	8	2	เลือก
-การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	8	2	เลือก
2. การดำเนินการชี้แนะ (Coaching)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	1	เลือก
-การให้ผู้รับการนิเทศประเมินการทำงานของตนเอง			✓		✓			✓		3		
-ขั้นต่อยอดประสบการณ์	✓		✓		✓	✓	✓		✓	6	4	เลือก
-ดำเนินงานตามกระบวนการ/ปฏิบัติการนิเทศ	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	7	3	เลือก
-การสังเกตการสอน	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	7	3	เลือก
3. การดำเนินการหลังการชี้แนะ (Post-Coaching)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	1	เลือก
-การประเมินและการติดตามผล	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	2	เลือก
-การสะท้อนผล	✓	✓	✓			✓		✓	✓	6	4	เลือก
-การสรุปผลการสอน	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	7	3	เลือก
-การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	✓		✓		✓	✓		✓	✓	6	4	เลือก

จากตารางที่ 2.7 การสังเคราะห์ความสอดคล้องขององค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะ และการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ตามแนวคิดของนักวิชาการ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ต้องมีความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (จำนวน 5 คน ขึ้นไป) จึงจะนำมาใช้กำหนดเป็นองค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) โดยสามารถสรุปองค์ประกอบจากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปองค์ประกอบกระบวนการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) สรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินการก่อนการชี้แนะ (Pre-coaching)
   - 1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ
   - 1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ
   - 1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา
   - 1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ
   - 1.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ
2. การดำเนินการชี้แนะ (Coaching)
   - 2.1 ขั้นต่อยอดประสบการณ์
   - 2.2 ดำเนินงานตามกระบวนการ/ปฏิบัติการนิเทศ
   - 2.3 การสังเกตการสอน
3. การดำเนินการหลังการชี้แนะ (Post-Coaching)
   - 3.1 การประเมินและการติดตามผล
   - 3.2 การสะท้อนผล
   - 3.3 การสรุปผลการสอน
   - 3.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศแบบ PIDRE

กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE เป็นกระบวนการที่ศึกษานิเทศก์นำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการนิเทศ โดยการได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนและผู้บริหารให้การสนับสนุน กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE เป็นรูปแบบการนิเทศของสงัด อุทรานันท์ (2530) มีการกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมายขอบข่ายของการนิเทศและกระบวนการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE มี 5 ขั้นตอน ทั้งนี้ในการดำเนินการนิเทศด้วยกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE ได้ดำเนินการโดยคำนึงถึงปัญหา ความต้องการจำเป็นของแต่ละโรงเรียน และความพร้อมของบุคลากรเป็นสำคัญ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556)

กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE เป็นรูปแบบการนิเทศของสงัด อุทรานันท์ (2530) ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (P-Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

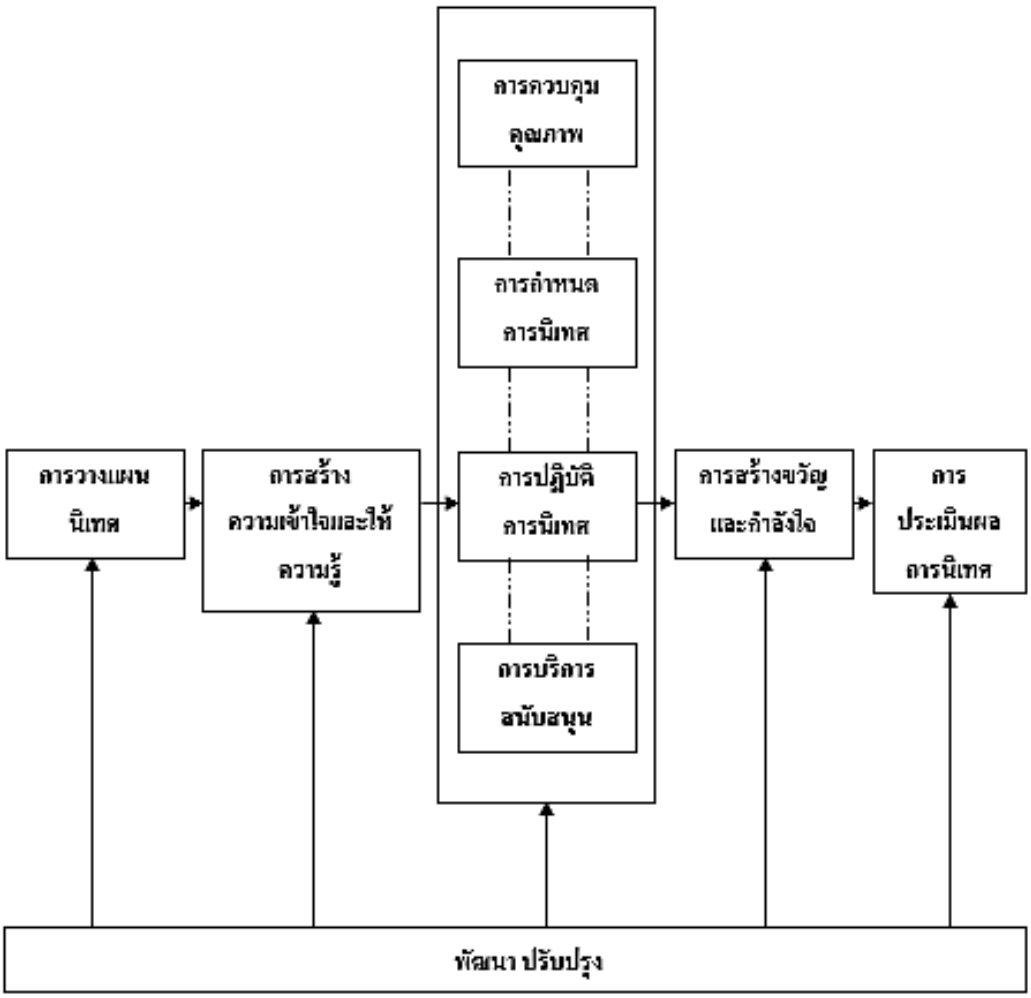
2. ให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (I-Informing) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และเมื่อมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. การดำเนินการนิเทศ (D-Doing) ประกอบด้วยการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ (ผู้บริหาร)

4. การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (R-Reinforcing) เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหารซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อมกับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

5. การประเมินผลการนิเทศ (E-Evaluating) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศนำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ

6. หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลสมควรที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจ หรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนาหลังใช้นวัตกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามานิเทศ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556) ซึ่งกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอน สามารถเขียนเป็นแผนภูมิ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการนิเทศการสอนแบบ PIDRE
ที่มา: สงัด อุทรานันท์, 2530

พรรณาพัชร ฐากุลสิริโชติ (2561) ได้กล่าวถึงกระบวนนิเทศแบบ PIDRE มี 5 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการนิเทศ (Planning : P)
ขั้นตอนที่ 2 การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Information : I)
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Doing : D)
ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing : R)
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E)
กัญจนา ทองสิงห์ (2562) ได้กล่าวถึงกระบวนนิเทศแบบ PIDRE มี 5 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการนิเทศ (Planning : P)
ขั้นตอนที่ 2 การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Information : I)

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Doing : D) มีขั้นตอนย่อยประกอบด้วย

1. การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ
2. การดำเนินการให้คำชี้แนะ
3. การสรุปผลการให้คำชี้แนะ

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing : R)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E)

จากการศึกษากระบวนการของการนิเทศรูปแบบ PIDRE ดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบ PIDRE ตามตารางที่ 2.8 ดังนี้

ตารางที่ 2.8 การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบ PIDRE

การนิเทศรูปแบบ PIDRE	แนวคิดนักการศึกษา					
	สงัด อุทรานันท์ (2530)	พรรณาพัชร ฐากุลสิริโชติ (2561)	กัญจนา ทองสิงห์ (2562)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3			
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการนิเทศ (Planning : P)	✓	✓	✓	3	1	เลือก
ขั้นตอนที่ 2 การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Information : I)	✓	✓	✓	3	1	เลือก
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Doing : D)	✓	✓	✓	3	1	เลือก
การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ			✓	1		
การดำเนินการให้คำชี้แนะ			✓	1		
การดำเนินการให้คำชี้แนะ			✓	1		
ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing : R)	✓	✓	✓	3	1	เลือก
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E)	✓	✓	✓	3	1	เลือก

จากตารางที่ 2.8 การสังเคราะห์กระบวนการของการนิเทศรูปแบบ PIDRE สรุปได้ว่า การนิเทศแบบ PIDRE มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (P-Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

2. ให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (I-Informing) เป็นขั้นตอนการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และเมื่อมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. การดำเนินการนิเทศ (D-Doing) ประกอบด้วยการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ (ผู้บริหาร)

4. การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (R-Reinforcing) เป็นขั้นตอนการเสริมแรงของผู้บริหารซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

5. การประเมินผลการนิเทศ (E-Evaluating) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศนำการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจ หรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา หลังใช้นวัตกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามานิเทศ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556)

การนิเทศเชิงบูรณาการในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

การดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีเป้าหมาย คือ

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน

3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามตารางที่ 2.9 ความสัมพันธ์รูปแบบการนิเทศกับเป้าหมายการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 2.9 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์รูปแบบการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ความสัมพันธ์รูปแบบการนิเทศกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	รูปแบบการนิเทศ														
	การนิเทศแบบคลินิก				การนิเทศแบบพี่เลี้ยง				การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ				การนิเทศแบบ PIDRE		
	สุทธิพร วิจิตรพันธุ์ (2549)	นัยนา ฉายวงศ์ (2560)	สุรัชดา กูรัมพา (2564)	โสภาพร ไสยเพชร์ (2565)	สุภากรณ์ ใจสุข (2563)	นิกูล ทองหน้าศาล (2563)	สุรัชดา กูรัมพา (2564)	โสภาพร ไสยเพชร์ (2565)	วชิรา เครือคำอ้าย และชาลิต ขอดศิริ (2561)	สมศักดิ์ จี๋พิชร์ (2562)	ธารทิพย์ นรังสียา (2558)	สุรัชดา กูรัมพา (2564)	พรรณาพัชร ฐากุลสิริ ไชติ (2561)	กัญญนา ทองสิงห์ (2561)	วนิดา สุวรรณสินธุ์ (2563)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้	✓									✓	✓		✓	✓	✓
2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน	✓									✓			✓		
3. พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร (เพิ่มสมรรถนะการสอนของครู ครูจัดการเรียนการสอนเชิงรุก) การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา															

ตารางที่ 2.10 จุดเด่นและประโยชน์จากการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ และการนิเทศแบบ PIDRE ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จุดเด่น/ประโยชน์	รูปแบบการนิเทศ			
	การนิเทศแบบคลินิก	การนิเทศแบบพี่เลี้ยง	การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ	การนิเทศแบบ PIDRE
1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้	ด้านเจตคติ การนิเทศแบบคลินิกสามารถส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้โดยอ้อมผ่านการพัฒนาครู โดยครูที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการนิเทศแบบคลินิกแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและมีเจตคติเชิงบวกต่อการพัฒนาตนเอง (Mardiah et al., 2022)	ด้านเจตคติ สามารถส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้โดยผ่านการพัฒนาครู เพื่อให้ครูมีความมั่นใจและรู้สึกได้รับการสนับสนุน มีที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งพัฒนาการสอน เมื่อครูมีความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัยในการทดลองสิ่งใหม่ ๆ จะส่งผลให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก ส่งผลดีต่อเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ (Ingersoll & Strong, 2011)	ด้านเจตคติ กระบวนการชี้แนะช่วยให้ครูได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาตนเองที่ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ขณะที่พี่เลี้ยงให้การสนับสนุนและคำแนะนำในการบรรลุเป้าหมาย ความมุ่งมั่นของครูในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจะเป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง (Whitmore, 2017)	ด้านเจตคติ ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการที่ครูได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนในการพัฒนาวิธีการสอน ช่วยให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะการสอน การที่ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและการพัฒนาในการสอนจะส่งผลบวกต่อเจตคติของนักเรียน นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมระหว่างครูกับผู้บริหาร หรือระหว่างครูกับพี่เลี้ยงในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในห้องเรียน ซึ่งส่งผลให้เจตคติของนักเรียนในเชิงบวกต่อการเรียนการสอนมีความพัฒนา (Glickman et al., 2017)

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

จุดเด่น/ประโยชน์	รูปแบบการนิเทศ			
	การนิเทศแบบคลินิก	**การนิเทศแบบพี่เลี้ยง**	**การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ**	**การนิเทศแบบ PIDRE**
	<u>ด้านทักษะสำคัญ</u> ส่งเสริมการพัฒนาทักษะสำคัญของนักเรียนได้โดยพัฒนาทักษะการสอนของครูในด้านต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถาม การกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การจัดการชั้นเรียน และการให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีประสิทธิภาพ เมื่อครูมีทักษะการสอนที่สูงขึ้น จะสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Chaula et al., 2024)	<u>ด้านทักษะสำคัญ</u> พี่เลี้ยงสามารถถ่ายทอดความรู้ เทคนิค และกลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิภาพให้แก่ครูผู้รับการนิเทศ ผ่านการสังเกตการณ์ การให้คำแนะนำ และการร่วมกันวางแผนการสอน เมื่อครูมีทักษะการสอนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จะสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะสำคัญของนักเรียน เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานร่วมกันได้อย่างเหมาะสม (Darling-Hammond et al., 2017)	<u>ด้านทักษะสำคัญ</u> ทั้งพี่เลี้ยงและชี้แนะสามารถเป็นแบบอย่างและให้คำแนะนำในการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนที่ชัดเจน เจาะจง และนำไปสู่การพัฒนา (Wiggins, 2012) ครูที่สามารถให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีคุณภาพจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงของตนเอง และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างมีเป้าหมาย	<u>ด้านทักษะสำคัญ</u> ช่วยให้ครูสามารถติดตามและประเมินผลการสอนอย่างเป็นระบบ ช่วยในการพัฒนาทักษะสำคัญเหล่านี้ได้ดียิ่งขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการวางแผน และการทบทวนผล ช่วยให้ครูมีทักษะในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนได้อย่างต่อเนื่อง (Borko, 2004)
	<u>ด้านความรู้</u> ช่วยส่งเสริมให้ครูมีความรู้ที่ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเรื่องเนื้อหาวิชาที่ครูสอน รวมทั้งการสอนเนื้อหาในลักษณะที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจได้ดีขึ้น การพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ในวิชาต่าง ๆ จะทำให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้องและมีความเข้าใจลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น (Glickman et al., 2017)	<u>ด้านความรู้</u> พี่เลี้ยงสามารถช่วยให้ครูผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจเนื้อหาสาระที่สอนอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น รวมทั้งแนะนำวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะของผู้เรียน เมื่อครูมีความรู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ของนักเรียนสูงขึ้น (Darling-Hammond et al., 2017)	<u>ด้านความรู้</u> การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียน เช่น พี่เลี้ยงมีความรู้และประสบการณ์ที่ลึกซึ้งในเนื้อหา สามารถให้คำแนะนำและอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อนให้แก่ครูผู้รับการนิเทศได้ชัดเจน ขณะที่การชี้แนะช่วยให้ครูได้คิดค้นวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน (Whitmore, 2017)	<u>ด้านความรู้</u> ช่วยเสริมสร้างความรู้เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนให้กับครู โดยการทบทวนและประเมินผลการสอนในแต่ละครั้ง ช่วยให้ครูมีความรู้ที่ถูกต้องและสามารถสอนเนื้อหาวิชาให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนที่ดีและการประเมินผลการสอนในกระบวนการ PIDRE ช่วยให้ครูมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการสอน และสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (Clarke & Hollingsworth, 2002)

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

จุดเด่น/ประโยชน์	รูปแบบการนิเทศ			
	การนิเทศแบบคลินิก	การนิเทศแบบพี่เลี้ยง	การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ	การนิเทศแบบ PIDRE
2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน	ช่วยให้ครูพัฒนาวิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนกลุ่มนี้ได้อย่างตรงจุด ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น มีทักษะที่ดีขึ้น และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ (Darling-Hammond et al., 2017)	ช่วยให้นักเรียนที่มาจากครอบครัวยากจนได้รับการสนับสนุนทั้งด้านวิชาการและจิตใจ พี่เลี้ยงทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการให้คำแนะนำและการสร้างแรงจูงใจในการเรียน นักเรียนที่มีพี่เลี้ยงสามารถเห็นความสำคัญของการเรียนและมีความมุ่งมั่นมากขึ้นในการพัฒนาผลการเรียน (May et al., 2021)	ช่วยในการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับพื้นฐาน โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีนักเรียนจากครอบครัวยากจน รวมทั้งช่วยพัฒนาทักษะการสอนของครู และช่วยปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อน นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียนและเสริมสร้างทักษะทางสังคมและจิตใจ ซึ่งส่งผลให้ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น (Khasu, 2021)	
3. พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม การบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร (เพิ่มสมรรถนะการสอนของครู ครูจัดการเรียนการสอนเชิงรุก) การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ	ช่วยให้ครูและผู้บริหารได้สะท้อนและปรับปรุงวิธีการสอนและการบริหารของตนเอง ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา รวมทั้งสามารถนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการมาใช้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)	ช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู ผ่านการให้คำแนะนำและสนับสนุนที่มุ่งเน้นการปรับปรุงการสอนและการบริหารภายในสถานศึกษา เมื่อผลการนิเทศถูกนำไปใช้ในการพัฒนานโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่ต่าง ๆ ก็สามารถช่วยปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการในยุคสมัยใหม่ ส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาในวงกว้างและการตอบสนองต่อความท้าทายทางการศึกษาของสังคมในศตวรรษที่ 21 (วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์ และคนอื่น ๆ)	สามารถเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนานโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น ๆ โดยการให้ข้อมูลเชิงลึกระดับปฏิบัติการแก่ผู้กำหนดนโยบายโดยตรงจากผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับผู้บริหารโรงเรียนและครู ซึ่งมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับความท้าทายและความสำเร็จในระดับโรงเรียน ทำให้ข้อเสนอแนะและนโยบายที่ออกมามีความสอดคล้องกับความเป็นจริงของการบริหารจัดการและการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้สามารถช่วยให้การพัฒนานโยบายมีความแม่นยำ ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริง และนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Darling-Hammond, 2010)	สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมกระบวนการเหล่านี้ได้ โดยผู้นิเทศมีบทบาทในการวางแผน ให้ความรู้ สนับสนุนการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม รวมถึงการนำนวัตกรรมการบริหารไปใช้ และสุดท้ายคือการประเมินผลเพื่อขยายผลสำเร็จไปยังวงกว้าง หรือนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการพัฒนานโยบายการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น (Darling-Hammond, 2010)

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

จุดเด่น/ประโยชน์	รูปแบบการนิเทศ			
	การนิเทศแบบคลินิก	**การนิเทศแบบพี่เลี้ยง**	**การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ**	**การนิเทศแบบ PIDRE**
4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา	กระบวนการของการนิเทศแบบคลินิกมีองค์ประกอบที่สามารถส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการขยายผลนวัตกรรมได้ เช่น การสร้างความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร การวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน การวางแผนและพัฒนาร่วมกัน การสนับสนุนการพัฒนา การขยายผลความสำเร็จของการจัดการศึกษาและนวัตกรรม (อรุณี รุจิราวรรณ, 2550)	มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาสังคมช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก โดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน เป็นฐานสร้างความเข้มแข็งในชุมชนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่การยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่น (รรณวีร์ บุญคุ้ม, 2563)	ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจร่วมกัน ขยายผลไปสู่การกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา การพัฒนานวัตกรรม โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคม (Zikic, 2015)	ขั้นตอนของ PIDRE เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการขยายผลนวัตกรรม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการมีส่วนร่วมจากหลากหลายภาคส่วน (อรุณี รุจิราวรรณ, 2550)

จากตารางที่ 2.9 แสดงความสัมพันธ์รูปแบบการนิเทศการศึกษารูปแบบต่าง ๆ กับเป้าหมายการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จากเป้าหมายของการดำเนินงานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึงสรุปว่า การนิเทศทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และการนิเทศแบบ PIDRE กับเป้าหมายการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีผลการวิจัยสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยพบว่า ไม่มีรูปแบบการนิเทศรูปแบบที่สอดคล้องกับเป้าหมายการของการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้ง 4 ข้อ ดังนั้น การนิเทศเชิงบูรณาการการนิเทศการศึกษา ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และการนิเทศแบบ PIDRE จะสอดคล้องคลอบคลุมกับเป้าหมายการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยเพิ่มเป็นการเชื่อมโยงการนิเทศเป็นกระบวนการและกิจกรรมที่มุ่งให้ ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม ปรับปรุงในการสอนของครูที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เกิดจากการบูรณาการการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และการนิเทศ PIDRE โดยมีหลักการที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมปรึกษาหารือวางแผนวิเคราะห์ให้ความรู้ความเข้าใจสังเกตการณ์สอน ลงมือปฏิบัติ มีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน มีการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับจนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งผู้นิเทศจะให้คำชี้แนะแก่ผู้รับการนิเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้ด้วยตนเอง และให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์น้อยหรือเริ่มทำงานให้ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต และลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยรวมทั้งพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ในส่วนประเด็นของความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา อาจเป็นการเพิ่มเติมในการนิเทศเชิงบูรณาการให้รูปแบบและกระบวนการนิเทศชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสามรถดำเนินงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

และตารางที่ 2.10 แสดงจุดเด่นและประโยชน์จากการนิเทศแบบคลินิกการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ และการนิเทศแบบ PIDRE ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพบว่า การนิเทศทั้ง 4 รูปแบบ มีจุดเด่นและประโยชน์จาก

การนิเทศที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสอดคล้องครบทั้ง 4 ข้อ ของวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จากการศึกษากระบวนการนิเทศ จุดเด่นปละประโยชน์ รวมทั้งความสอดคล้องของการนิเทศทั้ง 4 รูปแบบกับดังกล่าวข้างต้นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้วิจัยได้นำกระบวนการรูปแบบการนิเทศ ทั้ง 4 รูปแบบมาการสังเคราะห์แนวทางกระบวนการแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.11 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision)	การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring)	การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)	การนิเทศรูปแบบ PIDRE	แนวทางกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ
1. การประชุมวางแผนก่อนการสอนและการนิเทศการสอน 2. การสังเกตห้องเรียน โดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน วิเคราะห์จากการสังเกตการสอน 3. การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยการสะท้อนผลให้ข้อมูลย้อนกลับให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และกำหนดทิศทางการพัฒนาครั้งต่อไป	1. การเตรียมการนิเทศและประชุมวางแผน 2. ปฏิบัติการนิเทศแบบพี่เลี้ยง 3. การประเมินผลการนิเทศและให้คำแนะนำ	1. การดำเนินการก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching) 1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ 1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ 1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา 1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ 1.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ 2. การดำเนินการชี้แนะ (Coaching) 2.1 ขั้นต่อยอดประสบการณ์ 2.2 ดำเนินงานตามกระบวนการ/ปฏิบัติการนิเทศ 2.3 การสังเกตการสอน	1. การวางแผน (P-Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น 2. ให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และเมื่อมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง	1. การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning) 1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ 1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ 1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา 1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ 1.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ 2. การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) ได้แก่ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision)	การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring)	การนิเทศแบบชี้แนะ และการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)	การนิเทศรูปแบบ PIDRE	แนวทางกระบวนการนิเทศ เชิงบูรณาการ
		3. การดำเนินการหลังการชี้แนะ (Post-Coaching) 3.1 การประเมินและการติดตามผล 3.2 การสะท้อนผล 3.3 การสรุปผลการสอน 3.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	3. การดำเนินการนิเทศ (Doing-D) ปะกอบด้วยการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ (ผู้บริหาร) 4. การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหารซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ 5. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศนำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจหรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา หลังใช้นวัตกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามานิเทศ	3. การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory development) มีขั้นตอน 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 การดำเนินการตามแผน การนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอน 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ 4. การติดตามและประเมินผล Monitoring and Evaluation) ได้แก่ 4.1 การประเมินและการติดตามผล 4.2 การสะท้อนผล 4.3 การสรุปผลการนิเทศ 4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

จากตารางที่ 2.11 ตารางสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning)
   1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ
   1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ
   1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา
   1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ
   1.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ
2. การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) ได้แก่
   2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ
   2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน
   2.3 จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา
3. การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) มีขั้นตอน
   3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ
   3.2 การดำเนินการตามแผน การนิเทศการศึกษา ด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง
   3.3 การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอน
   3.4 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้
4. การติดตามและประเมินผล Monitoring and Evaluation) ได้แก่
   4.1 การประเมินและการติดตามผล
   4.2 การสะท้อนผล
   4.3 การสรุปผลการนิเทศ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

“รูปแบบ” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Model” ทั้งนี้ นักวิชาการได้นำมาแปลและนำมาใช้แตกต่างกันอยู่หลายคำ เช่น แบบจำลอง ตัวแบบ หุ่นจำลอง รูปหุ่นแบบตุ๊กตา โมเดล เป็นต้น โดยนักการศึกษาได้ให้ความหมายของรูปแบบ ดังนี้

Carter (1973) ให้ความหมายของรูปแบบในพจนานุกรมการศึกษาไว้ 4 ความหมาย ดังนี้ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการหรือแนวคิด และ 4) เป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบ และเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคมอาจเขียนเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

Cummings & Worley (2013) ได้อธิบายคำว่า รูปแบบ (Model) ว่าเป็นการย่อส่วนปรากฏการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดให้ง่ายต่อการศึกษาและทำความเข้าใจแสดงให้เห็นแบบแผนที่เป็นรูปแบบของทฤษฎี หรือเป็นการประพฤติปฏิบัติในเชิงอุดมคติ เพื่อให้สามารถเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนโดยอ้างอิงหรือดัดแปลงจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นเป็นแบบอย่าง

ทิศนา แขมมณี (2557) กล่าวว่า รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลได้แสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง โดยอาจเป็นคำอธิบาย เป็นแผนผังไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่น สามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น ดังนั้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

บุญส่ง หาญพานิช (2558) กล่าวว่า รูปแบบ คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถนำเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

บุญชม ศรีสะอาด (2560) ให้ความหมายคำว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติ หรือในระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบ หรือกิจกรรมในระบบ

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ให้ความหมายคำว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองความคิดหรือโครงสร้างความคิด ประกอบด้วย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้มาจากแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เพื่ออธิบายขั้นตอนการทำงานให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการนำไปใช้

พัฐณสิญ นวโลจิตรัตน์ (2560) กล่าวว่า รูปแบบ คือ การสร้างรูปแบบ หรือการพัฒนารูปแบบ เป็นแผนที่หรือเป็นแนวทางสำหรับใช้ในการระบุประเด็นย่อย ๆ ขององค์ประกอบให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อที่จะอธิบายประเด็นที่ศึกษาให้เกิดความชัดเจนในรูปของโครงสร้างที่สัมพันธ์ระหว่างกันเชิงเหตุผล เชิงเปรียบเทียบ เชิงคณิตศาสตร์และเชิงข้อความ ซึ่งอธิบายในเชิง

ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นจากองค์ความรู้เดิม และองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปพัฒนา หรือบริหารจัดการระบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่คาดหวังความสำเร็จหรือความก้าวหน้าได้ในระดับสูง

จากการศึกษาความหมายของรูปแบบสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แบบแผนหรือรูปแบบที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญา แนวคิด หรือทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุตามเป้าหมาย

ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการและนักการศึกษา จำแนกประเภทของรูปแบบ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

Smith (1980) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) มี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า และ (2) รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลองเครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น เป็นชนิดของรูปแบบที่มีความใกล้เคียงความจริง 2) รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) มี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้ข้อความปกติในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงานคำอธิบายรายวิชา เป็นต้น (2) รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

Keeves (1988) ได้จำแนกรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบโครงสร้างอะตอมสร้างขึ้น โดยใช้หลักการเปรียบเทียบโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายกันทางกายภาพ สอดคล้องกับข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่ในลักษณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นเองมีองค์ประกอบชัดเจน สามารถนำไปทดสอบ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้และสามารถนำไปใช้การหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้โครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนั้นคือขาดความชัดเจน ทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบแต่ได้การนำรูปแบบนี้มาใช้กับการศึกษา เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นต้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่า จะนำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา รูปแบบลักษณะนี้ส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่เริ่มจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์รูปแบบเชิงสาเหตุ ทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้แนวคิดสำคัญของรูปแบบนี้คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) รูปแบบระบบเส้นเดี่ยว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุในทิศทางเดียว โดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ 2) รูปแบบระบบเส้นคู่ (Non-recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรโดยทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรหนึ่งอาจเป็นทั้งตัวแปร เชิงสาเหตุและเชิงผลพร้อมกัน จึงมีทิศทางความสัมพันธ์ย้อนกลับได้

Steiner (1988) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) เป็นแบบจำลองที่ออกแบบมาจากของจริง เพื่อเป็นต้นแบบของสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น แบบจำลองเครื่องบินฯ และรูปแบบเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Model) ซึ่งเป็นรูปแบบเชิงความคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว (Conceptual Model – of) หรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้อธิบายทฤษฎี (Theoretical Model or Model – for) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน เพื่อช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันจากการศึกษาประเภทของรูปแบบสรุปได้ว่า รูปแบบมีหลายประเภททั้งในเชิงกายภาพที่เป็นรูปธรรมและเชิงแนวคิดที่เป็นนามธรรม สำหรับรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์มีรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ 1) รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม 2) รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษาแผนภูมิรูปภาพ 3) รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และ 4) รูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบของนักวิชาการทางการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2562 กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบ ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

Brown & Moberg (1980) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบส่วนใหญ่จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และ 5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

Joyce, Weil, & Showers (1992) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย แนวคิด ปรัชญา หลักการ ทฤษฎี ความเรื่อ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ การวัดและประเมินผล เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแผนแต่ละรูปแบบจะให้แนวทางว่าครูจะต้องเตรียมการสอนอย่างไร ดำเนินการและประเมินผลอย่างไรจึงจะช่วยให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาและนำรูปแบบไปใช้

จิตฌรงค์ เอี่ยมสำอางค์ (2556) นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการ และวัตถุประสงค์ 2) กระบวนการ และ 3) ปัจจัยสนับสนุนการนำรูปแบบไปใช้

ทิศนา แขมมณี (2557) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้น ๆ 2) มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) มีการจัดระบบคือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ 4) มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

มยุรี บุญเยี่ยม (2558) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตที่เป็นผลที่ได้จากงานวิจัย พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา 2) หลักสูตร 3) แนวคิดการจัดการเรียนรู้ 4) การประเมินผล

การเรียนรู้ และ 5) รายละเอียดของรูปแบบ ได้แก่ หลักการวัตถุประสงค์เนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล และการนำรูปแบบไปใช้และผลที่ได้จากรูปแบบ

วิหาร พละพร (2558) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) แนวทาง/เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2558) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) ความสำคัญของรูปแบบที่ต้องพัฒนา 2) แนวคิดและทฤษฎีการก่อรูปแบบ 3) กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะ ประกอบด้วย ขั้นตอนเนื้อหาการพัฒนาวิธีการและกิจกรรมการพัฒนาวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและผลที่ต้องการ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จและตัวบ่งชี้ความสำเร็จของรูปแบบ

สาวิตรี เถาว์โท (2558) สรุปรูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดการ เรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม มีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล

เดช สาระจันทร์ (2559) สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศโดยใช้การเสริมพลังเป็นฐาน ได้แก่ หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ เงื่อนไขความสำเร็จ กระบวนการ และประสิทธิผลของรูปแบบ

นิติธาร ชูทรัพย์ (2559) สรุปรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่า มี 8 องค์ประกอบ คือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) ที่มาและความสำคัญของรูปแบบ 3) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 4) หลักการ 5) วัตถุประสงค์ 6) เนื้อหา 7) กระบวนการเรียนการสอน และ 8) การวัดและประเมินผล

ศักดา สถาพรวจนา (2559) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบมี 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิด ส่วนที่ 2 ระบบของรูปแบบ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่ 4 เงื่อนไขของรูปแบบ

อวยชัย สุขณะล้ำ (2559) กล่าวว่า องค์ประกอบรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ขั้นตอนการเสริมสร้างสมรรถนะครู และ 4) การวัดและประเมินผล

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน มี 5 องค์ประกอบ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ และ 5) การวัดผลประเมินผล

พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560) กล่าวว่า รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) บทนำ 2) แนวคิดและหลักการ 3) กระบวนการนิเทศการสอน จุดเด่น ข้อจำกัด เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ และ 4) ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

ธนา ธุศรีวรรณ (2562) นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ขั้นตอนการชี้แนะ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมก่อนการชี้แนะ ขั้นที่ 2 การชี้แนะ ขั้นที่ 3 การทบทวน ขั้นที่ 4 การสะท้อนผล 4) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ผู้บริหาร ทักษะผู้ชี้แนะ ครูผู้รับการชี้แนะ สภาพแวดล้อมด้าน ICT ที่สนับสนุน

วาสนา บุญมาก (2562) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบได้ 5 องค์ประกอบ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการ และ 5) การวัดผลประเมินผล

จากการศึกษาสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อจัดลำดับตามความถี่ขององค์ประกอบ ดังตารางที่ 2.12

ตารางที่ 2.12 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดของนักการศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบ	แนวคิดของนักการศึกษา																							
	Brown & Moberg (1980)	Joyce & Showers (1992)	ประยูร บุญใช้ (2544)	ชนกนารถ จันเชย (2550)	ธีระ รุญเจริญ (2550)	ยุพิน ยืนยง (2553)	สมชัย จรรยาพินูลย์ (2555)	จิตนรงค์ เอี่ยมสำอางค์ (2556)	อรอุมา รุ่งเรืองนิชคุณ 2556)	ทิศนา แขมมณี (2557)	มนตรี เลิศกิลกรม (2558)	มยุรี บุญเยี่ยม (2558)	วิหาร พละพร (2558)	สมหวังพิธิยนุวัฒน์ (2558)	สาวิตรี เถาว์โท (2558)	เดช สาระจันทร์ (2559)	นิติธร ชูทรัพย์ (2559)	ศักดา สถาพรวจนา (2559)	นัยนา ฉายางศ์ (2560)	พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560)	ธนา จุศรีวรรณ (2562)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
1. ที่มาและความสำคัญ									✓					✓			✓			✓		4		
2. แนวคิดทฤษฎีปรัชญา		✓		✓			✓			✓		✓		✓			✓			✓		8	5	
3. หลักการ		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓			✓	14	2	เลือก
4. สาระสำคัญ						✓			✓													2		
5. บรรยาย/อธิบาย/ลักษณะการจัดการ										✓				✓								2		
6. จุดประสงค์/วัตถุประสงค์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓		✓	✓	✓				✓	13	3	เลือก
7. สภาพแวดล้อม	✓																					1		
8. เป้าหมาย/เนื้อหาสาระ			✓			✓		✓	✓	✓		✓	✓		✓		✓		✓			10	4	เลือก
9. ระบบ/กลไกรูปแบบ					✓		✓			✓		✓		✓				✓				6		
10. แนวทางการดำเนินงาน กระบวนการ/วิธีดำเนินงาน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		18	1	เลือก

ตารางที่ 2.12 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ	แนวคิดของนักการศึกษา																							
	Brown & Moberg (1980)	Joyce & Showers (1992)	ประยูร บุญใช้ (2544)	ชนกนารถ จันเชย (2550)	ธีระ รุญเจริญ (2550)	ยุพิน ยืนยง (2553)	สมชัย จรรยาพานูลย์ (2555)	จิตนรงค์ เอี่ยมสำอางค์ (2556)	อรอุมา รุ่งเรืองนิชคุณ 2556)	ทิศนา แขมมณี (2557)	มนตรี เลิศกิตรรม (2558)	มยุรี บุญเยี่ยม (2558)	วิหาร พละพร (2558)	สมหวังพิริยานุวัฒน์ (2558)	สาวิตรี เตาโท (2558)	เดช สาระจันทร์ (2559)	นิติธร ชูทรัพย์ (2559)	ศักดา สถาพรวจนา (2559)	นัยนา ฉายวงศ์ (2560)	พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560)	ธนา จุศรีวรรณ (2562)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
11. โครงสร้าง	✓										✓	✓		✓								4		
12. เทคโนโลยี	✓		✓									✓										3		
13. อธิบาย/ให้ข้อมูลวิธี เทคนิค							✓			✓												2		
14. การวัดและประเมินผล	✓		✓		✓	✓			✓	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓	14	2	เลือก
15. เงื่อนไขความสำเร็จ		✓			✓		✓	✓		✓			✓	✓				✓		✓	✓	10	4	เลือก
16. กลุ่มเป้าหมาย														✓								1		
17. การตัดสินใจสั่งการ			✓																			1		
18. ประสิทธิผลของรูปแบบ																✓						1		

จากตารางที่ 2.12 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยได้พิจารณาความเห็นของนักการศึกษา จำนวน 21 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ มีความคิดเห็นของนักการศึกษาที่สอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป) สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ได้ดังนี้ การสังเคราะห์ผู้วิจัยได้พิจารณาความเห็นของนักการศึกษา แล้วสรุปองค์ประกอบของรูปแบบได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการ เป็นแนวคิดที่ช่วยให้เกิดการสร้างและพัฒนารูปแบบ

2. วัตถุประสงค์ เป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้น

3. เป้าหมาย/เนื้อหา เป็นสาระความรู้ที่กำหนดไว้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

4. กระบวนการ เป็นขั้นตอนหรือลำดับของการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำหนดบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้การนิเทศบรรลุผล

5. การวัดและประเมินผล เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการนิเทศที่จัดขึ้นตามรูปแบบจะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบและการบรรลุวัตถุประสงค์

6. เงื่อนไขความสำเร็จ เป็นองค์ประกอบที่จะช่วยทำให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

การสร้างและการพัฒนารูปแบบ

การสร้างและการพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนที่หลากหลาย สรุปสาระสำคัญตามแนวคิดและผลงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ได้นำเสนอการพัฒนารูปแบบดังนี้

Meason, Albert, & Khedourri (1985) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างรูปแบบไว้ดังนี้ 1) ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) ดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง 2) ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction) ดำเนินการหลังจากการรวบรวมปัญหา พิจารณาวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการสร้างและลักษณะเฉพาะที่ต้องการโดยอาศัยข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็นและคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการสร้างและความต้องการของผู้ใช้โดยอาจใช้หลักวิชาการในการพิจารณา การประเมินค่าและควบคุมความแปรปรวนอย่างระมัดระวัง 3) ขั้นการทดสอบรูปแบบ (Testing) เมื่อสร้างรูปแบบเสร็จแล้วควรทดสอบ โดยพิจารณาถึงความตรงตามสถานการณ์จริง (Valid) เพื่อช่วยให้การตัดสินใจในการนำไปใช้ และความสำเร็จของการแก้ปัญหา นอกจากพิจารณาถึงการนำไปทดลองใช้ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ ทดลองย้อนหลัง (Retrospective Evaluation) โดยใช้กับข้อมูลในอดีตและการทดลองใช้ปฏิบัติ จริงในข้อมูลปัจจุบัน (Pretest) 4) ขั้นการนำไปใช้ (Implementation) เป็นการศึกษาถึงการบรรลุผลสำเร็จที่มีความสมบูรณ์ 5) ขั้นพัฒนาปรับปรุงให้ทันสมัย (Model Updating) เป็นการศึกษา

ความเหมาะสมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรและสถานการณ์ที่มากระทบจากภายนอกและภายในองค์กร

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556) ได้สรุปขั้นตอนสำคัญในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจากแนวคิดของสมพงษ์ สิงหะพล (2543); ทิศนา แขมมณี (2551) และ Joyce, Weil, & Showers (1992) ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาต่าง ๆ จากเอกสาร ผลการวิจัย หรือการสังเกต การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระเบียบ เพื่อจะช่วยให้ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสูงสุด

3. การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ประกอบด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย ผู้สอนจะต้อง เตรียมงานหรือจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินผลรูปแบบการสอน เป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปจะใช้วิธีการ ดังนี้ 1) ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีโดยคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และ 2) ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการโดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน มี 2 ระยะ คือ 1) ระยะก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้โดยใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และ 2) ระยะหลังนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้โดยอาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้นำในการปรับปรุงและอาจมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้ซ้ำจนกว่าจะได้ผลเป็นที่พอใจ

ทิศนา แขมมณี (2557) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบว่ากระบวนการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและได้รับการทดลองใช้เพื่อพิสูจน์ทดสอบประสิทธิภาพแล้วถือว่ารูปแบบการเรียนการสอนหรือเป็นแบบแผนของการจัดการเรียนการสอนที่ผู้อื่นสามารถนำไปใช้แล้วเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบนั้นได้ นับว่าเป็นการช่วยให้แนวทางแก่ผู้ปฏิบัติ

ไม่ต้องเสียเวลาลองผิดลองถูก หากได้รูปแบบที่ดีตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอนของตนก็สามารถสอนตามแบบแผนและได้ผลตามที่ต้องการได้

บุญชม ศรีสะอาด (2560) ได้นำเสนอการสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

1. การสร้างหรือพัฒนารูปแบบตามสมมติฐานโดยการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบ และผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบ หรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ การพัฒนารูปแบบนั้นจะต้องใช้หลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้ามากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจคิดโครงร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยข้อสนเทศจากการศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิดหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูล หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยอาจปรับปรุงใหม่โดยตัดองค์ประกอบหรือตัวแปที่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบของตน ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนารูปแบบข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การพัฒนารูปแบบว่ากระบวนการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและได้รับการทดลองใช้เพื่อพิสูจน์ทดสอบประสิทธิภาพแล้วถือว่ารูปแบบการเรียนการสอนหรือเป็นแบบแผนของการจัดการเรียนการสอนที่ผู้อื่นสามารถนำไปใช้แล้วเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบนั้นได้ นับว่าเป็นการช่วยให้แนวทางแก่ผู้ปฏิบัติไม่ต้องเสียเวลาลองผิดลองถูก หากได้รูปแบบที่ดีตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอนของตนก็สามารถสอนตามแบบแผนและได้ผลตามที่ต้องการได้

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ

จากแนวคิดของนักวิชาการการวิจัยทางการศึกษา พบว่า มีการนำเสนอขั้นตอนการพัฒนารูปแบบหรือระบบหลากหลายแนวคิด ดังนี้

ชิรวัฒน์ นิจเนตร (2560)ได้สรุปถึงการตรวจสอบรูปแบบและประเมินรูปแบบประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) การทดลองใช้รูปแบบกับหน่วยตัวอย่าง และ 2) การประเมินผลการทดลองการใช้รูปแบบด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบรวมทั้งมีการแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมตามผลการประเมิน แล้วจึงสรุปผลได้รูปแบบที่ต้องการ ทั้งนี้ในขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีหลายวิธีอาจให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงประจักษ์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ในขั้นการตรวจสอบรูปแบบ อาจเลือกใช้

วิธีการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เช่น โดยการประชุมอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้กำหนดนโยบายเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามจำนวนที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ตรวจสอบร่างรูปแบบก่อนนำไปทดลองใช้เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีการใช้ขั้นตอนสอดคล้องกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา คือ การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์และออกแบบ การตรวจสอบและการทดลองใช้ การสรุปผล ประเมินและเผยแพร่ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน แบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 เพื่อพัฒนา และตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 4 เพื่อประเมินรูปแบบ และคู่มือใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจะช่วยในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินในรูปแบบของการวิพากษ์และมีการผสมผสานกับการพิจารณาตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพของรูปแบบหรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคู่มือและการพัฒนาคู่มือ

ความหมายของคู่มือ

ในการดำเนินกิจกรรมจะต้องมีการสื่อสารกับผู้ที่นำไปปฏิบัติ ซึ่งสื่อที่สำคัญที่ใช้เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันคือ คู่มือ เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เนื้อหาวิธีการสื่อ ตลอดจนการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานอีกด้วย ความหมายของคู่มือนั้นมีผู้ให้ความหมายดังนี้

แจ่มจันทร์ พลศรีดา (2556) ได้สรุปความหมายของคู่มือไว้ว่า คู่มือ เป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่งโดยเฉพาะ โดยใช้ถ้อยคำภาษาที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ๆ สามารถทำให้ผู้ที่ศึกษาคู่มือปฏิบัติได้ตามแนวทางที่คู่มือกำหนดไว้ เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

เสถียร คามีศักดิ์ (2556) ได้ให้นิยามว่า คู่มือ หมายถึง เอกสารที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง มีคำอธิบายงานที่ปฏิบัติ ประวัติความเป็นมา มีแผนกลยุทธ์การปฏิบัติงานกำหนดตัวชี้วัด/การประเมินผลแต่ละบท/เรื่อง/หัวข้อต้องมีหลักความคิด วัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระที่มีความสมบูรณ์ เนื้อหาในแต่ละเรื่อง มีกฎ ระเบียบ พระราชบัญญัติหนังสือเวียน มติต่าง ๆ เอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และวิธีการเทคนิคหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ ต้องใช้ประกอบการปฏิบัติงานมาแล้วและจัดทำเป็นรูปเล่ม

วัฒนา สายเชื้อ (2561) ได้กล่าวถึงคู่มือว่าเป็นหนังสือที่เขียนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้ได้ศึกษาทำความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้การจัดกิจกรรมมีคุณภาพตามมาตรฐานและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้วยตนเอง

ชุตินันท์ เทือกสุบรรณ (2563) คู่มือ หมายถึง หนังสือหรือตำราที่เรียบเรียงเนื้อหาสาระจากเอกสารหรือตำราทางวิชาการต่าง ๆ แล้วนำมาเขียนขึ้นใหม่ เมื่ออ่านแล้วทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ควบคู่ไปกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระในคู่มือนั้น

นฤมล ฤทธิกาญจน์ (2563) คู่มือ หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม หนังสือหรือเอกสารที่ใช้ประกอบควบคู่เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือเพื่อประกอบปฏิบัติงานใดงานหนึ่งในเอกสารมีรายละเอียดวิธีการทำงานเฉพาะแต่ละขั้นตอนของกระบวนการเป็นข้อมูลเฉพาะมีคำแนะนำในการทำงานและวิธีที่องค์กรใช้ในการปฏิบัติงานโดยละเอียด มีคำอธิบายงานที่ปฏิบัติ ประวัติความเป็นมา มีแผนกลยุทธ์การปฏิบัติงาน กำหนดตัวชี้วัด/การประเมินผลแต่ละบท/เรื่อง/หัวข้อต้องมีหลักความคิด วัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระที่มีความสมบูรณ์ เนื้อหาในแต่ละเรื่องมีกฎ ระเบียบ พระราชบัญญัติ หนังสือเวียน มติต่าง ๆ เอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และวิธีการ เทคนิคหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ

ประเภทของคู่มือ

สิริกร ประสพสุข (2555) อธิบายว่าโดยทั่วไปหนังสือคู่มือที่พบมี 3 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือครู (Teacher's Manual or Handbook) เป็นหนังสือที่ให้แนวทางและคำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับสาระวิธีการ กิจกรรม สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ ปกติมักใช้ควบคู่กับตำราเรียนหรือหนังสือเรียน

2. คู่มือเรียนแบบฝึกปฏิบัติ (Student's Manual or Workbook) คือ หนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่กับตำราที่เรียน ประกอบไปด้วยสาระ คำสั่งแบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถาม ที่ว่างสำหรับเขียนคำตอบการทดสอบ ปัจจุบันนี้คู่มือนักเรียนไม่เพียงแต่จัดทำขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับหนังสือตำราเท่านั้น แต่อาจจะใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาควบคู่ไปกับสื่ออื่น ๆ ที่ทำหน้าที่แทนครูหรือตำรา

3. คู่มือทั่วไปเป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้ผ่านโดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจหรือสามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า คู่มือส่วนมากจะเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรม เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทาง เทคนิคในการดำเนินการสอนหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ โดยลักษณะของคู่มือที่ดีประกอบด้วย

1. ด้านรูปแบบ มีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักขระอ่านง่าย ชัดเจน มีรูปประกอบเหมาะสมกับเนื้อหาและการนำเสนอกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน

2. ด้านเนื้อหาวัตถุประสงค์ของคู่มือกำหนดไว้ชัดเจน เหมาะสมระบุขอบข่ายเนื้อหาเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์คำแนะนำการศึกษาคู่มือเขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่ายเนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็นด้านการนำไปใช้ในการกำหนดขั้นตอนการศึกษาคู่มือไว้ชัดเจน กำหนดกิจกรรมเนื้อหาและแบบฝึกได้สัมพันธ์มีกิจกรรมประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหา

องค์ประกอบของคู่มือ

คู่มือแต่ละเล่มจะมีองค์ประกอบอยู่หลายส่วนเพื่อการใช้งานได้สะดวกและถูกต้อง โดยคู่มือจะเป็นเอกสารที่ระบุแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีรายละเอียดชัดเจน เข้าใจง่าย เนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการและความจำเป็น นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคู่มือไว้ดังนี้

เอกวุฒิ ไกรมาก (2550) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้คู่มือสามารถเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 8 องค์ประกอบ คือ

1. คำชี้แจงในการใช้คู่มือ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการใช้คู่มือ ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้เครื่องมือ วิธีการใช้คู่มือ และคำแนะนำ

2. เนื้อหาสาระ โดยมีคำอธิบายประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ

3. การเตรียมการสอน ประกอบด้วย

3.1 การเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็น

3.2 การเตรียมวัสดุ เอกสารประกอบการสอน แบบฝึกหัด แบบปฏิบัติ ข้อสอบ คำเฉลย การติดต่อประสานงานที่จำเป็น

4. กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

4.1 คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการดำเนินการสอน

4.2 คำแนะนำและตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนที่จะช่วยให้การสอนบรรลุเหตุผล

4.3 คำถาม ตัวอย่าง แบบฝึกหัดและสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน

4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ

5. การวัดและประเมินผล ซึ่งควรให้รายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ เช่น เครื่องมือวัดผล วิธีวัดผลเกณฑ์การประเมินผล

6. ความรู้เสริม

7. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา

8. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

แสงรุนีย์ มีพร (2552) กล่าวว่าองค์ประกอบของคู่มือ ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้คู่มือ คำชี้แจงเกี่ยวกับการตรียมการที่จำเป็น

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) กล่าวว่า คู่มือประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1 บทนำ เป็นส่วนหนึ่งที่อธิบายถึงความเป็นมาในการจัดทำคู่มือ ความมุ่งหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของคู่มือ ส่วนที่ 2 คำชี้แจงการใช้คู่มือ และส่วนที่ 3 ส่วนเนื้อหา เป็นส่วนอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาของคู่มือ

พัชรพร สันติวิจิตรกุล (2553) กล่าวว่า การจัดทำคู่มือจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญคือ วิธีการใช้คู่มือหรือคำแนะนำในการใช้คู่มือ เนื้อหาสาระ คำชี้แจงเกี่ยวกับการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การจัดกิจกรรม แหล่งข้อมูลอ้างอิงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้คู่มือให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยในการฝึกฝนและประโยชน์ในการช่วยในการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย ทั้งยังช่วยในการประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลาและบุคลากร ตลอดจนผลงานมีคุณภาพตามเป้าหมาย

วัฒนา ฉิมประเสริฐ (2554) กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือที่ดีนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้นำไปใช้ง่ายต่อการทำความเข้าใจโดยประกอบไปด้วย คำชี้แจงในการใช้คู่มือเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของนักเรียนและครอบคลุมทุกด้านวิธีการนำไปใช้ การแนะนำแหล่งความรู้อ้างอิงต่าง ๆ ตลอดจนการเสนอสื่ออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม

จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร (2556) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือการทำงาน มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1) วัตถุประสงค์ 2) ขอบเขต 3) คำชี้แจง 4) ขั้นตอนการทำงาน 5) โครงสร้าง 6) การประเมินผล 7) บทนำ 8) เทคนิคกาปฏิบัติ และ 9) ภาคผนวก และเอกสารอ้างอิง

พิเศษ ปั้นรัตน์ (2556) กล่าวถึง องค์ประกอบของจัดทำคู่มือ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) คำชี้แจง 3) จัดทำกระบวนงาน/ขั้นตอนงาน 4) หน้าที่ความรับผิดชอบ 5) โครงการ 6) บทนำความเป็นมา 7) ประเมิน ปรับปรุง พัฒนาให้เป็นปัจจุบันและใช้เป็นมาตรฐาน 8) เทคนิคการปฏิบัติงาน 9) ปัญหาและอุปสรรค 10) ภาคผนวก และ 11) เอกสารอ้างอิง

สรรญ จินตภวัต (2557) คู่มือจะประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้ 1) ปกและประวัติการแก้ไขเนื้อหา 2) วัตถุประสงค์ (Objectives) 3) ขอบเขต (Scope) 4) คำจำกัดความ (Definition) 5) หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities) 6) ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure) 7) มาตรฐานคุณภาพงาน (Quality Control) 8) เอกสารอ้างอิง (Reference Document) 9) แบบฟอร์มที่ใช้ (Forms) 10) การควบคุมเอกสาร (Record of Documents) 11) ข้อมูลสารสนเทศ/ฐานข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (Information System) 12) ข้อเสนอแนะเทคนิคในการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและแนวทางการพัฒนางาน และ 13) ภาคผนวก

อรยา พูลทรัพย์ (2559) องค์ประกอบของคู่มือ มีดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ 2) ขอบเขต 3) คำจำกัดความ 4) หน้าที่ความรับผิดชอบ 5) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน 6) เอกสารอ้างอิง 7) แบบฟอร์มที่ใช้ 8) เอกสารบันทึก 9) แผนผังกระบวนการปฏิบัติงานหรือ Work Flow ของกระบวนการ 10) มาตรฐานงาน 11) ระบบติดตามประเมินผล และ 12) ภาคผนวก ตัวอย่าง ระเบียบ คำสั่ง

พรภัทร อินทรวรพัฒน์ (2559) กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือการปฏิบัติงาน มีดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน 2) คำชี้แจง 3) รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนปฏิบัติงาน 4) การประเมินผล 5) แบบฟอร์มการดำเนินงาน 6) เอกสารบันทึก 7) มาตรฐานของงาน และ 8) ภาคผนวก/บรรณานุกรม

จรงค์ศักดิ์ พุมนวน (2562) ได้กล่าวว่า โครงร่างคู่มือปฏิบัติงาน ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ ได้แก่ ความเป็นมากและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของคู่มือ และคำจำกัดความเบื้องต้น และบทที่ 2 โครงสร้างและหน้าที่รับผิดชอบ ได้แก่ โครงสร้างของหน่วย และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

ตารางที่ 2.13 สังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือ

องค์ประกอบของคู่มือ	แนวคิดนักการศึกษา													
	เอกวุฒิ ไกรมาก (2550)	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552)	แสงรุ้นย์ มีพร (2552)	ดันภีร์ สุขแท้ (2553)	วัฒนา ฉิมประเสริฐ (2554)	พิเศษ ปันรตน์ (2556)	จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร์ (2556)	อรยา พูลทรัพย์ (2559)	จรงค์ศักดิ์ พุมนวม (2563)	พรภัทร อินทราวรพัฒน์ (2563)	สรรญ จินดาวัต (2563)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
1. ปกและประวัติการแก้ไขเนื้อหา											✓	1		
2. คำชี้แจงการใช้คู่มือ/วัตถุประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	1	เลือก
3. ขอบเขตเนื้อหา/โครงสร้าง		✓	✓	✓	✓	✓		✓				6	5	เลือก
4. คำจำกัดความ								✓			✓	2		
5. หน้าที่ความรับผิดชอบ		✓				✓		✓			✓	4		
6. ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/แนวทางการนำไปใช้								✓		✓	✓	3		
7. มาตรฐานคุณภาพงาน		✓				✓		✓	✓	✓	✓	6	5	เลือก
8. ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/นำไปใช้			✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	7	4	เลือก
9. เอกสารอ้างอิง	✓	✓	✓		✓		✓	✓		✓	✓	8	3	เลือก
10. แบบฟอร์มที่ใช้	✓	✓		✓		✓		✓		✓	✓	6	5	เลือก
11. เอกสารบันทึก								✓		✓		2		
12. การควบคุมเอกสาร											✓	1		
13. ข้อมูลสารสนเทศ/ฐานข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงาน									✓	✓	✓	3		

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

องค์ประกอบของคู่มือ	แนวคิดนักการศึกษา														
	เอกวุฒิ ไกรมาก (2550)	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552)	แสงรุนีย์ มีพร (2552)	คัมภีร์ สุขแท้ (2553)	วัฒนา ฉิมประเสริฐ (2554)	พิเศษ ปันรตน์ (2556)	จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร์ (2556)	อรยา พูลทรัพย์ (2559)	จรงค์ศักดิ์ พุมนวม (2563)	พรทิพร อินทราวรรพันธ์ (2563)	สรรญ จินดาวัต (2563)	ความถี่ (f)	ลำดับ	เลือก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
14. เนื้อหาสาระ	✓											1		
15. การเตรียมงาน	✓											1		
16. เนื้อหาสาระ	✓											1		
17. การเตรียมงาน	✓											1		
18. กระบวนการ/วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน	✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓		7	4	เลือก
19. ความรู้เสริม	✓								✓			2		
20. การวัดประเมินผล	✓					✓	✓	✓	✓	✓	✓	7	4	เลือก
21. ภาคผนวก	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	2	เลือก
22. วัสดุ/สื่อ				✓		✓						2		
23. ข้อเสนอแนะเทคนิคในการปฏิบัติงาน/ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและแนวทางการพัฒนางาน	✓	✓	✓			✓	✓		✓		✓	7	3	เลือก

จากตารางที่ 2.13 การสังเคราะห์องค์ประกอบคู่มือเบื้องต้น ผู้วิจัยได้พิจารณาความเห็นของนักการศึกษา จำนวน 11 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือมีความคิดเห็นของนักการศึกษาที่สอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป) สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ได้ดังนี้

การสังเคราะห์ผู้วิจัยได้พิจารณาความเห็นของนักการศึกษา แล้วสรุปองค์ประกอบของคู่มือเบื้องต้นได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

คำชี้แจงการใช้คู่มือ/วัตถุประสงค์

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ/วัตถุประสงค์
2. ขอบเขตเนื้อหา/โครงสร้าง/มาตรฐานคุณภาพงาน/ระเบียบปฏิบัติแบบฟอร์มที่ใช้
3. รูปแบบการนิเทศการศึกษา/วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
4. แนวทางการใช้รูปแบบ
5. การวัดและประเมินผล
6. ข้อเสนอแนะเทคนิคในการกด/ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและการพัฒนางาน
7. ภาคผนวก/เอกสารอ้างอิง

การสร้างและตรวจสอบคู่มือ

พิเศษ ปั้นรัตน์ (2556) กล่าวถึงขั้นตอนและแนวทางการจัดทำคู่มือ มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะทำ ค้นคว้า รวบรวม และศึกษารายละเอียดเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำกระบวนงาน/ขั้นตอนงาน Work Flow
3. เขียนรายละเอียดในแต่ละกระบวนงาน/ขั้นตอนงาน
4. ทดสอบ
5. ปรับปรุง เผยแพร่ใช้งานจริง
6. ประเมิน ปรับปรุง พัฒนาให้เป็นปัจจุบันและใช้เป็นมาตรฐาน

สรรญ จินตภวัต (2557) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานประกอบด้วย 12 ขั้นตอน ได้แก่

1. ศึกษารายละเอียดของงานจากเอกสาร
2. สังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริงจากหน้างาน
3. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Flow)
4. จัดทำรายละเอียดขั้นตอนปฏิบัติงานโดยละเอียด
5. ตรวจสอบรายละเอียดขั้นตอน (ทำความเข้าใจ)
6. ตรวจสอบในประเด็นกฎหมาย/กฎระเบียบ
7. ข้ออนุมัติการประกาศบังคับใช้คู่มือปฏิบัติงาน

8. บันทึกเข้าระบบการควบคุมเอกสาร

9. เผยแพร่คู่มือปฏิบัติงาน

10. ฝึกอบรมและให้ความรู้ในคู่มือปฏิบัติงาน

11. ทดสอบความเข้าใจของผู้ใช้งาน

12. รวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคู่มือ

วิยะดา ธนสรรวนิช (2558) กล่าวว่า แนวคิดการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานควรมีรายละเอียดดังนี้

1. การเลือกเรื่องหรือตั้งชื่อเรื่องของคู่มือการปฏิบัติงาน ควรเลือกเรื่องให้ตรงกับความรู้ความสามารถที่ผู้เขียนจะสามารถศึกษา ค้นคว้าได้อย่างละเอียดและครบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ควรตั้งชื่อเรื่องที่เป็นงานหลักหรือเป็นงานที่ปฏิบัติจริง

2. ต้องเพิ่มประสบการณ์ให้ตัวเอง โดยการศึกษาผลงานของบุคคลอื่นหรือเข้ารับการอบรม

3. อ่าน จดบันทึกถ่ายสำเนาเอกสารเก็บรวบรวม ข้อมูลจากแหล่งใด ใครเป็นผู้เขียน เขียนเมื่อใด ปีใด เพื่อใช้เป็นบรรณานุกรม อ้างอิงเพื่อที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือ

4. วางแผนในการเขียน การวางโครงร่าง เป็นบท เป็นตอน เป็นหัวข้อใหญ่หัวข้อย่อย

5. เรียบเรียง ที่ได้จากการอ่านค้นคว้า เขียนเป็นตอนแล้วนำมาเรียงปะติดปะต่อจนครบแล้วลงมือเขียน ภาษาที่ใช้พยายามใช้ภาษาง่ายๆ จะต้องคำนึงถึงผู้อ่านควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้อ่านเนื้อหาสาระถูกต้องตามหลักวิชา ทันสมัย ครอบคลุมประเด็นที่เขียน รูปแบบที่ดีต้องมีลักษณะพิเศษเป็นวิชาการแบ่งบท แบ่งตอนชัดเจน

6. ในแต่ละประเด็นหลักที่เขียน ควรมีน้ำหนักพอ ๆ กัน มีความยาวพอ ๆ กัน ให้ความละเอียดไกล่เกลี่ยกัน และเขียนผสมผสานกันระหว่างสิ่งที่ค้นคว้ากับประสบการณ์ที่ปฏิบัติจริง

7. เรียบเรียงเป็นต้นฉบับ เริ่มทดลองใช้ปฏิบัติจริง ซึ่งอาจมีการเพิ่ม –ลด และแก้ไข แล้วทดลองใช้ปฏิบัติซ้ำ อ่านทบทวน หาขอบกพร่องเพื่อมิให้เกิดความซ้ำ ซ้อนและเพิ่มเติมสิ่งที่ขาดไปให้สมบูรณ์

8. จัดทำรูปเล่ม ให้เพื่อนร่วมงานช่วยอ่าน หรือผู้มีประสบการณ์ช่วยอ่าน เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือหาข้อบกพร่อง ซึ่งอาจมีการเพิ่ม – ลดหรือสลับบท ตอนใหม่ เพื่อให้การเสนอแนวคิดราบรื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2562) ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบกลไกการสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต โดยได้ใช้กระบวนพัฒนารูปแบบ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาระบบโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาความซื่อสัตย์

สุจริต 2) สร้างระบบเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ทดลองใช้ระบบเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) รับรองและนำเสนอระบบเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตในสถานศึกษา ทั้งนี้ ได้จัดทำคู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวินัย โดยมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ หลักการและเหตุผล กระบวนการพัฒนา รูปแบบ และสาระสำคัญเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

2. รายละเอียดของรูปแบบ ได้แก่ กรอบแนวคิด และองค์ประกอบของรูปแบบ และแผนดำเนินงานพัฒนากลไกภายในสถานศึกษา

3. ระบบการประเมินผล ได้แก่ กรอบแนวคิดของการประเมิน และแบบวัดความซื่อสัตย์สุจริต

4. ภาคผนวก ได้แก่ ชุดความรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองเด็ก

ผู้วิจัยจึงได้นำข้อค้นพบของนักวิชาการและนักการศึกษามาประยุกต์ใช้ เพื่อกำหนดสาระสำคัญของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) คำชี้แจง 2) รูปแบบการนิเทศ 3) แนวทางการใช้รูปแบบ 4) การวัดประเมินผล และ 5) ภาคผนวก

บริบทพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พระราชบัญญัติโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรม พ.ศ. 2562

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูรให้ไว้ ณ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2562 เป็นปีที่ 4 ในรัชกาลปัจจุบัน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่าพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพ.ศ. 2562 โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นเวลาเจ็ดปีการขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยให้กระทำได้เพียงหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

นวัตกรรมการศึกษา หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่ง ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายความว่า พื้นที่ที่คณะนะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สมรรถนะทักษะและเจตคติ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษา

สถานศึกษานำร่อง หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอนุมัติให้เป็นสถานศึกษานำร่อง

คณะกรรมการนโยบาย หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คณะกรรมการขับเคลื่อน หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ก.ค.ศ. หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1 การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา 5 พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

2. ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

3. กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

4. สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้การตีความจะต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ

มาตรา 6 คณะรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายมีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเหมาะสมของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยคำนึงถึงความพร้อม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องและโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนประกอบด้วย โดยอย่างน้อยจะต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอื่นที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วการพิจารณาว่าจังหวัดใดมีความพร้อมเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา 7 จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการตามมาตรา 6 โดยแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง และแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนั้นมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จำนวนและคุณสมบัติของคณะผู้เสนอ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้

มาตรา 8 การเสนอให้จัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา 7 วรรคสอง ต้องกระทำอย่างเปิดเผย และอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. รายชื่อคณะผู้เสนอ

2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสงค์จะเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง

3. องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน

4. แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5

5. แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

6. ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ความพร้อมในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างรอบด้าน

องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตาม 3) ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ความพร้อม และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา 9 ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าจังหวัดใดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ คณะกรรมการนโยบายอาจให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสำรวจความพร้อมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามนาตรา 7 และนาตรา 8 ในกรณีที่มีความพร้อมตามมาตรา 6 ให้คณะกรรมการนโยบายสนอต่อคณะรัฐบนตรีเพื่อประกาศให้จังหวัดนั้นเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 2 คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา 10 ให้มิคณะกรรมการคณะหนึ่งเรือกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”ประกอบด้วย

1. นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ

3. กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการหลังปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การบริหาร การเงิน การพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม การประเมินผล กฎหมาย เศรษฐศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนา

คุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกมาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานั้นพื้นฐานให้บรรจุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 จำนวนไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการและให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองห้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเลขานุ

การการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนในที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา 11 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย

2. ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

3. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

4. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

5. ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชนเพระทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่าการกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา 12 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 13 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 12 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

1. ตาย

2. ลาออก

3. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11

4. คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา 14 ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

มาตรา 15 คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3. กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา 5

4. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

5. กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

6. กำหนดมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง

7. เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

8. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบประกาศหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

9. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

10. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

11. ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงินสิทธิประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

12. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

13. ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

14. หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

มาตรา 15 คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3. กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา 5

4. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

5. กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

6. กำหนดมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง

7. เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

8. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบประกาศหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

9. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

10. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

11. ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงินสิทธิประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

12. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

13. ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

14. หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตาม 4) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5

มาตรา 16 การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการนโยบายต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา 17 ให้ประธานกรรมการนโยบาย รองประธานกรรมการนโยบายกรรมการนโยบายและอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 18 ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย

2. จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

3. จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. จัดทำมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่องเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

5. รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษารวมทั้งนำเสนอแนวทางการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

6. กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

7. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

8. ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

หมวด 3 การบริการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา 19 ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม คณะหนึ่ง จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและรถขานุการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการ ได้มา วาระการค้ารงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยให้พิจารณาจากคำขออัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา 7 และให้คำนึงถึงความหลากหลายและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ

เมื่อคณะรัฐมนตรีประกาศให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของจังหวัดนั้น ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการขับเคลื่อนดามวรรคหนึ่ง เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง

มาตรา 20 เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาง ดังต่อไปนี้

1. กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการร่วมตันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานตาม 1

3. ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่หวัดกรรมการศึกษา

5. สถานศึกมานำร้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

6. จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

7. ส่งเสริม สนับสมุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำข้องเพื่อให้จัดการเรียนการชอบที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

8. เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

9. เพิ่มขีดความสามารถให้แก้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร้องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อทำการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้

10. จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

13. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

12. รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

13. หน้าที่และอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน

14. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายการดำเนินการตาม 12) 4) 6) และ 10) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยการออกแบบทดสอบตามรสและการประเมินผลตาม 10) ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา 25

ในกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อม อาจมอบหมายหน้าที่และอำนาจตาม 6 ให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของคนได้

มาตรา 21 ให้นำความในมาตรา 12 วรรคสอง และนาตรา 14 นาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นนอกจากกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการนับเคลื่อนโดยอมนุโลม

มาตรา 22 ให้นำความในมาตรา 16 มาใช้บังดับแก่การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

มาตรา 23 ให้ประธานกรรมการขับเคลื่อน กรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา 24 ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีระบบข้อมูลตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3. จัดทำรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบด้วย

4. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 25 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการปรับเพื่อนำไปใช้ตามมาตรา 20 4. ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติโดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม

ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการปรับหลักสูตรเพิ่มเติมจากหลักสูตรตามมาตรา 20 4. ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการขับเคลื่อน

ให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะจัดการเรียนการสอนโดยไม่ใช้หลักสูตรตามมาตรา 20 4. หรือโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศต้องเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย

การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา 26 ในการดำเนินการตามมาตรา 25 คณะกรรมการขับเคลื่อน หรือสถานศึกษาทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

หมวด 4 สถานศึกษานำร่อง

มาตรา 27 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งใดประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด

3. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดแล้วแต่กรณี

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด

มาตรา 28 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องตามมาตรา 27 1) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรงทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่อง

การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ

มาตรา 29 การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่องที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และต้องไม่มีเงื่อนไขเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

มาตรา 30 เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายสามารถดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้เอง ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดข้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา 31 ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การ โยกร้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เกิดความเหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประสานกับสำนักงาน ก.ค.ศ.

เมื่อได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนำกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้กับสถานศึกนานำร่องในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 32 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้

มาตรา 33 ในกรณีที่หน่วยงานใดประสงค์จะดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือการกิจใดซึ่งให้สถานศึกมานำร่องเป็นผู้ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้หน่ายงานนั้นขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อนดำเนินการ

มาตรา 34 ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เป็นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อน

มาตรา 35 สถานศึกษานำร่องอาจใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในกรณีดังต่อไปนี้ได้

1. จัดทำคัดเลือกจัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถานศึกษานั้นโดยอิสระ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา 25

2. ร่วมกันจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน

มาตรา 36 เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนอาจดำเนินการทดสอบทางการศึกษาโดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ก็ได้

มาตรา 37 ให้สถานศึกษานำร่องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมีการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือและแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 38 สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว

สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการ(องค์การมหาชน) หน่วยงานให้คำแนะนำในขับเคลื่อนขอให้สำนักงานรับรอง

มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนทราบ

มาตรา 39 สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกยานำร่องในกรณีดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษานำร่องร้องขอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ

2. คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง

3. ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องและไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป

4. กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

ในการพิจารณาตาม 1) และ 2) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่อง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนด้วยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง

หมวด 5 การประเมินผล

มาตรา 40 ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา 154) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบาย

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 แต่ยังอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโขบาย

พร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง และให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 ได้ ให้คณะผู้ประเมินอิสระเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น

มาตรา 41 ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดมีเหตุควรยุบเลิกเนื่องจากไม่อาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนเวลาที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้น พื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิมตามเงื่อนไขและเงื่อนเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 42 ในกรณีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของคณะผู้ประเมินอิสระว่าการดำเนินงานและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา 5 ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา 15 2) และ 4) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา 43 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา 10 1) 2) และ 3) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 10 4) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 44 ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 45 ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 46 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 47 ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา 28 วรรคสอง ให้สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง

มาตรา 48 ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 หรือส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานำร่องแจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการกิจกรรม หรือภารกิจนั้น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพิจารณาแล้วเห็นควรให้ยกเว้นก็ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น

มาตรา 49 ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่

ในระหว่างที่ยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนานวัตกรรมการ จัดการศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

มาตรา 50 ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา 51 ก่อนพระราชบัญญัตินี้จะสิ้นผลใช้บังคับอย่างน้อยหนึ่งปี ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่องเตรียมความพร้อมในการ สิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการที่พระราชบัญญัตินี้สิ้นผลใช้บังคับ

เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีดังนี้

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน

3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง คือ พื้นที่พิเศษด้านการศึกษาที่เอื้อให้คนในพื้นที่ทุกภาคส่วนรวมพลังร่วมจัดการศึกษา สร้างนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ตอบโจทย์คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและพื้นที่เป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันและสร้างองค์ความรู้เพื่อการขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง จำนวน 6 พื้นที่ ใน 6 ภูมิภาค ดังนี้

1. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) นวัตกรรมจิตศึกษา การเรียนการสอนตามแนวคิด (Montessori) โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา โครงการ (Project Approach) ระดับปฐมวัย การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning)

2. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การจัดตั้งสถาบันการสอนและการเรียนรู้จังหวัดระยอง โครงการผลิตนักเรียนทุนคุรุศึกษาจังหวัดระยอง หลักสูตรระยอง หรือ Rayong MARCO

3. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย (Research-based Learning) การจัดการเรียนรู้แก่ครูสามเส้า การเรียนรู้ภูมิสังคม การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตร Geo Park (อุทยานธรณี)

4. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ (ทวิ/พหุภาษา)

นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบ Montessori การจัดการศึกษากลุ่มโรงเรียนบนพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดารอ่างขางโมเดล สะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเชิงพาณิชย์ การบริหารจัดการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Narong Model: Nurse Adjustment Relax Organization Normal และ Goal) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

5. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น การส่งเสริมทักษะอาชีพ การจัดการเรียนรู้แบบพหุศึกษา

6. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ปัตตานี ยะลา นราธิวาส เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น Active Learning การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน Lesson Study & Open Approach

7. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุโขทัย เป็นจังหวัดที่มีการดำเนินโครงการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาร่วมกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นไปที่เด็กด้อยโอกาส และมีความพร้อมทำงานร่วมกับภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐอื่น รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่พร้อมช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษาในจังหวัด จึงมีความพร้อมและมีศักยภาพให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเป็นสถานศึกษานำร่องทั้งจังหวัด

8. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่สูงและพื้นที่ติดชายแดนและมีเด็กด้อยโอกาสจำนวนมาก มีผู้เรียนและประชาชนหลากหลายชาติพันธุ์ขาดแคลนครูทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนขาดความต่อเนื่อง จังหวัดจึงได้จัดตั้งองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาของจังหวัดโดยให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการรวมกลุ่มเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และจะใช้ประโยชน์จากการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและผู้บริหารสถานศึกษา

9. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกระบี่ เป็นจังหวัดที่มีบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าใจบริบทของพื้นที่และมีศักยภาพในการสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ความเสมอภาคด้านการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง และเลือกเส้นทางในการศึกษาต่อตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่

10. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตราด เป็นจังหวัดที่มีผู้นำการศึกษาที่มีศักยภาพ มีสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้านจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ รวมทั้งได้ร่วมขับเคลื่อนการศึกษาโดยร่วมมือกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาและมีการประสานความร่วมมือระหว่างคนในพื้นที่เป็นอย่างดี

11. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายแดน ขาดการบูรณาการในด้านการศึกษา เด็กส่วนใหญ่ยากจนและด้อยโอกาส เด็กและเยาวชนของจังหวัดมีผลการทดสอบทางการศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง จึงต้องส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

12. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นจังหวัดที่มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เช่น การคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ โดยโรงเรียนดำเนินการปรับกรอบหลักสูตร มีพี่เลี้ยงทางวิชาการสนับสนุน มีการอบรมพัฒนาครู การเพิ่มทักษะการใช้นวัตกรรมการศึกษารูปแบบต่าง ๆ หรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ และปรับกลไกการติดตามเพื่อความคล่องตัว เช่น กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การให้อิสระกับสถานศึกษาในการบริหารจัดการ โดยวางแนวทางการบริหารด้านบุคลากรและงบประมาณที่สนับสนุนงานด้านวิชาการ ศึกษากฎระเบียบที่เอื้อให้เกิดความอิสระและเพิ่มความคล่องตัวเพื่อให้เกิดการปลดล็อกเพิ่มเติม มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่และจัดตั้งภาคีเครือข่ายด้านการศึกษา เพื่อระดมพลังพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของเด็กกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนต่อไป

13. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาในรูปแบบ Chan Education Shift Model (C = Change, H = Happiness, A = Agreement for Action, N = Network Instruction) Change คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน โดยมุ่งการลด ละ เลิก โครงการที่ไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการปลดล็อกกฎ ระเบียบต่าง ๆ และมุ่งเน้นที่จะลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา Happiness คือ ผู้เรียนได้พัฒนาองค์รวมความรู้ ทักษะ สมรรถนะตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข สอดคล้องกับวิถีชีวิต “สุขทุกวันที่จันทบุรี” Agreement for Action คือ จัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ในระยะเวลา 3 ปี โดยกำหนดให้มีนวัตกรรมในการจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับบริบทของตนเอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง Network Instruction คือ สถานศึกษาจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม

14. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดจังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีแผนที่จะสร้างระบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่และความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นการสร้างคนและการศึกษา เช่น มุ่งเน้นให้เด็กภูเก็ตทุกคนต้องพูดได้มากกว่า 2 ภาษา รวมทั้ง

ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อมในการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำจังหวัดภูเก็ตไปสู่ความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกและในอนาคตจะต้องแข่งกับประเทศอื่นในเรื่องเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

15. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดจังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดที่มีแนวทางการเนินการที่ชัดเจน เช่น การคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษา มุ่งส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด รวมทั้งมีสถานศึกษาในจังหวัดเข้าร่วมโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเองของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ของเด็กอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

16. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดจังหวัดอุบลราชธานี ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเข้าถึงบริการด้านการศึกษาอย่างเท่าเทียม รวมทั้งมีการส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาจัดหลักสูตรที่ทันสมัยตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนตามสมรรถนะและบริบท (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่องมีสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษานำร่องให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชนที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง โดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณีและเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานดังกล่าวแล้วให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง (มาตรา 27)

สรุปได้ว่า พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่นำมาใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านการศึกษาโดยการจัดการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการศึกษาที่มีความคล่องตัว ตลอดจนการสร้างและพัฒนาการจัด การศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ อันจะนำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562) จำนวนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกแต่ละจังหวัดนำร่องพื้นที่นวัตกรรม สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.14 จำนวนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกแต่ละจังหวัดนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ลำดับ	ภูมิภาค	จังหวัด	จำนวนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (แห่ง)	หมายเหตุ
เหนือ				
1		เชียงใหม่	**121**	
2		แม่ฮ่องสอน	**37**	
3		สุโขทัย	**25**	
ตะวันออกเฉียงเหนือ				
4		อุบลราชธานี	**264**	
5		ศรีสะเกษ	**163**	
6		สระแก้ว	**73**	
ภาคกลาง				
7		กรุงเทพมหานคร	**38**	
ภาคตะวันออก				
8		จันทบุรี	**46**	
9		ตราด	**74**	
10		ระยอง	**87**	
ภาคตะวันตก				
11		กาญจนบุรี	**60**	
ภาคใต้				
12		สุราษฎร์ธานี	**94**	
13		สงขลา	**67**	
14		สตูล	**19**	
15		ภูเก็ต	**81**	
16		กระบี่	**27**	
17		นราธิวาส	**53**	
18		ปัตตานี	**32**	
19		ยะลา	**42**	
รวม			**1,403**	

ที่มา: สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา, 2565

การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกิน 21 คน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทนสถาบัน อุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการ และเลขานุการ มีหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ และแผน การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่อง ให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง (มาตรา 19 และมาตรา 20) (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562) กำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จและสร้างกลไกการทำงานจากทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สิ่งที่ควรดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คือ 1) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 2) การลดความเหลื่อมล้ำ 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และ 4) การสร้างกลไกการมีส่วนร่วม ซึ่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ได้ปลดล็อกและให้ความอิสระใน 6 ด้าน คือ 1) หลักสูตร 2) สื่อการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล 4) การประกันคุณภาพการศึกษา 5) บุคลากร และ 6) งบประมาณในวาระเริ่มแรก (ระยะเร่งด่วน) ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการในขั้นแรกคือ การกำหนดเป้าหมายร่วมกันของจังหวัดจากทุกภาคส่วน เพื่อตอบสนองใน 3 ประเด็น คือ 1) จังหวัดการศึกษาด้วยตนเอง 2) สถานศึกษาพัฒนาทั้งระบบ และ 3) ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองตอบสนองผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) ของชาติ จังหวัด และสถานศึกษา โดยการออกแบบใน 3 ระดับ คือ

ระยะที่ 1 Macro System กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาที่ศึกษาและวิเคราะห์จาก Global DOE, OECD Learning Framework 2030 มาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา นำมาออกแบบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา/วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์ของจังหวัด โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนบนฐานทุนของพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในจังหวัด

ระยะที่ 2 Meso System สร้างกลไกความร่วมมือระดับจังหวัด ออกแบบเป็นนวัตกรรมเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) แผนยุทธศาสตร์การศึกษา 2) กรอบหลักสูตรจังหวัด 3) ระบบ

ข้อมูลและการติดตาม และ 4) กลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อวางบทบาทการทำงานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาความสามารถบุคลากร และสร้างอำนาจต่อรองในการระดมทรัพยากรในการบริหารงบประมาณในพื้นที่และสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะที่ 3 Micro System การพัฒนานวัตกรรมเชิงระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เช่น กำหนดเป้าหมายหลักของผู้เรียนในสถานศึกษา (School Concept) การปรับเปลี่ยนความคิดของผู้บริหารครู ผู้ปกครอง การปรับ/ลด/ปลด/ปล่อย กฎระเบียบ ตัวชี้วัด เปลี่ยนผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการ เปลี่ยนครูเป็นผู้เชี่ยวชาญการออกแบบการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ให้มีความหมายต่อชีวิต การปรับหลักสูตรสถานศึกษาสู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ/หลักสูตรใหม่ ปรับการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ ปรับ/เปิดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมในการใช้ชีวิตจริง พัฒนาโค้ชในพื้นที่ (ผู้อำนวยการ ครู ศึกษานิเทศก์) และเปิดรับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการและเป็นพี่เลี้ยง แผนการขับเคลื่อนในระยะยาว 3 ปี เพื่อให้การขับเคลื่อนบรรลุผลสำเร็จ สถานศึกษาควรดำเนินการขับเคลื่อนใน 6 ด้าน คือ 1) พัฒนาวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ 2) พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแบบใหม่ 3) วางแผนพัฒนาสถานศึกษากรณีที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา 4) ออกแบบการบริหารบุคคลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและเป็นการสนับสนุนส่งเสริมครู 5) หาแนวทางระดมทรัพยากร และ 6) ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาแผนงานอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการบริหารอย่างเป็นระบบเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา, 2565)

โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 15 แห่ง แบ่งเป็น

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่

1.1 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

1.2 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

1.3 โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

1.4 โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

1.5 โรงเรียนแม่แจ่ม

1.6 โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม

1.7 โรงเรียนแม่แตง

1.8 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

1.9 โรงเรียนมัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ

2. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการรวมกลุ่มเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและผู้เรียนหลากหลายชาติพันธุ์ จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

2.1 โรงเรียนแม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)

2.2 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ

2.3 โรงเรียนขุนยวมวิทยา

2.4 โรงเรียนปายวิทยาคาร

2.5 โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

2.6 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์

จำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2567

ตารางที่ 2.15 จำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2567

ที่	โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวน ผู้อำนวยการ โรงเรียน (คน)	จำนวน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน (คน)	จำนวน ผู้บริหารโรงเรียน (คน)
1	ยุพราชวิทยาลัย	168	1	4	5
2	สันป่าตองวิทยาคม	104	1	4	5
3	แม่ริมวิทยาคม	89	1	4	5
4	ฝางชนูปถัมภ์	86	1	4	5
5	แม่แจ่ม	59	1	3	4
6	เชียงดาววิทยาคม	55	1	3	4
7	ดอยเต่าวิทยาคม	41	1	2	3
8	แม่แตง	42	1	2	3
9	มัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ	17	1	1	2
รวม		**661**	**9**	**27**	**36**

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่, 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

ตารางที่ 2.16 จำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567

ที่	โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน (คน)	จำนวนรองผู้อำนวยการโรงเรียน (คน)	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน (คน)
1	แม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)	103	1	4	5
2	ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ	82	1	3	4
3	ขุนยวมวิทยา	73	1	2	3
4	ปายวิทยาคาร	67	1	2	3
5	แม่ลาน้อยดรุณสิกข์	49	1	2	3
6	ปางมะผ้าพิทยาสรรพ์	24	1	1	2
รวม		**398**	**6**	**14**	**20**

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน, 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

จำนวนนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2567

ตารางที่ 2.17 จำนวนนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 9 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2567

ที่	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)								
		ม.1	ม.2	ม.3	รวม ม.ต้น	ม.4	ม.5	ม.6	รวม ม.ปลาย	รวมทั้งหมด
1	ยุพราชวิทยาลัย	547	559	570	1,676	600	621	659	1,880	3,556
2	สันป่าตองวิทยาคม	371	382	338	1,091	344	400	387	1,131	2,222
3	แม่ริมวิทยาคม	336	352	324	1,012	315	317	281	913	1,925
4	ฝางชนูปถัมภ์	309	277	187	773	417	374	355	1,148	1,919
5	แม่แจ่ม	210	187	162	559	226	217	201	644	1,203
6	เชียงดาววิทยาคม	159	122	98	379	329	266	278	873	1,252
7	แม่แตง	188	193	174	555	123	149	135	407	962
8	ดอยเต่าวิทยาคม	132	109	119	360	150	147	161	458	818
9	มัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ	40	34	21	95	91	103	73	267	362
รวม		**2,292**	**2,215**	**1,993**	**6,500**	**2,595**	**2,594**	**2,530**	**7,721**	**14,219**

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่, 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

จำนวนนักเรียน จำแนกตามโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567

ตารางที่ 2.18 จำนวนนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 6 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567

ที่	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)								
		ม. 1	ม. 2	ม. 3	รวม ม. ต้น	ม. 4	ม. 5	ม. 6	รวม ม. ปลาย	รวมทั้งหมด
1	แม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)	266	262	242	770	372	400	355	1,127	1,897
2	ห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ	256	256	258	770	284	261	250	795	1,565
3	ปายวิทยาคาร	247	202	228	677	205	174	185	564	1,241
4	ขุนยวมวิทยา	214	190	175	579	222	212	196	630	1,209
5	แม่ลาน้อยดรุณสิกข์	115	129	116	360	184	153	147	484	884
6	ปางมะผ้าพิทยาสรรพ์	66	55	57	178	81	85	62	228	406
รวม		**1,164**	**1,094**	**1,076**	**3,334**	**1,348**	**1,285**	**1,195**	**3,828**	**7,162**

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน, 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

ตารางที่ 2.19 ข้อมูลจำนวนนักเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ปีการศึกษา 2567

ข้อมูลจังหวัดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนครู (คน)	จำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน (คน)	จำนวนรองผู้อำนวยการโรงเรียน (คน)	จำนวนผู้บริหารทั้งหมด (คน)	จำนวนผู้บริหารและครูทั้งหมด (คน)
จังหวัดเชียงใหม่	13,508	661	9	27	36	697
จังหวัดแม่ฮ่องสอน	7,162	398	6	14	20	418
รวม	**20,670**	**1,059**	**21**	**36**	**56**	**1,115**

ที่มา: สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา, 2567 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศและรูปแบบการนิเทศ

ทิปพเนตร ศรีนา (2561) รูปแบบการนิเทศครูเพื่อพัฒนาสู่ครูมืออาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนิเทศครูเพื่อพัฒนาสู่ครูมืออาชีพ ประกอบด้วย 3 หลักการ ได้แก่ 1) หลักการนิเทศเชิงคุณภาพ 2) หลักการนิเทศแบบมีส่วนร่วม และ 3) หลักการคุณธรรมในการนิเทศ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ 1) เพื่อให้มีการดำเนินการนิเทศครูเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพได้อย่างมีประสิทธิผล 2) เพื่อให้ครูผู้รับการนิเทศ สามารถปฏิบัติงาน ตามภาระหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และ 3) เพื่อให้เป็นแนวทางให้ผู้นิเทศ ผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้เกี่ยวข้อง รูปแบบในการนิเทศไปใช้ในการนิเทศครูในโรงเรียนจนเกิดประโยชน์ในการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ 3) การดำเนินการ ได้แก่ 1) การบริหารงานนิเทศแบบกัลยาณมิตร 2) การบริหารความรับผิดชอบ และ (3) การพัฒนาเครือข่ายในการนิเทศ 4) วิธีดำเนินการนิเทศ 5) การปฏิบัติการนิเทศ 6) การสร้างสัมพันธภาพ และขวัญกำลังใจ 7) การประเมินผลการนิเทศ 8) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบและการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศครูเพื่อพัฒนาสูตรมืออาชีพด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ พบว่า ผลการประเมินโดยรวมและผลการประเมินรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

นัยนา ฉายวงศ์ (2560) การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) ขั้นตอนการนิเทศ และ 5) การวัดผลประเมินผล ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังนิเทศสูงกว่าก่อนนิเทศและสูงกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีมากและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ (2561) ได้การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อทดลองรูปแบบการนิเทศ และเพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศ โดยกระบวนการพัฒนารูปแบบการนิเทศดำเนินการเป็น 4 ระยะ ได้แก่ การศึกษาความต้องการเพื่อการเตรียมการนิเทศ การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ และการประเมินรูปแบบการนิเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้นิเทศก์ จำนวน 30 คน และผู้รับการนิเทศ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแผนการจัดการบันทึกผลการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง แบบบันทึกการรับการนิเทศ แบบตรวจสอบพฤติกรรมการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงของผู้นิเทศก์ แบบประเมินรูปแบบการนิเทศ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและพรรณนา และใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ชื่อว่า “ดับเบิ้ลพีแอลซีเอ พลัส” (PPLCA Plus) โดยนำการออกแบบเชิงระบบ ADDIE Model มาใช้เป็นฐานคิดในการวิจัย ผลการตรวจสอบพฤติกรรมการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงของผู้นิเทศอยู่ในระดับมาก

พรรณาพัชร ฐากุลสิริโชติ (2561) ศึกษาผลการนิเทศการวิจัยในชั้นเรียนด้วยกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคำนวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ด้านการคำนวณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 พบว่า ปีการศึกษา 2561 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ปีการศึกษา 2560 เท่ากับ 12.48 และมีค่าร้อยละความก้าวหน้าของผลการทดสอบเท่ากับ 12.48 โดยผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ(National Test: NT) ด้านคำนวณชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 และปี การศึกษา 2561 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคำนวณ พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนด้านคำนวณภาพรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับดีทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเตรียมการสอน พบว่าประเด็นครูผู้สอนจัดแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/

จุดประสงค์การเรียน มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพมากที่สุด 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า ประเด็นครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพมากที่สุด 3) ด้านสื่อ นวัตกรรมและ อุปกรณ์การสอน พบว่าประเด็นครูผู้สอนใช้สื่อที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหา/พัฒนาผู้เรียน ตามวิธีดำเนินการวิจัยมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพมากที่สุด และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าประเด็นผลการประเมินของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพมากที่สุด

กัญจนา ทองสิงห์ (2562) ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาไทย มีความต้องการกระบวนการนิเทศที่เป็นขั้นตอน มีการให้คำชี้แนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนา รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE ซึ่งได้แก่ 1) วางแผนการนิเทศ (Planning: P) 2) ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing: I) 3) การปฏิบัติงาน (Doing: D) ผสานเทคนิคการนิเทศแบบ Coaching 4) การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing: R) 5) การประเมินผลผลิตและกระบวนการดำเนินงาน (Evaluating: E) 3) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีความเหมาะสมอันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ แรงเสริมระหว่างการนิเทศและหลังการนิเทศ และการออกแบบการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความพึงพอใจกับการนิเทศที่ทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจไปในทางเดียวกัน รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมศักดิ์ จี้เพ็ชร์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพครูโดยการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงโรงเรียนมหาสวัสดิ์ (ราษฎรบำรุง) ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงด้านกระบวนการสอนแนะ และการเป็นพี่เลี้ยงมีการปฏิบัติมากที่สุด โดยมีผลการปฏิบัติตามขั้นตอนคือ การเตรียมการมีการปฏิบัติ การประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล การวางแผนเพื่อแก้ปัญหามีการปฏิบัติ การปฏิบัติการให้คำชี้แนะ และสร้างขวัญกำลังใจ และการติดตามผล ผู้นิเทศมีทักษะในการนิเทศมาก มีเทคนิคการให้คำชี้แนะในระดับมากที่สุด และมีบทบาทในการให้การนิเทศมากที่สุด ผลจากการนิเทศด้านปัจจัย ผู้รับการนิเทศมีการพัฒนาตนเองทั้งความรู้ ทักษะ

การสอน และบุคลิกภาพ มีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ด้านการประเมินผลผู้เรียนมีการประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ด้านผลที่เกิดขึ้นผู้รับการนิเทศทุกคนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนานวัตกรรม และมีรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง นำความรู้ และปัญหามาร่วมกันวิเคราะห์ และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาได้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนจนบรรลุเป้าหมาย

วาสนา บุญมาก (2562) ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ระดับการศึกษามัธยมขั้นพื้นฐาน ข้อมูลพื้นฐานเที่ยวกับการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า เป็นการนิเทศที่นำการนิเทศแบบคลินิก (Clinic Supervision) การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching) และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) บูรณาการร่วมกัน มีหลักการที่ผู้นิเทศจะให้คำชี้แนะแก่ผู้รับการนิเทศที่สามารถพัฒนาได้ด้วยตนเอง และให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์น้อยหรือเริ่มงานให้ได้รับการพัฒนา และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการนิเทศ และการวัดและประเมินผล ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังการส่งเสริมสูงกว่าก่อนการส่งเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการเขียนแผนการเรียนรู้เชิงรุกในระดับมากที่สุด รวมถึงทักษะการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุดและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการอยู่ในระดับมากที่สุด

อรชร ปราจันทร์ และ สุกัญญา แช่มช้อย (2562) ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู และ 2) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูและการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูและสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู โดยเก็บข้อมูลจาก

ตัวแทนครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 340 คน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู ประกอบด้วย (1) ทักษะ การตั้งคำถาม (2) ทักษะการสังเกต (3) ทักษะการทดลอง (4) ทักษะการสร้างเครือข่าย (5) ทักษะการเชื่อมโยง และกรอบแนวคิดการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู ประกอบด้วย (1) การสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม (2) การกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา (3) ระบบของสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดการคิดเชิงนวัตกรรม (4) รูปแบบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (5) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล (6) ค่านิยมร่วมของสถานศึกษา (7) ทักษะการบริหารองค์กรนวัตกรรม 2) ผลการศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในภาพรวมทั้ง 5 ทักษะ อยู่ในระดับมาก ทักษะการตั้งคำถามมีผลการประเมินสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะการเชื่อมโยง ส่วนทักษะ ที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือ ทักษะการสร้างเครือข่าย และผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก โดยมีการนำระบบเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องมีผลการประเมินสูงสุด รองลงมาคือ ส่งเสริมให้บุคลากรคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนประเด็น ที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือ การนำระบบเครือข่ายมาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลเชิงนวัตกรรม

วนิดา สุวรรณสินธุ์ (2563) รายงานผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการนิเทศ แบบ PIDRE มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อรายงานผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ต่ำกว่าระดับประเทศ จำนวน 30 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษา ได้แก่ 1) คู่มือนิเทศการจัด การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE 2) แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE ของผู้เชี่ยวชาญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.17, S.D. = 0.68) ผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.16, SD. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเตรียมการ สอน ($\bar{X}$= 4.23, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$= 4.18, S.D. = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}$= 4.11, S.D. = 0.63) ผลการทดสอบระดับชาติ O – NET กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 สูงกว่าปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.67 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE พบว่าความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.30, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าขั้นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นวางแผนการนิเทศ ($\bar{X}$= 4.41, S.D = 0.60) และขั้นสร้างขวัญและกำลังใจ ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ขั้นให้ความรู้ก่อนนิเทศ ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.63) และขั้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขั้นประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{X}$= 4.19 , S.D. = 0.63)

นิกูล ทองหน้าศาล (2565) ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบการสอนงานและระบบพี่เลี้ยงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบการสอนงานและระบบพี่เลี้ยงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ต้องการพัฒนามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน การลงมือปฏิบัติงาน การสร้างเสริมกำลังใจ การประเมินผลการนิเทศ และการพัฒนาให้ต่อเนื่อง ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก คู่มือการนิเทศภายในประกอบด้วย 9 ตอน ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ วิสัยทัศน์รูปแบบ หลักการรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ การประเมินผลของรูปแบบ เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ และแนวทางในการนำไปใช้ ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือทุกด้านอยู่ในระดับมาก

สุภาภรณ์ ใจสุข (2563) ได้การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการชี้แนะร่วมด้วยแนวคิดกัลยาณมิตร เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรู้ร่วมกันด้วยการสืบสอบ 4Ex2 สำหรับครูคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการชี้แนะร่วมด้วยแนวคิดกัลยาณมิตร และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการนิเทศตามรูปแบบ คือ สร้างความเข้าใจและศรัทธา มีเมตตาถามปัญหาและความต้องการ ชวนหาแนวทางดำเนินงานอย่างตั้งใจ ร่วมใจแลกเปลี่ยน เรียนรู้และสะท้อนผล และประเมินตนประเมินงานอย่างเปิดใจ 4) การประเมินผลการนิเทศ และ 5) เครื่องมือการนิเทศ รูปแบบการนิเทศมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 3.07 มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ผลการใช้รูปแบบการนิเทศพบว่า มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรู้ร่วมกันด้วยการสืบสอบ 4Ex2 หลังประชุมปฏิบัติการสูงกว่าก่อนประชุมปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน สามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้หลังได้รับการนิเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ ส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาดำเนินการวิจัย เป็น 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ ส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา จากการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีและผู้ทรงคุณวุฒิโดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริม ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา 3) การประเมินรูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 เครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการนิเทศ องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิผลของการนิเทศ และผลการประเมินความเป็นไปได้

และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สุรัชดา ภูรับพา (2564) การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านพุทธรักษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานการนิเทศแบบบูรณาการเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครู โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเกิดจากการบูรณาการการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังการส่งเสริมสูงกว่าก่อนการส่งเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

โสภาพร ไสยแพทย์ (2565) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ และเพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ คือ แนวคิดการนิเทศแบบชี้แนะ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิกและหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา “การมีส่วนร่วม” และพบว่า ครูมีความรู้ ความสามารถ และมีเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าก่อนนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศมากที่สุด

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานมี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ผู้ที่เกี่ยวข้องและบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และผลลัพธ์ของการนิเทศ รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศและรูปแบบการนิเทศเป็นกระบวนการนิเทศที่เน้นการบูรณาการรูปแบบการนิเทศที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and

Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE ฯลฯ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อใช้เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

วาทินี พูลทรัพย์ (2563) ได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และ 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งสิ้น 144 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูฝ่ายวิชาการ และครูรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 432 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม ความคิดเห็นและแบบยืนยันองค์ประกอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารฐานนวัตกรรม 2) การบริหารสมรรถนะองค์การ 3) การบริหารหุ้นส่วนองค์การ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 5) การพัฒนานวัตกร 6) นวัตกรรมเชิงระบบ 7) การบริหารแผนนวัตกรรม 2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพบว่า มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้

มนต์นภัส มโนการณ์ และสุบัน พรเวียง (2564) ได้ศึกษาแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง เพื่อถอดบทเรียนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี และเพื่อพัฒนาแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสถานศึกษาทุกแห่งมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา แต่ยังไม่ได้นำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มาร่วมกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน มีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบและประเมินของหน่วยงานต้นสังกัดและคณะกรรมการขับเคลื่อน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีกระบวนการกำหนดมาตรฐานส่วนใหญ่ใช้วงจรคุณภาพ มาตรฐานการศึกษามีสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เอกลักษณ์และอัตลักษณ์มีประเด็น การพิจารณา และค่าเป้าหมายความสำเร็จชัดเจน เงื่อนไขความสำเร็จคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีชุดความคิดเติบโต พัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนาแนวทางการกำหนดมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย กรอบแนวคิดหลัก กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาด้วย กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการตรวจสอบแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อนุกรรมการวิชาการ วิจัยและประเมินผล คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ 2) แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ใช้การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Hearing) จากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนจากสถานศึกษานำร่องและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 48 คน และการสัมภาษณ์จากผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนของสถานศึกษานำร่อง จำนวน 4 แห่ง ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)จากผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษานำร่อง จำนวน 15 คน และขั้นตอนที่ 3 การถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ใช้การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Hearing)จากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนจากสถานศึกษานำร่องและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมรับฟังความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา พบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญได้แก่ 1) ความชัดเจนของยุทธศาสตร์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งจะเป็นทิศทางให้สถานศึกษานำร่องได้วางแผนการดำเนินงานที่ตอบโจทย์ต่อความต้องการและเป้าหมายเชิงพื้นที่และความชัดเจนในด้านทิศทางการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะให้เป็นเรื่องเดียวกับนวัตกรรมทางการศึกษา 2) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากยังมีกรอบของระเบียบต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินโครงการขาดความคล่องตัวและไม่เป็นไปตามผลที่คาดหวังไว้เท่าที่ควร

3) ความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินงานทั้งในระดับของสถานศึกษานำร่องระดับเขตพื้นที่ แม้กระทั้งระดับจังหวัด มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและกระบวนการทำงานอยู่ตลอดเวลา สถานศึกษานำร่องบางแห่งยังไม่ได้รับการนิเทศ เยี่ยมชม เพื่อให้คำแนะนำ ในการดำเนินงาน รวมถึงการประสานการทำงานของหลาย ๆ หน่วยงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 4) กฎระเบียบ/หลักเกณฑ์การใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รวมถึงการจัดซื้อ/จัดหาหนังสือแบบเรียน ยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามที่โรงเรียนได้กำหนด เป็นต้น 5) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจในพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมค่อนข้างน้อย 6) ข้อจำกัดของนักเรียนทั้งชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนาทำให้การสื่อสารการจัดการเรียนรู้เป็นไปได้ยาก 7) นักเรียนยังขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้การดำเนินกิจกรรมแบบ Active Learning ไม่สามารถดำเนินการได้ เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนให้มีความเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นต้น ดังนั้นหากจะยกระดับคุณภาพการจัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการพัฒนาและใช้นวัตกรรมของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการ หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในสถานศึกษานำร่อง ยังไม่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษานำร่อง แต่ยังไม่ได้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น สถานศึกษานำร่องส่วนใหญ่ยังขาดเป้าหมายและทิศทางในการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผล สัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน การขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาเป็นเพียงจุดเน้นในประเด็นใด/ประเด็นหนึ่งตามอัตลักษณ์ของผู้เรียนหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่ครอบคลุมผู้เรียนในทุกระดับชั้น และหากพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินงาน พบว่า ปีที่ 1 ของการบังคับใช้พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 มีสภาพปัญหาของการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ใน 7 ประเด็น คือ ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) ทิศทางในการขับเคลื่อนของจังหวัด/สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ชัดเจน 2) คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ไม่มีแนวทาง/แนวปฏิบัติให้สถานศึกษานำร่องเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรม 3) อัตลักษณ์/จุดร่วมของการพัฒนาในภาพรวมของจังหวัดไม่ชัดเจน 4) การประสานงานและการเป็นพี่เลี้ยงทางวิชาการไม่ครอบคลุม/ไม่ทั่วถึง 5) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมฯ/การพัฒนานวัตกรรม 6) ขาดพี่เลี้ยง/หน่วยงานที่จะร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 7) นโยบายอื่น ๆ มากจนเกินไป ไม่สอดคล้องความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ด้านบุคลากร ได้แก่ 1) การบรรจุ/การจ้างบุคลากร ไม่ตรงกับความต้องการ

ของสถานศึกษา 2) ความล่าช้าในการบรรจุครูในสถานศึกษาที่ขาดแคลน 3) ครูมีอัตราการย้ายสูง ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ได้แก่ 1) ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนมากจนเกินไป ครูไม่สามารถปรับหลักสูตรแกนกลางให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2) บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่ปรับชุดความคิด (Mindset) ยังมีวิธีการสอนแบบเดิม เน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ การวัดและประเมินผลบางประเภทไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สถานศึกษา 3) การวัดและประเมินผลด้านทักษะ/เจตคติ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่มีเครื่องมือวัดที่ชัดเจน 4) ขาดการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล 5) การใช้ข้อสอบแบบปรนัยเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนขาดการคิดวิเคราะห์ 6) ขาดการวัดและประเมินผลระหว่างเรียน แนวทางการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในอนาคตเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่อย่างจริงจัง ได้แก่ คณะกรรมการขับเคลื่อนควรเร่งรัดการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน การพัฒนาอนุกรรมการที่จะทำหน้าที่ตรวจประเมิน การสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษานำร่องและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนด“ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในจังหวัดเชียงใหม่” เพื่อให้สถานศึกษานำร่องใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งและนำไปออกแบบหลักสูตรของสถานศึกษานำร่องต่อไป หน่วยงานต้นสังกัด ควรเร่งสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับบุคลากรในทุกกลุ่มงานเกี่ยวกับความเข้าใจในพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และควรมีการแต่งตั้งหน่วยงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมเป็นองค์คณะที่มีผู้แทนของบุคลากรทุกกลุ่มงาน เพื่อร่วมกันเป็นองคาพยพขับเคลื่อนทั้งองค์กร สถานศึกษานำร่องควรสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการปรับชุดความคิด (Mindset) เกี่ยวกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้กับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์มาตรฐานการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่และความต้องการของสังคมและชุมชนอย่างแท้จริง หน่วยงานหนุนเสริมทางวิชาการควรศึกษาและทำความเข้าใจในพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรม พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางการเข้ามามีส่วนร่วมหนุนเสริมทางวิชาการให้กับสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง และภาคีร่วมพัฒนาและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรศึกษาและทำความเข้าใจในพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรม พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางการเข้ามามีส่วนร่วมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

อรพนิต ลิ่มสุวรรณโรจน์, ชัยวุฒิ จันมา และพิศมัย จารุจิตติพันธ์ (2565) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อการเป็นองค์การนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหาร องค์การและการเพิ่มประสิทธิผลขององค์การนวัตกรรมการศึกษา และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การ เพื่อศึกษาความพร้อมของการบริหารองค์การ เพื่อศึกษาความพร้อมของประสิทธิผลการเป็นองค์การนวัตกรรมการศึกษา และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเพื่อการเป็นองค์การนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ของผู้บริหารที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับการบริหารองค์การ รวมทั้งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านความเป็นแบบอย่างส่งผลต่อการบริหารองค์การนวัตกรรม แนวทางการพัฒนาเพื่อการเป็นองค์การนวัตกรรมการศึกษา ได้แก่ 1) พัฒนา และส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำร่อง และ 2) เพิ่มความพร้อมในการบริหารองค์การนวัตกรรมการศึกษาโดยเน้นการบริหารงานวิชาการและงานบริหารบุคคล

สงวน อินทร์รักษ์ (2566) ได้วิจัยเรื่องการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย โรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 432 โรง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางประมาณการขนาดตัวอย่าง ของเครซี่ และมอร์แกน ได้จำนวน 205 โรง โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลแห่งละ 3 คนประกอบไปด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ 3) ครู รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 615 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้คือ 1.1) การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 1.2) การใช้นวัตกรรมการศึกษา 1.3) การสร้างเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.4) การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร 1.5) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการ 1.6) หลักการบริหารจัดการ 1.7) การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรม 1.8) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ 1.9) ภาวะผู้นำทางนวัตกรรม

ของผู้บริหาร และ 1.10) การกำหนดคุณลักษณะโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม 2. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การดำเนินงานควรโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน ด้านการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

Seymour (1999) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคู่มือการนิเทศการสอนในชั้นเรียนของครูใหญ่ พบว่า ครูใหญ่หรือผู้บริหารควรสนับสนุนการนิเทศ การสอนในการเรียนการสอนและควรเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้กับครูผู้สอน รวมทั้งใช้กลยุทธ์ร่วมมือกันในการนิเทศการสอน

Kruskamp (2003) ได้ศึกษาบทบาทของศึกษานิเทศก์ก็ที่ต้องดูแลโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 โรงเรียน โดยใช้การสัมภาษณ์เพื่อดูความขัดแย้งจากประสบการณ์นิเทศตามบทบาทและตอบข้อสงสัยสองนัยระหว่างการนิเทศโดยครูและศึกษานิเทศก์ เพื่อดูความตระหนักในการนิเทศภายในโรงเรียน และเพื่อดูการให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร เช่น งบประมาณ สื่อเครื่องมือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับปฏิบัติการนิเทศจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศการสอน

Risso (2004) ได้ศึกษามุมมองของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศการศึกษาและการติดตามผล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู 345 คน และศึกษานิเทศก์ 58 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูและศึกษานิเทศก์ก็มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ การเข้าใจพื้นที่ในการนิเทศ การรู้จักสภาพปัจจุบันและความแตกต่างของโรงเรียน การเป็นที่ปรึกษาที่มีความสามารถไว้ใจได้ มีวิธีการนิเทศที่หลากหลาย ความสัมพันธ์ของครูและศึกษานิเทศก์ การมีส่วนร่วมของครู ผลของการนิเทศบอกความแตกต่างของการพัฒนาการนิเทศ การเข้าถึงความแตกต่างของโรงเรียน การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ไม่ได้มาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว และการดูแลความเป็นอยู่ของครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการนิเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หมายเลขรับรอง IRBCMRU 2024/265.14.06 ทั้งนี้ คณะกรรมการมีความเห็นว่า ข้อเสนอการวิจัยมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีพหุระยะ (Multi Stages Mixed Method) โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

แต่ละระยะ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ในการศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

การสังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Study) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

แหล่งข้อมูล

เอกสาร ตำรา งานวิจัย บทความวิจัยทางวิชาการและบทความวิจัยจากฐานข้อมูลระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งภายในและต่างประเทศ เอกสารองค์ประกอบการนิเทศ ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศ ได้แก่

1. สังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัย เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเบื้องต้น จำนวน 8 แหล่งข้อมูล ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536), สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553), Harris (1985), กรองทอง จิรเดชากุล (2550), รัชนี สุวรรณเกษร (2551), วรพล ดิลกทวีวัฒนา (2560), กำชัย ยุกติชาต (2564) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ (2564)

2. สังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัย เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เบื้องต้น จำนวน 10 แหล่งข้อมูล ได้แก่ บรรหาญ บุญจันทร์ (2550), วนิดา น้อยมะลิวัน (2551), ชฎากรณ์ บรรเลงรมย์ (2552), จิรภรณ์ ส่งเสริม (2556), อัศวิน วิภาดา (2557) , กรวีร์ เกษบรรจง (2557), นพรัตน์ ชัยเรือง และสาลินี จงใจสุรธรรม (2557), วรรณดี สุธาพาณิชย์ (2557), วันชัย อยู่ตรง (2557), และธัชชัย จิตรนันท์ (2562)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางสังเคราะห์เอกสาร โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาของประเภทแหล่งข้อมูล ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ ชื่อเรื่อง และเนื้อหาสาระสำคัญของเอกสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย บทความวิจัยทางวิชาการและบทความวิจัยจากฐานข้อมูลระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งภายในและต่างประเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ (f) จากแหล่งข้อมูลที่นำมาเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดลำดับตามจำนวนความถี่

(*f*) โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกแหล่งข้อมูลดังกล่าวตามแนวคิดของสก๊อต (Scott, 1990) ประกอบด้วย

1. ให้ข้อมูลที่เป็นจริง (Authenticity)

2. ให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ไม่บิดเบือนหรือคลาดเคลื่อนไปจากที่เป็นจริง (Credibility)

3. ให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทน สามารถแสดงรายละเอียดข้อมูลประเภทและหรือกลุ่มประชากรเดียวกันได้ (Representativeness)

4. ให้ข้อมูลที่มีความหมายชัดเจน สามารถเข้าใจง่าย (Meaning)

ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปสาระสำคัญเพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดขอบเขตเนื้อหาในการวิจัยและสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 8 แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นทั้งภายในและต่างประเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ (*f*) จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าตั้งแต่ 4 แหล่งข้อมูลขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำมาไปใช้

2. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 10 แหล่งข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ทั้งภายในและต่างประเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าตั้งแต่ 5 แหล่งข้อมูลขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำไปใช้

การตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลโดยการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ด้านบริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการสอน คณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 11 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน 3) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน 4) อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 คน 5) ครู จำนวน 2 คน และ 6) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ด้านบริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการสอน คณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

4. อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ และมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

5. ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน

6. คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่

1. วาระการสนทนากลุ่ม

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. แบบสรุปผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ภาคผนวก ข)

ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำมาใช้ในการศึกษากลุ่มผู้ใช้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อเรื่องวัน เวลา และสถานที่กับผู้ทรงคุณวุฒิ และทำหนังสือจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการศึกษามีประสบการณ์เป็นคณะทำงานเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน)

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือในข้อที่ 1 พร้อมเอกสาร (ร่าง) องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ศึกษาก่อนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 ณ ห้องประชุม ชั้น 1 โรงแรมคุ้มภูคำ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเวลา 9.00-12.00 น. โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันตรวจสอบ และยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในเบื้องต้น และผู้วิจัยดำเนินการจดบันทึกรายงานการประชุมสนทนากลุ่มและข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้ มาประมวลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Thematic Analysis)

ผู้วิจัยได้องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ตอนบนเบื้องต้น ที่ผ่านการตรวจสอบและยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยนำข้อมูลไปประกอบการจัดทำข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

การตรวจสอบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่ได้รับการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมาจัดทำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 56 คน ครูโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 1,059 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,115 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ที่ .05 หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 49 คน และครูโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 295 คน รวมทั้งหมด จำนวน 344 คน เทียบหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กับสัดส่วนจำนวนผู้บริหารและสัดส่วนจำนวนครูของแต่ละโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 336 ฉบับ และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความความสมบูรณ์ ครบถ้วนของคำตอบในแต่ละประเด็น จึงส่งผลให้จำนวนของแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้เท่ากับ 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.83 ของจำนวนที่ส่งไป ซึ่งถือได้ว่าจำนวนข้อมูลที่ได้รับมีเพียงพอสำหรับค่าความเชื่อมั่นได้ในทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ภาคผนวก ค)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัย (ร่าง) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศ เชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนตามกรอบแนวคิด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

1.1 ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check- list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ทำงาน และประสบการณ์ทำงานพื้นที่โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามความคิดเห็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านบุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย 1) ผู้นิเทศ จำนวน 6 ข้อ และ 2) ผู้รับการนิเทศ จำนวน 6 ข้อ

2) ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศและวิธีการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 17 ข้อ

3) ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย จำนวน 4 ข้อ

4) ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ จำนวน 2 ข้อ

5) ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน จำนวน 5 ข้อ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนน และการแปลความหมาย ดังนี้

5 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด

4 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

3 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

2 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย

1 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมแนวทางทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 6 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในรูปแบบเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ หรือเอกสารเผยแพร่ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire)

2. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตำรา เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check- list) เพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ และได้ข้อมูลครบถ้วนตามสิ่งที่ต้องการวัด

3. สร้างข้อคำถามแต่ละด้าน แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ง) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา ก่อนนำเครื่องมาใช้ในการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงตามคำแนะนำเพื่อให้แบบสอบถามมีความครอบคลุมและเหมาะสมกับเนื้อหาการวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. หาคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับความมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์ และความเหมาะสมทางด้านภาษา

2. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มาหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามในแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือตัวแปรที่ต้องการวัดหรือไม่ ผู้วิจัยจะนำข้อคำถามนั้นไปพิจารณาปรับข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และพัฒนาเครื่องมือให้หมาะสมในการใช้ เข้าใจง่าย และสะดวกในการตอบ จากนั้นจึงนำเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง สำหรับการพิจารณาคุณภาพของข้อคำถามใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

+1 หมายความว่า แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย/นิยามศัพท์

0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย/นิยามศัพท์

-1 หมายความว่า แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย/นิยามศัพท์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยให้เกณฑ์ตัดสินค่า IOC ที่คำนวณได้ โดยค่าที่คำนวณได้ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าทุกข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์

ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีค่า 1.00 (ภาคผนวก จ)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่มีบริบทใกล้เคียงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามในส่วนที่เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ครอนบาช (Cronbach, 1990) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยยื่นขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. ผู้วิจัยทำหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนผ่านทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จากผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบค้านความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตามสูตรของ Rovinelli & Hambleton (1977) วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองใช้ (Try-out) แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบคุณภาด้านความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาสัมประสิทธ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาช (Cronbach,1990) ผลการวิเคราะห์คำความเที่ยงจากการทดลองใช้แบบสอบถามนี้ มีค่าเท่ากับ 0.98 (ภาคผนวก ฉ)

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Thematic Analysis) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล เพื่อจัดระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Best (1977) ดังนี้

5 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด

4 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

3 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

2 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย

1 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ด้านการสอนเป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี คุณสมบัติ ดังนี้ (ภาคผนวก ญ)

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

4. อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ที่เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน

5. ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน

6. คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ภาคผนวก ฎ) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ทำงาน ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตอนที่ 2 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวทางและประเด็นในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบมีโครงสร้าง สอบถามแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ทำงาน ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตอนที่ 2 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 5 ข้อ ตามขอบข่ายที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติม

3. นำ (ร่าง) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศ เชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและแก้ไขความเหมาะสม และนำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการศึกษาหรือทางด้านการวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความถูกต้องด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามด้วยการหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบ

ความสอดคล้องของข้อคำถามในแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือตัวแปรที่ต้องการวัดหรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและด้านการวัดและประเมินผล รวมจำนวน 5 คน ในการพิจารณาและตรวจสอบ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

+1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 คะแนน ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่

-1 คะแนน แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4. นำผลการตรวจสอบความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

5. นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ไปใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

6. ผู้วิจัยยื่นขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

7. ผู้วิจัยทำหนังสือราชการเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ภาคผนวก ฎ) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

9. ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานเพื่อติดต่อเพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยการนัดหมายวันเวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการบันทึกเสียง จดบันทึก และนำมาถอดเทปสรุปวิเคราะห์ประเด็นการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Thematic Analysis) จากข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด โดยแยกให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีขั้นตอนดังนี้

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สรุปเพื่อแสดงสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการศึกษาค้นคว้า

ระยะที่ 3 การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ในการพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

พัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 และการสังเคราะห์ (Document Study) แหล่งข้อมูลเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการนิเทศการศึกษาจากนักวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 12 แหล่งข้อมูล ได้แก่ Acheson & Gall (2003), Harris (1985), สงัด อุทรานันท์ (2530), กุลวดี บัวโชติ (2547), กรองทอง จิรเดชากุล (2550), วัชรา เล่าเรียนดี (2553), สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556), ทองใบ ทองมาก (2555), พรศรี อุชี (2555), วรกมล น้อยพิทักษ์ (2561), ทิพวรรณ ถาวรโชติ (2564), และวิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) สรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละกระบวนการนิเทศการศึกษา

2. ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการที่ได้จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 20 แหล่งข้อมูล ได้แก่ Brown & Moberg (1980), Joyce & Showers (1992), ประยูร บุญใช้ (2544), ยุพิน ยืนยง (2553), ปาริชาติ ชมชื่น (2555), สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555), จิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง (2556), อรอุมา รุ่งเรืองนิชคุณ (2556), ทิศนา แขมมณี (2557), มนตรี เลิศกสิกรรม (2558), มยุรี บุญเยี่ยม (2558), วิหาร พละพร (2558), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2558), เดช สาระจันทร์ (2559), นิติธาร ชูทรัพย์ (2559), ศักดา สถาพรวจนา (2559), นัยนา ฉายวงค์ (2560), พาสนา ชลบุรพันธ์ (2560) วาสนา บุญมาก (2562), และธนา ธุศรีวรรณ (2562) สรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 และสรุปความสัมพันธ์ของการนิเทศส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจาก 4 รูปแบบการนิเทศ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง และการนิเทศ PIDRE มาร่างแนวทางพัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. ผู้วิจัยสังเคราะห์คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการที่ได้จากนักวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 11 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกวุฒิ ไกรมาก (2550), สรรญ จินตภวัต (2563), สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552), แสงรุนีย์ มีพร (2552), คัมภีร์ สุขแท้ (2553), วัฒนา ฉิมประเสริฐ (2554), พิเศษ ปันรตน์ (2556), จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร (2559), อรยา พูลทรัพย์ (2559), จรงค์ศักดิ์ พุมนวน (2563) และพรภัทร อินทราวรพัฒน์ (2559) สรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50

4. ผู้วิจัยดำเนินการนัดหมายพร้อมจัดทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน (ภาคผนวก ฐ) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ตามวัน เวลา และสถานที่ เพื่อดำเนินจัดทำยก (ร่าง) รูปแบบและยก (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

5. ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ยก (ร่าง) รูปแบบและยก (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ ครู คณะกรรมสถานศึกษา นักวิชาการ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ (ภาคผนวก ฎ)

5.1 ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

5.3 ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 5 คน

5.4 อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ที่เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน

5.5 ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน

5.6 ครูที่มีประสบการณ์การสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

5.7 คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 คน

5.8 นักวิชาการที่มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

2. ตารางสังเคราะห์ความสัมพันธ์รูปแบบการนิเทศรูปแบบต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3. ตารางแสดงจุดเด่นและประโยชน์จากการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบพี่เลี้ยงและชี้แนะ และการนิเทศแบบ PIDRE ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. (ร่าง 1) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มี 7 องค์ประกอบ คือ

4.1 หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.3 เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.4 ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.5 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.6 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.7 เงื่อนไขความสำเร็จ

5. แบบ (ร่าง 1) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มี 7 ส่วน ประกอบด้วย

5.1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

5.2 ขอบเขตเนื้อหาและข้อมูลสารสนเทศ

5.3 รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.4 แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการนิเทศเชิงบูรณาการ

5.7 ภาคผนวก

5.8 วาระการประชุม

6. แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อยก (ร่าง) รูปแบบ และ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจัดทำ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาและสรุปผลจากวัตถุประสงค์ ข้อ 1 และ ข้อ 2

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบที่ได้รับการยืนยันความถูกต้อง เหมาะสม และผลการตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา รวมทั้งแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ผลการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ของการนิเทศแบบต่าง ๆ กับการดำเนินงานตามเป้าหมายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเบื้องต้น ผลการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ของการนิเทศแบบต่าง ๆ และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเบื้องต้น

3. จัดทำ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

4. จัดทำวาระการประชุมและแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

5. นำเสนอ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) เพื่อพิจารณารูปและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการบันทึกเสียง จดบันทึก และนำมาถอดเทปสรุปผลการประชุม

5. สรุป (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ครั้งที่ 1 รวมถึงผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การจัดทำ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Thematic Analysis) สรุปเชิงพรรณนา (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศ เชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการศึกษามีประสบการณ์เป็นคณะทำงานเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ประกอบด้วย (ภาคผนวก ฐ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ)

1. นักวิชาการระดับกระทรวงศึกษาธิการที่มีประสบการณ์การดำเนินงานเรื่องโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

2. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีผลงานการดำเนินงานของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 5 คน

4. ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างน้อย 2 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน

5. อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ และมีประสบการณ์เป็นคณะทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. ประเด็นการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. แบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

4. แบบตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

5. แบบตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ภาคผนวก ฌ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวราญ (Connoisseurship) กับผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด เพื่อพิจารณาตรวจสอบตามเกณฑ์ความถูกต้อง (Accuracy) และความเหมาะสม (Propriety) ของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. สรุปผลการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. ปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Thematic Analysis)

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 25 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

2. ผู้บริหารการศึกษาจากจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

3. ผู้บริหารการศึกษาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

4. ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจากจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

6. ผู้บริหารสถานศึกษาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

7. ศึกษานิเทศก์ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

8. ศึกษานิเทศก์จากจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

9. ศึกษานิเทศก์จากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

10. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

11. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จากจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน

12. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

13. ครูที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

14. ครูจากจังหวัดเชียงใหม่ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

15. ครูจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

16. ครูที่สอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

17. ครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

18. ครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ภาคผนวก ฌ)

3. แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ภาคผนวก ฌ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์การใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และแบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นผู้ให้ข้อมูล

2. สรุปผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. ปรับปรุงและแก้ไข รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตามข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Thematic Analysis)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผล เพื่อจัดระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Best (1977) ดังนี้

4.50 -5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 -4.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

2.50 -3.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

0.50 - 1.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

1. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง/ผู้เข้าร่วมการวิจัย ได้รับทราบถึงสิทธิ ข้อมูลประโยชน์และความเสี่ยงจากการเข้าร่วมการวิจัย 2) สามารถถอนตัวหรืองดเข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ในอนาคต 3) ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง/ผู้เข้าร่วมวิจัยได้แต่จะไม่เผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอผลเป็นข้อมูลโดยรวมจากการวิจัยเท่านั้น

2. กระบวนการเชิญชวนกลุ่มตัวอย่าง การประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครผู้เข้าร่วมการวิจัย ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยผ่าน

3. ส่งไฟล์เอกสารผ่าน E-mail หรือ Line ถึงผู้เข้าร่วมวิจัย และ

4. ทำหนังสือขออนุญาตประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถึงหน่วยงานต้นสังกัดของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยจะถูกเก็บรักษาไว้ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม หากมีข้อมูลเพิ่มเติมทั้งด้านประโยชน์และโทษที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบโดยเร็วไม่ปิดบัง ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวออกจากวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนและหน้าที่การงานที่สมควรจะได้รับแต่ประการใด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) สังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 4) เพื่อประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 4 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 การพัฒนาตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ระยะที่ 1 การศึกษาและการสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา

2. การตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตารางที่ 4.1 ผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

(n = 11)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณากรโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	ผลการยืนยัน	ร้อยละ
1. ด้านบุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย 1.1 ผู้นิเทศ 1.2 ผู้รับการนิเทศ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
2. ด้านวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
3. ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
4. ด้านโครงสร้างงานภายในองค์กร หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
สรุป	**มีความถูกต้องเหมาะสม**	**11**	**100**

จากตารางที่ 4.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นทั้งภายในและต่างประเทศ จำนวน 8 แหล่งข้อมูล และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าตั้งแต่ 4 แหล่งข้อมูลขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำไปใช้ได้

ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้รับการตรวจสอบและยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
2. วิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ ประกอบด้วย
   2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ
   2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

3. การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

4. โครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

ตารางที่ 4.2 ผลการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (n = 11)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการสนทนากลุ่ม	ผลการยืนยัน	ร้อยละ
1. ด้านการบริหาร ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
2. ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
4. ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์ของบุคลากรและความร่วมมือ	มีความถูกต้องเหมาะสม	11	100
สรุป	**มีความถูกต้องเหมาะสม**	**11**	**100**

จากตารางที่ 4.2 การสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นทั้งภายในและต่างประเทศ จำนวน 10 แหล่งข้อมูล และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์ การแจกแจงความถี่จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่าตั้งแต่ 5 แหล่งข้อมูลขึ้นไปซึ่งเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำไปใช้ได้ สรุปปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น ประกอบด้วย

ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้รับการตรวจสอบและยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ

2. ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา

4. ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ

5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์ของบุคลากรและความร่วมมือ

1.2 ผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนโดยการจัดสนทนากลุ่ม ตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนโดยการจัดสนทนากลุ่ม

(n=11)

องค์ประกอบหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	องค์ประกอบย่อยหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
1. ด้านบุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย 1.1 ผู้นิเทศ 1.2 ผู้รับการนิเทศ	**1. บุคลากร** ประกอบด้วย 1.1 ผู้นิเทศ ได้แก่ 1.1.1 ผู้บริหารการศึกษา 1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา 1.1.3 ศึกษานิเทศก์ 1.1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ 1.1.5 บุคลากรที่ผู้บริหารแต่งตั้งให้เป็นผู้นิเทศ เช่น หัวหน้างาน หัวหน้าหลักสูตร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น 1.2 ผู้รับการนิเทศ ได้แก่ 1.2.1ผู้บริหารสถานศึกษา 1.2.2 ครู	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ข้อสรุปจากที่ประชุมฯ ให้นิยามศัพท์ เรื่อง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งผู้นิเทศและผู้ได้รับการนิเทศในแต่ละช่วงเวลาสรุปจากที่ประชุม **ผู้นิเทศ** หมายถึง ผู้ทำที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศ สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อภาระงานที่ได้รับ ต่อคุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าหลักสูตร หัวหน้าวิชาการ หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเพื่อนครูผู้ให้การนิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง หมายเหตุ ผู้รับการนิเทศและผู้รับการนิเทศขึ้นอยู่แต่ละบทบาทหน้าและสถานการณ์การทำงานมีความถูกต้อง มีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	องค์ประกอบย่อยหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
2. ด้านวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	**2. วิธีการนิเทศ** มีองค์ประกอบย่อยดังนี้ 2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการเน้นการมีส่วนร่วม 2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.2.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ 2.2.2 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ 2.3 กำหนดรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 2.3.1 หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.3 เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.4 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.5 การวัดและประเมินผลการนิเทศ เชิงบูรณาการ 2.3.6 เงื่อนไขความสำเร็จ	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ข้อสรุปจากการประชุมกลุ่มฯ ได้ข้อสรุป กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาที่หลากหลาย ให้ใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย ได้แก่ รูปแบบการนิเทศร่วมพัฒนา การนิเทศแบบชี้แนะ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบ PIDRE การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) รูปแบบนิเทศที่เปิดโอกาสให้มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆที่หลากหลายและเหมาะสมร่วมกันขับเคลื่อนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เปิดโอกาสเพื่อให้ทุกโรงเรียนได้มีส่วนรับรู้การขับเคลื่อนของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีทบทวนหลังการนิเทศ (AAR: After Action Review) และมีการสะท้อนผลของผู้ได้รับการนิเทศรูปแบบทั้งแบบออนไซต์และรูปแบบการนิเทศโดยรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับการนิเทศ รวมทั้งตัวอย่างเครื่องมือวัดผลการนิเทศโดยรวบรวมรายละเอียด รวมทั้งตัวอย่างเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการนิเทศ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	องค์ประกอบย่อยหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
3. ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย	การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบสำรวจความพึงพอใจ แบบสรุปผลการนิเทศฯ เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผล ดังนี้ 1. การประเมินและการติดตามผล 2. การสะท้อนผล 3. การสรุปผลการนิเทศการวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ผลจากการประชุมฯ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ควรมีการวัดความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ มีผลสะท้อนคิดหลังจากการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของผู้รับการนิเทศ รวมทั้งตัวอย่างเครื่องมือวัดผลการนิเทศโดยรวบรวมรายละเอียดรวมทั้งตัวอย่างเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการนิเทศ
4. ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ		มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ที่ประชุมเสนอเรื่องการนิเทศและประเมินตามกรอบงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เช่น การนิเทศตามบริบมของโรงเรียนในเมืองแตกต่างจากการนิเทศโรงเรียนในที่ห่างไกลอยู่ในเขตที่ราบสูง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	องค์ประกอบย่อยหลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน	1. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ 2. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน 3. เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่น	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มติที่ประชุมเสนอองค์ประกอบการนิเทศจากการสังเคราะห์เอกสาร จาก 4 องค์ประกอบเป็น 5 องค์ประกอบ คือเพิ่มองค์ประกอบด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ได้ตรวจสอบและยืนยันตามองค์ประกอบดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 100 และให้เพิ่มองค์ประกอบ ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

จากผลการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านบุคลากรนิเทศ ได้แก่

1. ผู้นิเทศ
2 ผู้รับการนิเทศ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ
2. การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ
   2.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ
   2.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
   2.3 การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา
   2.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ
   2.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ
3. กำหนดรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.1 หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.3 เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.4 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.5 การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ
   3.6 เงื่อนไขความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

1. การประเมินและการติดตามผล
2. การสะท้อนผล
3. การสรุปผลการนิเทศ
4. การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

1. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ
2. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน
3. เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางที่ 4.4 ผลการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนโดยการจัดสนทนากลุ่ม

(n=11)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
1. ด้านการบริหารผู้นำองค์กร **ภาวะผู้นำ**	1.1 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรมีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน 1.2 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 1.3 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง พัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย 1.4 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม 1.5 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1.6 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 1.7 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ 1.8 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2. ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	2.1 ผู้นิเทศ 2.1.1 ผู้นิเทศมีความเป็นเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำ 2.1.2 ผู้นิเทศมีเทคนิค รูปแบบ และกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย นิเทศควรยึดหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ 2.1.3 ผู้นิเทศยึดหลักการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และการสื่อสารสารสนเทศ 2.1.4 นิเทศโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2.1.5 นิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.1.6 นิเทศให้เกิดการสร้างเครือข่ายทางความร่วมมือทางการศึกษา 2.1.7 นิเทศให้เกิดการสร้างเครือข่ายทางความร่วมมือทางการศึกษา 2.1.8 นิเทศให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 2.1.9 นิเทศโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 2.2 ผู้รับการนิเทศ	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มติที่ประชุม สรุปว่า ผู้นิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้ประสบความสำเร็จ ผู้รับการนิเทศต้องมีหลักความร่วมมือ ได้แก่ 2.2.1 ร่วมคิด คือ การมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และเสนอแนวทางหรือความคิดเห็นในการตัดสินใจต่าง ๆ ในการพัฒนาและการบริหารงาน 2.2.2 ร่วมวางแผน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 2.2.3 ร่วมทำ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานที่ได้กำหนดขึ้น โดยอาจจะร่วมในการทำงานต่าง ๆ หรือช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		2.2.4 ร่วมตรวจสอบ คือ การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังการดำเนินงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการดำเนินไปตามแผนที่วางไว้และมีการตรวจสอบความถูกต้องหรือความโปร่งใส 2.2.5 ร่วมรับผิดชอบ คือ การร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานหรือผลลัพธ์จากการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานอกจากนี้ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้รับการนิเทศใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Principles of Educational Innovation) ผู้รับการนิเทศปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562
3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา	3.1 การบูรณาการระหว่างการเรียนรู้และการพัฒนา 3.2 การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3.3 การเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน 3.4 การเชื่อมโยงและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ 3.5 การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการนิเทศ	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และแรงจูงใจ	4.1 การสื่อสารที่ดี การรับฟังและให้กำลังใจ 4.2 การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและสนับสนุน 4.3 การให้คำแนะนำและการมอบโอกาสในการพัฒนา 4.4 การให้รางวัลและการยอมรับ 4.5 การเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก 4.6 การแสดงความเข้าใจในความท้าทายของบุคคล 4.7 เกิดการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์ของบุคลากรและความร่วมมือ	5.1 วัฒนธรรมองค์กร 5.2 ความผูกพันต่อองค์กร 5.3 ความสัมพันธ์บุคลากร 5.4 ความร่วมมือ	มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม

จากตารางที่ 4.4 ผลการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ได้ตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการดังกล่าว สรุปได้ว่า

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเบื้องต้น มี 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ มีปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรมีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน

1.2 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง พัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย

1.4 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม

1.5 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.6 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.7 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ

1.8 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านบุคลากรนิเทศ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้

2.1 ผู้นิเทศ

2.2 ผู้รับการนิเทศ

3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษามีปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้

3.1 การบูรณาการระหว่างการเรียนรู้และการพัฒนา

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3.3 การเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.4 การเชื่อมโยงและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

3.5 การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการนิเทศเชิงบูรณาการ

4. ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และแรงจูงใจ มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้

4.1 การสื่อสารที่ดี การรับฟังและให้กำลังใจ

4.2 การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและสนับสนุน

4.3 การให้คำแนะนำและการมอบโอกาสในการพัฒนา

4.4 การให้รางวัลและการยอมรับ

4.5 การเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก

4.6 การแสดงความเข้าใจในความท้าทายของบุคคล

4.7 เกิดการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ

5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์ของบุคลากรและความร่วมมือมีองค์ประกอบย่อย ดังนี้

5.1 วัฒนธรรมองค์กร

5.2 ความผูกพันต่อองค์กร

5.3 ความสัมพันธ์บุคลากร

5.4 ความร่วมมือ

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. การตรวจสอบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สรุปผลได้ ดังนี้

ระยะที่ 2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตารางที่ 4.5 เพศ

1. เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	147	43.20
หญิง	193	56.80
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.5 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.80 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 อายุ

1. อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	71	20.90
30 – 39 ปี	101	29.70
40 – 49 ปี	120	35.30
มากกว่า 49 ปีขึ้นไป	48	14.10
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.6 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมาระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.70 รองลงมา ต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.90 และน้อยที่สุดอายุมากกว่า 49 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ระดับการศึกษา

(n = 344)

1. ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	178	52.30
ปริญญาโท	152	44.70
ปริญญาเอก	2	0.60
อื่น ๆ	8	2.40
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.7 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา มากที่สุด คือ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 44.70 ระดับการศึกษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.40 และระดับการการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.60

ตารางที่ 4.8 ตำแหน่งหน้าที่ในงานปฏิบัติงาน

(n = 344)

1. ตำแหน่งหน้าที่ในงานปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	15	4.50
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	30	8.90
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	12	3.30
หัวหน้างานหลักสูตร	5	1.50
ครูรับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	27	7.70
ครู	251	74.10
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.8 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านตำแหน่งหน้าที่ในงานปฏิบัติงาน มากที่สุด คือ ตำแหน่งครู คิดเป็นร้อยละ 74.10 รองลงมาคือ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.90 และน้อยที่สุด คือ ตำแหน่งหัวหน้างานหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 1.50

ตารางที่ 4.9 ประสบการณ์ทำงาน

(n = 344)

1. ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	106	31.20
6 –10 ปี	71	20.90
11 – 20 ปี	101	29.70
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	62	18.20
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.9 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประสบการณ์ทำงานมากที่สุด คือ มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.20 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.70 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.20

ตารางที่ 4.10 ประสบการณ์การทำงานโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(n = 344)

1. ประสบการณ์การทำงานโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	**จำนวน**	**ร้อยละ**
น้อยกว่า 1 ปี	115	33.82
1 – 2 ปี	117	34.41
3 – 4 ปี	62	18.24
มากกว่า 4 ปีขึ้นไป	46	13.53
รวม	**340**	**100.00**

จากตารางที่ 4.10 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านประสบการณ์การทำงานโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ มากที่สุด คือ มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 1 – 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.40 รองลงมา คือ ประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.80 มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 3 – 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.20 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์มากกว่า 4 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.50

ตารางที่ 4.11 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในแต่ละด้าน ภาพรวมแยกเป็นรายด้าน

(n = 344)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น							
		ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านบุคลากรนิเทศ	3.53	0.88	ระดับมาก	1	3.84	0.63	ระดับมาก	1
2	ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศการศึกษา	3.49	0.87	ระดับปานกลาง	3	3.82	0.63	ระดับมาก	3
3	ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย	3.48	0.90	ระดับปานกลาง	4	3.76	0.68	ระดับมาก	5
4	ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ	3.45	0.97	ระดับปานกลาง	5	3.83	0.72	ระดับมาก	2
5	ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน	3.48	0.97	ระดับปานกลาง	2	3.79	0.72	ระดับมาก	4
รวม		**3.49**	**0.89**	**ระดับปานกลาง**		**3.81**	**0.64**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.49, S.D.= 0.89) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.81, SD.=0.64)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 3.45, SD.=0.97) มีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง ด้านบุคลากรนิเทศ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =3.84, SD.=0.63) ซึ่งมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.12 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านบุคลากรนิเทศ ผู้นิเทศ

(n = 344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และบริบทของแต่ละโรงเรียน	3.56	0.98	ระดับมาก	5	3.66	0.78	ระดับมาก	3
2	ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.73	1.10	ระดับมาก	1	3.90	0.77	ระดับมาก	1
3	ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง	3.71	1.02	ระดับมาก	2	3.67	0.86	ระดับมาก	2
4	ผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา	3.47	0.95	ระดับปานกลาง	6	3.66	0.88	ระดับมาก	4
5	ผู้นิเทศมีเทคนิค รูปแบบและกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย	3.64	0.95	ระดับมาก	3	3.58	0.86	ระดับมาก	5
6	ผู้นิเทศสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)	3.64	0.99	ระดับมาก	4	3.57	0.91	ระดับมาก	6
	รวม	**3.53**	**0.89**	**ระดับมาก**		**3.84**	**0.63**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านบุคลากรนิเทศ ผู้นิเทศ ภาพรวมมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.53, S.D.=0.89) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้านบุคลากรนิเทศ ผู้นิเทศ ภาพรวมมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.84, S.D.=0.63)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็นของผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา มีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}$ =3.47, S.D.=0.95) ประเด็นของผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและบริบทของแต่ละโรงเรียน มีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.56, S.D.=0.98)

และค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็น ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีผลสภาพการปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.90, S.D.=0.77) ลำดับรองลงมา คือ ประเด็นผู้ให้การนิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง มีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.67, S.D.=0.86)

ตารางที่ 4.13 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านบุคลากรนิเทศ ผู้รับการนิเทศ

(n = 344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	3.56	0.97	ระดับมาก	2	3.72	0.75	ระดับมาก	3
2.	ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.64	1.04	ระดับมาก	1	3.78	0.85	ระดับมาก	1
3.	ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.54	1.03	ระดับมาก	3	3.76	0.78	ระดับมาก	2
4.	ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้	3.52	0.95	ระดับมาก	4	3.56	0.84	ระดับมาก	6
5.	ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	3.41	1.01	ระดับปานกลาง	5	3.70	0.84	ระดับมาก	4
6.	ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาได้ และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้	3.38	0.9	ระดับปานกลาง	6	3.66	0.77	ระดับมาก	5
	รวม	**3.53**	**0.89**	**ระดับมาก**		**3.84**	**0.63**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน ในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านบุคลากรนิเทศ ผู้รับการนิเทศ ภาพรวมมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.53, SD. = 0.89) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้านบุคลากรนิเทศ ผู้รับการนิเทศ ภาพรวมมีผลสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.63)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาได้ และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 3.38, S.D. = 0.9) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองมา คือ ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}$ =3.41, S.D.=1.01) โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็น ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรงานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.85) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยรองมา คือ ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีสภาพปัจจุบัน ($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 0.78) โดยทั้งสองประเด็นผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบ ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อยกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ

(n = 344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ผู้นิเทศมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.41	0.93	ระดับปานกลาง	3	3.68	0.72	ระดับมาก	3
2	ผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง	3.41	0.95	ระดับปานกลาง	4	3.72	0.76	ระดับมาก	2
3	ผู้นิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศโดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.46	0.93	ระดับปานกลาง	1	3.74	0.86	ระดับมาก	1
4	ผู้นิเทศมีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน	3.41	0.92	ระดับปานกลาง	2	3.65	0.76	ระดับมาก	4
	รวม	**3.49**	**0.87**	**ระดับปานกลาง**		**3.82**	**0.63**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน ในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบด้านการวางแผนการนิเทศ กระบวนการนิเทศและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบย่อยการกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ ภาพรวมมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.49, S.D.=0.87) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.82, S.D.=0.63)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็นผู้นิเทศมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ =3.41, S.D.=0.93) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับประเด็นของผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}$ =3.41, S.D.=0.95) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับประเด็นของผู้นิเทศ มีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ($\bar{X}$ =3.41, S.D.=0.92) โดยทุกประเด็นมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็น ผู้นิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศ โดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ =3.74, S.D.=0.86) และประเด็นผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X}$ =3.72, S.D.=0.76) โดยทั้งสองประเด็นมีผลสภาพปัญหาทั้งสองประเด็น อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อย การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ

(n = 344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.40	0.96	ระดับปานกลาง	2	3.64	0.82	ระดับมาก	2
2.	การแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน	3.46	1.05	ระดับปานกลาง	1	3.83	0.78	ระดับมาก	1
	รวม	**3.49**	**0.87**	**ระดับปานกลาง**		**3.82**	**0.63**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบย่อยประเด็นการวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ ภาพรวมมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.49, S.D. = 0.87) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.82, S.D.=0.63)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน ($\bar{X}$ = 3.46, S.D. = 1.05) และประเด็นของผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.40, S.D. = 0.96) โดยทั้งสองประเด็นมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.78) และประเด็นผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ =3.64, S.D.=0.82) โดยทั้งสองประเด็นมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อย กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

(n=344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ผู้นิเทศมีการดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศด้วยวิธีการนิเทศที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.50	0.94	ระดับปานกลาง	1	3.67	0.86	ระดับมาก	4
2.	ผู้นิเทศมีการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลายกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.49	0.97	ระดับปานกลาง	4	3.59	0.82	ระดับมาก	10
3.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการบูรณาการการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.50	1.02	ระดับปานกลาง	3	3.62	0.86	ระดับมาก	9
4.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความ สัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น	3.40	0.98	ระดับปานกลาง	10	3.68	0.83	ระดับมาก	3
5.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ทักษะ เจตคติและสมรรถนะในการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.43	1.00	ระดับปานกลาง	8	3.66	0.80	ระดับมาก	6

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
6.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน	3.44	0.99	ระดับปานกลาง	6	3.70	0.82	ระดับมาก	1
7.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.40	0.99	ระดับปานกลาง	11	3.70	0.89	ระดับมาก	2
8.	ผู้นิเทศมีการนิเทศชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.43	0.99	ระดับปานกลาง	7	3.64	0.84	มาก	7
9.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนางานวิชาการที่สามารถขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาใน ระดับชาติ และพื้นที่อื่น	3.53	0.85	ระดับมาก	2	3.63	0.82	ระดับมาก	8
10.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาใน ระดับชาติ และพื้นที่อื่น	3.47	0.87	ระดับปานกลาง	5	3.55	0.82	ระดับมาก	11
11.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับผลการดำเนินงานสามารถเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice)	3.42	0.96	ระดับปานกลาง	9	3.66	0.76	ระดับมาก	5
	รวม	**3.49**	**0.87**	**ระดับปานกลาง**		**3.79**	**0.97**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ องค์ประกอบ ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการองค์ประกอบย่อย กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ ภาพรวมมีผลระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.49, S.D. = 0.87) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.79, S.D.=0.97)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็น ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ =3.40, S.D.=0.99) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับประเด็น ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X}$ =3.40, S.D.= 0.98) โดยทั้งสองประเด็นมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็น ผู้นิเทศ มีรูปแบบการนิเทศที่สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = 0.82) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ประเด็นของผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = 0.89) โดยทั้งสองประเด็นมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.17 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

(n=344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ผู้นิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม	3.43	0.91	ระดับปานกลาง	2	3.66	0.77	ระดับมาก	2
2.	ผู้นิเทศมีการให้ข้อ เสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ	3.42	1.00	ระดับปานกลาง	3	3.69	0.81	ระดับมาก	1

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
3.	ผู้นิเทศมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.35	0.97	ระดับปานกลาง	4	3.59	0.80	ระดับมาก	3
4.	ผู้นิเทศจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถเป็นแนวทางในดำเนินงาน และสามารถนำมาใช้ได้ในบริบทของตนเอง	3.44	0.94	ระดับปานกลาง	1	3.51	0.85	ระดับมาก	4
	รวม	**3.48**	**0.90**	**ระดับปานกลาง**		**3.76**	**0.68**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ภาพรวมมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.48, S.D. = 0.90) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 0.68)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็น ผู้นิเทศมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = 0.97) และประเด็น ผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ ($\bar{X}$ =3.42, S.D. = 1.00) โดทั้งสองประเด็นมีผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็น ผู้นิเทศมีการให้ข้อ เสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ ($\bar{X}$ =3.69, S.D. = 0.81) และประเด็นผู้นิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม ($\bar{X}$ = 3.66, S.D. = 0.77) โดยทั้งสองประเด็น มีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.18 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

(n=344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.39	1.01	ระดับปานกลาง	1	3.71	0.81	ระดับมาก	1
2.	มีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564	3.39	0.95	ระดับปานกลาง	2	3.67	0.86	ระดับมาก	2
	รวม	**3.45**	**0.97**	**ระดับปานกลาง**		**3.83**	**0.72**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ ภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.45, S.D. = 0.97) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.72)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็น มีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = 0.95) ซึ่งเท่ากับประเด็น ผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = 1.01) โดยทั้งสองประเด็นมีผลการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. = 0.81) และรองลงมา คือ ประเด็น

มีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 0.86) โดยทั้งสองประเด็นมีผล สภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.19 สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนองค์ประกอบด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

(n=344)

ที่	รายการ	ระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน				ระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ผู้นิเทศมีการใช้บุคลากรในท้องถิ่นมาร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนเรื่องการจัดการเรียนการสอนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.40	1.00	ระดับปานกลาง	2	3.60	0.88	ระดับมาก	5
2.	ผู้นิเทศมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.45	0.94	ระดับปานกลาง	1	3.63	0.84	ระดับมาก	4
3.	องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.36	0.98	ระดับปานกลาง	3	3.67	0.82	ระดับมาก	3
4.	โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารและครู	3.35	1.01	ระดับปานกลาง	4	3.72	0.79	ระดับมาก	1
5	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร	3.33	1.10	ระดับปานกลาง	5	3.68	0.85	ระดับมาก	2
	รวม	**3.48**	**0.98**	**ระดับปานกลาง**		**3.79**	**0.72**	**ระดับมาก**	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน ในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน ภาพรวมมีผลระดับสภาพการปฏิบัติทีเป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 0.98) และสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.72)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย คือ ประเด็น ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร ($\bar{X}$ =3.33, S.D. = 1.10) และประเด็น โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้ ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = 1.01) โดยมี ผลสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

และความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก คือ ประเด็น โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้ ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.79) และประเด็น ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 0.85) โดยทั้งสองประเด็นมีผลสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 344 ฉบับ ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะจัดกลุ่มในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากรนิเทศ

1.1 ผู้นิเทศ

1.1.1 ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์พระราชบัญญัติการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียน เช่น ความรู้เรื่องหลักสูตรและการวัดประเมินผล

1.1.2 ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง

1.1.3 ผู้นิเทศควรมีเทคนิค และกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย น่าสนใจ เช่น การสร้างและการใช้สื่อนวัตกรรมการศึกษา ทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบออนไซต์

1.1.4 ผู้นิเทศควรนิเทศโดยคำนึงถึงของความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา

1.1.5 ผู้นิเทศควรหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา

1.1.6 ผู้นิเทศโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาควรนิเทศให้สอดคล้องกับภาระงานที่ได้รับ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาวิทยฐานะของครูและผู้บริหาร โดยไม่เพิ่มภาระงาน

1.1.7 ผู้นิเทศต้องให้คำปรึกษาอย่างกัลยาณมิตร ให้กำลังใจ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสร้างเจตคติที่ดีเรื่องวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร การสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจในการทำงาน โดยผ่านกระบวนการ PLC การสร้างขวัญกำลังใจในการพัฒนางาน ส่งเสริม ประกวด อบรม มอบโล่เกียรติบัตร ให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่ดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ ผลงานเป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างได้

1.2 ผู้รับการนิเทศ

1.2.1 ผู้รับการนิเทศควรพัฒนานวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการศึกษา

1.2.2 ผู้รับการนิเทศควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.2.3 ผู้นิเทศควรได้รับการอบรมและควรมีแหล่งรวบรวมกระบวนการเพื่อที่จะสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ เช่น เวทีเสวนาทางวิชาการกับกลุ่มย่อยโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.2.4 ผู้รับการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักและสมรรถนะรอง

1.2.5 ผู้รับการนิเทศต้องนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศการสะท้อนคิดไปต่อยอดการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกที่สอดคล้องเพื่อไปพัฒนาสมรรถนะให้นักเรียน และเกิดการทำวิจัย

1.2.6 ผู้รับการนิเทศควรมีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ และมีความพยายามที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม)

2. ด้านวิธีการ/กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.1 การวางแผน

2.1.1 การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญในเชิงโยบายควรมีการวางแผนให้ชัดเจน มีการวางแผนระยะยาวทั้งระดับส่วนโรงเรียนส่วนกลางแล้วก็ระดับจังหวัด การวางแผนการนิเทศของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีการวางแผนร่วมกันที่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรวางแผนและสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

2.1.2 ผู้นิเทศควรวางแผนการนิเทศในช่วงที่ไม่มีกิจกรรมของโรงเรียน และเวลาให้เหมาะสม การแจ้งปฏิทินดำเนินการนิเทศในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน และล่วงหน้า ควรมีการวางแผนกำหนดการการเข้านิเทศอย่างชัดเจน และมีระยะให้ได้เตรียมตัว และมีเอกสารชี้แจงแนวทางการนิเทศรวมถึงข้อมูลที่ต้องการแจ้งทางโรงเรียนก่อน

2.1.3 วางแผนนิเทศโดยกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินการนิเทศให้บรรลุเป้าหมาย ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.4 มีประเด็นท้าทายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำหนดแผนดำเนินการเลือกกิจกรรม

2.2 การสร้างความตระหนัก

2.2.1 ผู้นิเทศควรสร้างความตระหนักภายใต้พื้นฐานความรู้ของผู้รับการนิเทศและชุมชนควรให้ความรู้ อบรม ดูงาน จัดเวทีเสวนา มีห้องเรียนออนไลน์ สื่อเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2.2.2 การสร้างความตระหนักควรมีการสอดแทรกความรู้ต่าง ๆ ที่จะนำไปขับเคลื่อนในเรื่องของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก การวัดประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียน เป็นต้น

2.2.3 การสร้างความตระหนักด้วย PLC ศึกษาดูงาน เปิดบ้านวิชาการ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างความตระหนักร่วมกัน บอกวิธีการแนวทางเพื่อปฏิบัติ และสร้างความตระหนักร่วมกัน

2.2.4 ร่วมกันสร้างความเข้าใจ ในการมุ่งสู่เป้าหมายของการนิเทศ ทั้งในด้านองค์กรและผลลัพธ์สร้างการรับรู้ว่าการนิเทศเป็นไปในทิศทางใดและเป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้รับการนิเทศยอมรับ และพร้อมพัฒนาโรงเรียนให้เป็นผลสำเร็จ

2.2.5 ควรสร้างความตระหนัก สร้างการรับรู้ และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเชิงรุกกับครูเพื่อลงสู่ตัวผู้เรียน

2.2.6 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม ระดมแนวคิดในการแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอน มีนวัตกรรม สื่อ องค์ความรู้ที่หลากหลาย ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.2.7 ควรสร้างความตระหนักการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับกระทรวง ระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษาโรงเรียน

2.3 การปฏิบัติการนิเทศ

2.3.1 การดำเนินการนิเทศควรดำเนินงานตามปฏิทินการดำเนินงาน เน้นนิเทศเชิงประจักษ์ ติดตามการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ปฏิบัติการนิเทศตามแผน และมีขั้นตอนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ในกรณีนิเทศออนไลน์ควรมีความพร้อมและหารูปแบบการนิเทศที่น่าสนใจทันสมัย ประหยัดเวลาในการนิเทศ การนิเทศควรมีเทคนิครูปแบบที่ทำให้ผู้รับการนิเทศมีความตระหนักรู้อย่างชัดเจนและถูกต้องในเรื่อง การจัดทำหลักสูตร การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา

2.3.2 บางโรงเรียนมีความต้องการการนิเทศเกี่ยวกับโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ชัดเจน ต้องการนิแทศแบบพี่ เลี้ยงพาคิด พาทำ และนิเทศติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่องให้ได้ตามเป้าหมาย

2.3.3 ผู้นิเทศควรมีเทคนิคการนิเทศมีรูปแบบที่น่าสนใจมีความรู้ความสามารถเรื่องพื้นที่นวัตกรรมมีความต้องการศึกษานิเทศที่สามารถให้ความรู้ว่าเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและการวัดผล

2.3.4 กระบวนการนิเทศในเรื่องการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมแบบมีส่วนจากทุกภาคส่วน

2.3.5 ควรมีการประชุมวางแผนกำหนดปฏิทินในการนิเทศ และแจ้งผู้รับการนิเทศให้ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์การนิทศ มีเครื่องมือการนิเทศที่หลากหลายในการเก็บข้อมูล และผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ

2.3.6 รูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการนิเทศโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการคึกษา

2.3.7 รูปแบบการนิเทศควรมีความยืดหยุ่นและปรับไปตามบริบมของแต่ละโรงเรียน

2.3.8 รูปแบบการนิเทศควรหาวิธีที่หลากหลายและน่าสนใจ มีการสอบถามความสนใจและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

2.3.9 รูปแบบการนิเทศในด้านจำนวนความถี่ ความต่อเนื่องในการนิเทศให้คำแนะนำอย่างกัลยาณมิตร ควรมีการนิเทศอย่างเป็นประจำควรมีการนิเทศอย่างเป็นประจำเพื่อการรับรู้ปัญหาที่แท้จริง

2.3.10 รูปแบบการนิเทศควรอบรมแกนนำในการให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยให้ข้อเสนอแนะที่ดีในการสร้างและร่วมพัฒนา

2.3.11 การนิเทศเพื่อการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัดขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น

2.3.12 ในด้านของผู้การรับการนิเทศ ควรจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และมีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2.3.13 กระบวนการนิเทศควรมีการชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยงจนกว่าผู้รับการนิเทศจะสามารถพัฒนาตนเองสามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และสร้างนวัตกรรมได้

3. ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ที่มีประสิทธิภาพและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลในสถานศึกษายึดตามหลักสูตรสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน และโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมควรระดมองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการศึกษาให้เป็นรูปแบบเดียวกันในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมระดับเครือข่ายและเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 ควรใช้สื่อและเทคโนโลยีหลากหลายช่องทางสำหรับการติดตามประเมินผลการนิเทศ รวมถึงการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เข้าถึงง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน

3.3 ควรสร้างคลังสื่อการนิเทศเชิงบูรณาการ คลังสื่อการวัดและประเมินผล ตัวอย่างเช่น แบบบันทึกการนิเทศชั้นเรียน แบบสังเกต แบบวัดและประเมินผล แบบสังเกตชั้นเรียน เป็นต้น

4. ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

4.1 ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียนจะต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจนถึงหน้าที่ของผู้ที่จะปฏิบัติงานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจนของแนวทางการดำเนินงาน

4.2 โครงสร้างงานภายในโรงเรียนควรสร้างและใช้นวัตกรรมการศึกษา

4.3 การนิเทศเชิงบูรณาการควรออบแบบการนิเทศให้เหมาะสมและสอดคล้องกับโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

5.1 เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น คณะผู้บริหาร คณะครูนักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรท้องถิ่น สนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน

5.3 จัดทำ MOU ในการดำเนินงานร่วมกันทุกภาคส่วน

5.4 ควรจัดประชุมเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งในรูปแบบออนไซต์และรูปแบบออนไลน์

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

6.1 วัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร การสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การเห็นคุณค่าของสมาชิกในองค์กร การให้ความช่วยเหลือกับทุกฝ่าย เป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจต่อการทำงานเป็นอย่างดี ส่งผลให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อองค์กร ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

6.2 การขับเคลื่อนการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การสร้างขวัญกำลังใจคือสิ่งที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรหรือบุคคลที่ทำงานในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

6.3 การดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้รับการนิเทศ

6.4 การดำเนินงานควรยึดหลักการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 4.20 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 1 ด้านบุคลากรนิเทศ				
1.1 ผู้นิเทศ	1. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจ สามารถให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่ผู้รับการนิเทศได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และตามบริบทของแต่ละโรงเรียน 2. ผู้นิเทศมีความเป็นกันเองเป็นเสมือนพี่เลี้ยง คอยชี้แนะและแนะนำในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ตลอดจนมีการสร้างขวัญกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ 3. ผู้นิเทศสามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ทันสมัย น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้จริง ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าเกี่ยวกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแก่ผู้รับการนิเทศได้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน 2. ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียน การสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3. ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ทันสมัย น่าสนใจ นิเทศด้วยกระบวนการนิเทศที่ส่งเสริมสมรรถนะผู้รับการนิเทศ	1. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สามารถสร้างความตระหนักและให้คำแนะนำแก่ครูตามบริบทของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องชัดเจน 2. ผู้นิเทศ มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และมีการสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้นิเทศ มีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศ วิธีการนิเทศเช่น การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง	1. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสามารถนิเทศให้คำปรึกษาแก่ผู้รับการนิเทศ ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน 2. ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำ และการเสริมแรง 3. ผู้นิเทศสามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ทันสมัย น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้จริง ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เช่น การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	4. ผู้นิเทศ มีเทคนิค รูปแบบ และกระบวนการนิเทศที่หลากหลาย ทันสมัย มีการนิเทศรูปแบบอื่น ๆ มีการถอดบทเรียนผลการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) เพื่อให้กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ศึกษาและเป็นแบบอย่างผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา 5. ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศเชิงบูรณาการโดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้หลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ	4. ผู้นิเทศมีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 5. ผู้นิเทศจัดทำแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้รับการนิเทศ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ 6. ผู้นิเทศนิเทศชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ	4. ผู้นิเทศ ใช้เทคนิค รูปแบบ และกระบวนการนิเทศที่หลากหลาย น่าสนใจ และทันสมัย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ ตลอดจนมีเวทีสำหรับให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วยช่องทางที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ หรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ 5. ผู้นิเทศจัดทำแผนนิเทศเชิงบูรณาการโดยคำนึงถึงผู้รับการนิเทศ 6. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้ผู้รับการนิเทศ ทำให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา มีการสะท้อนกลับ และนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์	4. ผู้นิเทศเลือกรูปแบบและเทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการนิเทศที่ น่าสนใจและทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการนิเทศ 5. นิเทศโดยคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. นิเทศโดยใช้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ 7. ผู้นิเทศมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสะท้อนกลับ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	6. ผู้นิเทศ สร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา นอกจากนี้ ผู้นิเทศได้ใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 7. ผู้นิเทศ ต้องมีวิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 8. ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร มีแนวทางการนิเทศดังนี้ - มีวิสัยทัศน์ ภารกิจ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน - มีการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพก่อเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน และสถานที่เรียน ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนการสอนที่พัฒนานวัตกรรมสร้างนวัตกร	7. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ *พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562* 8. ผู้นิเทศ ต้องใช้วิธีการนิเทศที่นิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 9. ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร มีแนวทางการนิเทศดังนี้ - มีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน - จัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	7. ผู้นิเทศมีวิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) มีช่องทางให้ผู้รับการนิเทศสามารถศึกษา สอบถาม เรียนรู้ได้ทุกเวลา ทำให้เข้าใจแนวทางที่ชัดเจนขึ้นจนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน จะช่วยลดภาวะความเครียดหรือความกังวลใจในผลปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ 8. ผู้นิเทศให้การนิเทศเป็นไปเพื่อช่วยส่งเสริม ช่วยแก้ปัญหามากกว่าตัดสินผลการปฏิบัติงาน	8. ผู้นิเทศ นิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 9. ผู้นิเทศสามารถใช้วิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 10. ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหารหรือผู้นำองค์กร มีแนวทางการนิเทศดังนี้ - มีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน - จัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ - มีเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง - ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	- มีเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง - พัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ - นำเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศให้เกิดประสิทธิภาพ - ผู้นิเทศดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาในอนาคต ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานในอนาคต รวมถึงการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุด และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่เปลี่ยนแปลง	- มีเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง - ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง - ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา - ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง - ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายทางการศึกษาในการพัฒนาแผนการศึกษาร่วมกัน	9. ผู้นิเทศควรมีการจัดทำคู่มือชี้แจงบทบาทที่ชัดเจนของผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบหลักสูตร ครูผู้รับผิดชอบนวัตกรรม และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนโรงเรียนตามเป้าหมายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมในการมีบทบาทสั่งการและสร้างกลยุทธ์ระดับโรงเรียน	- ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา - ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
1.2 ผู้รับการนิเทศ	1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน 3. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก 4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ วางแผน ตรวจสอบ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานที่ได้กำหนดขึ้น การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังการดำเนินงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการดำเนินไปตามแผนที่วางไว้และมีการตรวจสอบความถูกต้องหรือความโปร่งใส ร่วมรับผิดชอบ คือ การร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานหรือผลลัพธ์จากการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน 3. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) 4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมพัฒนา	1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน 3. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก	1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียน 3. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการพัฒนาองค์ความรู้ให้ผู้รับการนิเทศผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านบทเรียนออนไลน์ หรือ การจัดประชุมสัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนการนิเทศในรูปแบบผสมผสาน ทั้งรูปแบบ Online และ Onsite นเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 7. ผู้รับการนิเทศควรพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน ในการปรับหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถทำได้และมีความยืดหยุ่นในการพัฒนานวัตกรรมด้านหลักสูตร และนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การแก้ปัญหาในชั้นเรียนด้วยการวิจัย	5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 7) ผู้รับการนิเทศสามารถร่วมจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาได้ และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้	4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ 5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทของพื้นที่ในกลุ่มโรงเรียน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ 4.1 ร่วมคิด 4.2 ร่วมวางแผน 4.3 ร่วมทำ 4.4 ร่วมตรวจสอบ 4.5 ร่วมรับผิดชอบ 5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 2 ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ				
2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ	ผู้นิเทศควรมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้เกิดควรเข้าใจ และมีเป้าหมายร่วมในการนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยแนวทางแก้ไขจัดตั้งคณะทำงานนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ประกอบด้วยผู้นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถในแต่ละด้านให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่/หน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้างานของตนเอง	ผู้นิเทศควรมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้เกิดควรเข้าใจ และมีเป้าหมายร่วมในการนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แนวจัดตั้งคณะทำงานนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ผู้นิเทศควรมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้เกิดควรเข้าใจ และมีเป้าหมายร่วมในการนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	ผู้นิเทศควรมีการประชุมเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้เกิดความเข้าใจ และมีเป้าหมายในการนิเทศไปในทิศทางเดียวกัน แนวทางแก้ไขจัดตั้งคณะทำงานในการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ประกอบด้วยผู้นิเทศที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้านให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่/หน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้างานของตนเอง เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ	- การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในการนิเทศ - สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยใช้หลักการร่วมพัฒนา - การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา - กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ - การวางแผนการนิเทศ วางแผนออกแบบเครื่องมือนิเทศเชิงบูรณาการ	- การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง -การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา - กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ - การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ	-สำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง - สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ - การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษากำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ - การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษากำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ	1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และต้องการผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในการนิเทศ2. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 3. การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา 4. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ 5. การวางแผนการนิเทศเครื่องมือนิเทศและตัวอย่างเครื่องมือการนิเทศเชิงบูรณาการ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.1 หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ	การนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ใช้หลักการ ดังนี้ - หลักการบูรณาการระหว่างกระบวนการนิเทศกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ - หลักความร่วมมือ - หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา - หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา - หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศเกิดเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารได้อย่างมีคุณภาพตามความต้องการของชุมชน	หลักการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน การนิเทศได้แก่ - หลักการนิเทศเชิงบูรณาการการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบ PIDRE - การนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ -หลักการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน - หลักความร่วมมือ	หลักการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน การนิเทศที่บูรณาการ ได้แก่ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพาทำเป็นการนิเทศที่มีกระบวนการวางแผน การสร้างความเข้าใจและการให้ความรู้ การปฏิบัติการนิเทศ การสร้างขวัญกำลังใจและการประเมินการนิเทศ พัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ	หลักการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน - หลักการบูรณาการการนิเทศที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบ PIDRE การบูรณาการระหว่างกระบวนการนิเทศกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ - หลักการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online, On-Site , On Hand และ On Demand) โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	-หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา -หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล -หลักความยั่งยืน	- หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา -หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา -หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล		เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ - หลักความร่วมมือและการมีส่วนร่วมทางการศึกษา - หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา - หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา - หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.3.2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ	1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 5. เพื่อพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่ 6. เพื่อพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม)ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน	1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.3.3 เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ	วัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	วัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	วัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูโดยแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความวามคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.3.4 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	**1. การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ** 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ผู้ให้การนิเทศ ควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	**1. การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ** 1.1 ผู้ให้การนิเทศ มีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ผู้ให้การนิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศโดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.3 ผู้ให้การนิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศ และเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่ **2. การสร้างความตระหนัก การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ** เพื่อสร้างความตระหนัก ตามขั้นตอน ดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ	**1. การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ** 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ผู้ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **2. การสร้างความตระหนัก** สรุปการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ เพื่อการสร้างความตระหนัก มีขั้นตอน ดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ	**1. การวางแผนการนิเทศ** 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	2. การสร้างความตระหนัก โดยมีขั้นตอนการสร้างความตระหนักดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา **3. การปฏิบัติการนิเทศ** สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 การดำเนินการตามแผน การนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะ และเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิค การนิเทศการสอน	2.2 ผู้ให้การนิเทศควรมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีเป้าหมาย ร่วมกันในการนิเทศไปในทิศทางเดียวกัน 2.3 จัดทำแผนและแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ **3. ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศ** สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะ และเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอน	2.2 จัดประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน โดยเพิ่มช่องทางนอกเหนือจากการถามตอบกับผู้นิเทศ เช่น เว็บไซต์ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู เข้าไปศึกษาเอกสาร คู่มือ แนวทางปฏิบัติ เกณฑ์การนิเทศ ขอบเขตการนิเทศ ได้ทุกช่วงเวลา โดยในช่วงแรกผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 2.3 จัดทำแผนการนิเทศบูรณาการ 2.4 โรงเรียนจัดทำโครงการพื้นนวัตกรรมการศึกษา โดยมีกิจกรรมที่สร้างความตระหนักให้เกิดการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียนจัดทำอัตลักษณ์เชิงพื้นที่เชิงประเพณี วัฒนธรรม และภูมิศาสตร์ และอาชีพ และมีกิจกรรมการถอดบทเรียนในทุกภาคเรียน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเป็นการถอดบทเรียนของนักเรียน ครู ภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาว เพื่อจะนำข้อมูลจากการถอดบทเรียนนี้ไปแก้ไข พัฒนา และปรับกิจกรรมการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป	**2. การสร้างความตระหนัก** สรุปการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ การสร้างความตระหนัก มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนและแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ **3. การปฏิบัติการนิเทศ** สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	3.3 การเสริมแรง การส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ 3.4 กำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง	3.3 การเสริมแรง การส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนางานวิชาการที่สามารถขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้	**3. ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศ** สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง นิเทศแบบพาทำ นิเทศแบบคลินิก การนิเทศการสอน นิเทศชั้นเรียน 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ 3.4 ควรเพิ่มช่องทางนอกเหนือจากการถามตอบกับผู้นิเทศโดยตรง เช่น ช่องทางหรือเว็บไซต์	3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศบูรณาการด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอน ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์ม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	3.5 มีเทคนิค รูปแบบ และกระบวนการนิเทศที่หลากหลาย ทันสมัย มีการนิเทศรูปแบบอื่น ๆ การร่วมประชุมที่โรงเรียนมีการนำต้นแบบที่ดีนำเสนอทางเว็บไซต์เพื่อให้โรงเรียนได้ศึกษาและเป็นแบบอย่าง จัดทำเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา 3.6 กระบวนการนิเทศโดยใช้หลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ	และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่นผู้นิเทศพัฒนาการนิเทศเกิดผลการดำเนินงานสามารถเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) มีแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น การศึกษาดูงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างได้มีเวทีที่ให้โรงเรียนได้แสดงศักยภาพตามบริบทของพื้นที่ให้เน้นความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องยิ่งขึ้นไป	เพื่อให้ผู้บริหาร ครู เข้าไปศึกษาเอกสาร คู่มือ แนวทางปฏิบัติเกณฑ์การนิเทศ ขอบเขตการนิเทศ และให้แต่ละโรงเรียนได้นำเสนอผลการขับเคลื่อนนำเสนอผ่านเว็บไซต์ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นๆในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครงเรียนผ่านเว็บไซต์ และเรียนรู้ร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลากระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการต้องมีรูปแบบและวิธีการนิเทศชัดเจน ในการส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง 3.5 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการควรใช้เทคนิค รูปแบบ และกระบวนการนิเทศที่หลากหลาย น่าสนใจ และทันสมัย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ	และบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงาน เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่อื่น

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	3.7 สร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา นอกจากนี้ ผู้นิเทศได้ใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 3.8 กระบวนการนิเทศใช้วิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) **4. การติดตามและประเมินผล** (Monitoring and Evaluation) สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้	3.4 มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศอย่างชัดเจนเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง 3.5 มีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.6 นิเทศชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ	ตลอดจนมีเวทีสำหรับให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม บนเว็บไซต์การนิเทศโดยคำนึงถึงผู้รับการนิเทศ 3.6 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้ผู้รับการนิเทศ ทำให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา มีการสะท้อนกลับ และนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 3.7 ควรมีวิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) มีช่องทางให้ผู้รับการนิเทศสามารถศึกษา สอบถาม เรียนรู้ได้ทุกเวลา ทำให้เข้าใจแนวทางที่ชัดเจนขึ้นจนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน จะช่วยลดภาวะความเครียดหรือความกังวลใจในผลปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ	3.4 การกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการให้ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง 3.5 มีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศเชิงบูรณาการตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.6 สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	4.1 การประเมินและการติดตามผล 4.2 การสะท้อนผล 4.3 การสรุปผลการนิเทศ 4.4 การวางแผนการนิเทศครั้งต่อไป	3.7 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 **4. การติดตามและประเมินผล** (Monitoring and Evaluation) สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 4.1 การประเมินและการติดตามผล 4.2 การสะท้อนผล 4.3 การสรุปผลการนิเทศ 4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	**4. การติดตามและประเมินผล**โดยการสรุปการติดตามและประเมินผล การนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 4.1 การประเมินและการติดตามผล อย่างต่อเนื่อง 4.2 การสะท้อนผล 4.3 การสรุปผลการนิเทศ 4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	3.7 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 **4. การติดตามและประเมินผล** (Monitoring and Evaluation) สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 4.1 การประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง 4.2 การสะท้อนผล 4.3 การสรุปผลการนิเทศ 4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.3.5 เงื่อนไขความสำเร็จ	1. ใช้หลักความร่วมมือ 2. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3. ใช้หลักความเข้าใจ 4. ใช้หลักความรับผิดชอบ 5. ใช้หลักการมีส่วนร่วม 6. ใช้หลักการเสริมแรงการสร้างขวัญกำลังใจ 7. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน 8. ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. การเมีเป้าหมายร่วมกัน 2. การสร้างเครือข่ายการทำงาน โดยหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน 3. การสร้างการรับรู้ที่ชัดเจน มีเครื่องมือในการทำงาน 4. การให้อิสระทางความคิด และการทำงาน การยอรับฟัง ความเห็นที่แตกต่าง 5. การสร้างสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน 6. การมีเวทีแสดงศักยภาพของผู้ทำงาน/ผู้ขับเคลื่อน ร่วมกัน	1. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 2. ใช้หลักความรับผิดชอบ 3. ใช้หลักความเข้าใจ 4. ใช้หลักความร่วมมือ 5. ใช้หลักการมีส่วนร่วม 6. ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 7. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน 8. ใช้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ	1. ใช้หลักความร่วมมือ 2. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3. ใช้หลักความเข้าใจ 4. ใช้หลักความรับผิดชอบ 5. ใช้หลักการมีส่วนร่วม 6. ใช้หลักการเสริมแรงการสร้างขวัญกำลังใจ 7. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน 8. ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 3 การติดตามและการประเมินด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย				
	1. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท 2. ประเมินตัวป้อน ได้แก่ ผู้นิเทศ 3. ประเมินกระบวนการ การนิเทศเชิงบูรณาการพื้นที่นวัตกรรรมภาคเหนือตอนบน ได้แก่ การประเมินและการติดตามผล การสะท้อนผล การสรุปผลการนิเทศและการวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป 4. ประเมินผลผลิต ได้แก่ การประเมินคุณภาพของการศึกษา การประเมินคุณภาพของผู้รับการนิเทศ 5. การสะท้อนคิด	1. การนิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม มีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ อีกทั้งควรมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถเป็นแนวทางในดำเนินงานและสามารถนำมาใช้ได้ในบริบทของตนเอง และผู้ให้การนิเทศควรเพิ่มช่องทางนอกเหนือจากการถามตอบกับผู้ให้การนิเทศโดยตรง เช่น ช่องทางหรือเว็ปไซต์ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู เข้าไปศึกษาเอกสาร คู่มือแนวทางปฏิบัติเกณฑ์การนิเทศ ขอบเขตการนิเทศ	1. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท 2. ประเมินตัวป้อน 3. ประเมินกระบวนการ 4. ประเมินผลผลิต 5. สะท้อนคิด 6. จัดทำเครื่องมือสำรวจความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศต่อผู้มานิเทศและแสดงผลผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ผู้รับการนิเทศทราบ	การนิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม มีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ อีกทั้งควรมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถเป็นแนวทางในดำเนินงาน และสามารถนำมาใช้ได้ในบริบทของตนเอง และผู้ให้การนิเทศควรเพิ่มช่องทางนอกเหนือจากการถามตอบกับผู้ให้การนิเทศโดยตรง เช่น ช่องทางหรือเว็ปไซต์

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
		และให้แต่ละโรงเรียนได้นำเสนอผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษานำเสนอผ่านเว็ปไซต์เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเรียนผ่านเว็ปไซต์ และเรียนรู้ร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลา **2.** การวัดและประเมินผล โดยประเมินสภาพแวดล้อมตามบริบท ประเมินตัวป้อน ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต โดยสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และการเป็น โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม สภาพปัญหา ขาดความชัดเจนในเรื่อง การสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรมีการอบรมในเรื่องการคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนให้ชัดเจนและนำไปใช้ในบริบทของตนเองได้ และดำเนินการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม		เพื่อให้ผู้บริหาร ครู เข้าไปศึกษาเอกสารคู่มือแนวทางปฏิบัติเกณฑ์การนิเทศ ขอบเขตการนิเทศ และให้แต่ละโรงเรียนได้นำเสนอผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษานำเสนอผ่านเว็ปไซต์เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเรียนผ่านเว็ปไซต์ และเรียนรู้ร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลา สรุปการติดตามและประเมินด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย 1. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (Context) 2. ประเมินตัวป้อน (Input) 3. ประเมินกระบวนการ (Process) 4 .ประเมินผลผลิต (Output) 5. สะท้อนคิด (Reflect)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 4 ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ				
	1. กระบวนการนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศ เน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียน 2. การนิเทศต้องสร้างความตระหนักและการรับรู้หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 3. ทุกกลุ่มงานพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารและใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. ผู้นิเทศนิเทศตามลักษณะงานที่จะให้นิเทศ พัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ 2. การนิเทศต้องเน้นเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	1. ผู้นิเทศนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศ เน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรม ตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ	1. กระบวนการนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศ เน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียน 2. การนิเทศต้องสร้างความตระหนักและการรับรู้หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 3. ทุกกลุ่มงานพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารและใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
องค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้				
มีองค์ประกอบดังนี้ 5.1 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ	1. ให้บุคลากรในท้องถิ่นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์ได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้มีประสบการณ์ได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. ให้บุคลากรในท้องถิ่นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์ได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
5.2 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน 5.3 เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่น	2. การทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา, 3. องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4. ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร 5. โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้	2. จัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สร้างความร่วมมือนิเทศกับหน่วยงานในท้องถิ่น และยังไม่มีการนิเทศ เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม แนวทางแก้ปัญหา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในภาพจังหวัดด้านการนิเทศ เพราะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสู่คุณภาพการศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนด้านการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมสู่ความยั่งยืนในภาพจังหวัด	2. ควรเพิ่มช่องทางการนิเทศให้หลากหลาย เช่น ช่องทางหรือเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู สามารถไปศึกษาเอกสาร คู่มือ แนวทาง ปฏิบัติเกณฑ์การนิเทศ ขอบเขตการนิเทศ และให้แต่ละโรงเรียนได้นำเสนอผลการขับเคลื่อนนำเสนอผ่านเว็บไซต์เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนผ่านเว็บไซต์ และเรียนรู้ร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลา 3. ทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3. องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	2. การทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3. องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4. นิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร 5. โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารและครู

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สรุปความเห็นของผู้บริหาร	สรุปความเห็นของศึกษานิเทศก์	สรุปความเห็นของครู	ประเด็นควรนำมาใช้ในการทำ(ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	6. สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งแพลตฟอร์มต่าง ๆหลากหลายช่องทาง การนิเทศที่สร้างเครือข่ายทางการศึกษาทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบออนไซค์ รวมทั้งจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ มีการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการจากเครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนและเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3. องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4. ผู้ให้การนิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร 5. สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีหลากหลายช่องทาง มีเวทีเสวนาทางวิชาการ การนิเทศที่สร้างเครือข่ายทางการศึกษาทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบออนไซค์ รวมทั้งมีเวทีเสวนาทางวิชาการ มีการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการจากเครือข่ายทุกภาคส่วน	4. ผู้นิเทศเสร้างความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร 5. โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้ 6. จัดทำคู่มือตัวชี้วัดที่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนที่เป็นข้อปฏิบัติของครูในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมหรือสิทธิของการเลื่อนวิทยฐานะสำหรับครูและบุคลากรในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมว่ามีความแตกต่างหรือมีข้อแตกต่างอย่างไรกับการประเมินวิทยฐานะตามเกณฑ์โดยทั่วไป 7. สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีหลากหลายช่องทาง มีเวทีเสวนาทางวิชาการ การนิเทศที่สร้างเครือข่ายทางการศึกษารวมทั้งมีเวทีเสวนาทางวิชาการ มีการใช้แพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการ	6. สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนโดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งแพลตฟอร์มต่าง ๆหลากหลายช่องทาง การนิเทศที่สร้างเครือข่ายทางการศึกษาทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบออนไซค์ รวมทั้งจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ มีการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการจากเครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนและเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากตารางที่ 4.20 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการยก (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านบุคลากรนิเทศ ประกอบด้วยผู้นิเทศ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า 1. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้คำปรึกษาแก่ผู้รับการนิเทศ ได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน 2. ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะ และมีการเสริมแรง 3. ผู้นิเทศสามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ทันสมัย น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้จริง ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4. ผู้นิเทศเลือกรูปแบบและเทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย โดยนำโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีการเสริมแรง 5. ผู้นิเทศคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. ผู้นิเทศสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ 7. ผู้นิเทศสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสะท้อนกลับ 8. ผู้นิเทศ นิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 9. ผู้นิเทศสามารถใช้วิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 10. ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหารหรือผู้นำองค์กร มีแนวทางการนิเทศ ดังนี้ มีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน จัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านบุคลากรนิเทศ ประกอบด้วยผู้รับนิเทศ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า 1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาโดยการพัฒนาการพัฒนาหลักสูตร 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน 3. ผู้รับการนิเทศ

สามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) 4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ 4.1 ร่วมคิด 4.2 ร่วมวางแผน 4.3 ร่วมทำ 4.4 ร่วมตรวจสอบ 4.5 ร่วมรับผิดชอบ 5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ ประเด็นการกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า ผู้นิเทศควรมีการประชุมเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้เกิดความเข้าใจ และมีเป้าหมายในการนิเทศไปในทิศทางเดียวกัน แนวทางแก้ไข จัดตั้งคณะทำงานในการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ประกอบด้วยผู้นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถในแต่ละด้านให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่/หน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้างานของตนเอง เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นอย่างต่อเนื่อง

ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ ประเด็น 2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า 1. กำหนดวิธีการหาข้อมูลโดยศึกษาปัญหา อุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา 2. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ 3. สร้างความร่วมมือระหว่างและผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 4. การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา 5. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ 6. การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการและเครื่องมือนิเทศตัวอย่างเครื่องมือการนิเทศ

ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ ประเด็น 2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ 1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และต้องการผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในการนิเทศ 2. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 3. การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา4. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ 5. การวางแผนการนิเทศเครื่องมือนิเทศและตัวอย่างเครื่องมือการนิเทศเชิงบูรณาการ

ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ ประเด็น 2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

1. หลั กการของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สรุปว่า 1) หลักการบูรณาการการนิเทศ มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบ PIDRE การบูรณาการระหว่างกระบวนการนิเทศกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ 2) หลักการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online, On-Site, On Hand และ On Demand) โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ 3) หลักความร่วมมือและการมีส่วนร่วมทางการศึกษา 4) หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า 1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

3. เป้าหมายการนิทศเชิงบูรณาการ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า เป้าหมายของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1. คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2. ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา 3. กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความวามคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4. สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า

4.1 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ มีแนวทางการดำเนินงานนิเทศเชิงบูรณาการดังนี้ 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

ในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศเชิงบูรณการและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4.2 การสร้างความตระหนัก สรุปการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ การสร้างความตระหนัก มีขั้นตอน ดังนี้

1) การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ

2) การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน

3) จัดทำแผนและแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ

4.3 การปฏิบัติการนิเทศ สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้

1) การประชุม การสร้างเครื่องมือ

2) การดำเนินการตามแผน การนิเทศบูรณาการ ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์ม ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3) การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงาน เสร็จสิ้น

4) ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การนิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่อื่น

5) มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศอย่างชัดเจนเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง

6) มีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศ ตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้

5.1 การประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

5.2 การสะท้อนผล

5.3 การสรุปผลการนิเทศ

5.4การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

5.5 เงื่อนไขความสำเร็จ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า 1) ใช้หลักความร่วมมือ 2) ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3) ใช้หลักความเข้าใจ 4) ใช้หลักความรับผิดชอบ 5) ใช้หลักการมีส่วนร่วม 6) ใช้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ 7) ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน 8) ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 การติดตามและการประเมินด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย การนิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม มีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ อีกทั้งควรมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถเป็นแนวทางในดำเนินงาน และสามารถนำมาใช้ได้ในบริบทของตนเอง และผู้ให้การนิเทศควรเพิ่มช่องทางนอกเหนือจากการถามตอบกับผู้ให้การนิเทศโดยตรง เช่น ช่องทางหรือเว็ปไซต์ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู เข้าไปศึกษาเอกสาร คู่มือแนวทางปฏิบัติเกณฑ์การนิเทศ ขอบเขตการนิเทศ และให้แต่ละโรงเรียนได้นำเสนอผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษานำเสนอผ่านเว็ปไซต์เพื่อเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเรียนผ่านเว็ปไซต์ และเรียนรู้ร่วมกัน

สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า 1. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (Context) 2. ประเมินตัวป้อน (Input) 3. ประเมินกระบวนการ (Process) 4. ประเมินผลผลิต (Output) 5. สะท้อนคิด (Reflect)

องค์ประกอบที่ 4 ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ ผู้นิเทศนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศ สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการสรุปว่า ผู้นิเทศนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศ เน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ

2. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน

3. เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้ว่า

4. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารและครู

5. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

6. เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ให้บุคลากรในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ระยะที่ 3 การพัฒนาตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. พัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. ตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบ และ(ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. พัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

นำข้อมูลที่ได้จากข้อมูลระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มายก (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 สรุปสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันและสภาพปัญหาที่เป็นจริง ข้อเสนอแนะ ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 1 ด้านบุคลากรนิเทศ						
1.1 ผู้นิเทศ	1. ผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาสภาพปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง	1. ผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	- ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และบริบทของแต่ละโรงเรียน การศึกษา และบริบทของแต่ละโรงเรียน - ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร	1. ผู้นิเทศ - มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำ นิเทศคลินิก นิเทศแบบเสริมแรง - ผู้นิเทศมีเทคนิค รูปแบบและกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย นิเทศควรยึดหลักการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ - ผู้นิเทศยึดหลักการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและการสื่อสารสารสารสนเทศ	1. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสามารถนิเทศให้คำปรึกษาแก่ผู้รับการนิเทศ ได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามบริบทของแต่ละโรงเรียน 2. ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะ และมีการเสริมแรง	การนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง หลักการบูรณาการ ตลอดจนการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
		2. ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	- ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง	- นิเทศโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. ด้านการบริหารผู้นำองค์กรภาวะผู้นำ มีปัจจัยย่อยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ - ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรมีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน - ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ - ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง พัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย	3. ผู้นิเทศสามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ทันสมัย น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้จริง ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง	เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
		3. ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และบริบทของแต่ละโรงเรียนสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	- ผู้นิเทศมีเทคนิครูปแบบ และกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย น่าสนใจ เช่น การสื่อนวัตกรรมการศึกษา สื่อการเรียนการสอนที่สามารถใช้นิเทศทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบออนไซต์	-ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม -ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย -ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต -ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ - ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4. ผู้นิเทศเลือกรูปแบบและเทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการนิเทศ 5. ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศโดยคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. นิเทศโดยใช้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ	สารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการนิเทศ 5. ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศโดยคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. นิเทศโดยใช้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
		4. ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	- นิเทศโดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา		7. ผู้นิเทศมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสะท้อนกลับ 8. ผู้นิเทศหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 9 ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร มีแนวทางการนิเทศ ดังนี้ - มีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน - ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	7. ผู้นิเทศมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาทางการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีการสะท้อนกลับ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					- ส่งสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีการเสริมแรง 3. ผู้นิเทศ สามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา - ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้	8. ผู้นิเทศหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 9 ผู้นิเทศที่เป็นผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร มีแนวทางการนิเทศ ดังนี้ - มีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน - ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ส่งสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีการเสริมแรง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3. ผู้นิเทศ สามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา - ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
1.2 ผู้รับการนิเทศ	1. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาได้และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ มีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง	1. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรงานวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	1. ผู้รับการนิเทศควรพัฒนานวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการศึกษา 2. ผู้รับการนิเทศควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม 3. ผู้นิเทศควรได้รับการอบรมและควรมีแหล่งรวบรวมกระบวนการเพื่อที่จะสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ เช่น เวทีเสวนาทางวิชาการกับกลุ่มย่อยโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. ร่วมคิด คือ การมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และเสนอแนวทางหรือความคิดเห็นในการตัดสินใจต่าง ๆ ในการพัฒนาและการบริหารงาน 2. ร่วมวางแผน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาโดยการพัฒนาการพัฒนาหลักสูตร 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน	1. ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาโดยการพัฒนาการพัฒนาหลักสูตร 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
		2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	4. ผู้รับการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักและสมรรถนะรอง 5 .ผู้รับการนิเทศต้องนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศการสะท้อนคิดไปต่อยอดการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกที่สอดคล้องเพื่อไปพัฒนาสมรรถนะให้นักเรียนและเกิดการทำวิจัย 6. ผู้รับการนิเทศควรมีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ และมีความพยายามที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม)	3. ร่วมทำ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานที่ได้กำหนดขึ้น โดยอาจจะร่วมในการทำงานต่าง ๆ หรือช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ 4. ร่วมตรวจสอบ คือ การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังการดำเนินงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการดำเนินไปตามแผนที่วางไว้และมีการตรวจสอบความถูกต้องหรือความโปร่งใส 5. ร่วมรับผิดชอบ คือ การร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานหรือผลลัพธ์จากการดำเนินงาน	3. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) 4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ -ร่วมคิด -ร่วมวางแผน -ร่วมทำ -ร่วมตรวจสอบ --ร่วมรับผิดชอบ	3. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) 4. ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ - ร่วมคิด -ร่วมวางแผน -ร่วมทำ -ร่วมตรวจสอบ --ร่วมรับผิดชอบ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
				โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษานอกจากนี้ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้รับการนิเทศใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Principles of Educational Innovation) ผู้รับการนิเทศปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	5. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนา การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6. ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 2 ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ						
2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ	2. ผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้นิเทศมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง	1. ผู้นิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศ โดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2. ผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก			แนวทางแก้ไขตั้งทีมนิเทศประกอบด้วย ผู้นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถในแต่ละด้านให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่/หน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้างานของตนเอง เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นวงจรที่ต่อเนื่อง	แนวทางแก้ไข ตั้งทีมนิเทศประกอบด้วย ผู้นิเทศที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้านให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่/หน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้างานของตนเอง เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นวงจรที่ต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ	1. ผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง 2. การแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียนมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง	1. ผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2. การแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียนมีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	1. การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญในเชิงนโยบายควรมีการวางแผนให้ชัดเจนมีการวางแผนระยะยาวทั้งระดับส่วนโรงเรียนส่วนกลางแล้วก็ระดับจังหวัด การวางแผนการนิเทศของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีการวางแผนร่วมกันที่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมควรวางแผนและสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน		1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและต้องการผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในการนิเทศ 2. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 3. การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา 4. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ	1. การวางแผนการนิเทศมีแนวทางการดำเนินงานนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้ 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
			2. ผู้นิเทศควรวางแผนการนิเทศในช่วงที่ไม่มีกิจกรรมของโรงเรียน และเวลาให้เหมาะสม การแจ้งปฏิทินดำเนินการนิเทศในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน และล่วงหน้า ควรมีการวางแผนกำหนดการการเข้านิเทศอย่างชัดเจน และมีระยะให้ได้เตรียมตัว และมีเอกสารชี้แจงแนวทางการนิเทศรวมถึงข้อมูลที่ต้องการแจ้งทางโรงเรียนก่อน 3. วางแผนนิเทศโดยกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินการนิเทศให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้รับการนิเทศ ร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 4. องค์ประกอบสำคัญของแผนนิเทศ หลักการและเหตุผล อธิบายพื้นฐาน ที่มา และความจำเป็นของการนิเทศ วัตถุประสงค์ ระบุเป้าหมายที่ต้องการบรรลุเป้าหมายโดยการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังแผนดำเนินการ:		5. การวางแผนการนิเทศเครื่องมือนิเทศและตัวอย่างเครื่องมือการนิเทศเชิงบูรณาการ	1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
			รายละเอียดกิจกรรม วิธีการ ช่วงเวลา ผู้รับผิดชอบ สถานที่ งบประมาณ การประเมินผล เครื่องมือ วิธีการ เกณฑ์ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ ผลที่คาดหวังคือ ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ขั้นตอนการวางแผนนิเทศ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ: ศึกษาข้อมูล บริบท ปัญหาความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมาย SMART GOAL วัดผลได้ ท้าทาย บรรลุได้ สอดคล้องกับนโยบาย กำหนดแผนดำเนินการเลือกกิจกรรม วิธีการ ช่วงเวลา ผู้รับผิดชอบ สถานที่ งบประมาณ กำหนดแผนการประเมินผล: เครื่องมือ วิธีการ เกณฑ์ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ สรุปผลและรายงาน ได้แก่ เอกสารประกอบ แผนงาน ผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ			

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	1. ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง	1. ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2. ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทที่สร้างการมีสร่วนร่วมกับทุกภาคส่วนมีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก		1. การบูรณาการระหว่างการเรียนรู้และการพัฒนา 2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3. การเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4. การเชื่อมโยงและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ 5. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการนิเทศ		1. การบูรณาการระหว่างการเรียนรู้และการพัฒนา 2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3. การเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4. การเชื่อมโยงและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ 5. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการนิเทศ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					หลักการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน การนิเทศที่บูรณาการ ได้แก่ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพาทำเป็นการนิเทศที่มีกระบวนการ วางแผน การสร้างความเข้าใจและการให้ความรู้ การปฏิบัติการนิเทศ การสร้างขวัญกำลังใจและการประเมินการนิเทศ พัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตลอดจนการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)	**หลักการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน** - หลักการบูรณาการการนิเทศที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบ PIDRE การบูรณาการระหว่างกระบวนการนิเทศกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ - หลักการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online , On-Site , On Hand และ On Demand) โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน	เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ -หลักความร่วมมือและการมีส่วนร่วมทางการศึกษา - หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา - หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา - หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร -หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล
					วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ 1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา	**วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ** 1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
			วัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	วัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	**เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ**ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู โดยแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความวามคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	**เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ**

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					จากแนวทางการสัมภาษณ์และการสังเคราะห์กระบวนการตารางที่ 2.11 สรุปกระบวนการขั้นตอนการนิเทศเชิงบูรณาการ **1. การวางแผนการนิเทศ** 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	**สรุปกระบวนการขั้นตอนการนิเทศเชิงบูรณาการ** **1. การวางแผนการนิเทศ** 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					2. การสร้างความตระหนัก สรุป การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ การสร้างความตระหนัก มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนและแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ **3. การปฏิบัติการนิเทศ** สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 กาดำรเนินการตามแผนการนิเทศบูรณาการด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะ	**2. การสร้างความตระหนัก** สรุป การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ การสร้างความตระหนัก มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนและแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ **3. การปฏิบัติการนิเทศ** สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศบูรณาการด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					และเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอนผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงาน เสร็จสิ้นแล้วก็ได้	และเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอนผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือแพลตฟอร์มด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงาน เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่อื่น 3.4 การกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการให้ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง	การนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่อื่น 3.4 การกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการให้ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายของส่วนกลาง 3.5 มีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศเชิงบูรณาการตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					3.5 มีรูปแบบและเทคนิคการนิเทศเชิงบูรณาการตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.6 สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้กับผู้รับการนิเทศ 3.7 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	3.6 สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ 3.7 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 4. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการมีขั้นตอนดังนี้ - การประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
					4. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ - การประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง - การสะท้อนผล - การสรุปผลการนิเทศ -การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	- การสะท้อนผล - การสรุปผลการนิเทศ -การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป
			เงื่อนไขความสำเร็จ 1. ใช้หลักความร่วมมือ 2. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3. ใช้หลักความเข้าใจ 4. ใช้หลักความรับผิดชอบ 5. ใช้หลักการมีส่วนร่วม		**เงื่อนไขความสำเร็จ** 1. ใช้หลักความร่วมมือ 2. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3. ใช้หลักความเข้าใจ 4. ใช้หลักความรับผิดชอบ 5. ใช้หลักการมีส่วนร่วม	**เงื่อนไขความสำเร็จ** 1. ใช้หลักความร่วมมือ 2. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3. ใช้หลักความเข้าใจ 4. ใช้หลักความรับผิดชอบ 5. ใช้หลักการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
			6. ใช้หลักการเสริมแรงการสร้างขวัญกำลังใจ 7. ใช้หลักแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน 8. ใช้หลักความแตกต่างทั้งด้านภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ภาษา ศรษฐกิจและสังคม		6. ใช้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ 7. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน 8. ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	6. ใช้หลักการเสริมแรงการสร้างขวัญกำลังใจ 7. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน 8. ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย						
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย 3.1 การประเมินและการติดตามผล 3.2 การสะท้อนผล	1. ผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection)	1. ผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback)	1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ที่มีประสิทธิภาพและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การประเมินผลในสถานศึกษายึดตามหลักสูตรสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน และโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมควรระดมองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องมือ		1. การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบสำรวจความพึงพอใจ แบบสรุปผลการนิเทศฯ เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผล	**วัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ** 3.1 การประเมินและการติดตามผล - ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท - ประเมินตัวป้อน - ประเมินกระบวนการ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
3.3 การสรุปผลการนิเทศ 3.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป	หลังจากการได้รับการนิเทศมีสภาพปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้นิเทศมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีสภาพปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง	และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศมีสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก 2. ผู้นิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมมีสภาพปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก	ที่ใช้ในการนิเทศการศึกษาให้เป็นรูปแบบเดียวกันในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมระดับเครือข่ายและเขตพื้นที่การศึกษา 2. การวัดและประเมินผล และใช้เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการศึกษาบูรณาการกับหลักสูตรของพื้นที่นวัตกรรม 3. การนิเทศเรื่องการวัดและประเมิน ควรให้นิเทศพัฒนาเครื่องมือ พัฒนาเป็นระบบออนไลน์ลดภาระงานครูและกระดาษ 4. ควรสร้างคลังแบบวัดและประเมินผลการยกตัวอย่างแบบบันทึกการนิเทศชั้นเรียน แบบสังเกต แบบวัดและประเมินผล แบบสังเกตชั้นเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างและควรเป็นเครื่องมือจากสำนักนวัตกรรมโดยตรง		2. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (Context) 3. ประเมินตัวป้อน (Input) 3. ประเมินกระบวนการ (Process) 4 .ประเมินผลผลิต (Output) 5. สะท้อนคิด (Reflect)	- ประเมินผลผลิต 3.2 การสะท้อนผล 3.3 การสรุปผลการนิเทศ

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
องค์ประกอบที่ 4 โครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ						
องค์ประกอบที่ 4 โครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ	**1.** มีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 มีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงาน	**1.** มีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 มีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2. ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	1. ด้านโครงสร้างงานภายในองค์กรจะต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจนถึงบทบาทหน้าที่และภาระงานของผู้ที่จะปฏิบัติงานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจนลักษณะงานในการนิเทศเป็นการบริหาร 4 ฝ่ายงาน ได้แก่ บริหารงานทั่วไป งานวิชาการ งานบุคคลและงานงบประมาณ รวมทั้งผู้ส่งเสริสนับสนุนโรงเรียนควรจัดการแบ่งงานให้รับผิดชอบ	**ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และแรงจูงใจ** มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1. การสื่อสารที่ดี การรับฟังและให้กำลังใจ 2. การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและสนับสนุน 3. การให้คำแนะนำและการมอบโอกาสในการพัฒนา 4. การให้รางวัลและการยอมรับ 5. การเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก 6. การแสดงความเข้าใจในความท้าทายของบุคคล	1. กระบวนการนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศเน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียน 2. การนิเทศต้องสร้างความตระหนักและการรับรู้หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564	1. กระบวนการนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศเน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียน 2. สร้างความตระหนักและการรับรู้หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
	โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง		และสรุปผลการปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนนวัตกรรมทางการศึกษาและผลงานนักเรียน	7. เกิดการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ **ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์ของบุคลากร และความร่วมมือ** มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1. วัฒนธรรมองค์กร 2. ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากร 3. ความร่วมมือ	3. ทุกกลุ่มงานพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารและใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3. ทุกกลุ่มงานพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารและใช้ในการจัดการเรียนการสอนในในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
องค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน						
องค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน	1. โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1. โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง	**1.** เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้ง คณะบริหาร ครู นักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรท้องถิ่น สนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน	**ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และแรงจูงใจ** มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1. การสื่อสารที่ดี การรับฟังและให้กำลังใจ	1. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษา	1. ผู้นิเทศมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

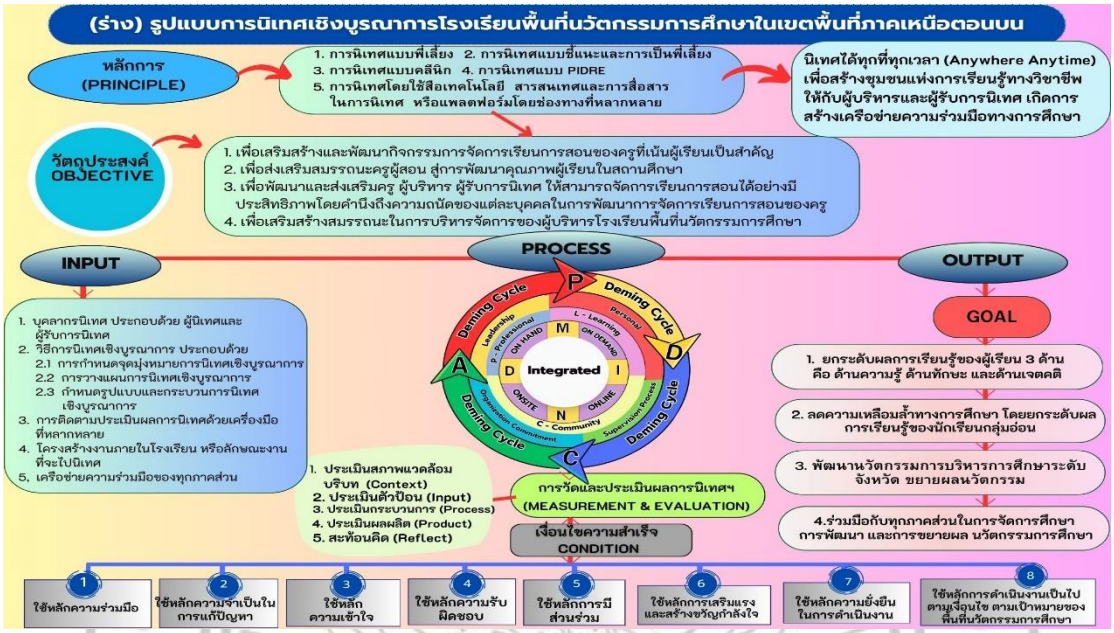
องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
5.1 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ 5.2 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน 5.3 เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้มีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กรมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง	เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก 2. ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรและความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กรมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก	2. จัดทำ MOU ในการดำเนินงานร่วมกันทุกภาคส่วน 3. จัดประชุมสร้างเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งในรูปแบบออนไซต์และรูปแบบออนไลน์	2. การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและสนับสนุน 3. การให้คำแนะนำและการมอบโอกาสในการพัฒนา 4. การให้รางวัลและการยอมรับ 5. การเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก 6. การแสดงความเข้าใจในความท้าทายของบุคคล 7. เกิดการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ**ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์ของบุคลากร และความร่วมมือ** มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้	ของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งแพลตฟอร์มต่าง ๆหลากหลายช่องทางทั้งรูปแบบออนไลน์และรูปแบบออนไซค์ รวมทั้งจัดเวทีเสวนาทางวิชาการใช้แพลตฟอร์มสร้างเครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐให้บุคลากรในท้องถิ่นผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีประสบการณ์ได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและ	2. บุคลากรในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3. สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 4. โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งแพลตฟอร์มต่าง ๆ หลากหลายช่องทางทั้งรูปแบบออนไลน์

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	สภาพปัญหาที่เป็นจริง (แบบสอบถาม)	ข้อเสนอแนะของการนิเทศฯ (แบบสอบถาม)	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสังเคราะห์)	แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการฯ (การสัมภาษณ์)	ประเด็นที่ใช้ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ
				1. วัฒนธรรมองค์กร 2. ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากร 3. ความร่วมมือ	ขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารและครู 2. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3. เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิให้บุคลากรในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	และรูปแบบออนไซต์ รวมทั้งจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ มีการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ 4. องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 5. เครือข่ายโรงเรียนมีการนิเทศส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม

จากตารางที่ 4.21 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการยก (ร่าง) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านบุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย 1.1) ผู้นิเทศ 1.2) ผู้รับการนิเทศ องค์ประกอบที่ 2 ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการประกอบด้วย 2.1) กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.2) กำหนดวิธีการหาข้อมูลโดยศึกษาปัญหาอุปสรรค ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพัฒนา ดังนี้ 2.2.1) การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ 2.2.2) สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2.2.3) การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา 2.2.4) กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการนิเทศ 2.2.5) การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ 2.3) กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้ 2.3.1) หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.2) วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.3) เป้าหมาย 2.3.4) ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.5) กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.6) การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.3.7) เงื่อนไขความสำเร็จ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ประกอบด้วย 3.1) การประเมินและการติดตามผล 3.2) การสะท้อนผล 3.3) การสรุปผลการนิเทศ 3.4) การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป องค์ประกอบที่ 4 ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ และองค์ประกอบที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน ประกอบด้วย 5.1) เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ 5.2) เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน 5.3) เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ระยะที่ 3.2 (ร่างที่ 1) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ภาพที่ 4.1 (ร่างที่ 1) รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตารางที่ 4.22 ผลการพิจารณารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
องค์ประกอบที่ 1 หลักของการนิเทศเชิงบูรณาการ (PRINCIPLE) หลักของการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง หลักการบูรณาการ การนิเทศ 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบ PIDRE ตลอดจนการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	มติจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ใช้การปรับและจัดกลุ่มหลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ 1) หลักการคิด 2) หลักการปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle)** **1. หลักการคิด** ประกอบด้วย หลักการบูรณาการ หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา **2. หลักการปฏิบัติ** ประกอบด้วย หลักความร่วมมือ หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ (OBJECTIVE) 1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูผู้สอนสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครู ผู้บริหาร ผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความถนัดของ แต่ละบุคคลในการพัฒนาจัดการเรียนการสอนของครู 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	มติจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ให้ปรับโดยเพิ่มข้อความในวัตถุประสงค์เพิ่มเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่เพื่อพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (OBJECTIVE)** 2.1 เพื่อพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
	2.2 เพื่อพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน 2.3 เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น 2.4 เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ (GOAL) 1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ 2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน 3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษา ไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบการประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ 4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา	จากการสัมมนา ผู้เชี่ยวชาญแก้ไขจากเดิมเป้าหมาย (GOAL) เปลี่ยนเป็นผลลัพธ์ระยะยาว (OUTCOME) และเพิ่มเติมผลลัพธ์ (OUTPUT) และเพิ่มเติมกระบวนการด้วยขั้นตอนการนิเทศแบบบูรณาการ สรุปได้ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (SYSTEM AND MECHANISMS)** ได้แก่ **3.1 ปัจจัยนำเข้า (INPUT)** ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยพิจารณาปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรนิเทศ ได้แก่ 3.1.1 บุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 3.1.2 วิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ 3.1.3 การประเมินผลและเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการนิเทศ เชิงบูรณาการ 3.1.4 โครงสร้างงานภายในโรงเรียน 3.1.5 เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ (FACTOR) หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเบื้องต้นมี 5 ด้าน ประกอบด้วย **4.1 ด้านผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร/ภาวะผู้นำ** ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน เสริมแรงให้ขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับผู้รับการนิเทศสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล **ภาวะผู้นำ** หมายถึง ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการในการปฏิบัติงานของผู้นำที่มีอิทธิพลในการจูงใจคนอื่นให้ร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ **4.2 ด้านบุคลากร ได้แก่** 4.2.1 ผู้นิเทศ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน เสริมแรงให้ขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับผู้รับการนิเทศสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล **ผู้นิเทศ** ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้าหลักสูตร หัวหน้างาน ครูผู้ที่ได้รับผิดชอบเป็นผู้นิเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น	**3.2 กระบวนการ (PROCESS)** กระบวนการนิเทศถูกขับเคลื่อนโดยแนวทาง MIND ประกอบด้วย : M - Management by Objectives : การบริหาร โดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรม I - Information and Communication Technology : การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ D - Do and Development : การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ N – Network : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง การนำขั้นตอนของการนิเทศรูปแบบ PIDRE กระบวนการการนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) กระบวนการนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) กระบวนการนิเทศศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) มาสังเคราะห์ขั้นตอนเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยสอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีการนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online , On-Site On Hand และ ON Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนมาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมีขั้นตอนกระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
4.2.2 ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล **ผู้รับการนิเทศ** ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการ ครูผู้ที่สอน เป็นต้น **หมายเหตุ** ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศขึ้นอยู่กับแต่ละบทบาทหน้าที่และสถานการณ์ **4.3 ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ** ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง การนำรูปแบบการนิเทศ ที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน มาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศ ได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา เพื่อสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล	**ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (D - Direction Planning)** หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศ การวางแผนและจัดทำแผนการนิเทศ ลำดับขั้นตอนวิธีการนิเทศ รวมถึงแนวทางในการดำเนินการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้เกิดจากการร่วมคิดของทั้งผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศ สรุปขั้นตอนการวางแผนกำหนดทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้ 1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการได้รับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เช่น จุดเด่น จุดด้อย ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ความต้องการ เป็นต้น 1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงานการนิเทศเชิงบูรณาการโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียน

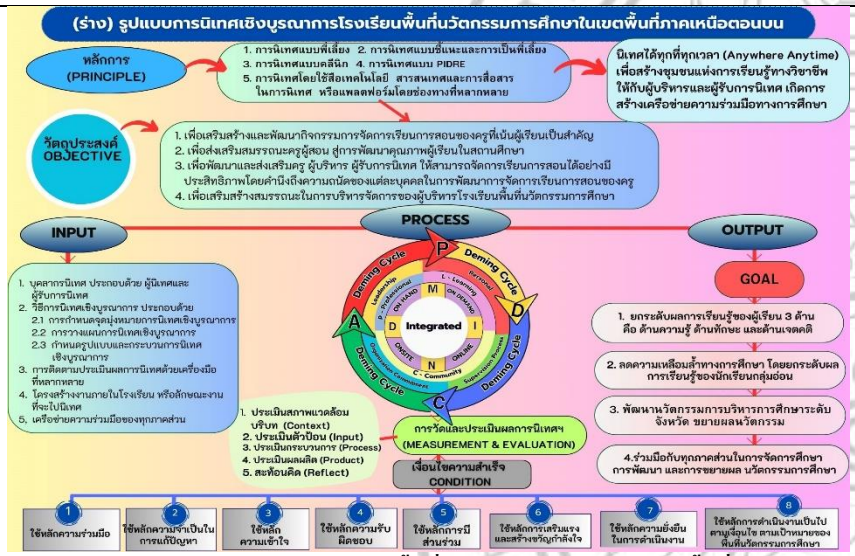
ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
4.4 ด้านองค์กร ได้แก่ ขวัญกำลังใจในการทำงาน/แรงจูงใจ ขวัญกำลังใจในการทำงาน/แรงจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบแห่งพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานที่แสดงออกในรูปของความรู้สึกซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะแสดงให้ทราบถึงความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการปฏิบัติงานนั้น เช่น ความสัมพันธ์ในการทำงานของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานอื่น ๆ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าขวัญกำลังใจในการทำงาน/แรงจูงใจมีความจำเป็นต่อการบริหารงานในองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารต้องยอมรับในคุณค่าและประโยชน์ในการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ **4.5 ด้านวัฒนธรรมองค์กร/ความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์บุคลากร/ความร่วมมือ** วัฒนธรรมองค์กร เป็นธรรมเนียมหรือประเพณีที่ปฏิบัติถ่ายทอด เป็นวิถีชีวิตที่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งจะกลายเป็นนิสัย และความเคยชิน และกลายเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีประพฤติปฏิบัติ ความเชื่อ ค่านิยม รวมทั้ง ภาษาวัตถุสิ่งของต่าง ๆ วัฒนธรรมทำให้คนรวมตัวกันเป็นสังคม มีการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ ความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์/ความร่วมมือ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร การมีความรักความภาคภูมิใจ ความเอาใจใส่ต่อองค์กร รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งมีความเชื่อมั่นยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การเต็มใจและเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อเป้าหมายและต้องการที่จะดำรงไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นตลอดไป	**ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (R - Raising Awareness)** หมายถึง การดำเนินงานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจร่วมกันถึงประโยชน์ คุณค่าของการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยการสร้างการรับรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษาสรุปการสร้างความตระหนัก มีขั้นตอน ดังนี้ 2.1 การเตรียมความพร้อม ก่อนการนิเทศผู้นิเทศเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ศึกษาข้อมูลและเตรียมเอกสารการนิเทศเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยพิจารณาตามบริบทของตนเอง และตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวกรรมการศึกษา ใช้หลักความร่วมมือ และหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา และหลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 2.2 การประชุม กำหนดแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ (PROCESS) กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนหมายถึง การนิเทศที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online , On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน มาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศ ได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา	**ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (S - Supervisory development)** หมายถึง การปฏิบัติการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือ มีการประชุมสร้างเครื่องมือการดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษา ด้วยวิธีการนิเทศแบบเชิงบูรณาการโดยใช้สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสาร หรือแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ (Online , On-Site , On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศที่สร้าง มีการเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ สรุปการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือการนิเทศที่ประเมินตามสภาพจริง มีความหลากหลายและเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
 รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนด้วยกระบวนการ MIND MODEL รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีรายละเอียด ดังนี้ ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย	3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศยึดหลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา โดยใช้หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ ด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการด้วยช่องทางที่หลากหลาย (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของ แต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนให้เกิดเกิดสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศ สร้างเจตคติเชิงบวกให้กับผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สร้างความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้น

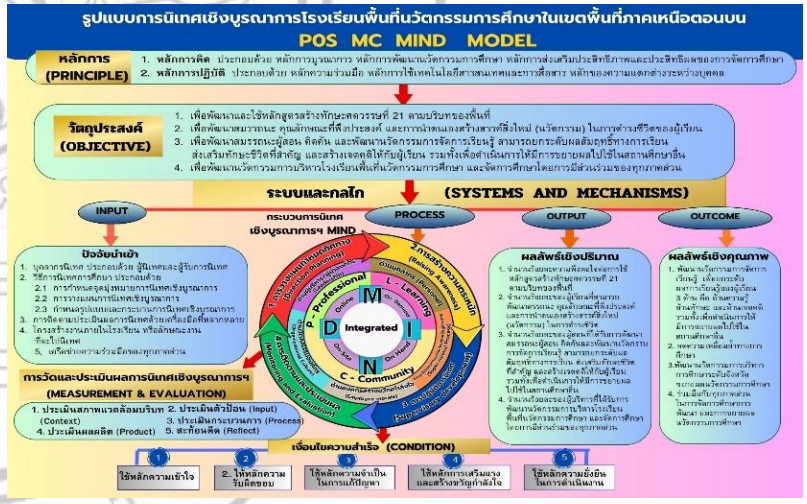
ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
1. LEADERSHIP หมายถึง การบริหาร ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประเด็นสำคัญ คือ ผู้บริหาร ผู้นำองค์กรต้องมีวิสัยทัศน์มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยมีแนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ **2. PERSONAL** หมายถึง บุคลากรการนิเทศการศึกษา ได้แก่ 2.1 ผู้นิเทศ เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยมีแนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.2 ผู้รับการนิเทศ เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยมีแนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ	**ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (M - Monitoring and Evaluation)** หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอน ดังนี้ 4.1 การประเมินและการติดตามผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย 4.2 การสะท้อนผล เป็นกระบวนการที่พิจารณา วิเคราะห์ หรือประเมินประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อเรียนรู้และพัฒนาตนเองในอนาคต 4.3 การสรุปผลการนิเทศเชิงบูรณาการ 4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียน พื้นนวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (FACTOR) ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ (Leadership) 2) ด้านบุคลากร (Personnel) ได้แก่ 2.1) ผู้นิเทศ (Supervisor) 2.2) ผู้รับการนิเทศ (Supervisee) 3) ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ (The Form and Process of Integrative Supervision) 4) ด้านองค์กร ได้แก่ ขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ (Employee Morale)

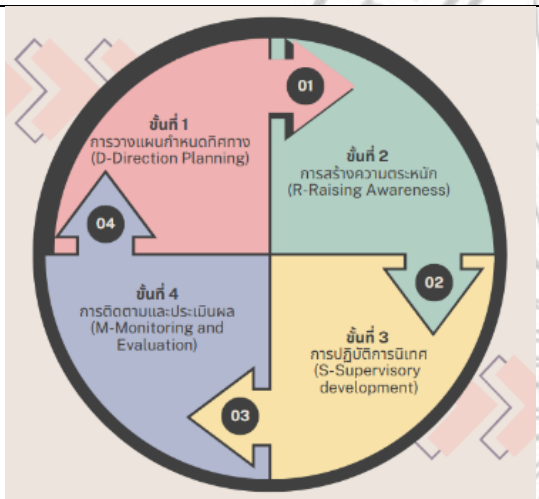
ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
3. SUPERVISION PROCESS หมายถึง กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง การนำรูปแบบการนิเทศ ที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน มาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศ ได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา เพื่อสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล	5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) 5.1) วัฒนธรรมองค์กร 5.2)ความผูกพันต่อองค์กร 5.3) ความสัมพันธ์บุคลากร **3.3 ผลลัพธ์ (OUTPUT)** คือ เป้าหมายเชิงปริมาณ (GOAL) มีเป้าหมายดังนี้ 1) จำนวนร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่ 2) จำนวนร้อยละของผู้เรียนที่สามารถพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิต 3) จำนวนร้อยละของผู้สอนที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น 4) จำนวนร้อยละของผู้บริหารที่ได้รับการพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
4. ORGANIZATIONAL COMMITMENT หมายถึง วัฒนธรรมองค์กร/ความผูกพันต่อองค์กร/ความสัมพันธ์บุคลากร/ความร่วมมือกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง การนำรูปแบบการนิเทศ ที่มากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On line , On-Site , On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน มาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศ ได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา เพื่อสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล **กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน** กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ (INTEGRATED SUPERVISION PROCESS) หมายถึง การนำรูปแบบการนิเทศ 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE มาสังเคราะห์ขั้นตอนในการนิเทศการศึกษา โดยสอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้	**3.4 ผลลัพธ์ระยะยาว (OUTCOME)** คือ เป้าหมายเชิงคุณภาพ (GOAL) มีเป้าหมายดังนี้ 1) พัฒนานวัตกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ 2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษา 4) ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาการพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
 ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (D - Direction Planning) หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การแต่งตั้ง คณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศ การวางแผนและจัดทำแผนการนิเทศ ลำดับขั้นตอนวิธีการนิเทศ รวมถึงแนวทางในการดำเนินการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เกิดจากการร่วมคิดของทั้งผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศ สรุปขั้นตอนการวางแผนกำหนดทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้	หมายถึง การนำขั้นตอนของการนิเทศรูปแบบ PIDRE กระบวนการการนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) กระบวนการนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) กระบวนการนิเทศศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) มาสังเคราะห์ขั้นตอนเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ โดยสอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีการนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On line , On-Site , On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนมาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศ ได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (D - Direction Planning)** หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การแต่งตั้ง คณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศ การวางแผนและจัดทำแผนการนิเทศ ลำดับขั้นตอนวิธีการนิเทศ รวมถึงแนวทางในการดำเนินการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ให้เกิดจากการร่วมคิดของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สรุปขั้นตอนการวางแผนกำหนดทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ 2. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ 3. การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา 4. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ 5. การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ **ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (R - Raising Awareness)** หมายถึง การดำเนินงานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจร่วมกันถึงประโยชน์ คุณค่าของการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของ สถานศึกษา โดยการสร้างการรับรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษาสรุปการสร้างความตระหนัก มีขั้นตอน ดังนี้ 1. การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 2. การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 3. จัดทำแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ	1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการได้รับการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน รวมถึงจัดกลุ่มผู้รับการนิเทศโดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น ประสบการณ์ของผู้รับการนิเทศ สภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศ หัวข้อเรื่องที่ต้องการให้นิเทศ เป็นต้น 1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เช่น จุดเด่น จุดด้อย ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ความต้องการ เป็นต้น 1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียน **ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (R - Raising Awareness)** หมายถึง การดำเนินงานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจร่วมกันถึงประโยชน์ คุณค่าของการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของ สถานศึกษา โดยการสร้างการรับรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษาสรุปการสร้างความตระหนัก มีขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (S - Supervisory Development) หมายถึง การปฏิบัติการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือ มีการประชุมสร้างเครื่องมือ การดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษา ด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศแบบคลีนิค การนิเทศรูปแบบ PIDRE การนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการด้วยช่องทางที่หลากหลาย (On line , On-Site , On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศที่สร้าง มีการเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ สรุปการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการมีขั้นตอน ดังนี้ 1. การประชุม การสร้างเครื่องมือ	2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศเชิงบูรณาการ ผู้นิเทศเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศเชิงบูรณาการ โดย ศึกษาข้อมูลและเตรียมเอกสารการนิเทศเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยพิจารณาตามบริบทของตนเองและตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวกรรมการศึกษา ใช้หลักความร่วมมือ และหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา และหลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 2.2 การประชุม กำหนดแนวทาง การนิเทศเชิงบูรณาการอย่างเป็นขั้นตอน 2.3 จัดทำแผนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (S - Supervisory Development)** หมายถึง การปฏิบัติการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือ มีการประชุมสร้างเครื่องมือ การดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษา ด้วยวิธีการนิเทศแบบเชิงบูรณาการ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสาร หรือแพลตฟอร์มช่องทางต่างๆ(On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศที่สร้าง มีการเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศ

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
2. การดำเนินการตามแผน การนิเทศ การศึกษาด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยงการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศรูปแบบ PIDREการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อกสาร หรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการด้วยช่องทางที่หลากหลาย (On line , On-Site , On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ผู้ให้การนิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง 3. การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ **ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (M - Monitoring and Evaluation)** หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการนิเทศเป็นอย่างไร หากมีปัญหาคงต้องตรวจสอบดูใหม่ แล้วปรับปรุงการนิเทศและประเมินผลอีกครั้งเมื่อพอใจแล้วจึงถือว่าการนิเทศนั้นประสบผลสำเร็จ สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอน ดังนี้	ซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้สรุปการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือการนิเทศที่ประเมินตามสภาพจริง มีความหลากหลายและเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศเชิงบูรณาการยึดหลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาโดยใช้หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ ด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการด้วยช่องทางที่หลากหลายตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศเกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนให้เกิดเกิดสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
1. การประเมินและติดตามผล 2. การสะท้อนผล 3. การสรุปผลการนิเทศ 4. การวางแผนและการชี้แนะครั้งต่อไป MIND MODEL หมายถึง การปฏิบัติและพัฒนารูปแบบนิเทศด้วยกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (D - Direction Planning) ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (R - Raising Awareness) ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (S - Supervisory development) และ ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (M - Monitoring and Evaluation) นิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือแฟลตฟอร์มผ่านช่องทางที่หลากหลาย (ONLINE ONSITE ONHAND และ ONDEMAND) ตามบริบทของ แต่ละโรงเรียนโดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ ภายใต้การบริหารโดยยึดเจตนารมณ์เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา	3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศ สร้างเจตคติเชิงบวกให้กับผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สร้างความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ **ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (M - Monitoring and Evaluation)** หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการนิเทศเป็นอย่างไร หากมีปัญหาคงต้องตรวจสอบดูใหม่ แล้วปรับปรุงการนิเทศและประเมินผลอีกครั้งเมื่อพอใจแล้วจึงถือว่าการนิเทศนั้นประสบผลสำเร็จ สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอน ดังนี้ 4.1 การประเมินและการติดตามผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย 4.2 การสะท้อนผล

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
Professional Learning Community : PLC หมายถึง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมมือ ร่วมใจ และร่วมเรียนรู้ของผู้บริหาร ผู้นำองค์กร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมมีผู้บริหาร ผู้นำองค์กร ผู้นิเทศ เป็นผู้ให้การนิเทศจนบรรลุตามเจตนารมณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **M - Management by Objectives** หมายถึง การบริหารโดยยึดเจตนารมณ์เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ 2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา 3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ 4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา	การสะท้อนผล เป็นกระบวนการที่พิจารณา วิเคราะห์ หรือประเมินประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อเรียนรู้และพัฒนาตนเองในอนาคต การสะท้อนผลสามารถทำได้โดยการถามคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นร่วมกับการนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ หาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ กระบวนการสะท้อนผลสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น 1) การเขียนบันทึกสะท้อนผล การเขียนบันทึกเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งการวิเคราะห์และตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์นั้น 2) การพูดคุยหรืออภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นทั้งแบบ On-Site และแบบ On line เวทีเสวนาทางวิชาการ เวที Share & show รวมถึงการถอดบทเรียนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียนเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานจนผลการดำเนินงานเป็นอย่างได้ (Best Practice) 3) การประเมินตนเองการพิจารณาผลการกระทำของตนเอง โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ทำได้ดีหรือสามารถปรับปรุงได้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
I - Information and Communication Technology การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือแพลตฟอร์มผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) **N – Network** หมายถึง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา การสร้างเครือข่ายทางความร่วมมือการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย การประสานหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อาทิเช่น มหาวิทยาลัย มูลนิธิองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ เช่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้การสนับสนุนการสร้างศูนย์ให้คำปรึกษาสถานศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษานำร่อง	4.3 การสรุปผลการนิเทศเชิงบูรณาการ 4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป **MIND MODEL** หมายถึง การปฏิบัติและพัฒนารูปแบบนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือแฟลตฟอร์มผ่านช่องทางที่หลากหลาย (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของ แต่ละโรงเรียนโดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ ภายใต้การบริหารโดยยึดเจตนารมณ์เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา **Professional Learning Community: PLC** หมายถึง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมมือ ร่วมใจ และร่วมเรียนรู้ของผู้บริหาร ผู้นำองค์กร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ นักการศึกษา บนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมมีผู้บริหาร ผู้นำองค์กร ผู้นิเทศ เป็นผู้ให้การนิเทศจนบรรลุตามเจตนารมณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **M - Management by Objectives** หมายถึง การบริหารโดยยึดเจตนารมณ์เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ ร่วมยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนทวิ/พหุภาษาของสถานศึกษาและการเข้าร่วมโครงการ “การศึกษา และพัฒนาระบบ กลไกหนุนเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตร สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 8 จังหวัด” วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้แนวทาง วิธีการ กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ ผู้เรียนมีสมรรถนะเป็นผู้เรียนรู้ ผู้เข้าสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง **D – Do and Development** หมายถึง การปฏิบัติและพัฒนารูปแบบการนิเทศ การปฏิบัติและการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักของการนิเทศเชิงบูรณาการ 2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ 3. เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 4. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ 5. กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ มีทั้งหมด 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (D - Direction Planning) ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (R - Raising Awareness) ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (S - Supervisory development)	2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา 3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ 4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา **I - Information and Communication Technology** การนิเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือแพลตฟอร์มผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) **N – Network** หมายถึง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา การสร้างเครือข่ายทางความร่วมมือการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย การประสานหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อาทิเช่น มหาวิทยาลัย มูลนิธิองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ เช่น

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (M - Monitoring and Evaluation) 6. การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ 7. เงื่อนไขความสำเร็จ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้การสนับสนุนการสร้างศูนย์ให้คำปรึกษาสถานศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการวัดปละประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษานำร่อง มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ ร่วมยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนทวิ/พหุภาษาของสถานศึกษาและการเข้าร่วมโครงการ “การศึกษา และพัฒนาระบบ กลไกหนุนเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตร สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 8 จังหวัด” วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้แนวทาง วิธีการ กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ ผู้เรียนมีสมรรถนะเป็นผู้เรียนรู้ ผู้เข้าสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง **D – Do and Development** หมายถึง การปฏิบัติและพัฒนารูปแบบการนิเทศ การปฏิบัติและการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
	1. หลักของการนิเทศเชิงบูรณาการ 2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ 3. เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 4. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ 5. กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ มีทั้งหมด 4 ขั้น ได้แก่ **4.1 ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning)** สรุปขั้นตอนการวางแผนกำหนดทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้ 4.1.1 การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการชี้แนะ 4.1.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ 4.1.3 การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา 4.1.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ 4.1.5 การวางแผนการนิเทศและเครื่องมือนิเทศ **4.2 ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness)** สรุปการสร้างความตระหนัก มีขั้นตอนดังนี้ 4.2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ 4.2.2 การประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 4.2.3 จัดทำแผนการนิเทศการศึกษา

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
	4.3 ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) สรุปการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 4.3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 4.3.2 การดำเนินการตามแผน การนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง การนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง การนิเทศการสอน 4.3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงาน เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศ มีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ **4.4 ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)** สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้ 4.4.1 การประเมินและการติดตามผลอย่าวต่อเนื่อง 4.4.2 การสะท้อนผล 4.4.3 การสรุปผลการนิเทศ 4.4.4 การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป **4.5 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ** **4.6 เงื่อนไขความสำเร็จ**

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
องค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ (ASSESSMENT & DEVELOPMENT) **6.1 ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (Context) ได้แก่** 6.1.1 การประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 6.1.2 ประเมินจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 6.1.3 ประเมินแผนการนิเทศโดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **6.2 ประเมินตัวป้อน (Input) คือ ผู้นิเทศ ได้แก่** 6.2.1 ประเมินผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และบริบทของแต่ละโรงเรียน 6.2.2 ประเมินผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 6.2.3 ประเมินผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง 6.2.4 ประเมินผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา 6.2.5 ประเมินผู้นิเทศมีเทคนิคการนิเทศ	มติจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ให้ปรับเพิ่มเติม องค์ประกอบที่ 4 ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ (MEASUREMENT & EVALUATION))** **4.1 ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (CONTEXT) ได้แก่** 4.1.1 การประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4.1.2 ประเมินจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 4.1.3 ประเมินแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ โดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **4.2 ประเมินตัวป้อน (INPUT) คือผู้นิเทศ ได้แก่** 4.2.1 ประเมินผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และบริบทของแต่ละโรงเรียน 4.2.2 ประเมินผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
6.3 ประเมินกระบวนการ (Process)คือรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้แก่ 6.3.1 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning) - ประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ - ประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ -ประเมินผลข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา - ประเมินแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ - ประเมินคุณภาพของเครื่องมือนิเทศ 6.3.2 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) - ประเมินมความพร้อมก่อนการนิเทศ - ประเมินแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 6.3.3 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) - ประเมินผลการดำเนินการตามแผนการนิเทศ - ประเมินความพึงพอใจต่อการได้รับการนิเทศ เช่น แบบประเมินวัดความพึงพอใจต่อการนิเทศ แบบสังเกต เป็นต้น 6.3.4ประเมินกระบวนการขั้นที่ 4การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) - ประเมินจากการสะท้อนผล - ประเมินโครงการ- ประเมินจากรายงานการสรุปผลการนิเทศเพื่อนำผลไปการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป	4.2.3 ประเมินผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4.2.4 ประเมินผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา 4.2.5 ประเมินผู้นิเทศมีเทคนิคการนิเทศ **4.3 ประเมินกระบวนการ (PROCESS)คือ รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ** ได้แก่ 4.3.1 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning) - ประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ - ประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ - ประเมินผลข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา - ประเมินแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ - ประเมินคุณภาพของเครื่องมือนิเทศ 4.3.2 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) - ประเมินความพร้อมก่อนการนิเทศ - ประเมินแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน 4.3.3 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) - ประเมินผลการดำเนินการตามแผนการนิเทศ

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
6.4 ประเมินผลผลิต (Output) ได้แก่ 6.4.1 คุณภาพของการศึกษา ผลผลิตด้านคุณภาพการศึกษาคือลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษาโดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจนผลการดำเนินงานที่เป็นอย่างได้ (Best Practice) สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ 6.4.2 คุณภาพของผู้รับการนิเทศ ผลผลิตด้านคุณภาพของผู้ได้รับการนิเทศ คือ คุณภาพของผู้บริหาร และคุณภาพของครู ประเมินผู้บริหารผู้ได้รับการนิเทศมีภาวะผู้นำองค์กร ได้รับการนิเทศสร้างความตระหนักเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการการขับเคลื่อนโรงเรียนที่นวัตกรรมการศึกษาพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบาย การเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กรในการกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาอย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562	- ประเมินความพึงพอใจต่อการได้รับการนิเทศ เช่น แบบประเมินวัดความพึงพอใจต่อการนิเทศ แบบสังเกต เป็นต้น 4.3.4 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) - ประเมินจากการสะท้อนผล - ประเมินโครงการ - ประเมินจากรายงานคุณภาพของการศึกษา **4.4 ประเมินผลผลิต (OUTPUT)** ได้แก่ 4.4.1 ผลผลิตด้านคุณภาพการศึกษาคือลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษาโดยยกระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน ผลการดำเนินงานที่เป็นอย่างได้ (Best Practice) สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ 4.4.2 ผลผลิตด้านคุณภาพของผู้ได้รับการนิเทศ คือ คุณภาพของผู้บริหาร และคุณภาพของผู้สอนประเมินผู้บริหารผู้ได้รับการนิเทศมีภาวะผู้นำองค์กร ได้รับการนิเทศสร้างความตระหนักเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการการขับเคลื่อนโรงเรียนที่นวัตกรรมการศึกษาพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนานวัตกรรม ยกระดับคุณภาพลดระดับความเหลื่อมล้ำกระจายอำนาจ และกลไกความร่วมมือตามเป้าหมายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ประเมินครูผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ครูจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ครูสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน **6.5 สะท้อนคิด (Reflect)** ได้แก่ เป็นการทบทวนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและผ่านมาจากนิเทศ ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร สามารถนำผลที่ได้จากการสะท้อนคิดมาใช้ในการปรับปรุงตนเองพัฒนาการเรียนรู้การทำงาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสะท้อนคิดมีหลากหลายรูปแบบ เช่นการประชุมแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การเสวนาทางวิชา การสะท้อนคิดผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เป็นต้น	ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบการประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กรในการกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาอย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนานวัตกรรม ยกระดับคุณภาพลดระดับความเหลื่อมล้ำกระจายอำนาจ และกลไกความร่วมมือตามเป้าหมายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกประเมินผู้สอนผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของผู้บริหารและผู้สอนในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้สอนจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้สอนสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
	4.5 สะท้อนคิด (REFLECT) ได้แก่ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เราได้ทบทวน ประเมินผล และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อพัฒนาตนเองและการทำงานในอนาคต การสะท้อนคิดสามารถใช้ในการประเมินหลักการนิเทศ (Supervision) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศมีประสบการณ์ช่วยให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาในงานต่าง ๆ เช่น การพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหาร การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active learning) ฯลฯ การสะท้อนคิดในกรณีของหลักการนิเทศจะมุ่งเน้นไปที่การประเมินผลและปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ขั้นตอนหลัก ๆ ในกระบวนการสะท้อนผลมีดังนี้ 1) การอธิบาย โดยระบุสิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์หรือประสบการณ์นั้น ๆ โดยไม่ตัดสิน หรือเพิ่มความคิดเห็นในตอนแรก 2) การวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ว่าทำไมสิ่งนั้นถึงเกิดขึ้น และสิ่งที่เราได้เรียนรู้จากประสบการณ์นี้ 3) การเชื่อมโยง โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ที่เรียนรู้จากบทเรียนหรือประสบการณ์ในอดีต 4) การประเมินผล ประเมินผลดีหรือไม่ดีจากการกระทำหรือประสบการณ์นั้น ๆ เช่น ได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่ 5) การวางแผน โดยวางแผนหรือการกำหนดการกระทำในอนาคต เพื่อให้สามารถพัฒนาหรือปรับปรุงได้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
องค์ประกอบที่ 7 เงื่อนไขความสำเร็จ (CONDITION) **7.1 ใช้หลักความร่วมมือ** หลักความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนและประชาสังคม ในการจัดการศึกษา การพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **7.2 ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา** หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดย ยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน **7.3 ใช้หลักความเข้าใจ** หลักการความเข้าใจโดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนานวัตกรรม ยกระดับคุณภาพลดระดับความเหลื่อมล้ำกระจายอำนาจ และกลไกความร่วมมือตามเป้าหมายของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก	**มติจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (CONNOISSEURSHIP) ให้ปรับเพิ่มเติม องค์ประกอบที่ 5 ดังนี้** **องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (CONDITION)** เงื่อนไขความสำเร็จเป็นปัจจัยหรือข้อกำหนดที่จำเป็นสำหรับการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังนี้ **5.1 ใช้หลักความเข้าใจ** หลักการความเข้าใจโดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 กลไกความสำเร็จส่วนหนึ่งคือความเข้าใจของผู้บริหารที่จะพัฒนานวัตกรรมการบริหาร โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การร่วมกันการพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่ โดยผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจสร้างความตระหนักในการพัฒนาสมรรถนะ คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
7.4 ใช้หลักความรับผิดชอบ หลักการความรับผิดชอบร่วมกันทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา **7.5 ใช้หลักการมีส่วนร่วม** การนิเทศใช้หลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งบุคลากรในท้องถิ่นมาร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนเรื่องการจัดการเรียนการสอน **7.6 ให้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ** ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้ **7.7 ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน** **7.8 ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา**	**5.2 ใช้หลักความร่วมมือ** กลไกความสำเร็จการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ให้ประสบความสำเร็จมีเงื่อนไขความสำเร็จจากหลักความร่วมมือ หลักการ 5 ร่วม ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบ หลักความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษา ในการพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาผ่านเวทีวิชาการ เวทีเสวนาการแบ่งปันความร่วมมือทางวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มที่น่าสนใจผ่านช่องทางต่าง ๆ (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและปรับตัวได้ ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) การสร้างความร่วมมือโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ **5.3 ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา** กลไกความสำเร็จในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ควรคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาโดยยึดหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล

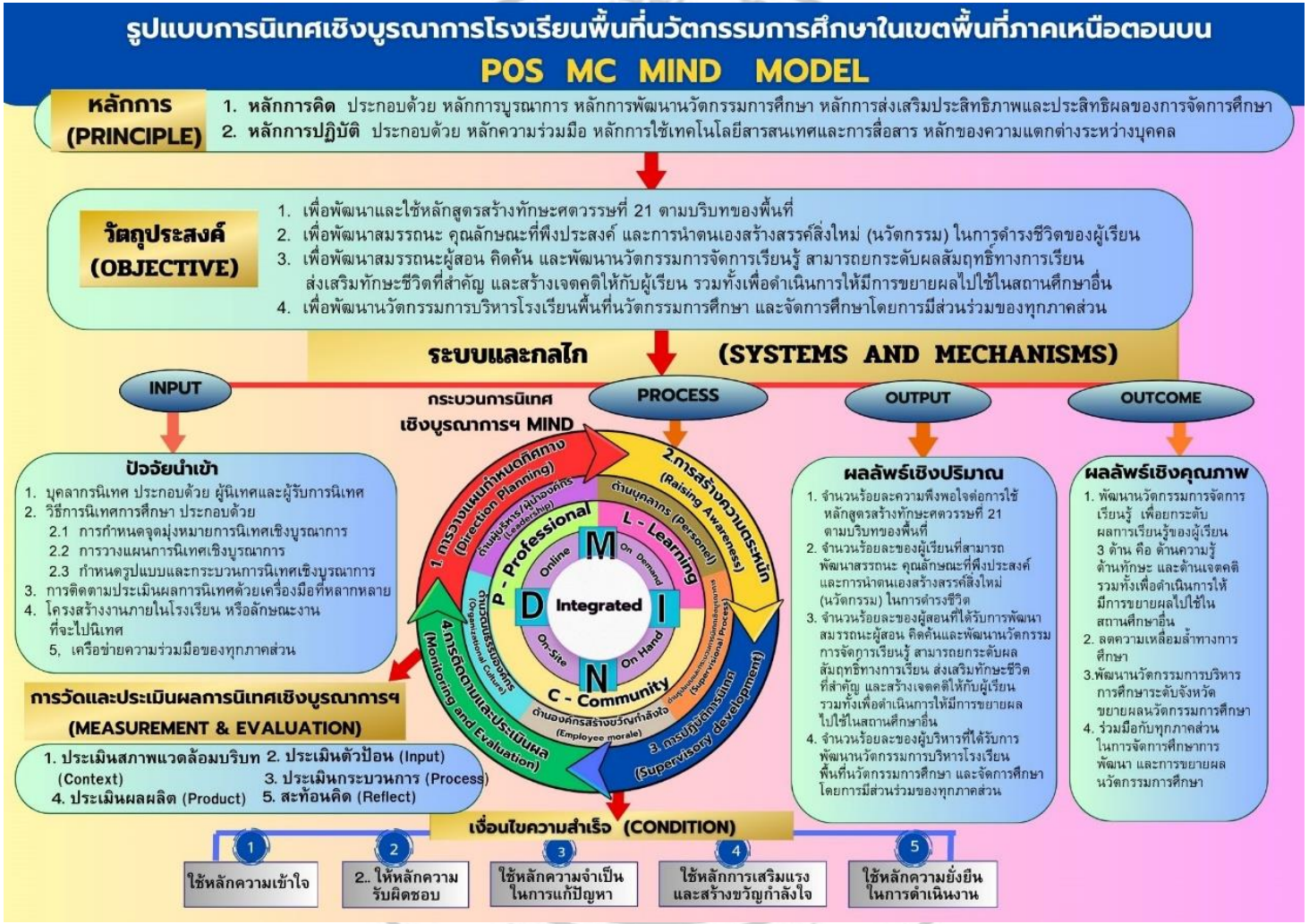
ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (เดิม)	รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ใหม่)
	การแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาและความต้องการคำนึงถึงบริบทของแต่ละโรงเรียน สร้างความเท่าเทียมทางการศึกษา ลดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเน้นการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กทุกคน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล **5.4 ให้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ** ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้สอนและผู้บริหารได้ **5.5 ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน** การดำเนินการหรือการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้ประสบความสำเร็จโดยใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงารเป็นการตอบสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่กระทบต่อความสามารถของคนรุ่นถัดไปในการตอบสนองความต้องการของตนเอง กลไกความสำเร็จในการดำเนินงานที่เน้นหลักความยั่งยืน ได้แก่ การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือวิธีการที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาปรับใช้เพื่อให้การดำเนินงานในระยะยาวยังคงยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ทั้งภายในและภายนอกองค์กรจะทำให้แนวทางความยั่งยืนเป็นที่ยอมรับและสามารถนำไปสู่การดำเนินการจริงได้ โดยการสนับสนุนจากภาครัฐและนโยบายที่เกี่ยวข้องการดำเนินการในทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลหรือกฎระเบียบที่สนับสนุนความยั่งยืน เป็นต้น

ผลที่ได้จาการวิจัยในครั้งนี้ รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 4.2 รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle)

การนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ใช้หลักการ ดังนี้ 1) หลักการบูรณาการ 2) หลักความร่วมมือ 3) หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา 4) หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 5) หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On line, On-Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยคำนึงถึง 6) หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพตอบโจทย์ต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

1. หลักการบูรณาการ (Integration Principle)

คือกระบวนการเชื่อมโยงหรือรวมองค์ความรู้จากหลาย ๆ ด้านหรือหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการแก้ปัญหาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยไม่แยกส่วนหรือจำกัดการเรียนรู้แค่เพียงสาขาหรือมุมมองใดมุมมองหนึ่ง ในที่นี้คือการบูรณาการรูปแบบและกระบวนการนิเทศที่มีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE เพื่อสามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Principles of Participation)

เป็นแนวทางหรือหลักการที่ส่งเสริมให้บุคคลหรือกลุ่มคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หลักการ 5 ร่วม ได้แก่

2.1 ร่วมคิด คือการมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และเสนอแนวทางหรือความคิดเห็นในการตัดสินใจต่าง ๆ ในการพัฒนาและการบริหารงาน

2.2 ร่วมวางแผน คือการมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

2.3 ร่วมทำ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานที่ได้กำหนดขึ้น โดยอาจจะร่วมในการทำงานต่าง ๆ หรือช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

2.4 ร่วมตรวจสอบ คือ การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังการดำเนินงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการดำเนินไปตามแผนที่วางไว้และมีการตรวจสอบความถูกต้องหรือความโปร่งใส

2.5 ร่วมรับผิดชอบ คือ การร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานหรือผลลัพธ์จากการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3. หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา (Principles for Promoting the Efficiency and Effectiveness of Educational Management)

หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาเป็นการปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ ในการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และการประเมินผลเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

3.1 การมีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีการวัดผลที่สามารถตรวจสอบได้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

3.2 การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน และสถานที่เรียนที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนการสอนที่พัฒนานวัตกรรมสร้างนวัตกร

3.3 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง พัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิต

3.4 การประเมินผลและการปรับปรุง การติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาในอนาคต

3.5 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายทางการศึกษาในการพัฒนาแผนการศึกษาร่วมกัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของทุกฝ่าย

3.6 การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานในอนาคต รวมถึงการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุด และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

3.7 การสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3.8 การพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษา การให้การฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

4. หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Principles of Educational Innovation)

หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา มีความสำคัญซึ่งช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 โดยมีหลักการที่สำคัญดังนี้

4.1 การตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการและลักษณะของผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งในแง่ของความสนใจ ความสามารถและความต้องการในการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความคาดหวังและสอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียนในปัจจุบัน

4.2 การใช้เทคโนโลยีในการศึกษา การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On Line, On – Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและสามารถปรับปรุงได้ตามความต้องการของผู้เรียน เทคโนโลยียังช่วยให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้หลากหลาย และมีความสะดวกในการเรียนรู้ทางไกล

4.3 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม นวัตกรรมการศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความกระตือรือร้นจากผู้เรียน โดยไม่เพียงแต่ผู้สอนถ่ายทอดความรู้เท่านั้น แต่ยังต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ถาม-ตอบ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงวิพากษ์

4.4 การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาควรเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่ง โดยจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงในสังคมและเทคโนโลยี ซึ่งอาจรวมถึงการประเมินผลการเรียนการสอนและการปรับแก้แนวทางหรือเครื่องมือที่ใช้

4.5 การเรียนรู้ที่เน้นทักษะในศตวรรษที่ 21 ในยุคปัจจุบัน การศึกษาควรเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะทางด้านเทคโนโลยี (Digital Literacy) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration) ทักษะการปรับตัว (Adaptability) ทักษะการจัดการตนเอง (Self-management) และทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

4.6 การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและปรับตัวได้ นวัตกรรมการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้เรียน หรือการเรียนรู้ในรูปแบบที่ยืดหยุ่น เช่น การเรียนรู้ทางออนไลน์ (Online Learning) การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

4.7 การพัฒนาผู้สอน การพัฒนานวัตกรรมการศึกษานั้นไม่ได้จำกัดเพียงแค่การพัฒนาผู้เรียนท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาผู้สอนด้วย เนื่องจากผู้สอนที่มีทักษะและความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยี การออกแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งมีทักษะในการสื่อสารและการจัดการเรียนรู้ สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

4.8 การเน้นผลลัพธ์ที่สามารถประเมินได้ การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการประเมินผลที่ชัดเจนและมีระบบการติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อสามารถวัดประสิทธิภาพและปรับปรุงกระบวนการได้อย่างต่อเนื่องและเกิดอย่างยั่งยืน

5. หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ (Principles of Using Information and Communication Technology in Supervision) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการนิเทศหรือการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ มีหลักการที่สำคัญหลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1 การเข้าถึงข้อมูล การใช้เทคโนโลยีช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์, อีเมล, แอปพลิเคชันต่าง ๆ หรือแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น Zoom, Google Meet, Microsoft Teams ซึ่งช่วยในการเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรที่จำเป็นได้อย่างทันเวลา

5.2 การสื่อสารแบบสองทาง การใช้เทคโนโลยีช่วยให้สามารถสื่อสารแบบสองทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่จำกัดเฉพาะการส่งข้อมูล แต่ยังสามารถรับข้อมูลจากผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานได้ทันที ซึ่งเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการตอบสนองที่รวดเร็ว

5.3 การเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น ระบบจัดการเรียนการสอนหรือแอปพลิเคชันการจัดการโครงการทำให้ผู้ที่ทำการนิเทศสามารถติดตามความคืบหน้าของงาน หรือประเมินผลการทำงานของผู้เรียน/ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 การสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (On Line , On – Site , On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

5.5 การเชื่อมต่อและการสร้างเครือข่าย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการเชื่อมต่อผู้คนและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้หรือการทำงานร่วมกัน เช่น การสร้างกลุ่มในแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้การนิเทศและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา

5.6 การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้เทคโนโลยีในการนิเทศสามารถกระตุ้นให้รับการนิเทศพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ , ข้อมูลการนิเทศ , หรือการเข้าถึงข้อมูลและตัวอย่างการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างได้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

5.7 การปรับตัวและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ คือการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศจะต้องสามารถปรับตัวตามความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีอยู่ใหม่ ๆ เช่น การเรียนรู้การใช้เครื่องมือใหม่ ๆ หรือการใช้ฟีเจอร์ใหม่ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศ

6. หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล (Principle of Individual Differences)

เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ควรคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ ความแตกต่างทางสติปัญญา ความแตกต่างทางอารมณ์และจิตใจ ความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ความแตกต่างทางความสนใจและทักษะ ความแตกต่างทางสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ ความแตกต่างทางการเรียนรู้ โดยความสำคัญของหลักการนี้ คือ การยอมรับและเคารพในความแตกต่าง การปรับตัวให้เหมาะสม

และการส่งเสริมความหลากหลาย สร้างความเท่าเทียมทางการศึกษา ลดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเน้นการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กทุกคน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective)

1. เพื่อพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่

2. เพื่อพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

4. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

องค์ประกอบที่ 3 ทฤษฎีระบบและกลไก (Systems Theory and Mechanisms) ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยพิจารณาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรนิเทศ ได้แก่

1.1 บุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

1.2 วิธีการนิเทศ

1.3 การประเมินผลและเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการนิเทศ

1.4 โครงสร้างงานภายในโรงเรียน

1.5 เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

2. กระบวนการ (Process)

กระบวนการนิเทศถูกขับเคลื่อนโดยแนวทาง MIND ประกอบด้วย:

M - Management by Objectives : การบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรม

I - Information and Communication Technology : การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ

D - Do and Development : การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ

N - Network : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา

กระบวนการนิเทศชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการที่สังเคราะห์มาได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1

การวางแผนกำหนดทิศทาง ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ และขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลนิเทศ นำใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษาร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหาร โดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ (Online, On – Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เกิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษาเกิดประสิทธิภาพการนิเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการมี 4 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (D - Direction Planning) หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การแต่งตั้ง คณะกรรมการเครือข่ายการนิเทศ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการนิเทศ การวางแผนและจัดทำแผนการนิเทศ ลำดับขั้นตอนวิธีการนิเทศ รวมถึงแนวทางในการดำเนินการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้เกิดจากการร่วมคิดของทั้งผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศ สรุปขั้นตอนการวางแผนกำหนดทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้

1. การสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการได้รับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน รวมถึงจัดกลุ่มผู้รับการนิเทศโดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น ประสบการณ์ของผู้รับการนิเทศ สภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศ หัวข้อเรื่องที่ต้องการให้นิเทศ เป็นต้น

2. สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3. การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เช่น จุดเด่น จุดด้อย ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ความต้องการ เป็นต้น

4. กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียน

ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (R - Raising Awareness) หมายถึง การดำเนินงานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจร่วมกันถึงประโยชน์ คุณค่าของการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของ สถานศึกษา โดยการสร้างการรับรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อพัฒนาการศึกษาสรุปการสร้างความตระหนักมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม ก่อนการนิเทศ

ผู้นิเทศเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศเชิงบูรณาการ โดยศึกษาข้อมูลและเตรียมเอกสารการนิเทศเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยพิจารณาตามบริบทของตนเอง และตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวกรรมการศึกษา ใช้หลักความร่วมมือ และหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา และหลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

2. การประชุม กำหนดแนวทาง การนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน

3. จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จัดทำแผนการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และบริบทของแต่ละโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (S - Supervisory development) หมายถึง การปฏิบัติการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือ มีการประชุมสร้างเครื่องมือ การดำเนินการตามแผนการนิเทศการศึกษา ด้วยวิธีการนิเทศแบบเชิงบูรณาการ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสาร หรือแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ (Online, On – Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ รูปแบบการนิเทศที่สร้าง มีการเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ สรุปการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้

1. การประชุม การสร้างเครื่องมือการนิเทศที่ประเมินตามสภาพจริง มีความหลากหลายและเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. การดำเนินการตามแผนการนิเทศยึดหลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา โดยใช้หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ ด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ

มาใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการด้วยช่องทางที่หลากหลาย (Online, On – Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของ แต่ละโรงเรียนด้วยการการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนให้เกิดเกิดสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

3. การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศ สร้างเจตคติเชิงบวกให้กับผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สร้างความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (M - Monitoring and Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการนิเทศเป็นอย่างไร หากมีปัญหาคงต้องตรวจสอบดูใหม่ แล้วปรับปรุงการนิเทศและประเมินผลอีกครั้ง เมื่อพอใจแล้วจึงถือว่าการนิเทศนั้นประสบผลสำเร็จ สรุปการติดตามและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินและการติดตามผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

2. การสะท้อนผล

การสะท้อนผล เป็นกระบวนการที่พิจารณา วิเคราะห์ หรือประเมินประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อเรียนรู้และพัฒนาตนเองในอนาคต การสะท้อนผลสามารถทำได้โดยการถามคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น “อะไรที่ทำให้สิ่งนี้เกิดขึ้น?” “ทำไมถึงเกิดขึ้น?” “สิ่งนี้สามารถทำได้ดีกว่านี้อย่างไร?” ฯลฯ ร่วมกับการนิเทโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ (Online, On – Site, On Hand และ On Demand) รตามบริบทของแต่ละโรงเรียนสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) โดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศเกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหาร

และนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ กระบวนการสะท้อนผลสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น 1) การเขียนบันทึกสะท้อนผล การเขียนบันทึกเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งการวิเคราะห์และตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์นั้น 2) การพูดคุยหรืออภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นทั้งแบบ On – Site และแบบ On Line เวทีเสวนาทางวิชาการ เวที Share & Show รวมถึงการถอดบทเรียนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียนเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานจนผลการดำเนินงานเป็นอย่างได้ (Best Practice) 3) การประเมินตนเอง การพิจารณาผลการกระทำของตนเอง โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ทำได้ดีหรือสามารถปรับปรุงได้

3. การสรุปผลการนิเทศ

4. การวางแผนการชี้แนะครั้งต่อไป

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นนวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Factor)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้แก่

1. ด้านผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร (Leadership)

1.1 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรมีวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีการวัดผลที่สามารถตรวจสอบได้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

1.2 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน และสถานที่เรียน ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนการสอนที่พัฒนานวัตกรรมสร้างนวัตกร

1.3 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง พัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิต

1.4 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาในอนาคต

1.5 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายทางการศึกษาในการพัฒนาแผนการศึกษาร่วมกัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของทุกฝ่าย

1.6 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานในอนาคต รวมถึงการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุด และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

1.7 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนากระบวนการต่างๆ ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.8 ผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

2. ด้านบุคลากร (Personnel) ได้แก่

2.1 ผู้นิเทศ (Supervisor)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้ประสบความสำเร็จ ผู้นิเทศควรยึดหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ (Principles of Using Information and Communication Technology in Supervision) นิเทศโดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา นอกจากนี้ผู้นิเทศใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Principles of Educational Innovation) เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

2.2 ผู้รับการนิเทศ (Supervisee)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้ประสบความสำเร็จ ผู้รับการนิเทศต้องมีหลักความร่วมมือ ได้แก่

1) ร่วมคิด คือ การมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และเสนอแนวทางหรือความคิดเห็นในการตัดสินใจต่างๆ ในการพัฒนาและการบริหารงาน

2) ร่วมวางแผน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

3) ร่วมทำ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงานที่ได้กำหนดขึ้น โดยอาจจะร่วมในการทำงานต่างๆ หรือช่วยเหลือในด้านต่างๆ

4) ร่วมตรวจสอบ คือ การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังการดำเนินงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการดำเนินไปตามแผนที่วางไว้และมีการตรวจสอบความถูกต้องหรือความโปร่งใส

5) ร่วมรับผิดชอบ คือ การร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานหรือผลลัพธ์จากการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

นอกจากนี้ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนผู้รับการนิเทศใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Principles of Educational Innovation) ผู้รับการนิเทศปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ (The Form and Process of Integrative Supervision)

ในการสนับสนุนการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนในองค์กรหรือสถานศึกษาต่าง ๆ รูปแบบและกระบวนการเหล่านี้จะช่วยให้การนิเทศดำเนินไปในทิศทางที่เป็นระบบและมีความเชื่อมโยงทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติและการประเมินผลที่มีความสอดคล้องกันทั้งหมด ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศในรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้แก่

3.1 การบูรณาการระหว่างการเรียนรู้และการพัฒนา กระบวนการนิเทศเชิงบูรณการช่วยให้การพัฒนาทักษะการสอนของผู้สอนสามารถเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลายและครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะชีวิต

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รูปแบบบูรณาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการนิเทศสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนได้

3.3 การเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการไม่เพียงแต่เน้นผลการเรียนรู้ในระยะสั้น แต่ยังมุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในระยะยาว โดยการใช้กลยุทธ์ที่มี

ความหลากหลาย เช่น การให้คำแนะนำ การสังเกตการสอน การทำงานร่วมกัน และการประเมินผล เพื่อพัฒนากระบวนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.4 การเชื่อมโยงและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ รูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการช่วยให้เกิดการประสานงานและการเชื่อมโยงระหว่างแผนงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาองค์ความรู้ การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการต่าง ๆ ในองค์กร

3.5 การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการนิเทศเชิงบูรณาการ เป็นกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมช่วยให้กระบวนการนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย ทั้งในแง่ของการสื่อสาร การติดตามผล และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านองค์กร ได้แก่ ขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ (Employee morale)

ด้านองค์กร ได้แก่ ขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเพื่อทำให้การนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรหรือกลุ่มเป้าหมายมีความมุ่งมั่นและพลังในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตในทิศทางที่ดีขึ้น ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเรื่องขวัญกำลังใจมีหลายประการที่สามารถช่วยเสริมสร้างและกระตุ้นขวัญกำลังใจให้เกิดขึ้นได้ ได้แก่

การสื่อสารที่ดี การรับฟังและให้กำลังใจ การให้โอกาสผู้ที่ได้รับการนิเทศได้แสดงความคิดเห็นหรือแบ่งปันความรู้สึก รวมถึงการให้กำลังใจที่จริงใจและเหมาะสมตามสถานการณ์สามารถช่วยให้บุคคลรู้สึกมั่นใจและรู้สึกมีคุณค่าการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันในลักษณะที่ไม่เป็นทางการเกินไป แต่ก็ยังคงมีการเคารพซึ่งกันและกัน จะช่วยให้บุคลากรหรือผู้ที่ได้รับการนิเทศรู้สึกผ่อนคลายและมีแรงกระตุ้นในการทำงาน การให้คำแนะนำและการมอบโอกาสในการพัฒนา การนิเทศที่มีการเสนอแนะในแง่บวกและเป็นประโยชน์ โดยไม่มุ่งเน้นแต่ข้อผิดพลาด ช่วยให้บุคคลเห็นคุณค่าในตัวเองและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตัวเองต่อไป การให้รางวัลและการยอมรับ การชื่นชมและให้รางวัลเมื่อบุคคลทำผลงานได้ดี หรือพยายามพัฒนาตัวเอง จะช่วยเสริมขวัญกำลังใจให้บุคคลรู้สึกว่าได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนทำ การเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกการนิเทศที่เน้นไปที่การกระตุ้นให้เห็นถึงโอกาสและผลดีที่เกิดขึ้นจากการพยายามหรือการปรับตัวให้ดีขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ช่วยให้ผู้ที่ได้รับการนิเทศมีทัศนคติที่ดีและสามารถมองโลกในแง่บวก การแสดงความเข้าใจในความท้าทายของบุคคล ด้วยเรื่องการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมมีความท้าทาย

มีเป้าหมายไปถึงการพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบท การพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญและสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น รวมถึงการพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน ดังนั้นการให้การสนับสนุนที่เหมาะสมจะช่วยลดความเครียดและสร้างขวัญกำลังใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เกิดการสร้างความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในการตัดสินใจหรือการให้ความรับผิดชอบในระดับที่เหมาะสม ช่วยให้ผู้รับการนิเทศรู้สึกว่าตนเองมีส่วนในการกำหนดทิศทางและสามารถควบคุมผลลัพธ์ได้

5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture)

ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากร และความร่วมมือมีบทบาทสำคัญในการเอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ โดยมีการเชื่อมโยงกับกระบวนการนิเทศทั้งในแง่ของการพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

5.1 วัฒนธรรมองค์กร

วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลต่อการนิเทศในแง่ของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปรับปรุงพัฒนา หากองค์กรมีวัฒนธรรมที่เปิดกว้าง ส่งเสริมการสื่อสารที่ดี การฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และการทำงานเป็นทีม การนิเทศจะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้บุคลากรจะยินดีรับฟังข้อเสนอแนะและร่วมมือในการพัฒนางานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

5.2 ความผูกพันต่อองค์กร

เมื่อบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรและมีความภักดีต่อพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร มีแนวโน้มที่จะรับการนิเทศและคำแนะนำเพื่อพัฒนาตนเองและองค์กรไปในทิศทางที่ดีขึ้น การมีความผูกพันนี้ยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการพัฒนาและทำให้การนิเทศมีผลกระทบที่ดีต่อการพัฒนางาน

5.3 ความสัมพันธ์บุคลากร

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กรที่ดีก่อให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ช่วยส่งเสริมการนิเทศ ความไว้วางใจในผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานทำให้การนิเทศเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การที่ทุกฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้อย่างเปิดเผยจะทำให้กระบวนการนิเทศเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและสามารถรับมือกับปัญหาต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

5.4 ความร่วมมือ

ความร่วมมือในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเสริมประสิทธิภาพในการนิเทศ การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและบุคลากรในกระบวนการนิเทศจะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การสร้างความร่วมมือและการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้การนิเทศเกิดผลลัพธ์

โดยรวมแล้ว ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนช่วยในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสนับสนุนกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้บุคลากรพัฒนาไปในทิศทางที่ดีและสามารถบรรลุบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ได้อย่างมีประสิทธิผล

6. ผลลัพธ์ (Output) คือ เป้าหมายเชิงปริมาณ (Goal) มีเป้าหมายดังนี้

1) นวนร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่

2) จำนวนร้อยละของผู้เรียนที่สามารถพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิต

3) จำนวนร้อยละของผู้สอนที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญและสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

4)จำนวนร้อยละของผู้บริหารที่ได้รับการพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

7. ผลลัพธ์ระยะยาว (Outcome) คือ เป้าหมายเชิงคุณภาพ (Goal) มีเป้าหมายดังนี้

1) พัฒนานวัตกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ

2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

3) พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

4) ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ (Assessment & Development)

1. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (Context) ได้แก่

1.1 การประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.2 ประเมินจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.3 ประเมินแผนการนิเทศโดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2. ประเมินตัวป้อน (Input) คือ ผู้นิเทศ ได้แก่

2.1 ประเมินผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและบริบทของแต่ละโรงเรียน

2.2 ประเมินผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2.3 ประเมินผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2.4 ประเมินผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา

2.5 ประเมินผู้นิเทศมีเทคนิคการนิเทศ

3. ประเมินกระบวนการ (Process) คือ รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้แก่

3.1 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning)

1) ประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ

2) ประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3) ประเมินผลข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษา

4) ประเมินแผนการดำเนินงาน/แผนการนิเทศ

5) ประเมินคุณภาพของเครื่องมือนิเทศ

3.2 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness)

1) ประเมินความพร้อมก่อนการนิเทศ

2) ประเมินแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน

3.3 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development)

1) ประเมินผลการดำเนินการตามแผนการนิเทศ

2) ประเมินความพึงพอใจต่อการได้รับการนิเทศ เช่น แบบประเมินวัดความพึงพอใจต่อการนิเทศ แบบสังเกต เป็นต้น

3.4 ประเมินกระบวนการขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

1) ประเมินจากการสะท้อนผล

2) ประเมินโครงการ

3) ประเมินจากรายงานคุณภาพของการศึกษา

4. ประเมินผลผลิต (Output) ได้แก่

4.1 ผลผลิตด้านคุณภาพการศึกษาคือลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน ผลการดำเนินงานที่เป็นอย่างได้ (Best Practice) สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้

4.2 ผลผลิตด้านคุณภาพของผู้ได้รับการนิเทศ คือ คุณภาพของผู้บริหาร และคุณภาพของผู้สอนประเมินผู้บริหารผู้ได้รับการนิเทศมีภาวะผู้นำองค์กร ได้รับการนิเทศสร้างความตระหนักเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการการขับเคลื่อนโรงเรียนที่นวัตกรรมการศึกษาพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กรในการกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาอย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนานวัตกรรม ยกระดับคุณภาพลดระดับความเหลื่อมล้ำกระจายอำนาจ และกลไกความร่วมมือตามเป้าหมายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกประเมินผู้สอนผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของผู้บริหารและผู้สอนในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้สอนจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้สอนสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

5. สะท้อนคิด (Reflect) ได้แก่

เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เราได้ทบทวน ประเมินผล และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพื่อพัฒนาตนเองและการทำงานในอนาคต การสะท้อนคิดสามารถใช้ในการประเมิน

หลักการนิเทศ (Supervision) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศมีประสบการณ์ช่วยให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาในงานต่าง ๆ เช่น การพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ฯลฯ การสะท้อนคิดในกรณีของหลักการนิเทศจะมุ่งเน้นไปที่การประเมินผลและปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ขั้นตอนหลัก ๆ ในกระบวนการสะท้อนผลมีดังนี้ 1) การอธิบาย โดยระบุสิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์หรือประสบการณ์นั้น ๆ โดยไม่ตัดสิน หรือเพิ่มความคิดเห็นในตอนแรก 2) การวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ว่าทำไมสิ่งนั้นถึงเกิดขึ้น และสิ่งที่เราได้เรียนรู้จากประสบการณ์นี้ 3) การเชื่อมโยง โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ที่เรียนรู้จากบทเรียนหรือประสบการณ์ในอดีต 4) การประเมินผล ประเมินผลดีหรือไม่ดีจากการกระทำหรือประสบการณ์นั้น ๆ เช่น ได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่ และ 5) การวางแผน โดยวางแผนหรือการกำหนดการกระทำในอนาคตเพื่อให้สามารถพัฒนาหรือปรับปรุงได้

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)

เงื่อนไขความสำเร็จเป็นปัจจัยหรือข้อกำหนดที่จำเป็นสำหรับการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังนี้

1. ใช้หลักความเข้าใจ

หลักการความเข้าใจโดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 กลไกความสำเร็จส่วนหนึ่งคือความเข้าใจของผู้บริหารที่จะพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การร่วมกันการพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่โดยผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจสร้างความตระหนักในการพัฒนาสมรรถนะ คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถ พัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

2. ใช้หลักความร่วมมือ

กลไกความสำเร็จการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้ประสบความสำเร็จมีเงื่อนไขความสำเร็จจากหลักความร่วมมือ หลักการ 5 ร่วม ได้แก่

ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบ หลักความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษา ในการพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านเวทีวิชาการ เวทีเสวนา การแบ่งปันความร่วมมือทางวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ หรือแพลตฟอร์มที่น่าสนใจผ่านช่องทางต่าง ๆ (On Line, On – Site, On Hand และ On Demand) การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและปรับตัวได้ ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) การสร้างความร่วมมือโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

3. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา

กลไกความสำเร็จในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ควรคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาโดยยัดหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล การแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาและความต้องการคำนึงถึงบริบทของแต่ละโรงเรียน สร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาลดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเน้นการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กทุกคน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล

4. ให้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ

ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้สอนและผู้บริหารได้

5. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน

การดำเนินการหรือการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนให้ประสบความสำเร็จโดยใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงานเป็นการตอบสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่กระทบต่อความสามารถของคนรุ่นถัดไปในการตอบสนองความต้องการของตนเอง กลไกความสำเร็จในการใช้หลักความยั่งยืน ประกอบไปด้วยหลายปัจจัยที่ช่วยให้การดำเนินงานที่เน้นความยั่งยืนประสบความสำเร็จ โดยบางส่วนของกลไกเหล่านี้ ได้แก่ การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือวิธีการที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาปรับใช้

จะทำให้การดำเนินงานในระยะยาวยังคงยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายโดยได้รับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร จะช่วยให้แนวทางความยั่งยืนได้รับการยอมรับและสามารถนำไปสู่การดำเนินการจริงได้ โดยการสนับสนุนจากภาครัฐและนโยบายที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการในทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลหรือกฎระเบียบที่สนับสนุนความยั่งยืน เป็นต้น

ผลการพัฒนาคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อดำเนินการยก (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์ ครู คณะกรรมสถานศึกษา นักวิชาการมีประสบการณ์ด้านการบริหาร

การนิเทศ หรือการสอน หรือเป็นคณะทำงานโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

1. ที่มาและความสำคัญ
2. วัตถุประสงค์
3. เงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำคู่มือไปใช้
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ส่วนที่ 2 ขอบเขตเนื้อหาและข้อมูลสารสนเทศ

1. ที่มาและความสำคัญของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
2. สาระสำคัญ
3. วัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562
4. พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564
5. แนวการวัดประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษานำร่องโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ส่วนที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ

รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักของการนิเทศเชิงบูรณาการ (Principle)
2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ (Objective)
3. ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms)
4. การวัดและประเมินผล (Messurement & Evaluaton)
5. เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)

ส่วนที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

1. แนวทางในการดำเนินงานของผู้บริหาร/ผู้นำองค์กร
2. แนวทางในการดำเนินงานของผู้นิเทศ
3. แนวทางในการดำเนินงานของผู้รับการนิเทศ
4. แนวทางในการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
5. แนวทางในการนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรความผูกพันต่อองค์กร การสร้างแรงจูงใจ และขวัญกำลังใจในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ส่วนที่ 5 การวัดและประเมินผลคู่มือฯ

1. ประเมินสภาพแวดล้อมและบริบท (Context)
2. ประเมินตัวป้อน (Input)
3. ประเมินกระบวนการ (Process)
4. ประเมินผลผลิต (Product)
5. สะท้อนคิด (Reflect)

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะ/เทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การตอบแบบสอบถาม และจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) สรุปข้อเสนอแนะได้ตรงกันว่า เทคนิคในการจัดทำคู่มือนอกจากจัดทำรูปแบบและคู่มือการนิเทศ ฯ ข้อเสนอแนะคือต้องการให้มีการนิเทศรูปแบบออนไลน์ การนิเทศผ่าน Platform ด้วยสื่อการนิเทศที่น่าสนใจ สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนนำร่องในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ที่มีความเฉพาะตามพื้นที่การศึกษา ผ่านการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแพลตฟอร์ม

การนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน https://sites.google.com/view/smartsupervision/home

ส่วนที่ 7 บรรณานุกรม

ตรวจสอบ(ร่าง)รูปแบบ และ(ร่าง)คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบ และ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยแบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) กับผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณ สมบัติตามที่กำหนด เพื่อพิจารณาตรวจสอบตามเกณฑ์ความถูกต้อง (Accuracy) และความเหมาะสม (Propriety) ของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. สรุปผลการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. ปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการตรวจสอบ (ร่าง) รูปแบบ และ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังตารางที่ 4.23 – 4.25

ตารางที่ 4.23 ผลการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ข้อมูลทั่วไป

ข้อ	รายการ	จำนวน (คน) (n = 15)	ร้อยละ
1.1 เพศ			
-	ชาย	11	73.33
-	หญิง	4	26.67
1.2 ประสบการณ์ทำงาน			
-	1-5 ปี	-	
-	6-10 ปี	6	40.00
-	มากกว่า 10 ปี	9	60.00
1.3 ตำแหน่ง			
-	ผู้บริหารการศึกษา	4	26.67
-	ผู้บริหารสถานศึกษา	5	33.33
-	นักวิชาการ	4	26.67
-	ศึกษานิเทศก์	2	13.33
-	**รวม**		

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผลการตรวจสอบและประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.33 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานจำนวนมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 60.00 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบตรวจสอบส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 33.33 รองลงมา ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 26.67 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับความคิดเห็น (n=15)			
	ความถูกต้อง	แปลผล	ความเหมาะสม	แปลผล
องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
3.1 Input (ปัจจัยนำเข้า)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
3.2 Process (กระบวนการ)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
3.3 Output (ผลลัพธ์)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
3.4 Outcome (ผลลัพธ์ระยะยาว)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ (Measurement & Evaluation)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
รวม	**93.33**	**มากที่สุด**	**93.33**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ภาพรวมของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยรวมมีความถูกต้อง ร้อยละ 93.33 และมีความเหมาะสม ร้อยละ 93.33 ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.25 ผลการตรวจสอบคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับความคิดเห็น (n=15)			
	ความถูกต้อง	แปลผล	ความเหมาะสม	แปลผล
ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ	100.00	มากที่สุด	100.00	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือ	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ	100.00	มากที่สุด	100.00	มากที่สุด
ส่วนที่ 7 ภาคผนวก	93.33	มากที่สุด	93.33	มากที่สุด
รวม	**96.19**	**มากที่สุด**	**96.19**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ภาพรวมคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยรวมมีความถูกต้อง ร้อยละ 96.19 และมีความเหมาะสม ร้อยละ 96.19 ในระดับมากที่สุด

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 25 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

2. ผู้บริหารการศึกษาจากจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

3. ผู้บริหารการศึกษาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

4. ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจากจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

6. ผู้บริหารสถานศึกษาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ทำงานด้านการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

7. ศึกษานิเทศก์ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

8. ศึกษานิเทศก์จากจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

9. ศึกษานิเทศก์จากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

10. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

11. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จากจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน

12. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ทำงานมีประสบการณ์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

13. ครูที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

14. ครูจากจังหวัดเชียงใหม่ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

15. ครูจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

16. ครูที่สอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

17. ครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 3 คน

18. ครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

2. แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์การใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และแบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นผู้ให้ข้อมูล

2. สรุปผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

3. ปรับปรุงและแก้ไข รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตามข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผล เพื่อจัดระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Best (1977) ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก
2.50-3.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย
0.50-1.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.26 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

รายการ	จำนวน (คน) (n = 25)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	13	52.00
1.2 หญิง	12	48.00
2. สถานภาพ		
2.1 ผู้บริหารการการศึกษา	1	4.00
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา	5	20.00
2.3 ศึกษานิเทศก์	5	20.00
2.4 หัวหน้ากลุ่มสาระ	4	16.00
2.5 ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม	6	24.00
2.6 ครูผู้สอน	4	16.00
3. ประสบการณ์ทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	4	16.00
3.2 6 -10 ปี	7	28.00
3.3 11 – 20 ปี	9	36.00
3.4 มากกว่า 20 ปี	5	20.00

จากตารางที่ 4.26 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 25 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52 เพศหญิง ร้อยละ 48 สถานภาพผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ร้อยละ 24 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 20 ส่วนใหญ่ ประสบการณ์ทำงาน 11 - 20 ปี ร้อยละ 36

ตารางที่ 4.27 ผลการประเมินการความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการประเมิน (n = 25)								
	ระดับความเป็นไปได้			ระดับความเป็นประโยชน์			ระดับการยอมรับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle)	4.80	0.41	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด	4.80	0.46	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective)	4.76	0.44	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.76	0.20	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms)	4.67	0.51	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด	4.68	0.54	มากที่สุด
3.1 Input (ปัจจัยนำเข้า)	4.72	0.54	มากที่สุด	4.72	0.46	มากที่สุด	4.72	0.68	มากที่สุด
3.2 Process (กระบวนการ)	4.80	0.41	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด	4.68	0.51	มากที่สุด
3.3 Output (ผลลัพธ์)	4.44	0.50	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด
3.4 Outcome (ผลลัพธ์ระยะยาว)	4.72	0.58	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ (Measurement & Evaluation)	4.44	0.51	มาก	4.44	0.50	มาก	4.52	0.58	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)	4.80	0.44	มากที่สุด	4.96	0.20	มากที่สุด	4.80	0.42	มากที่สุด
รวม	**4.68**	**0.48**	**มากที่สุด**	**4.76**	**0.41**	**มากที่สุด**	**4.70**	**0.48**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.27 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า โดยรวม ค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.50) ค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.46) และค่าเฉลี่ยของระดับการยอมรับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.71, S.D. = 0.67)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ตารางที่ 4.28 ผลการประเมินการความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ผลการประเมิน (n = 25)								
	ระดับความเป็นไปได้			ระดับความเป็นประโยชน์			ระดับการยอมรับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ	4.76	0.44	มากที่สุด	4.72	0.46	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล	4.80	0.41	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ	4.68	0.56	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด
ส่วนที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือ	4.72	0.54	มากที่สุด	4.72	0.54	มากที่สุด	4.72	0.54	มากที่สุด
ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ	4.84	0.37	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด
ส่วนที่ 7 ภาคผนวก	4.84	0.37	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
รวม	**4.77**	**0.44**	**มากที่สุด**	**4.76**	**0.43**	**มากที่สุด**	**4.79**	**0.42**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.28 ผลการประเมินคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้ อยู่ในมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.77, S.D. = 0.43) ค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.42) และค่าเฉลี่ยของระดับการยอมรับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.79, S.D. = 0.42)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 4) เพื่อประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าองค์ประกอบการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) วิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ 3) การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย 4) โครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ มีการตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน พบว่า มีองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ โดยเพิ่มองค์ประกอบที่ 5) เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

การสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ 3) ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 4) ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ และ 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ มีการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน พบว่า มีองค์ประกอบปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ ทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ตามเดิม

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า

สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน พบว่า ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีผลการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง ด้านบุคลากรนิเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีผลปัญหาอยู่ในระดับมาก

ด้านบุคลากรผู้นิเทศ สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ประเด็นผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษามีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและบริบทของแต่ละโรงเรียนสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ในส่วนของสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสอง

ลำดับแรก ได้แก่ ประเด็นผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และประเด็นผู้ให้การนิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

ด้านบุคลากรผู้รับการนิเทศ สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ประเด็นที่ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปี ในระดับสถานศึกษาได้ และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ และประเด็นผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยทั้งสองประเด็น มีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก ได้แก่ ประเด็นที่ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรงานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และประเด็นผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยทั้งสองมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดจุดหมายการนิเทศเชิงบูรณากร 2) การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ และ 3) การกำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

องค์ประกอบย่อยที่ 1 การกำหนดจุดหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันสามประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก ผู้นิเทศมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประเด็นที่สองผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทาง การนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ประเด็นที่สามผู้นิเทศมีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยทั้งสามประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

องค์ประกอบย่อยที่ 2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ประเด็นผู้ประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน และประเด็นผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก ได้แก่ ประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน และประเด็นผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยทั้งสองประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

องค์ประกอบย่อยที่ 3 การกำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ประเด็นผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และประเด็นผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของ สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก ได้แก่ ประเด็นผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่สร้างการมีส่วนร่วมกับ

ทุกภาคส่วน และประเด็นผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้นิเทศมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และประเด็นผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก ได้แก่ ประเด็นผู้นิเทศมีการให้ข้อ เสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการ สะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ และประเด็นผู้นิเทศ มีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของ ผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ประเด็นมีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 และประเด็นผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้งสองประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรกมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภาพรวมสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสองลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กรและประเด็นโรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียน โดยทั้งสองประเด็นมีสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสอง ลำดับแรก ได้แก่ ประเด็นโรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของครูและผู้บริหารได้และประเด็นผู้นิเทศ มีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร โดยทั้งสองประเด็นมีค่าเฉลี่ยสูงสองลำดับแรก มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีทั้งหมด 5 แนวทาง ดังนี้

1. ด้านบุคลากรนิเทศ ได้แก่ ผู้นิเทศ แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า 1) ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสามารถนิเทศให้คำปรึกษาแก่ผู้รับการนิเทศให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามบริบทของแต่บริบทพื้นที่ 2) ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะ และแนะนำในเรื่องการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีการเสริมแรง 3) ผู้นิเทศสามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4) ผู้นิเทศสามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ทันสมัยน่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้จริงที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 5) ผู้นิเทศควรนิเทศโดยคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) ผู้นิเทศนิเทศเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ 7) ผู้นิเทศสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการสะท้อนกลับ 8) ผู้นิเทศพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้บรรลุ

ตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 9) ผู้นิเทศสามารถใช้วิธีการนิเทศที่สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) 10) ผู้นิเทศตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรมีแนวทางการนิเทศโดยกำหนดมีวิสัยทัศน์และภารกิจโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ชัดเจน จัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง ดำเนินการประเมินผลและการปรับปรุง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ และทักษะของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านบุคลากรนิเทศ ได้แก่ ผู้รับนิเทศ แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า 1) ผู้รับการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2) ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน 3) ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) 4) ผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ ได้แก่ 4.1 ร่วมคิด 4.2 ร่วมวางแผน 4.3 ร่วมทำ 4.4 ร่วมตรวจสอบ 4.5 ร่วมรับผิดชอบ 5) ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ เช่น การจัดกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ การจัดทำแพลตฟอร์มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 6) ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

2. ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ ประเด็นการกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า 1) กำหนดแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ดำเนินการ 1.1 ผู้นิเทศควรมีการประชุมเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการอย่างเป็นขั้นตอนให้เกิดความเข้าใจ และมีเป้าหมายในการนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 1.2 จัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการนิเทศ ที่ประกอบด้วยผู้นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 2) การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ ดำเนินการ 2.1 สำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจากผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียรวมทั้งข้อมูลจากชุมชน 2.2 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2.3 การจัดทำข้อมูลและ สารสนเทศของสถานศึกษา และ 2.4 กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนการดำเนินงาน แผนการนิเทศเชิงบูรณาการ และ 2.5 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการและออกแบบเครื่องมือนิเทศเชิงบูรณาการ 3) กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ จากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปขั้นตอนการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ มีแนวทางการดำเนินงานนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้ 1.1 ผู้ให้การนิเทศควรมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 1.2 ให้การนิเทศควรกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง และ 1.3 ผู้ให้การนิเทศควรจัดทำแผนการนิเทศเชิงบูรณาการและจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก สรุปการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศการสร้างความตระหนักขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศเชิงบูรณาการมีขั้นตอน ดังนี้ 3.1 การประชุม การสร้างเครื่องมือ 3.2 การดำเนินการตามแผนการนิเทศบูรณาการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 3.3 การเสริมแรงการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้นิเทศซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานเสร็จ และ 3.4 ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น การนิเทศเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติ และพื้นที่อื่น นอกจากนี้รูปแบบและเทคนิคการนิเทศเชิงบูรณาการตลอดจนกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย จัดเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผ่านเว็บไซต์กลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้รับการนิเทศ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาทุกภาคส่วนทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและบรรลุตามวัตถุประสงค์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผล โดย 4.1 มีการประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง 4.2 มีการสะท้อนผล 4.3 สรุปผลการนิเทศ และ 4.4 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการในครั้งต่อไป

จากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า เงื่อนไขความสำเร็จของการนิเทศเชิงบูรณาการ มีดังนี้ 1) ใช้หลักความร่วมมือ 2) ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา 3) ใช้หลักความเข้าใจ 4) ใช้หลักความรับผิดชอบ 5) ใช้หลักการมีส่วนร่วม 6) ใช้หลักการเสริมแรงการสร้างขวัญกำลังใจ 7) ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน และ 8) ใช้หลักการดำเนินงานเป็นไปตามเงื่อนไขตามเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

3. การติดตามและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลายในการนิเทศ เชิงบูรณาการจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า การนิเทศเชิงบูรณาการมีการใช้เครื่องมือวัดความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม พร้อมทั้งมีการให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Feedback) และเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังการนิเทศ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังเสนอให้มีการจัดทำคลังเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมถึงจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามบริบทของแต่ละโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศ ควรมีการขยายช่องทางการสื่อสารให้หลากหลายมากขึ้น เช่น เว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถเข้าถึงเอกสาร คู่มือ เกณฑ์ เกณฑ์การติดตามและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลายได้สะดวก อีกทั้งยังสามารถนำเสนอผลการดำเนินงานของโรงเรียนผ่านช่องทางเหล่านี้ เพื่อเป็นต้นแบบและจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนในรูปแบบที่เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

4. โครงสร้างงานภายในองค์กรหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศเชิงบูรณาการจากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศคำนึงถึงลักษณะงานที่จะให้นิเทศ เน้นเรื่องการพัฒนานวัตกรรมตามโครงสร้างงานภายในโรงเรียนการนิเทศต้องสร้างความตระหนักและการรับรู้หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 ทุกกลุ่มงานพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารและใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสรุปผลการปฏิบัติงาน จัดการเรียนการสอน นวัตกรรมทางการศึกษาและผลงานนักเรียน

5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน จากการสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ สรุปได้ว่า 5.1 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้ช่องทางการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารและครู 5.2 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 5.3 เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ให้บุคลากรในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลการพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผลการศึกษารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ได้ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (POS MC MIND MODEL) จาก 7 องค์ประกอบ จัดกลุ่มเหลือ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle) ใช้หลักการ ดังนี้

หลักการคิด ประกอบด้วย

1. หลักการบูรณาการ
2. หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา
3. หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

หลักการปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. หลักความร่วมมือ
2. หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. หลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective) ประกอบด้วย

1. เพื่อพัฒนาและใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่
2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญ และสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

4. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms) ประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยพิจารณาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรนิเทศ ได้แก่

1.1 บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

1.2 วิธีการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

1.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา

1.2.2 การวางแผนการนิเทศการศึกษา

1.2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา

1.3 การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

1.4 โครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

1.5 เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

2. กระบวนการ (Process) ได้แก่

กระบวนการ MIND กระบวนการนิเทศถูกขับเคลื่อนโดยแนวทาง MIND ประกอบด้วย:

M-Management by Objectives: การบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

I-Information and Communication Technology: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ

D-Do and Development: การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ

N-Network: การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา

กระบวนการนิเทศถูกขับเคลื่อนโดยแนวทาง MIND การนำกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการที่สังเคราะห์มาได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ และ ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลนิเทศ นำใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษาร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ (Online, On – Site, On

Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เกิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการมี 4 ขั้นตอน มีรายละเอียด 4 ขั้นตอน รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง (Direction Planning) การกำหนดทิศทางของการนิเทศเชิงบูรณาการ เริ่มจากการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศ รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และการจัดทำแผนการนิเทศที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างความตระหนัก (Raising Awareness) การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับประโยชน์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของการใช้เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (Supervisory Development) การดำเนินการนิเทศตามแผนการโดยใช้เทคโนโลยีและสื่อการสื่อสาร เช่น แพลตฟอร์ม Online, On-Site, On Hand และ On Demand เพื่อให้สามารถดำเนินการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) การประเมินผลการนิเทศโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม รวมถึงการสะท้อนผลเพื่อพัฒนาการนิเทศเชิงบูรณาการในอนาคต

3. ผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงปริมาณ มีดังนี้

3.1 จำนวนร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของพื้นที่

3.2 จำนวนร้อยละของผู้เรียนที่สามารถพัฒนาสรรถนะ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์และการนำตนเองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (นวัตกรรม) ในการดำรงชีวิต

3.3 จำนวนร้อยละของผู้สอนที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะผู้สอน คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะชีวิต ที่สำคัญและสร้างเจตคติให้กับผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

3.4 จำนวนร้อยละของผู้บริหารที่ได้รับการพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4. ผลลัพธ์ระยะยาว (Outcome) คือ ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ มีดังนี้

4.1 พัฒนานวัตกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ

4.2 ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

4.3 พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

4.4 ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาการพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ (Measurementt & Evaluation) ประกอบด้วย

1. ประเมินสภาพแวดล้อมบริบท (Context)
2. ประเมินตัวป้อน (Input)
3. ประเมินกระบวนการ (Process)
4. ประเมินผลผลิต (Output)
5. สะท้อนคิด (Reflect)

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition) ประกอบด้วย

1. ใช้หลักความเข้าใจ
2. ใช้หลักความรับผิดชอบ
3. ใช้หลักความจำเป็นในการแก้ปัญหา
4. ใช้หลักการเสริมแรง การสร้างขวัญกำลังใจ
5. ใช้หลักความยั่งยืนในการดำเนินงาน

จากผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ผู้เชี่ยวชาญยืนยันตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบ ที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principal) องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective) องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms) องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ (Measurement& Evaluation t) และองค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition) มีความถูกต้อง และมีความเหมาะสมโดยรวมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

ส่วนผลการพัฒนาคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สรุปองค์ประกอบในคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

องค์ประกอบที่ 2 ขอบเขตเนื้อหาและข้อมูลสารสนเทศ

องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลคู่มือรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

องค์ประกอบที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

องค์ประกอบที่ 7 ภาคผนวก

จากการตรวจสอบคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ผู้เชี่ยวชาญยืนยันตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ สรุปองค์ประกอบของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คำชี้แจงการใช้ข้อมูล องค์ประกอบที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ และองค์ประกอบที่ 7 ภาคผนวก ผลการตรวจสอบและยืนยันคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า มีความถูกต้อง และมีความเหมาะสม โดยรวมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้แบบตรวจสอบ พบว่า โดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีระดับการยอมรับได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีการยอมรับได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principal) องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective) องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms) ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า

(Input) กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ MIND (Process) ผลลัพธ์ (Output) ผลลัพธ์ระยะยาว (Outcome) ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ และองค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)

ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยรวมมีระดับการยอมรับได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่พบว่าผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก ประเด็นย่อย ผลลัพธ์ และ องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ ระดับความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณการ

ผลการประเมินคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้ประเมิน พบว่า ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดและมีระดับการยอมรับได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีการยอมรับได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คำชี้แจงการใช้ข้อมูล องค์ประกอบที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือ องค์ประกอบที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ และองค์ประกอบที่ 7 บรรณานุกรม

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน อภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) วิธีการนิเทศ เชิงบูรณาการ 3) การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย 4) โครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ และ 5) เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน จากผลการศึกษาที่ได้องค์ประการการนิเทศเชิงบูรณาการ 5 องค์ประกอบนั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากด้วยบริบทเฉพาะของเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีลักษณะเฉพาะทั้งด้านกายภาพที่เป็นทั้งพื้นราบ พื้นที่สูง มีความเป็นเมือง

และทุรกันดารห่างไกล ประชากรก็มีทั้งชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขา ซึ่งมีลักษณะทางสังคม ภาษา ความเชื่อที่ต่างกัน ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นตอบปัญหา ความต้องการของแต่ละพื้นที่และแต่ละกลุ่มได้ครบทุกมิติ ซึ่งองค์ประกอบตามรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการครั้งนี้ ซึ่งมีการวิเคราะห์และใช้กระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบ จะช่วยทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536) ที่ระบุว่า องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาภายในประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการนิเทศ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ลักษณะของงานที่จะนิเทศ ซึ่งมีหลายลักษณะงานสุดแต่การดำเนินงานนิเทศนั้น ๆ จะมุ่งเน้นงานลักษณะใดและองค์ประกอบสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ วิธีการนิเทศและสอดคล้องกับงานวิจัยของสงวน อินทร์รักษ์ (2566) ซึ่งพบว่าการสร้างเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นหนึ่งในองค์ประกอบในการบริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลการศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่ามีปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้การนิเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 3) ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 4) ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ และ 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก บริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภาคเหนือตอนบน ที่เผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ตลอดทั้งความต้องการของผู้ปกครองและผู้เรียน ดังนั้นการมีปัจจัยสนับสนุนที่ชัดเจนจึงเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้โรงเรียนพื้นที่นำร่องสามารถดำเนินการนิเทศเชิงบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งหนึ่งในปัจจัยสนับสนุนที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพราะผู้บริหารคือผู้นำการเปลี่ยนแปลง ต้องมีทักษะการบริหารรอบด้าน การกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมายขององค์กรให้ชัดเจน การวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาและพัฒนาที่ใช้นวัตกรรม อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญก็คือเครือข่าย ด้วยกายภาพของพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่แตกต่างกัน เครือข่ายจึงเป็นเครื่องมือเข้ามาช่วยแก้ปัญหาในการบริหารจัดการให้ครอบคลุมและ ลงลึกถึงประชากรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ได้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายของการเป็นโรงเรียนพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุกรรมการวิชาการ วิจัยและประเมินผล คณะกรรมการขับเลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (2564) ที่พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อน

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร เพราะผู้บริหารคือผู้ปรับเปลี่ยนแนวคิดการเรียนรู้ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีแนวคิด ที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาโรงเรียน

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน อภิปรายผล ได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพปัญหาที่เป็นจริงในการนิเทศเชิงบูรณาการในพื้นที่เดียวกันกลับพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงความไม่สมดุลระหว่างการดำเนินการจริงกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะเมื่อวิเคราะห์เชิงลึกรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียน หรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำสุด ส่วนด้านบุคลากรนิเทศ พบว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับสูงสุด การที่โครงสร้างภายในโรงเรียนมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อาจเกิดจากข้อจำกัดด้านปริมาณงานที่มากกว่าจำนวนบุคลากรในบางโรงเรียน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ห่างไกล พื้นที่สูง หรือถิ่นทุรกันดาร เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอนและบางพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่ที่ห่างไกล โรงเรียนในพื้นที่เหล่านี้ต้องดูแลนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์และนักเรียนด้อยโอกาส ซึ่งมีความซับซ้อนทั้งทางด้านภาษา วัฒนธรรม และความต้องการทางการเรียนรู้ ส่งผลให้การออกแบบโครงสร้างงานภายใน รวมถึงการเตรียมการสำหรับการนิเทศเชิงบูรณาการต้องใช้ทรัพยากรและเวลาอย่างมาก ทำให้การดำเนินงานในภาพรวมไม่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันด้านบุคลากรนิเทศพบว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง ความท้าทายด้านความรู้ ความเข้าใจ และจำนวนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศเชิงบูรณการ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริหารและครูบางส่วนที่ยังขาดความเข้าใจในแนวทางตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 รวมถึงจำนวนของผู้นิเทศที่มีภาระงานสูงและมีไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับจำนวนโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การดูแล ปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลให้การนิเทศยังไม่สามารถดำเนินไปในลักษณะที่ต่อเนื่อง เข้มข้น และครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนาโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงควรเพิ่มช่องทางการนิเทศที่หลากหลายและทันสมัย เช่น การนิเทศผ่านระบบออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่บุคลากรผู้นิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดภาระด้านเวลาและระยะทาง รวมถึงตอบโจทย์บริบทของโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านพื้นที่หรือทรัพยากร ประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุกรรมการวิชาการวิจัยและประเมินผล คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (2564)

การศึกษารูปแบบ กระบวนการ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า โดยภาพรวม สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริง

ในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ ระดับสภาพปัญหากลับอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการนิเทศแม้จะมีการดำเนินงานอยู่แต่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อบริบท ความต้องการ และศักยภาพของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างครอบคลุมเพียงพอ จากการวิเคราะห์เชิงลึก พบว่า องค์ประกอบย่อยที่เกี่ยวข้องกับ การกำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศ เชิงบูรณาการมีผลการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในส่วนของการนิเทศที่เปิดโอกาสให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหลากหลายช่องทาง และ การนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก

อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประเด็นนี้กลับมีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงช่องว่างระหว่าง "ความจำเป็น" และ "ความเป็นจริง" ที่ยังคงมีอยู่ในระบบการนิเทศเชิงบูรณาการ สาเหตุหนึ่งของช่องว่างดังกล่าวอาจเนื่องมาจากความหลากหลายของบริบทโรงเรียนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ซึ่งประกอบด้วยทั้งโรงเรียนในเมือง โรงเรียนห่างไกล และโรงเรียนบนพื้นที่สูง เช่น ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะภูมิประเทศและประชากรแตกต่างกันอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา เศรษฐกิจ หรือวัฒนธรรม ส่งผลให้การออกแบบรูปแบบและกระบวนการนิเทศจำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นและใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนเพื่อให้การนิเทศเชิงบูรณาการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียนได้อย่างแท้จริง และช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย ขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การนิเทศเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือยังมีข้อจำกัดในด้านการเข้าถึงความต่อเนื่อง และการสนับสนุนเชิงระบบ โดยเฉพาะการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ยังไม่เพียงพอทั้งในด้านความถี่ ช่องทาง และการออกแบบให้ตอบโจทย์ผู้เรียนและครูในพื้นที่เฉพาะทาง ซึ่งสะท้อนว่าการนิเทศในรูปแบบเดิมอาจยังไม่สามารถรองรับความซับซ้อนของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ แนวทางการสร้างความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สงวน อินทร์รักษ์ (2566) กล่าวถึง การสร้างเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ผลการศึกษาข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลสภาพปัจจุบันที่เป็นจริงในปัจจุบันของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ขณะเดียวกันระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นก็ยังอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจและสะท้อนถึงข้อเท็จจริงที่ว่า

แม้จะมีการดำเนินการนิเทศเชิงบูรณาการในระดับที่เข้มข้นและต่อเนื่อง แต่ยังคงมีอุปสรรคหรือปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะประเด็น บทบาทของผู้นิเทศในฐานะกัลยาณมิตรและพี่เลี้ยงทางวิชาการ แม้ว่าผู้นิเทศมีความสามารถในการให้คำแนะนำ ชี้แนะ และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของการนิเทศ ยึดผู้รับการนิเทศเป็นศูนย์กลาง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้คุณลักษณะของผู้นิเทศจะอยู่ในระดับที่ดีมาก แต่ผลการจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างเต็มที่ สาเหตุของปัญหานี้อาจมาจาก ช่องว่างระหว่างการนิเทศกับการนำไปปฏิบัติของครูในบริบทจริง ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีโรงเรียนตั้งอยู่ในเมือง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล พื้นที่สูงและทุรกันดาร และบางแห่งเป็นชุมชนชาติพันธุ์ ซึ่งมีภาษาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่แตกต่างโดยทั่วไป บริบทดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการออกแบบและดำเนินการนิเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีความยืดหยุ่น ลึกซึ้ง และเข้าใจในพื้นที่อย่างแท้จริง ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการควรเน้นไปที่การออกแบบที่ “สอดคล้องกับบริบท” ของแต่ละโรงเรียน และ “เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศ” ทั้งในด้านวัฒนธรรม ความสามารถพื้นฐาน และความพร้อมของทรัพยากรในพื้นที่ ดังนั้น ถึงแม้ผู้นิเทศจะมีบทบาทที่ดีในเชิงทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นพี่เลี้ยง แต่หากรูปแบบการนิเทศและเนื้อหาที่ถ่ายทอดไม่สอดคล้องกับบริบทจริง ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาและขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างแท้จริง การนิเทศจึงต้องไม่เพียงแค่ “แนะนำ” แต่ต้อง “ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์” ให้เข้าใจและยืดหยุ่นกับผู้รับการนิเทศในพื้นที่ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วยกันเพื่อสร้างเครือข่ายพี่เลี้ยงทางวิชาการที่เข้าใจพื้นที่จริงอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัด และประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก มีระดับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ในทางปฏิบัติผู้รับการนิเทศมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับอ้างอิงจากรายงานผลการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 ครูมีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ระดับคุณภาพมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละโรงเรียน นอกจากนี้การจัดทำหลักสูตรโรงเรียน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่

ได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2562 เกิดการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาในส่วนโรงเรียนหรือจังหวัดอื่นที่พึ่งได้รับการประกาศเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษายังอยู่ในช่วงของการพัฒนาหลักสูตรในส่วนของการวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนทั้งนี้จึงควรพัฒนาเรื่องการวัดและประเมินผลของผู้เรียน การสร้างเครื่องมือที่ใช้ที่มีประสิทธิภาพและมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลในสถานศึกษายึดตามหลักสูตรสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน และโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมควรระดมองค์ความรู้ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการศึกษาให้เป็นรูปแบบเดียวกันในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมระดับเครือข่ายและเขตพื้นที่การศึกษาควรสร้างคลังแบบวัดและประเมินผล การนิเทศเชิงบูรณาการจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการนิเทศ กำกับ และติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ด้านบุคลากรผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับสภาพการปฏิบัติเป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก มีระดับสภาพปัญหาที่เป็นจริง อยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทุกโรงเรียนมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา แต่ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงสร้างอาจมีผลมาจาก จากผลการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ด้านโครงสร้างงานภายในองค์กรจะต้องกำหนดด้านให้ชัดเจนถึงหน้าที่ของผู้ที่จะปฏิบัติงานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจนลักษณะงานในการนิเทศเป็นการบริหาร 4 ฝ่ายงาน รวมทั้งผู้ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนควรจัดการแบ่งงานให้รับผิดชอบ และสรุปผลการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนนวัตกรรมทางการศึกษาและผลงานนักเรียน

ประเด็นต่อมา ด้านบุคลากรผู้รับการนิเทศ สภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันในการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนภาพรวมสภาพการปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบันอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจและความพยายามของผู้รับการนิเทศและผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการพัฒนาตนเองและร่วมขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 อย่างไรก็ตาม ยังพบว่า ระดับของสภาพปัญหาก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสะท้อนว่า แม้จะมีการดำเนินงานในระดับที่ค่อนข้างดี แต่ยังคงมีอุปสรรคและข้อจำกัดในหลายด้านที่ต้องได้รับการแก้ไข ที่เป็นเช่นอาจเป็นเพราะว่า ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในสถานศึกษา และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ และผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนทั้งสองประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็น

ในการพัฒนา ทักษะการบริหารคุณภาพ และ การใช้วิจัยในชั้นเรียน เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดและยั่งยืน ในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาสูงที่สุด การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การออกแบบหลักสูตร การวัดผล และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีการเรียนการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้รับการนิเทศแม้มีความตั้งใจ แต่ผู้รับการนิเทศจำนวนมาก แต่อาจมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและในกลุ่มผู้รับการนิเทศบางส่วนขาดความชำนาญในการการพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย ศรีสุข (2563) ที่พบว่าการนิเทศการสอนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมครูให้สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นอกจากนี้ยังสนับสนุนผลการวิจัยของ จันทร์เพ็ญ แสงทอง (2564) ที่ระบุว่าความแตกต่างของผู้รับการนิเทศทั้งในด้านอายุและประสบการณ์ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังตรงกับข้อค้นพบของ พิชญา พัฒนศักดิ์ (2562) ที่กล่าวถึงความสำคัญของทักษะด้านเทคโนโลยี และสื่อในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนที่เน้นนวัตกรรม

ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน องค์ประกอบย่อยของ การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ โดยเฉพาะในประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการในเชิงโครงสร้างเกิดขึ้นจริงในโรงเรียนหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับสภาพปัญหาในประเด็นเดียวกันกลับอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งเป็นความไม่สอดคล้องระหว่าง “การมีอยู่ของโครงสร้าง” กับ “คุณภาพในการปฏิบัติ” ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก แม้โรงเรียนจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างเป็นทางการ แต่ยังขาดการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง รวมถึงความเข้าใจในบริบทของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างลึกซึ้ง คณะกรรมการบางส่วนอาจยังขาดแรงจูงใจ ความมุ่งมั่น หรือทักษะในการดำเนินงานเชิงนวัตกรรม ส่งผลให้บทบาทในการขับเคลื่อนตามเป้าหมายของ พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ยังไม่บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือ ความจำเป็นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โรงเรียนควรสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ทั้งจากภาคการศึกษา ภาคเอกชน ผู้มีประสบการณ์ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทในคณะกรรมการร่วม เพื่อสร้างมุมมองและแนวทางที่หลากหลาย ครอบคลุม และตรงกับบริบทของแต่ละโรงเรียนในเขตภาคเหนือตอนบนที่มีความแตกต่างทั้งด้านภูมิประเทศ ชาติพันธุ์ และทรัพยากรนอกจากนี้ ควรมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น

เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างยั่งยืนและมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการอย่างแท้จริง เพื่อให้การนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สามารถอภิปรายแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากรนิเทศ ได้แก่ ผู้นิเทศ พบว่า ผู้นิเทศควรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนิเทศเชิงบูรณาการ ผู้นิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสามารถนิเทศเชิงบูรณาการให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและบริบทของแต่ละโรงเรียน มีความเป็นกัลยาณมิตรมีการเสริมแรงมีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำ ในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและควรกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลางมีเทคนิค รูปแบบและกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย นิเทศควรยึดหลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศโดยคำนึงถึงหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา นอกจากนี้ผู้นิเทศ ใช้หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศเชิงบูรณาการในบริบทของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยผู้นิเทศที่มีบทบาทหลากหลายทั้งในฐานะผู้ให้คำแนะนำ ผู้สนับสนุน และผู้พัฒนาองค์ความรู้ร่วมกับผู้รับการนิเทศ

ในส่วนผู้รับการนิเทศ พบว่า แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการเกี่ยวข้องกับ ผู้รับการนิเทศให้สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) อีกทั้งผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการนิเทศและสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ และสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในด้านของผู้รับการนิเทศ ควรมีการเปลี่ยนแปลงในทางบวก กล่าวคือ มีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศมากขึ้น สามารถสะท้อนผล

การเรียนรู้ของตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และที่สำคัญสามารถนำผลจากการนิเทศไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างมีระบบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ รายงานผลการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (2567)

2. ด้านกระบวนการและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า กระบวนการและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ และ ขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลนิเทศ นำใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษาร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยแพลตฟอร์มช่องทางต่าง ๆ (Online, On – Site, On Hand และ On Demand) ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน สามารถนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เกิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้กับผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการศึกษา

เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สังคมในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี หรือพฤติกรรมผู้เรียน ส่งผลให้การศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวตามและไม่สามารถหยุดนิ่งอยู่กับรูปแบบเดิมได้อีกต่อไป การนิเทศเชิงบูรณาการจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ด้านกระบวนการและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่น ทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการและเวลาที่ใช้ในการนิเทศ จะช่วยให้สามารถปรับให้ตรงกับความต้องการของผู้รับการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการนิเทศเชิงบูรณาการโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เข้ามามีบทบาทในกระบวนการนิเทศไม่เพียงแต่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ แต่ยังช่วยให้การนิเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การนิเทศออนไลน์ผ่านระบบวิดีโอคอล แพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือระบบติดตามผลออนไลน์ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศโดยหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยียังเอื้อต่อการส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพราะ PLC เปิดโอกาสให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายผลนวัตกรรม รวมถึงการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น เวทีเสวนาวิชาการ (Share & Show) การถอดบทเรียนจากโรงเรียนต้นแบบ (Best Practice) และร่วมกันแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยการมีส่วนร่วมและ

การเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในวงกว้างและขยายผลสู่ชุมชนโดยรอบ อันเป็นการตอบสนองต่อหลักการของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิรดา พันชัยภู, ภาณุพงศ์ บุญรมย์, ชวนคิด มะเสนะ (2566) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการที่จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อุปกรณ์ และเครื่องมือที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการพัฒนากระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และ ผลการทดลองใช้รูปแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน อินทร์รักษ์ (2566)

3. การติดตามและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย พบว่า การนิเทศ เชิงบูรณาการมีการใช้เครื่องมือวัดความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม พร้อมทั้งมีการให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Feedback) และเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังการนิเทศ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังเสนอให้มีการจัดทำคลังเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมถึงจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามบริบทของแต่ละโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศ ควรมีการขยายช่องทางการสื่อสารให้หลากหลายมากขึ้น เช่น เว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถเข้าถึงเอกสาร คู่มือ เกณฑ์การติดตามและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลายได้สะดวก อีกทั้งยังสามารถนำเสนอผลการดำเนินงานของโรงเรียนผ่านช่องทางเหล่านี้ เพื่อเป็นต้นแบบและจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนในรูปแบบที่เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศเชิงบูรณาการมีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงการประเมินเพื่อตรวจสอบเท่านั้น จึงต้องมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่แท้จริงและยั่งยืน เหตุผลสำคัญที่ส่งเสริมแนวทางนี้ ได้แก่ 1) การตอบสนองต่อความหลากหลายของบริบทโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่มีความหลากหลายในแง่ของผู้เรียน ทรัพยากร และบริบทชุมชน การนิเทศเชิงบูรณาการจึงต้องอิงบริบทเพื่อให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด 2) การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมช่วยให้การประเมินมีความแม่นยำและเป็นธรรม เครื่องมือวัดความพึงพอใจ เครื่องมือประเมินสมรรถนะ หรือแบบ

สะท้อนคิด ล้วนเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเก็บข้อมูลได้รอบด้าน นำไปสู่ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพและนำไปพัฒนาต่อได้จริง 3) การให้ Constructive Feedback และการสะท้อนคิด (Reflection) เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา ช่วยให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง และสามารถวางแผนพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง 4) การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกเมื่อมีการจัดทำเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ จะทำให้ผู้รับการนิเทศเข้าถึงข้อมูล นิเทศ เอกสาร คู่มือ ฯลฯ ได้ง่ายขึ้นและสามารถใช้ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนได้ทั่วถึงและต่อเนื่อง และ 5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกันโรงเรียนสามารถเรียนรู้จากกันและกันโดยการแชร์ผลการดำเนินงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ถือเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ร่วมกันที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุกรรมการวิชาการวิจัยและประเมินผล คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (2564) สอดคล้องกับ ศศิรดา พันชัยภู, ภาณุพงศ์ บุญรมย์, และชวนคิด มะเสนะ (2566) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบกาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพบว่า ความต้องการที่จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อุปกรณ์ และเครื่องมือที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการพัฒนากระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และผลการทดลองใช้รูปแบบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน พบว่า ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนมีแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ ได้แก่ 1. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ 2. เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน และ 3 เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิให้บุคลากรในท้องถิ่น เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่จะประสบผลสำเร็จควรมีแรงหนุนเสริมด้านเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น โดยใช้แนวคิด “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา” เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกระดับตั้งแต่การวางแผน การลงมือปฏิบัติ ไปจนถึงการประเมินผล การจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) การพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสร้างเครือข่ายระดับโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีการใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสร้าง "วัฒนธรรมการนิเทศที่เข้มแข็ง" และส่งเสริมการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมสอดคล้องกับแนวคิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าการกระจายอำนาจที่มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ทุกภาค ส่วนรับผิดชอบและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพในบริบทของตนเอง ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา เพื่อสร้างความเข้มแข็ง

และยั่งยืนในกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการที่มุ่งสู่ ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Risso (2004) พบว่า การมีส่วนร่วมของครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อนุกรรมการวิชาการ วิจัยและประเมินผล คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (2564)

ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน คือ “POS MC MIND MODEL” ประกอบด้วย 1) หลักการนิเทศเชิงบูรณาการ (Principle) 2) วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ (Objective) 3) ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms) ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ (Process) เป็นกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการที่ถูกขับเคลื่อนโดยแนวทาง MIND ประกอบด้วย M - Management by Objectives การบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา I - Information and Communication Technology การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ D - Do and Development การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ N - Network การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา 3) ผลลัพธ์ (Output) ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงปริมาณ 4) ผลลัพธ์ระยะยาว (Outcome) 4) การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ (Measurement & Evaluation) และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition) ตอนบน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนที่ถูกขับเคลื่อนโดยแนวทาง MIND ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นสองจังหวัดที่เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน พื้นที่นวัตกรรมจังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ (ทวิ/พหุภาษา) นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบ Montessori การจัดการศึกษากลุ่มโรงเรียนบนพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดารอ่างขางโมเดลสะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเชิงพาณิชย์ การบริหารจัดการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Narong Model: Nurse Adjustment Relax Organization Normal และ Goal) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่สูงและพื้นที่ติดชายแดนและมีเด็กด้อยโอกาสจำนวนมาก มีผู้เรียนและประชาชนหลากหลายชาติพันธุ์ขาดแคลนครูทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนขาดความต่อเนื่อง จังหวัดจึงได้จัดตั้งองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาของจังหวัดโดยให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการรวมกลุ่มเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และจะใช้ประโยชน์จากการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและผู้บริหารสถานศึกษา (สำนัก

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562) กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการยกระดับการนิเทศ เชิงบูรณาการให้มีความทันสมัยเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการไปใช้ในการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีขั้นตอนการนิเทศทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนกำหนดทิศทาง ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ และขั้นที่ 4 การติดตามและประเมินผลนิเทศ ในแต่ละขั้นตอนการนิเทศเชิงบูรณาการจะบูรณาการร่วมกับการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหารโดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การมีความยืดหยุ่นและสามารถเข้าถึงผู้รับการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย (Online, On-site, On Hand และ On Demand) เพื่อให้การนิเทศเกิดขึ้นได้ "ทุกที่ ทุกเวลา" (Anywhere Anytime) อย่างแท้จริง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้กระบวนการนิเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม โดยการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ รวมถึงการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น เวทีเสวนาวิชาการ (Share & Show) การถอดบทเรียนจากโรงเรียนต้นแบบ (Best Practice) และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยคำนึงถึงองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศ เชิงบูรณาการ และยังสามารถการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา ได้แก่ เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน และเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยมุ่งหวังให้ผู้รับการนิเทศสามารถสร้างนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพจนสามารถขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น เช่น หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา รวมทั้งความสามารถในการบริหารด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน อินทร์รักษ์ (2566) กล่าวถึง การสร้างเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับ มนต์นภัส มโนการณ์ และสุบัน พรเวียง (2564) ได้ศึกษาแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีชุดความคิดเติบโตพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนาแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และสอดคล้องงานวิจัยของวาทินี พูลทรัพย์ (2563) กล่าวถึงการพัฒนานวัตกรเป็นส่วนหนึ่งองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (POS MC MIND MODEL) จากการสัมมนา อิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา พบว่า ผลการตรวจสอบและยืนยันรูปแบบได้รับการยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมโดยรวมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

และผลการตรวจสอบคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สรุปองค์ประกอบของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คำชี้แจงการใช้ข้อมูล องค์ประกอบที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ องค์ประกอบที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ และองค์ประกอบที่ 7 ภาคผนวก ผลการตรวจสอบและยืนยันคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการ พบว่า มีความถูกต้อง และมีความเหมาะสม โดยรวมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยรวมมีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และการยอมรับอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภาคเหนือตอนบนมีคุณค่าที่จะนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศเชิงบูรณาการในลำดับต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน" พบว่าการบูรณาการและการขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ โดยอิงกับแนวทางการบริหารที่ยึดเป้าหมายของการนิเทศ ตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เข้ามาสนับสนุนกระบวนการนิเทศ ช่วยให้สามารถดำเนินการนิเทศได้อย่างยืดหยุ่น ผ่านหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ แบบออนไลน์ (Online) แบบลงพื้นที่ (On-Site) แบบสื่อและเอกสาร (On Hand) และแบบตามความต้องการ (On Demand) ซึ่งช่วยให้การนิเทศสามารถดำเนินการได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere, Anytime) ตามบริบทเฉพาะของ

แต่ละโรงเรียน นอกจากนี้ การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการยังเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา และส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับการนิเทศ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนิเทศทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับครู ระดับนักเรียน และระดับชุมชน โดยมีข้อเสนอแนะในการดำเนินการเพิ่มเติม และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จะเป็นข้อมูลให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา นำผลการศึกษามาจัดทำแผนกรอบการดำเนินงาน และแนวทางในการพัฒนาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เรื่อง หลักสูตรของสถานศึกษา การวัดและการประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปในตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานภายในสถานศึกษาเชิงประจักษ์ตามบริบทแต่ละพื้นที่

1.2 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า รูปแบบการนิเทศ POS MC MIND MODEL จะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษามีโครงการนิเทศเชิงบูรณาการด้วยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือแพลตฟอร์มผ่านช่องทางที่หลากหลาย (Online , On – Site , On Hand และ On Demand) สามารถใช้วิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทาง การปฏิบัติที่ดีและเป็นแบบอย่างได้ ยึดหลักการบูรณาการ หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความแตกต่างเชิงพื้นที่และความต้องการของชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำรูปแบบการนิเทศ POS MC MIND MODEL มาประยุกต์ใช้ไปใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โดยยึด

หลักการบูรณาการ หลักการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา

2. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างเครือข่ายการนิเทศเชิงพื้นที่ โดยยึดเป้าหมายของการนิเทศตามเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษา

3. ศึกษานิเทศก์พัฒนาและฝึกอบรมการนิเทศโดยนำแนวทางรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ POS MC MIND MODEL มาประยุกต์ใช้ในการนิเทศโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยยึดตามบริบทของแต่ละพื้นที่

4. ผู้นิเทศใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ POS MC MIND MODEL มาเป็นแนวทางการนิเทศ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศ การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนิเทศหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนมาใช้ในการนิเทศ สามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

5. ผู้นิเทศสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินสมรรถะของผู้เรียนและขยายผลการนำไปใช้ในโรงเรียนอื่น ๆ ของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ POS MC MIND MODEL ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ

2. ควรพัฒนารูปแบบและแพลตฟอร์มการนิเทศเชิงบูรณาการ เพื่อนำไปใช้ในการนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในภาคอื่น ๆ

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ POS MC MIND MODEL ส่งผลต่อการจัดการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) และการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน

4. ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ POS MC MIND MODEL ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และในเขตพื้นที่อื่น ๆ

5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอนาคตภาพการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และในเขตพื้นที่อื่น ๆ

บรรณานุกรม

กฤษณะ เลิศวิชานันท์. (2564). *รูปแบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามบริบทพื้นที่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน*. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.

กรวีร์ เกษบรรจง. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 5*(2), 56-68.

กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. ธารอักษร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560, 17 มีนาคม). *แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2560 - 2579*. https://www.moe.go.th/แผนการศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2560/

กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์. (2559). *การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. RBRUeTheses. https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=267&group=20

กัญจนา ทองสิงห์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7*(3), 26-42.

กำชัย ยุกติชาต. (2564). *การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. Silpakorn University Repository. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3534/1/61252303.pdf

กิตติ บุญปรุง. (2560). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะสำหรับครูคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กุลวดี บัวโชติ. (2547). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนในพระราชสำนัก* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

โกวัฒน์ เทศบุตร. (2554). *กระบวนการพัฒนาระบบ เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การวิเคราะห์ระบบงานในสถานศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คัมภีร์ สุดแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 4*(2), 127-136.

จณิสตา สมบูรณ์. (2565). *กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการนิเทศโดยการเรียนรู้แบบนำตนเองของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=62632233104

จรงค์ศักดิ์ พุมนวน. (2562). การสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการพัฒนางานประจำของบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสาร Mahidol R2R E-Journal มหาวิทยาลัยมหิดล, 6*(1), 1-13.

จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์. (2555). *การพัฒนารูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูพณิชยกรรม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร. (2556). *หลักและวิธีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตรจรูญ ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 4*(1), 41-57.

จิรภรณ์ ส่งเสริม. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการนิเทศภายใน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จิรภา อรรถพร และประกอบ กรณีกิจ. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต. *วารสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9*(4), 122-136.

จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2559). การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน: ทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพครูที่ยั่งยืน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 9*(2), 1-12.

เจษฎา จันทร์เปล่ง. (2565). *การพัฒนาระบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการศึกษาแบบ 4.0 ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. TDC. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=627548

แจ่มจันทร์ พลศรีดา. (2556). *การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชฎากรณ์ บรรเลงรมย์. (2552). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). *รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. TDC. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=22241

ชิรวัฒน์ นิจเนตร. (2560). การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 4*(2), 71-102.

ชุตินันท์ เทือกสุบรรณ. (2563). การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสารรัชต์ภาคย์, 14*(36), 203-214.

ฑิฆัมพร บุญมาก. (2558). *การพัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. TDC. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=411735

ณัฐชนา สหุนิล. (2559). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบพี่เลี้ยงสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณัฐชา แก้วเนตร. (2561). *การพัฒนาระบบพัฒนาครูโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. TDC. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=539756

ดิเรก พรสีมา. (2559, 14 พฤศจิกายน). ครูไทย 4.0. *มติชนออนไลน์*. https://www.matichon.co.th/columnists/news_345042

เดช สาระจันทร์. (2559). *รูปแบบการนิเทศโดยใช้การเสริมพลังเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ต่อศักดิ์ เนียมวิลัย. (2559). *แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ถนัด เดชทรัพย์. (2550). *การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. TDC. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=561

ทวน เที่ยงเจริญ. (2563). *การพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. TDC. https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=631226

ทองใบ ทองมาก. (2555). *รูปแบบการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ทิปพเนตร ศรีนา. (2561). รูปแบบการนิเทศครูเพื่อพัฒนาสู่ครูมืออาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารเซนต์จอห์น, 22*(30), 19-35.

ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). *รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร. NU Intellectual Repository. http://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3380/3/61030440.pdf

ทิพากร กิ่งมิ่งแฮ. (2560). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทิศนา แขมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 17). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 18). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2564). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 25). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนนันท์ คณะรมย์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามรูปแบบการนิเทศภายในกับความต้องการการนิเทศภายในของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ธนา ธุศรีวรรณ. (2562). *การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ฐานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษา. http://www.thaiedresearch.org/home/paperview/3581/?

ธัชชัย จิตรนันท์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษาในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม, 6*(1), 69-77.

ธารทิพย์ นรังศิยา. (2558). *แนวทางการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงครู: บทเรียนจากการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. CUIR. https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/51064

ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. ที.เพรส.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช. (2551). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ อภิมาน และการวิเคราะห์เนื้อหา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นพรัตน์ ชัยเรือง และสาลินี จงใจสุรธรรม. (2557). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เป็นเลิศของสถานศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารบริหารการศึกษา มศว, 11*(20). 1-15.

นฤมล ฤทธิกาญจน์. (2563). *การพัฒนาคู่มือการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2.* มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

นัยนา ฉายวงศ์. (2560). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. SNRU e-Thesis. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=55632227108

นิกูล ทองหน้าศาล. (2565). รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนหนองโสนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 4*(2), 205-220.

นิติธาร ชูทรัพย์. (2559). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐานโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=533JCe202

นิพนธ์ ไทยพาณิชย์. (2530). การนิเทศแบบคลินิก. *วารสารสารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,* (7), 131-137.

บรรหาญ บุญจันทร์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาสน์.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). *ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้*. เอส.พริ้นติ้ง ไทย แฟคตอรี่.

บุญส่ง หาญพานิช. (2558). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. จิรวัฒน์เอ็กซ์เพรส.

ประยูร บุญใช้. (2544). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital วช. https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/120567

ปาริชาติ ชมชื่น. (2555). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ ชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พรภัทร อินทรวรพัฒน์. (2559). *การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual)*. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

พรรณาพัชร ฐากุลสิริโชติ. (2561). *การนิเทศการวิจัยในชั้นเรียนด้วยกระบวนการนิเทศแบบ PIDRE เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคำนวณ ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 3 โรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย*. http://www.cripeo.moe.go.th/item_detail.php?did=102

พรศรี อุชี. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

พวงอ้อย ไชยดี. (2564). *การพัฒนาแนวททางการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching) สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พัชรพร สันติวิจิตรกุล. (2553). *การพัฒนาคู่มือวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ 1 (ดอนสักผดุงวิทย์)* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

พัฐณสิญ นวโลจิตรัตน์. (2560). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำแบบไทยอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลาง. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 4*(2), 40-55.

พาสนา ชลบุรพันธ์. (2560). *รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital วช. https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/291200

พิเศษ ปั้นรัตน์. (2556). *หลักและวิธีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เพิ่มพูล ร่มศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. *วารสารบัณฑิตศึกษา, 13*(60), 179-190.

ภัณฑิรา สุปการ. (2557). *รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. Silpakorn University Repository. http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Pantira_Suppakarn_Doctor/fulltext.pdf

มนต์นภัส มโนการณ์ และสุบัน พรเวียง. (2564). แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16*(2), 151-163.

มนตรี แย้มกสิกร. (2560). *มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ในการประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2560 เรื่อง ครูยุคใหม่สร้างเด็กไทย 4.0.* สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

มยุรี เจริญศิริ. (2558). การสร้างชุดการเรียนรู้เรื่องแรงและการเคลื่อนที่เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานและจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *Veridian E-Journal, 8*(1), 1032-1048.

มยุรี บุญเยี่ยม. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยการอาชีพสังขะ.* สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2536). *แนวการศึกษาชุดวิชาการนิเทศการเสอนในระดับประถมศึกษา.* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มิลินทรา กวินกมลโรจน์. (2557). *การวิจัยและพัฒนากระบวนการชี้แนะที่อิงทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับชุดความคิดด้านการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยุพิน ยืนยง. (2553). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital วช. https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/SU.the.2010.29

รรณวีร์ บุญคุ้ม. (2563). *การยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อคุณภาพการศึกษาของเด็กเยาวชนและ คนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี.* หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.).

ระย้า คงขาว. (2558). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสมรรถภาพการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รัชนี สุวรรณเกษร. (2551, 7 กรกฎาคม). *องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา*. https://www.gotoknow.org/posts/192681

รัชภูมิ สมสมัย. (2552). *การสร้างแบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียน (ฉบับประเมินตนเอง)*. https://www.kroobannok.com/47488

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา, 134*(40 ก), 1–94.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *ระบบค้นหาคำศัพท์*. https://dictionary.orst.go.th/index.php

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

วนิดา น้อยมะลิวัน. (2551). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

วนิดา สุวรรณสินธุ์. (2563). *รายงานผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการนิเทศ แบบ PIDRE*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

วรกมล น้อยพิทักษ์. (2561). *บทบาทการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายไทรโยค-ลิ่นถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].มหาวิทยาลัยศิลปากร. Silpakorn University Repository. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2309/1/58252386.pdf

วรพล ดิลกทวีวัฒนา. (2560). *การพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรรณดี สุธาพาณิชย์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital วช. https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/274006

วรรณิภา ไชยมาตย์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). *นิเทศการสอน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัชรา เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎี กลยุทธ์สู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัฒนา ฉิมประเสริฐ. (2554). *การพัฒนาคู่มือครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วัฒนา สายเชื้อ. (2561). *กลยุทธ์การใช้หลักธรรมาภิบาลในงานวิชาการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วันชัย อยู่ตรง. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

วาทินี พูลทรัพย์. (2563). องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร

วาลิกา พงศ์ภัทรานนท์, นภาภรณ์ ยอดสิน และพิชญาภา ยืนยาว. (2566). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและอนาคตภาพของนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 8*(12), 43-57.

วาสนา บุญมาก. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วาสนา บุญมาก และมนสิช สิทธิสมบูรณ์. (2564). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 23*(2), 269-280.

วิชิรตา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิยะดา ธนสรรวนิช. (2558). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน.* มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์ และอัจฉรา นิยมาภา. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการสอนแนะและพี่เลี้ยง. *สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 22*(2), 38-50.

วิหาร พละพร. (2558). *การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัด และประเมินการคิดสำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

ศักดา สถาพรวจนา. (2549). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริรัตน์ ศิริวรรณ. (2557). *การโค้ชเพื่อการพัฒนาผลงานที่ยอดเยี่ยม.* เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

ศิลา สงอาจินต์, นพรัตน์ ชัยเรือง และจำเริญ ชูช่วยสุวรรณ. (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครตรัง. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10*(20), 160-175.

สงวน อินทร์รักษ์. (2566). การบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร., 11*(1), 304-354.

สงัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา: หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สมเกียรติ อินทสิงห์. (2567). การสังเคราะห์ระบบหลักสูตรและการสอนเชิงพื้นที่โดยบูรณาการมุมมองเชิงระบบของสตัฟเฟิลบีมและสเตคสำหรับโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. *Journal of Inclusive and Innovative Education, 8*(2), 1-15.

สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). *รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

สมพงษ์ สิงหะพล. (2545). *รูปแบบการสอน.* คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

สมศักดิ์ จี้เพ็ชร์. (2562). การพัฒนาคุณภาพครูโดยการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยง. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 15*(2). 165-184.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2558). *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สรรญ จินตภวัต. (2557). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน*. http://www.mua.go.th/

สลิลนา ภูมิพาณิชย์. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงสำหรับครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สามารถ ผ่องศรี. (2563). *รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สาวิตรี เถาว์โท. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่. (2564). *รายงานผลการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564.* สำนักงานฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่. (2567). *รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2567.* สำนักงานฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน. (2567). *แผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567.* สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *การพัฒนาด้วยวิธีการ Coaching.* สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. https://drive.google.com/file/d/1w0iJ5Dt1jfZwH92vNGpfkeOtOydSKKCw/view

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). *แนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.* สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2567). *แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ พ.ศ. 2566 - 2570.* https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=83025

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. 2552.* https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/326053

สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. (2562). *พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 อนุบัญญัติ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง.* https://www.edusandbox.com/secondary-legislation/

สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. (2565). *ประกาศโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.* https://sandbox.ptnpeo.go.th/topcommand/

สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. (2567). *รายงานประจำปี 2567.* สำนักงานฯ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *รู้จักกับ "พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา" ล่าสุด 11 จังหวัด.* https://moe360.blog/2022/11/30/educational-innovation-area/

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* https://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017-EdPlan60-79.pdf

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *การพัฒนากลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0.* พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความซื่อสัตย์สุจริต.* พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). *รายงานผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ.* สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.* สำนักงานฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562, มิถุนายน). *พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.* https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=58606&filename=index

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่. (2567*). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ 2567).* https://cmipeo.moe.go.th/download/แผนพัฒนาการศึกษาจังหวั/

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน. (2565). *แผนปฏิบัติราชการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565.* https://www.mhspeo.go.th/archives/4934

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *การเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน: การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching).* สำนักงานฯ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2560, 6 เมษายน). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. ราชกิจจานุเบกษา.* https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562, 30 เมษายน). *พระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562.* https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/056/T_0102.PDF

สิริกร ประสพสุข. (2555). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้เพิ่มเติมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สิริรัตน์ ใจทาน. (2558). *รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกาฬสินธุ์* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุทธนู ศรีไสย์. (2555). *หลักการนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิพร วิจิตรพันธุ์. (2549). *การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา พุทธมณฑล* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital วช. (ม.ป.ป.). https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/187999

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2561). ระบบกลไกและการประเมินกระบวนการ: แนวคิดเพื่อพัฒนาผลของการบริหารหลักสูตร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 15*(58), 1-15.

สุบัน พรเวียง. (2564). กลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 21*(1), 51-66.

สุภัค ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2558). การบริหารการศึกษา และการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4 ฉบับภาษาไทย กล้าเข้าสังคม สังคมศาสตร์ และศิลปะ. *Veridian E-Journal,Slipakorn University, 8*(2), 1476-1495.

สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี. (2560). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์เทคโนโลยีภาคใต้* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภาภรณ์ ใจสุข. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการชี้แนะร่วมด้วยแนวคิดกัลยาณมิตรเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรู้ร่วมกันด้วยการสืบสอบ 4Ex2 สำหรับครูคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 11*(2), 186-210.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2553). *การพัฒนาวิชาชีพครูสู่ยุคปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง*. https://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2012/7/1860_5273.pdf

สุรศักดิ์ สุทธิวรรณ และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24*(1), 330 - 345.

สุรัชดา ภูรับพา. (2564). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านพุทธรักษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8*(6), 222-237.

เสถียร คามีศักดิ์. (2556, กันยายน). *การทำงานเชิงวิเคราะห์*. https://personnel.buu.ac.th/document/Person2760.pdf?fup=

แสงรุนีย์ มีพร. (2552). *การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

โสภาพร ไสยแพทย์. (2565). รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 7*(11), 472-494.

อนงค์นาถ เคนโพธิ์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อนุกรรมการวิชาการ วิจัยและประเมินผล คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. (2564). *แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่*. https://www.prc.ac.th/wp-content/uploads/2022/06/แนวทางการวัดและประเมินผล-final-22-ต.ค.64-.pdf

อรพนิต ลิ่มสุวรรณโรจน์, ชัยวุฒิ จันมา และพิศมัย จารุจิตติพันธ์. (2565). ปัจจัยลักษณะองค์การและความต้องการจำเป็นของการบริหารองค์การนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของประเทศไทย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 11*(2), 142-154.

อรยา พูลทรัพย์. (2559). *การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน*. http://km.fsh.mi.th/wp-content/uploads/2016/08/103.pdf

อรวรรณ ใจหาญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบพี่เลี้ยงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อรอุมา รุ่งเรืองนิชคุณ. (2556). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูนักวิจัยด้วยการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สำหรับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรุณี รุจิราวรรณ. (2550). *การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. ทิพเนตร จำกัด.

อวยชัย สุขณะล้ำ. (2559). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูตามแนวคิดกระบวนการชี้แนะ (Coaching) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัญชลี ธรรมะวิธีกุล. (2552). *กระบวนการนิเทศภายใน*. อักษรบริการ.

อัศวิน วิภาดา. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เอกวุฒิ ไกรมาก. (2550). *การสร้างคู่มือการจัดหาและใช้ประโยชน์วิทยากรท้องถิ่นสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Acheson, K. A., & Gall, M. D. (2003). *Techniques in the clinical supervision of teachers: preservice and inservice applications* (3rd ed.). Longman.

Best, W. J. (1977). *Research in education.* Allyn and Bacon.

Borko, H. (2004). Professional Development and Teacher Learning: Mapping the Terrain. Educational Researcher, 33(8), 3-15. https://doi.org/10.3102/0013189X033008003

Brown, W. B., & Moberg, D. J. (1980). *Organization theory and management: A macro approach.* John Wiley & Sons.

Carter, V. G. (1973). English Objectives and Constants in Secondary Schools. *Peabody Journal of Education, 5*(4), 230-235.

Chaula, L., Lawrent, G., & Freddie Warioba Iramba, I. (2024). School heads' clinical supervision practices in Tanzania: implications for teachers' professional competency development. *Cogent Education, 11*(1). https://doi.org/10.1080/2331186X.2024.2362551

Clarke, D., & Hollingsworth, H. (2002). Elaborating a model of teacher professional growth. *Teaching and Teacher Education, 18*(8), 947-967.

Cogan, M. L. (1973). *Clinical supervision.* Houghton Mifflin Company.

Copeland, W. D. & Boyan, N. J. (1978). *Instructional supervision training program.* Charles E. Merril Publishing Company.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper Collins Publishers

Cummings, T. G., & Worley, C. G. (2013). *Organization development and change* (10th ed.). Cengage Learning.

Darling-Hammond, L. (2010). *Performance counts: Assessment systems that support high-quality learning.* Council of Chief State School Officers.

Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development.* Learning Policy Institute.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2017). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (10th ed.). Pearson.

Goldhammer, R., Anderson, R. H. & Krajewski, R. J. (1993). *Clinical supervision: Special methods for the supervision of teachers* (3rd ed.). Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. McGraw-Hill.

Harris, B. M. (1985). *Supervisory behavior in education*. (3rd ed.). Prentice Hall.

Hoy, W. K., & Cecil, M. G. (1996). *Educational administration: Theory, research, and practice*. McGraw-Hill.

Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of Educational Research, 81*(2), 201-233.

Jarvis, O. T. (1989). *Organizing, supervising, and administering the elementary school.* Parker Publishing Company.

Joyce, B., Weil, M. & Showers, B. (1992). *Model of Teaching.* Allyn & Bacon.

Keeves, P. J. (1988). *Educational research, methodology, and measurement: An international handbook.* Pergamon.

Khasu, M. N. (2021). *Mentoring for mathematics teaching in the foundation phase: The views of students and their mentors* [Unplublished Master's thesis]. University of Johannesburg.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement,* 30, 607-610.

Kruskamp, W. (2003). *Instructional supervision and the role of high school departments chairs* [Unpublished Doctoral dissertation]. University of Georgia.

Mardiah, L., Ahyani, N., & Mahasir, M. (2022). Clinical Supervision and Principal Leadership's Influence on Teacher Performance. *Journal of Social Work and Science Education, 3*(2), 86-96. https://doi.org/10.52690/jswse.v3i2.275

Marlene, P. & Mchenry, M. (2002). *The mentor's handbook: Practical suggestions for collaborative reflection and analysis*. Christopher-gordon publishers.

May, J. J., Conway, D., & Guice, A. D. (2021). Follow the Money or Follow the Mentors*?*. *Journal of Urban Learning, Teaching, and Research, 16*(1), 118-125. https://doi.org/10.51830/jultr.14

Meason, M. H., Albert, M. & Khedouri, F. (1985). *Management: Individual and organizational effectiveness* (2nd ed.). Harper and Row Publishers.

Mentor International Study Consultants. (2009). *Chapter three: What are the steps for developing and implementing mentoring?*. https://www.calpro-online.org/pubs/Mentoring%20Guide.pdf

O'Connell, B., Palmer, S., & Williams, H. (2012). *Solution focused coaching in practice*. Routledge.

Risso, J. F. (2004). Teacher's and supervisor's perception of current and experiences [Doctoral dissertation]. ProQuest Dissertations. https://www.proquest.com/docview/305177453

Rolfe, A. (2015). Mentoring - An essential leadership skill. *Training & Development, 42*(6), 16–17. https://search.informit.org/doi/10.3316/informit.723075212595779

Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch, 2*(2), 49–60.

Scott, J. (1990). *A matter of record: Documentary sources in social research*. Cambridge.

Sergiovanni, T. J. & Starratt, R. J. (1988). *Supervision: Human perspectives*. McGraw-Hill.

Seymour, R. Lee. (1999). *Research development and validation of a principals information age technology*. http://www.DAO.COM DAI-A.60/60,P1859

Smith, C. W. (2002). *Management: Making organizations perform*. Macmillan.

Smith, E. W. (1980). *The education's encyclopedia*. Prentice-Hall.

Steiner, E. (1988). *Methodology of theory building.* Educology Research Associates.

Sweeny, B. U. (2007). *Leading Teacher Induction and Mentoring Program* (2nd ed.). C&M Digitals(P)LTD.

Whitmore, J. (2017). *Coaching for performance: GROWing human potential and purpose – the principles and practice of coaching and leadership* (5th ed.). Nicholas Brealey.

Wiggins, G. P. (2012). Seven keys to effective feedback. *Educational Leadership, 70*(1), 10-16.

Zikic, J. (2015). *Mentoring partnerships.* TRIEC. https://triec.ca/wp-content/uploads/2015/12/2015-JelenaZikicMentoringRelationshipsReport.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบ การสังเคราะห์องค์ประกอบ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

หนังสือเชิญประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน มีรายชื่อดังนี้

1. **นายสายัณห์ คำลือ**
   ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4
2. **นายสำเร็จ ไกรพันธ์**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
3. **นายณัฏฐยศ ป่าหลวง**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
4. **นางเตือนใจ ณ รังษี**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6
5. **นายดนุปวีย์ ทิพย์อุโมงค์**
   ตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน
6. **นายวรายุทธ อุดตะมา**
   ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

7. นางสาวพิกุล วงศ์แสง

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตร”

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

8. นางรุ่งทิวา ประดิษฐ์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

9. นายอุทัย ปัญญาโกญ

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

10. นายมงคล ปัญญารัตน์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

11. นายประวัติ ผันผาย

ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

ตัวอย่างหนังสือเชิญประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

ที่ อว ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ ว. ๓๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถ.ช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุม Focus Group Discussion เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวพิกุล วงศ์แสง
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สะเรียง "บริพัตร"

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน" โดยมี อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อร่วมตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเบื้องต้น เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ในวันเสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุม Business Center ชั้น ๑ โรงแรมคุ้มภูคำ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเดชาณรงค์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๙๗-๒๖๓-๙๑๘๑
ผู้วิจัย ๐๘๐-๕๔๙-๖๕๙๕

ภาคผนวก ข

แบบสรุปผลตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. ตารางสรุปผลตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
2. ตารางสรุปผลตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
3. วาระการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
4. แบบตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

แบบตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ
โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ ภาคเหนือตอนบน

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัย นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร. ณัฐิยา ตันตรานนท์ กรรมการ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน
3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการ พิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน
4. อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ และ มีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

5. ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 4 คน

6. คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อมาประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

คำชี้แจง

เอกสารชุดนี้เป็นแบบตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องความเห็น พร้อมให้ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามความหมาย ดังนี้

การตรวจสอบและและยืนยันองค์ประกอบการเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังนี้

ถูกต้อง หมายถึง องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณการฯ มีความถูกต้องในการนำไปเป็นองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ไม่ถูกต้อง หมายถึง องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณการฯ ไม่ถูกต้องในการนำไปเป็นองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

เหมาะสม หมายถึง องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณการฯ มีความเหมาะสมในการนำไปเป็นองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ไม่เหมาะสม หมายถึง องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณการฯ ไม่เหมาะสมในการนำไปเป็นองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

แบบตรวจสอบและยืนยัน
องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ..... **สกุล** .....

ตำแหน่ง ..... **สถานที่ทำงาน** .....

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตาราง: ผลการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

องค์ประกอบการนิเทศฯ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1. ด้านบุคลากรนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 1.1 ผู้นิเทศ 1.2 ผู้รับการนิเทศ					
2. ด้านวิธีการนิเทศการศึกษา 2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ 2.2 กำหนดวิธีการหาข้อมูล 2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ					
3. ด้านติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย					

องค์ประกอบการนิเทศฯ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
4. ด้านโครงสร้างงานภายในองค์กร/ลักษณะงานที่จะไปนิเทศการศึกษา					

ข้อเสนอแนะเพิ่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วาระการสนทนากลุ่ม

เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ

โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ชื่อวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัย นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร. ณัฐิยา ตันตรานนท์ กรรมการ

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

1.1. วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มครั้งนี้เพื่อพิจารณาแบบสรุปผลตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

มติที่ประชุม

……...

……...

……...

……...

……...

1.2. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

มติที่ประชุม

……...

……...

……...

……...

……...

1.3. ผลการสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

มติที่ประชุม

……...

……...

……...

……...

……...

วาระที่ 2 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

2.1 พิจารณาตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. ด้านบุคลากร ประกอบด้วย

1.1 ผู้นิเทศ

1.2 ผู้รับการนิเทศ

2. ด้านวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.1. กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ

3. ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

4. ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

……..

……..

……..

……..

……..

มติที่ประชุม

……..

……..

……..

……..

……..

RAJABHAT

2.2 พิจารณาตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหาร ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ
2. ด้านบุคลากร ได้แก่
   2.1 ผู้นิเทศ
   2.2 ผู้รับการนิเทศ
3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ
4. ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และแรงจูงใจ
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กรกร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ

ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) .....

……..

……...

……...

……...

มติที่ประชุม

……...

……...

……...

……...

……..

วาระที่ 3 เรื่องอื่น ๆ

……...

……...

……...

……...

……...

แบบตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ
โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัย นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร. ณัฐิยา ตันตรานนท์ กรรมการ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน
3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน
4. อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ และ มีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

5. ครูผู้ที่รับผิดชอบโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 4 คน

6. คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีประสบการณ์การทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อมาประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

คำชี้แจง

เอกสารชุดนี้เป็นแบบตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องความเห็น พร้อมให้ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามความหมาย ดังนี้

การตรวจสอบและและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดังนี้

ถูกต้อง หมายถึง ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ มีความถูกต้องสำหรับการเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ไม่ถูกต้อง หมายถึง ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ ไม่ถูกต้องสำหรับการเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

เหมาะสม หมายถึง ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ มีความเหมาะสมสำหรับการเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ไม่เหมาะสม หมายถึง ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ ไม่เหมาะสมสำหรับ การเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

แบบตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการ
โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ ภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ..... **สกุล** .....

ตำแหน่ง ..... **สถานที่ทำงาน** .....

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาในเขตพื้นที่ ภาคเหนือตอนบน

ตาราง: ผลการตรวจสอบและยืนยันปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
1. ด้านการบริหาร ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ					
2. ด้านบุคลากรการนิเทศ เชิงบูรณาการได้แก่ 2.1 ผู้นิเทศ 2.2 ผู้รับการนิเทศ					
3. ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ					
4. ด้านองค์กร ได้แก่ ขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ					
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

……...

……...

……...

……...

……...

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อนำไปใช้ศึกษาปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามความคิดเห็นสภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 6 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร
นักศึกษาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check- list) จำนวน 5 ข้อ เกี่ยวข้องกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์การทำงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30-39 ปี ☐ 40-49 ปี ☐ มากกว่า 49 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

☐ หัวหน้างานหลักสูตร

☐ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม

☐ ครู

4. ประสบการณ์ทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 6 -10 ปี ☐ 11 - 20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ทำงานพื้นที่โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1 - 2 ปี ☐ 3 - 4 ปี ☐ มากกว่า 4 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นสภาพปัจจุบัน ปัญหาการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ มีระดับเกณฑ์และความหมาย ดังนี้

ระดับ	หมายถึง
5	มีระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	มีระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	มีระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน/ระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหาการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	ตอนที่ 2										
	ด้านที่ 1 ด้านบุคลากร										
	1.1 ผู้ให้การนิเทศ										
1.	ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศสอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและบริบทของแต่ละโรงเรียน										
2.	ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นพี่เลี้ยงชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
3.	ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง										

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.	ผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา										
5.	ผู้นิเทศมีเทคนิครูปแบบและกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย										
6.	ผู้นิเทศสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)										
	1.2 ผู้รับการนิเทศ										
1.	ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะและเจตคติในการเรียนของผู้เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา										
2.	ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
3.	ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
4.	ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้										

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.	ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน										
6.	ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาได้ และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้										
	ด้านที่ 2 ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
1.	ผู้นิเทศมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
2.	ผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง										
3.	ผู้นิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศโดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
4.	ผู้นิเทศมีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียน										
5.	ผู้นิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.	การแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน										
7.	ผู้นิเทศมีการดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศด้วยวิธีการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
8.	ผู้นิเทศมีการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลายกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
9.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการบูรณาการการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
10.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น										
11.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ทักษะ เจตคติและสมรรถนะในการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
12.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน										
13.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่างๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14.	ผู้นิเทศมีการนิเทศชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
15.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนางานวิชาการที่สามารถขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น										
16.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น										
17.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับผลการดำเนินงานสามารถเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice)										
	ด้านที่ 3 ด้านการประเมินผลและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการศึกษา										
1.	ผู้นิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม										
2.	ผู้นิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา(Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด(Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ										
3.	ผู้นิเทศมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตาม										

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใน เขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/ เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	บริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา										
4.	ผู้นิเทศจัดทำคู่มือการนิเทศ เชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถเป็นแนวทาง ในดำเนินงานและสามารถนำมาใช้ได้ใน บริบทของตนเอง										
	ด้านที่ 4 โครงสร้างงานภายในองค์กร ลักษณะงานที่ไปนิเทศการศึกษา										
1.	ผู้นิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อน โรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรม โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา										
2.	ผู้นิเทศมีการประเมินโครงสร้างตาม หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา นำร่อง พ.ศ. 2564										
	ด้านที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนเรื่อง พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา										
1.	ผู้นิเทศมีการใช้บุคลากรในท้องถิ่น มาร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนเรื่อง การจัดการเรียนการสอนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา										
2.	ผู้นิเทศมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรม การศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม										
3.	องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญ กำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงาน อย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา										

ข้อ	สภาพปัจจุบัน ปัญหา การนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	ระดับปฏิบัติ/ เป็นจริงในปัจจุบัน					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.	โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาตนองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารและครู										
5.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร สร้างความ สัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

จากสภาพปัจจุบันปัญหาการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ท่านมีข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นเพื่อเป็นแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ

1. ด้านบุคลากร

1.1 ผู้นิเทศ

……

……

……

……

1.2 ผู้รับการนิเทศ

……

……

……

……

2. ด้านกระบวนการนิเทศและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ

2.1 การวางแผนการนิเทศ

……

……

2.2 สร้างความตระหนัก

……

……

2.3 ผู้นิเทศดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ

……

……

3. ด้านการประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

……

……

4. ด้านโครงสร้างงานภายในองค์กรหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ

……

……

5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

……

……

6. ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

……

……

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย หัวข้อวิจัย การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

รายชื่อตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีรายชื่อ ดังนี้

12. นายชนาธิป ทุ้ยแป

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

13. นายฉัตรชัย หวังมีจงมี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

14. นายสมชื่อ กอปรคุณูปการ

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

15. นางยุพิน บัวคอม

ตำแหน่ง รองศึกษาธิการภาค 6

สังกัด สำนักงานศึกษาธิการภาค 6

16. นายนพดล โป่งอ้าย

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย

ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๓๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถ.ช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายชนาธิป ทุ้ยแป
ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน" โดยมี อาจารย์ ดรภูเบศ พวงแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเดชาณรงค์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๙๗-๒๖๓-๙๑๘๑

ภาคผนวก จ

สรุปแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นแบบสอบถามสภาพปัญหา ปัญหา และแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
1.1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
1.2	อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30-39 ปี ☐ 40-49 ปี ☐ มากกว่า 49 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
1.3	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ(โปรดระบุ)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
1.4	ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำภาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
	☐ หัวหน้างานหลักสูตร ☐ ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนพื้นที่วัตกรรมการศึกษา ☐ ครู									
1.5	ประสบการณ์ทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ 11-20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
1.6	ประสบการณ์ทำงานพื้นที่โรงเรียนนวัตกรรมการศึกษา ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-2ปี ☐ 3-4 ปี ☐ มากกว่า 4 ปี									
	ตอนที่ 2									
	ด้านที่ 1 ด้านบุคลากร									

ที่	ข้อคำภาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
	1.1 ผู้นิเทศ									
1.	ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าในเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับเจตนารมณ์และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และบริบทของ แต่ละโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
2.	ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตรมีความเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะและแนะนำในเรื่องจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
3.	ผู้นิเทศกำหนดรูปแบบและวิธีการนิเทศ ที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของส่วนกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
4.	ผู้นิเทศกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการสำหรับการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
5.	ผู้นิเทศมีเทคนิค รูปแบบและกระบวนการนิเทศที่น่าสนใจและทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
6.	ผู้นิเทศสามารถหาวิธีการนิเทศได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
	1.2 ผู้รับการนิเทศ									
1.	ผู้รับการนิเทศสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการเรียนของผู้เรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
2.	ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร งานวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ที่ใช้ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
3.	ผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนานวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
4.	ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลนวัตกรรมทางการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับโรงเรียนอื่น ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
5.	ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
6.	ผู้รับการนิเทศสามารถส่งเสริมการจัดทำระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาประจำปีในระดับสถานศึกษาได้ และเปิดเผยให้ทุกฝ่ายได้รับรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
	ด้านที่ 2 ด้านรูปแบบการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา									
1.	ผู้นิเทศมีการสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
2.	ผู้นิเทศมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทางการนิเทศเชิงบูรณาการเกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำภาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
3.	ผู้ให้การนิเทศมีการจัดทำแผนการนิเทศ โดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
4.	ผู้ให้การนิเทศมีการจัดทำเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามบริบทของ แต่ละโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
5.	ผู้ให้การนิเทศมีการประชุมกำหนดแนวทางการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอน เกี่ยวกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
6.	ผู้นิเทศมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
7.	ผู้นิเทศมีการดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศด้วยวิธีการนิเทศที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
8.	ผู้นิเทศมีการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลายกับบริบทของกับโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
9.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศโดยใช้สื่อเทคโนโลยี หรือ แพลตฟอร์มด้วยช่องทางต่าง ๆ มาใช้ในการบูรณาการการนิเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการคึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
10.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
11.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ทักษะ เจตคติและสมรรถนะในการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
12.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
13.	ผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งรูปแบบช่องทางต่างๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนในกลุ่มพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
14.	ผู้นิเทศมีการนิเทศชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
15.	ผู้ให้การนิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนางานวิชาการที่สามารถขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาใน ระดับชาติ และพื้นที่อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
16.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อการพัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาใน ระดับชาติ และพื้นที่อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
17.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้รับผลการดำเนินงานสามารถเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
	ด้านที่ 3 ด้านการประเมินผล และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการศึกษา									
1.	ผู้ให้การนิเทศมีเครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ได้รับการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
2.	ผู้ให้การนิเทศมีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา (Constructive Feedback) และจัดให้มีการสะท้อนคิด (Reflection) หลังจากการได้รับการนิเทศ	3.54	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
3.	ผู้ให้การนิเทศมีการสร้างคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.48	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
4.	ผู้ให้การนิเทศจัดทำคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถเป็นแนวทางในดำเนินงาน และสามารถนำมาใช้ได้ในบริบทของตนเอง	3.49	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
	ด้านที่ 4 เครือโครงสร้างภายในองค์กรลักษณะงานที่ไปนิเทศการศึกษา									
1.	ผู้ให้การนิเทศมีการนิเทศการขับเคลื่อนโรงเรียนนำร่องในการพัฒนานวัตกรรมโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	3.86	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
2.	ผู้ให้การนิเทศมีการประเมินโครงสร้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
	ด้านที่ 5 ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา									
1.	ผู้ให้การนิเทศมีการใช้บุคลากรในท้องถิ่นมาร่วมในการนิเทศและขับเคลื่อนเรื่องการจัดการเรียนการสอนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
2.	ผู้ให้การนิเทศมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในการพัฒนางานนวัตกรรมการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ที่	ข้อคำภาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การแปลผล	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
		1	2	3	4	5				
3.	องค์กรมีการนิเทศเพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรในเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
4.	โรงเรียนมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้บริหารและครูได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	
5.	ผู้นิเทศมีการนิเทศเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร / ความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้	

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุญาตเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์

รายชื่อโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ จำนวน 15 แห่ง

โรงเรียนมัธยมศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบนใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งหมด 15 โรงเรียน รายละเอียด ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่
    - 1.1 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
    - 1.2 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม
    - 1.3 โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม
    - 1.4 โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
    - 1.5 โรงเรียนแม่แจ่ม
    - 1.6 โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม
    - 1.7 โรงเรียนแม่แตง
    - 1.8 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม
    - 1.9 โรงเรียนมัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่
    - 2.1 โรงเรียนแม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)
    - 2.2 โรงเรียนห้องสอนศึกษา ในพระอุปถัมภ์ฯ
    - 2.3 โรงเรียนขุนยวมวิทยา
    - 2.4 โรงเรียนปายวิทยาคาร
    - 2.5 โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์
    - 2.6 โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ

ภาคผนวก ช

ผลการนำไปใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
1	2	4	4	3	2	1	5	5	3	1	5	4	3	5	2	1	2	2	1	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	2	3	3	2	4	3	3	2	3	3	2	3	2	3	3
2	2	4	4	3	3	3	3	5	3	3	3	2	3	3	2	3	3	4	4	3	3	3	3	4	2	4	4	4	4	2	2	2	3	2	3	3	4	3	4	3	3	4	3	2	3	3
3	2	2	1	6	1	3	2	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	4	4	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
4	2	4	2	2	4	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2
5	1	2	2	6	2	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6	1	3	2	2	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	3	2	2	1	3	1	1	1	4	1	1	1
7	1	2	1	6	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
8	1	2	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3
9	2	2	1	6	2	4	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2
10	2	2	4	6	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4	4	5	5	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5
11	1	3	1	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	3	3	4	3	3	3	4	3	5
12	1	3	2	6	1	3	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4
13	2	4	3	1	4	4	3	4	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	2	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2
14	1	4	2	3	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	3	4
15	2	1	1	6	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
16	1	1	1	5	1	1	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	2
17	2	1	1	6	1	3	4	4	5	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
18	1	4	2	1	4	4	2	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	2	2	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
19	2	2	1	6	2	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20	1	1	1	6	4	1	3	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
21	1	1	1	6	1	1	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
22	2	3	1	3	2	2	4	3	3	3	4	4	3	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	5
23	2	1	1	6	1	2	4	3	4	4	3	4	3	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3
24	2	3	2	6	3	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3
25	2	3	2	1	3	2	4	4	4	3	4	4	4	3	5	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	5	5	5	4	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	3
26	2	2	2	6	3	2	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3
27	2	3	2	6	3	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	2
28	2	3	2	6	4	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	2	3	4	4	3	3	2	3	4	3	3	3	4	3	2	3	3	4	3	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2
29	2	3	2	1	2	2	3	2	2	2	3	2	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	4	3	2	3	3	3	3	2	3
30	2	3	2	5	1	1	4	5	4	5	5	5	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	3	4	4	4	4	5	5	4
31	2	3	2	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
32	1	4	1	6	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3
33	1	1	1	6	1	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
34	1	2	2	5	2	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	2
35	2	3	2	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
36	1	3	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	4
37	1	3	2	2	3	3	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4
38	2	4	2	3	4	2	3	3	4	4	2	3	4	4	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	4	4	4	3	4
39	1	4	2	2	4	1	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5
40	2	1	2	6	2	1	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
41	1	3	2	1	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
42	1	2	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
43	2	1	1	6	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4
44	1	3	2	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4
45	1	3	2	2	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	4	4	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	4	3
46	1	1	1	6	1	1	4	4	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3
47	1	2	1	6	1	1	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5
48	1	3	2	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
49	1	1	1	5	1	2	2	2	4	2	3	3	3	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	2	3	3	4	2	3	3
50	1	2	2	5	1	1	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
51	2	2	1	6	1	2	3	4	4	4	4	3	4	4	3	5	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
52	2	4	2	2	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4
53	1	3	2	6	3	4	3	4	3	3	3	3	3	5	5	5	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
54	1	1	1	6	1	1	5	3	5	3	5	3	5	5	5	5	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3
55	2	1	1	6	1	1	5	4	5	4	4	5	5	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
56	2	1	1	6	1	1	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
57	1	2	1	6	1	1	5	4	5	4	4	5	5	5	5	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3
58	2	1	1	5	1	1	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3
59	2	4	2	6	4	4	5	3	4	3	4	4	3	4	4	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5
60	1	3	1	6	3	2	5	5	5	4	4	3	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	4	5	5	4	4	5	4	5	3	4	5	5	3

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
61	2	2	1	6	1	1	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	3	3	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	5
62	2	3	1	6	4	2	5	5	5	3	4	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
63	2	2	1	6	3	1	4	5	4	3	4	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	4
64	1	2	1	6	1	1	4	5	5	3	4	5	5	5	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
65	2	2	1	6	2	2	4	4	5	4	4	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	3
66	\	1	1	6	1	1	5	5	5	5	5	5	3	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4
67	1	2	1	6	1	1	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4
68	2	1	1	6	1	1	4	5	4	4	5	4	4	4	4	3	3	4	4	3	4	4	5	5	3	3	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	4	3	3	4	4	3	4	4	4	3
69	1	3	2	1	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
70	1	2	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
71	2	1	1	6	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
72	1	3	2	2	3	2	4	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4
73	1	3	2	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
74	1	2	1	6	1	1	4	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
75	2	1	1	6	1	1	4	5	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
76	1	3	2	2	3	2	4	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4
77	2	2	2	2	2	1	3	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
78	1	2	1	6	1	1	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
79	1	3	3	1	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	3	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2
80	2	2	1	6	1	3	5	4	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
81	1	2	1	6	1	2	4	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	4	5	4	5	4	4	5	5	4	4	4	4
82	1	2	2	6	2	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4
83	1	4	2	2	4	2	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4	4	3	4	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5
84	2	3	2	6	3	2	3	4	3	4	3	3	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3
85	2	1	2	6	1	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
86	1	3	2	6	4	1	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3
87	2	4	1	6	4	2	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	3	3	3	4	2	3	3	3	3	4	4	3	2	2	2	3	2	3	3	3	2	2	3	3	1	3	3	3	3
88	2	3	2	5	4	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	4	2	2	3	2	2	3	1	2	2	1	2	1	2	2	3	3	3	4	2	2	2	3	2	2	3	3	1	1	1	2
89	1	3	1	6	3	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
90	2	1	1	6	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	3	3	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	4	3	3	3
91	1	2	1	6	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4
92	2	2	1	6	1	2	4	2	3	3	3	3	4	4	4	2	4	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3	4	4	3	4	3	4	3	3	3
93	2	2	2	6	3	2	2	2	2	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3
94	2	3	2	6	3	2	3	4	3	4	3	4	3	4	5	4	3	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	3	4	3	4
95	2	3	2	6	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	4	4	4	4	4	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2
96	2	2	2	5	3	1	3	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
97	1	3	2	6	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4
98	2	3	2	6	3	1	2	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	4	4	3	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4
99	1	3	1	6	2	2	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
100	2	3	1	6	3	4	4	5	4	4	4	4	5	4	3	3	5	4	5	4	4	4	5	4	3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	4	5	4	4	5

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
101	2	3	2	6	3	2	4	5	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
102	2	3	2	6	3	4	3	5	5	3	4	3	5	4	4	3	3	3	4	5	5	5	3	4	3	3	3	4	4	5	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	5	4	4	3
103	2	1	1	5	1	1	4	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	3	3	4
104	1	2	1	5	2	1	4	5	4	4	5	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
105	1	1	1	6	1	1	4	5	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
106	2	2	1	6	2	4	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
107	1	1	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
108	2	2	2	6	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
109	2	3	2	6	3	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	4	4	1	4	4	3	4	3	2	2	4
110	2	2	1	6	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
111	2	3	1	6	3	4	1	1	1	1	1	1	2	2	2	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
112	2	3	1	6	4	4	1	5	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
113	2	2	1	6	2	3	3	5	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	3	3	2	2	3	3	2	3	4	3	3	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	1	1	1	1	1
114	1	4	2	6	4	2	3	5	4	3	3	2	3	4	4	2	3	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
115	2	4	1	6	4	1	3	5	4	2	3	3	2	2	2	2	2	4	4	4	3	3	3	4	4	2	2	4	3	3	3	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
116	2	2	2	6	3	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
117	2	4	1	6	2	1	4	4	4	3	3	3	4	4	3	4	3	4	4	3	3	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
118	2	2	2	6	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
119	2	2	1	6	2	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
120	2	3	2	6	3	2	4	5	4	4	3	3	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	3	5	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
121	1	1	2	6	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3
122	2	4	2	2	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
123	2	2	2	6	2	1	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
124	1	1	1	6	1	1	5	5	4	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5
125	2	4	1	6	4	2	3	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
126	1	2	1	6	3	1	4	4	3	4	2	4	4	4	4	3	3	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
127	2	2	2	2	2	3	4	5	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	4	3	4	3	4	4	4
128	2	2	1	6	2	3	4	5	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
129	1	3	1	6	3	2	2	1	1	2	2	2	1	2	2	3	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
130	1	2	2	6	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5	4	5	4	5	3	3	4	4	4	5	5	5	5	4
131	2	3	2	2	3	1	4	5	4	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4
132	2	2	1	6	2	2	4	5	4	4	5	5	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	4	5	4	4	4	5	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5
133	1	4	2	1	4	2	4	5	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	3	5	4	4	3	4	4	4	4	4	5	4
134	2	3	2	6	3	3	3	5	3	4	3	3	3	2	2	2	2	3	3	4	4	2	3	4	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	3	3	3	2	2
135	2	1	1	6	1	1	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
136	1	2	2	2	2	1	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
137	1	2	1	6	2	2	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
138	1	3	1	6	3	2	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	3	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	5	4
139	1	4	2	3	4	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
140	1	1	1	6	1	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	4	2	2	2	2	2	2	3	1	3	2	2	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
141	2	3	1	6	2	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4
142	1	4	2	6	4	3	5	5	4	4	5	5	5	5	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	1	1
143	1	2	1	6	2	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
144	2	2	1	6	2	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
145	2	3	1	6	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
146	2	3	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
147	2	4	1	6	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5
148	2	3	2	6	4	1	4	5	3	4	4	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	4	4	4
149	1	2	1	6	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
150	2	3	1	6	4	1	3	5	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	3	3	4	3
151	1	3	2	6	3	2	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4
152	1	3	2	6	3	2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4
153	1	3	2	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4
154	2	3	2	4	3	2	4	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4
155	1	2	1	6	3	3	3	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4
156	1	2	1	6	2	3	3	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	4	4	3	3	4	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
157	2	3	1	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4
158	1	1	1	4	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
159	2	1	1	6	1	1	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	2	4	4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
160	1	1	1	6	1	2	4	4	4	4	4	3	5	5	5	4	4	4	4	5	4	4	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	4	3	3	3	2	3	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
161	1	3	2	2	3	2	4	4	5	4	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	4
162	1	3	1	6	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4
163	1	1	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4
164	1	1	1	6	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
165	1	1	1	6	1	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4
166	1	3	1	6	1	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	2	2
167	2	1	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4
168	2	1	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	4	4	5	5	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4
169	2	1	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	5	4	3	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	4	5	4	5	4	5	4	4	4	5	4	3	4	4
170	2	4	2	2	1	3	4	5	4	5	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	5	4	4	4	3	4	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4
171	2	4	2	6	3	3	4	5	5	4	5	5	5	5	5	2	5	4	4	4	4	4	3	3	5	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	3	5	4	5	3	4
172	2	3	2	4	3	1	3	5	5	4	3	3	3	4	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2	1	2	4	1	2	3	3	3	4	1
173	1	3	2	2	1	2	4	5	4	4	4	4	4	4	5	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	3	4	4	4	4	4	4
174	2	4	2	6	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
175	2	4	1	6	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4
176	1	3	1	6	3	1	4	4	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3
177	2	3	1	3	4	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5
178	1	3	2	1	4	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	4	5	5	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
179	2	2	2	6	3	2	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
180	2	3	1	6	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	4	2	1	2	2	2	2	2	2	4	5	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
181	2	1	1	6	1	1	1	2	2	2	5	2	2	2	2	5	2	2	2	2	3	1	2	1	4	5	4	2	1	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2
182	2	1	1	6	1	1	4	4	3	3	4	5	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	5	4	4	3	4	5	3	4	4	3	4	5	4	3	4	4	4
183	2	2	็	2	3	2	2	1	5	1	5	5	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	2	1	4	5	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
184	1	1	1	6	1	1	2	2	5	2	5	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	4	5	5	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2
185	2	3	2	6	3	2	2	2	5	2	5	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
186	2	3	1	5	4	2	1	1	5	2	5	4	2	2	2	5	2	2	2	2	2	2	2	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
187	2	2	2	4	3	2	2	2	5	2	5	4	2	2	1	5	1	2	1	1	1	1	1	2	4	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
188	1	2	1	6	2	1	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
189	2	3	2	6	4	2	3	4	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	5	4	4	4	4
190	1	2	1	6	3	2	3	3	4	3	5	2	4	4	5	2	3	3	3	4	4	4	2	3	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5
191	1	3	2	6	2	2	4	4	5	4	4	4	5	5	4	5	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
192	1	3	2	5	2	3	2	2	5	4	5	4	2	3	3	2	4	3	3	3	2	4	3	3	3	3	4	3	3	4	4	5	2	2	3	5	2	5	5	2	3	4	4	3	3	2
193	2	1	1	6	1	2	5	4	5	4	5	5	3	5	4	3	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5	4	3	4	4	4	4	5	5	5
194	2	2	2	6	2	1	4	4	4	4	4	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
195	2	2	1	6	2	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
196	1	1	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
197	2	3	2	6	4	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
198	2	3	2	5	3	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3	3	3
199	2	1	1	6	1	1	4	5	4	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4
200	2	2	1	6	2	1	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
201	2	2	1	6	2	1	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3	3
202	2	2	2	6	2	2	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5
203	2	2	1	6	1	1	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4
204	2	2	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
205	1	4	1	6	2	2	1	1	1	1	2	4	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
206	1	2	1	6	1	1	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
207	1	4	2	6	3	2	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
208	1	1	1	6	1	1	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
209	2	2	1	6	1	1	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
210	2	4	2	6	4	1	3	3	4	3	2	4	4	3	3	3	4	2	4	2	3	3	2	3	4	2	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4	3	2	3	3	4
211	1	4	2	6	4	1	4	2	4	4	3	5	2	2	2	3	1	2	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3
212	1	1	1	6	2	1	4	4	4	4	4	5	4	2	2	3	1	2	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	2	2	4	3	2	3
213	2	1	1	6	1	3	4	4	4	3	4	5	2	2	2	3	1	2	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3
214	2	2	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
215	1	4	2	6	4	1	3	3	2	2	1	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
216	2	2	1	5	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	4	2	2	3	2	2	3	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	4	4	2
217	1	1	1	6	1	1	2	1	1	3	1	3	1	2	1	4	2	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	2	2	1	2	3	4	1	1	2	1	2	2	2	1	2	1	2	1
218	2	2	1	6	1	1	4	4	3	4	3	3	4	4	3	3	3	4	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	4	4	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
219	2	2	1	6	1	1	4	4	4	5	4	5	4	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4
220	2	2	1	6	2	2	1	1	1	1	3	2	1	1	3	5	2	2	2	1	2	2	4	1	2	2	2	2	1	2	3	2	3	4	2	3	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
221	2	2	1	6	2	1	2	3	2	2	2	1	4	4	4	3	5	4	2	2	2	3	2	3	2	2	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2	2	3	2	3
222	2	1	1	6	1	1	4	3	4	4	4	5	2	2	2	3	1	2	4	4	4	3	4	3	4	2	2	3	4	4	4	3	4	3	3	5	4	3	4	4	4	2	4	3	2	3
223	1	3	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
224	2	1	1	6	1	1	4	3	4	4	4	5	2	2	2	3	1	2	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3
225	1	2	1	6	1	1	4	3	4	4	4	5	2	2	2	3	1	2	4	4	2	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3
226	2	2	2	6	2	1	4	3	4	4	4	5	2	2	2	3	1	2	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	4	4	4	2	2	3	2	3
227	2	2	1	6	1	2	4	3	5	5	5	5	4	4	4	3	5	4	4	4	5	3	5	3	5	5	5	3	4	4	5	3	5	3	3	3	5	3	5	4	1	1	1	4	4	3
228	2	2	2	6	3	4	2	3	2	2	1	2	3	3	3	3	3	5	2	4	3	3	5	2	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	5	4	4	4	4	3	3	2	3
229	2	3	2	6	4	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
230	2	2	2	6	3	2	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
231	2	3	2	6	3	4	3	3	4	3	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	4	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4
232	2	2	1	6	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
233	2	2	2	6	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
234	2	2	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	4	4	2
235	2	2	2	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2	3	2	2	4	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3
236	1	2	1	6	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	3	4	3	3	2	2	3	2	1	1	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2	2	3	3	2
237	2	2	2	5	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	3	4	4
238	2	1	1	6	1	1	3	3	2	4	2	3	3	1	3	1	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	3	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2
239	2	1	2	6	2	1	1	2	3	3	1	5	3	2	3	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	3	2	2	2	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	3	3
240	2	1	1	6	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	4	4	3	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
241	1	1	1	6	1	2	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	3	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	4	4
242	1	2	1	6	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	4	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3
243	2	1	2	6	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
244	1	2	2	6	1	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	4	4	4	4	3	4	3
245	2	4	2	6	4	2	2	2	2	3	2	1	1	2	3	4	4	4	4	2	4	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1	2	4	5	2	2	3	3	2	3	4	4	4	2	3	2
246	2	1	1	6	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2	2	3	3	2	2
247	1	4	1	6	4	1	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	2	4	3	2	4	4	2	4	2	4	3	2	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4
248	1	2	2	6	2	2	3	3	4	3	3	4	4	4	4	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	3	3	4	4	3	4	4	4	4	3	4
249	2	3	1	6	3	3	4	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4
250	2	2	2	6	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	3
251	1	1	1	6	2	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3	3	2	3	2	3	3	2	2	1	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	2	3
252	1	1	2	6	2	3	5	1	5	2	5	4	3	3	2	4	4	2	5	4	2	3	4	1	3	1	3	5	1	1	3	4	4	2	1	3	5	4	4	1	5	3	5	1	3	4
253	2	2	1	6	2	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
254	1	1	1	5	1	3	4	2	1	2	4	5	2	1	3	3	3	3	5	3	3	1	3	2	1	5	3	4	3	2	1	3	4	5	5	4	3	3	3	4	5	2	3	5	2	5
255	1	1	1	6	2	3	4	2	5	3	2	5	5	3	5	4	2	4	4	5	1	3	1	4	1	5	4	2	4	5	1	4	5	4	2	2	4	2	5	4	3	5	3	5	1	5
256	1	1	4	6	2	3	3	3	4	2	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	4	3	4	3	2	3	2	4	3	4	4	3	4	3	3	2	4	3	3	3	3	3	4	3	3	4
257	2	1	1	6	1	3	3	4	2	5	4	2	4	4	5	3	1	1	1	5	4	3	5	3	2	4	2	3	4	4	3	3	5	3	5	3	5	3	2	4	5	2	5	3	1	2
258	1	1	4	6	2	3	3	4	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	4	4	3	4	2	2	4	2	2	4	4	2	3	4	3	3	4
259	1	1	1	6	1	1	3	3	3	3	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3
260	2	1	1	5	1	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
261	1	4	1	6	4	2	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4	3
262	2	4	2	6	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4
263	2	2	2	6	2	2	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	3	4	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3
264	2	2	1	6	2	1	3	3	3	4	4	3	5	4	5	3	3	3	3	4	2	3	4	4	3	3	2	5	3	3	5	5	4	5	5	4	5	2	5	5	3	5	4	4	4	4
265	2	4	1	6	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
266	2	3	1	6	3	3	4	5	5	4	4	5	5	5	5	2	5	4	4	4	4	4	4	3	5	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	3	3	4
267	1	3	2	1	3	3	4	5	5	4	5	3	3	4	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2	1	2	4	1	2	3	3	3	4	1
268	1	2	1	6	3	2	3	4	4	3	5	2	4	4	5	2	3	3	3	4	4	4	2	3	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5
269	2	3	1	6	3	3	4	4	5	4	4	5	5	5	5	2	5	4	4	4	4	4	4	3	5	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	3	3	4
270	2	3	2	4	3	2	4	5	5	4	4	3	3	4	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2	1	1	2	3	4	4	4	4	2	4	4	4	4	1	2	3	3	3	4	1
271	1	3	2	6	3	3	4	5	5	4	5	3	3	4	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2	1	1	2	3	4	4	4	4	2	4	4	4	4	1	2	3	3	3	4	1
272	1	2	1	2	3	2	3	4	4	3	5	2	4	4	5	2	3	3	3	4	4	4	2	3	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5	5
273	2	3	1	4	3	3	4	4	5	4	4	5	5	5	5	2	5	4	4	4	4	4	4	3	5	4	5	4	5	5	4	3	3	3	5	3	5	3	4	5	4	5	4	3	3	4
274	2	3	2	2	3	2	4	5	5	4	4	3	3	4	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2	1	2	4	1	2	3	3	3	4	1
275	2	1	1	6	1	2	4	3	4	4	3	4	3	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4
276	2	3	2	6	3	2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3
277	2	3	2	1	3	2	4	4	4	3	4	4	4	3	5	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	5	5	5	4	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	4
278	2	2	2	6	3	2	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3
279	2	3	2	1	3	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4
280	2	3	2	6	4	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	2	3	4	4	3	3	2	3	4	3	3	3	4	3	2	3	3	4	3	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
281	2	3	2	6	2	2	3	2	2	2	3	2	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	4	3	2	3	3	3	3	2	4
282	2	3	2	5	1	1	4	5	4	5	5	5	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	3	4	4	4	4	5	5	1
283	2	3	2	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5
284	1	4	1	6	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
285	1	1	1	6	1	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1
286	1	2	2	5	2	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1
287	2	3	2	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
288	1	3	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4
2899	1	3	2	2	3	3	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	3
290	2	4	2	3	4	2	3	3	4	4	2	3	4	4	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	4	4	4	3	4
291	1	4	2	2	4	1	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
292	2	1	2	6	2	1	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4
293	1	3	2	1	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2
294	1	2	1	6	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
295	2	1	1	6	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
296	1	3	2	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	4	5
297	1	3	2	6	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	4	4	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4
298	1	1	1	6	1	1	4	4	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	1
299	1	2	1	6	1	1	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	1

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
300	1	3	2	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5
301	1	1	1	5	1	2	2	2	4	2	3	3	3	5	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	2	3	3	4	2	3	4
302	1	2	2	5	1	1	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
303	2	2	1	6	1	2	3	4	4	4	4	3	4	4	3	5	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
304	2	4	2	2	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3
305	1	3	2	6	3	4	3	4	3	3	3	3	3	5	5	5	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4
306	1	1	1	6	1	1	5	3	5	3	5	3	5	5	5	5	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2
307	2	1	1	6	1	1	5	4	5	4	4	5	5	5	4	5	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4
308	2	4	4	3	2	1	5	5	3	1	5	4	3	5	2	1	2	2	1	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	2	3	3	2	4	3	3	2	3	3	2	3	2	3	1
309	2	4	4	3	3	3	3	5	3	3	3	2	3	3	2	3	3	4	4	3	3	3	3	4	2	4	4	4	4	2	2	2	3	2	3	3	4	3	4	3	3	4	3	2	3	5
310	2	2	1	6	1	3	2	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	4	4	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	4
311	2	4	2	2	4	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2	1
312	1	2	2	6	2	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
313	1	3	2	6	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	3	2	2	1	3	1	1	1	4	1	1	5
314	1	2	1	6	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
315	1	2	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3
316	2	2	1	6	2	4	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1	2	1	2	2	4
317	1	4	2	2	4	2	5	5	4	4	4	4	3	3	3	4	3	4	3	4	5	5	3	5	3	4	3	4	3	4	3	5	3	5	4	5	3	5	4	5	4	5	4	5	4	3
318	2	3	2	6	3	2	3	3	2	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4
319	2	1	2	6	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2

รายการ	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน	5. ประสบการณ์	6. ประสบการณ์	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17	A18	A19	A20	A21	A22	A23	A24	A25	A26	A27	A28	A29	A30	A31	A32	A33	A34	A35	A36	A37	A38	A39	A40
320	1	3	2	6	4	1	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4
321	2	4	1	6	4	2	4	4	4	4	3	3	4	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	4	3	3	3	1	1	3	3	3	3	3	3	3	1
322	2	3	2	5	4	3	4	2	4	1	4	2	4	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	2	4	2	4	2	3	3	4	2	4	2	3	3	3	3	4	1	4	1	2	1	4	5
323	1	3	1	6	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4
324	2	1	1	6	1	2	4	2	4	2	4	2	5	2	4	2	4	2	3	3	3	3	4	2	3	3	4	2	3	3	3	3	4	2	4	2	4	2	2	4	3	3	4	3	3	1
325	1	2	1	6	2	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
326	2	2	1	6	1	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	4	3	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3	4	3	3	3	4	3	3	2	4	4	3	3	3	3	5
327	2	2	2	6	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	4	4
328	2	3	2	6	3	2	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3
329	2	3	2	6	3	3	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4
330	1	2	1	6	2	3	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
331	1	2	2	6	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	4
332	2	2	1	6	2	4	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2
333	2	2	4	6	3	4	4	4	4	3	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4	4	5	5	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4
334	1	3	1	4	3	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	3	3	4	3	3	3	4	3	1
335	1	3	2	6	1	3	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5
336	1	3	1	6	3	2	5	5	5	4	4	3	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	4	5	5	4	4	5	4	5	3	4	5	5	4
337	2	2	1	6	1	1	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	3	3	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	1
338	2	3	1	6	4	2	5	5	5	3	4	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
339	2	2	1	6	3	1	4	5	4	3	4	5	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	5

	340	รายการ
	1	1. เพศ
	2	2. อายุ
	1	3. ระดับการศึกษา
	6	4. ตำแหน่งหน้าที่ใน
	1	5. ประสบการณ์
	1	6. ประสบการณ์
3.56	4	A1
3.73	5	A2
3.71	5	A3
3.47	3	A4
3.64	4	A5
3.64	5	A6
3.56	5	A7
3.64	5	A8
3.54	3	A9
3.52	3	A10
3.41	3	A11
3.38	3	A12
3.41	4	A13
3.41	4	A14
3.46	4	A15
3.41	4	A16
3.40	4	A17
3.46	4	A18
3.50	4	A19
3.49	4	A20
3.50	4	A21
3.40	4	A22
3.43	4	A23
3.44	4	A24
3.40	4	A25
3.43	4	A26
3.53	4	A27
3.47	4	A28
3.42	4	A29
3.43	4	A30
3.42	4	A31
3.35	4	A32
3.44	4	A33
3.39	4	A34
3.39	4	A35
3.40	4	A36
3.45	4	A37
3.36	4	A38
3.35	4	A39
3.33	4	A40

ภาคผนวก ซ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารและครูโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน

Descriptive Statistics						ผล
	n	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 1	340	1	5	3.56	0.975	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 2	340	1	5	3.73	1.102	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 3	340	1	5	3.71	1.016	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 4	340	1	5	3.47	0.949	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 5	340	1	5	3.64	0.950	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 6	340	1	5	3.64	0.994	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 7	340	1	5	3.56	0.965	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 8	340	1	5	3.64	1.034	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 9	340	1	5	3.54	1.031	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 10	340	1	5	3.52	0.951	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 11	340	1	5	3.41	1.005	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 12	340	1	5	3.38	0.928	ปานกลาง

Descriptive Statistics						ผล
	n	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 13	340	1	5	3.41	0.931	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 14	340	1	5	3.41	0.947	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 15	340	1	5	3.46	0.929	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 16	340	1	5	3.41	0.918	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 17	340	1	5	3.40	0.958	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 18	340	1	5	3.46	1.048	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 19	340	1	5	3.50	0.942	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 20	340	1	5	3.49	0.970	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 21	340	1	5	3.50	1.018	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 22	340	1	5	3.40	0.977	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 23	340	1	5	3.43	1.003	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 24	340	1	5	3.44	0.986	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 25	340	1	5	3.40	0.986	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 26	340	1	5	3.43	0.986	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 27	340	1	5	3.53	0.853	มาก
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 28	340	1	5	3.47	0.870	ปานกลาง

Descriptive Statistics						ผล
	n	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 29	340	1	5	3.42	0.955	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 30	340	1	5	3.43	0.911	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 31	340	1	5	3.42	1.003	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 32	340	1	5	3.35	0.965	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 33	340	1	5	3.44	0.937	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 34	340	1	5	3.39	1.006	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 35	340	1	5	3.39	0.951	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 36	340	1	5	3.40	0.995	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 37	340	1	5	3.45	0.935	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 38	340	1	5	3.36	0.981	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 39	340	1	5	3.35	1.007	ปานกลาง
ระดับปฏิบัติที่เป็นจริงในปัจจุบัน 40	340	1	5	3.33	1.096	ปานกลาง
ระดับปัญหา 1	340	1	5	3.66	0.784	มาก
ระดับปัญหา 2	340	2	5	3.90	0.773	มาก
ระดับปัญหา 3	340	1	5	3.67	0.857	มาก
ระดับปัญหา 4	340	1	5	3.66	0.882	มาก
ระดับปัญหา 5	340	1	5	3.58	0.857	มาก
ระดับปัญหา 6	340	1	5	3.57	0.914	มาก
ระดับปัญหา 7	340	1	5	3.72	0.752	มาก
ระดับปัญหา 8	340	1	5	3.78	0.845	มาก

Descriptive Statistics						ผล
	n	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	
ระดับปัญหา 9	340	1	5	3.76	0.782	มาก
ระดับปัญหา 10	340	1	5	3.56	0.837	มาก
ระดับปัญหา 11	340	1	5	3.70	0.837	มาก
ระดับปัญหา 12	340	1	5	3.66	0.768	มาก
ระดับปัญหา 13	340	1	5	3.68	0.721	มาก
ระดับปัญหา 14	340	2	5	3.72	0.764	มาก
ระดับปัญหา 15	340	1	5	3.74	0.857	มาก
ระดับปัญหา 16	340	1	5	3.65	0.759	มาก
ระดับปัญหา 17	340	1	5	3.64	0.821	มาก
ระดับปัญหา 18	340	1	5	3.83	0.781	มาก
ระดับปัญหา 19	340	1	5	3.67	0.857	มาก
ระดับปัญหา 20	340	1	5	3.59	0.817	มาก
ระดับปัญหา 21	340	1	5	3.62	0.856	มาก
ระดับปัญหา 22	340	1	5	3.68	0.827	มาก
ระดับปัญหา 23	340	1	5	3.66	0.799	มาก
ระดับปัญหา 24	340	1	5	3.70	0.815	มาก
ระดับปัญหา 25	340	1	5	3.70	0.885	มาก
ระดับปัญหา 26	340	1	5	3.64	0.839	มาก
ระดับปัญหา 27	340	1	5	3.63	0.815	มาก
ระดับปัญหา 28	340	1	5	3.55	0.824	มาก
ระดับปัญหา 29	340	1	5	3.66	0.764	มาก
ระดับปัญหา 30	340	1	5	3.66	0.765	มาก
ระดับปัญหา 31	340	1	5	3.69	0.814	มาก
ระดับปัญหา 32	340	1	5	3.59	0.802	มาก
ระดับปัญหา 33	340	1	5	3.51	0.847	มาก
ระดับปัญหา 34	340	1	5	3.71	0.810	มาก
ระดับปัญหา 35	340	1	5	3.67	0.857	มาก
ระดับปัญหา 36	340	1	5	3.60	0.879	มาก
ระดับปัญหา 37	340	1	5	3.63	0.837	มาก
ระดับปัญหา 38	340	1	5	3.67	0.819	มาก
ระดับปัญหา 39	340	1	5	3.72	0.785	มาก
ระดับปัญหา 40	340	1	5	3.68	0.845	มาก

ภาคผนวก ฌ

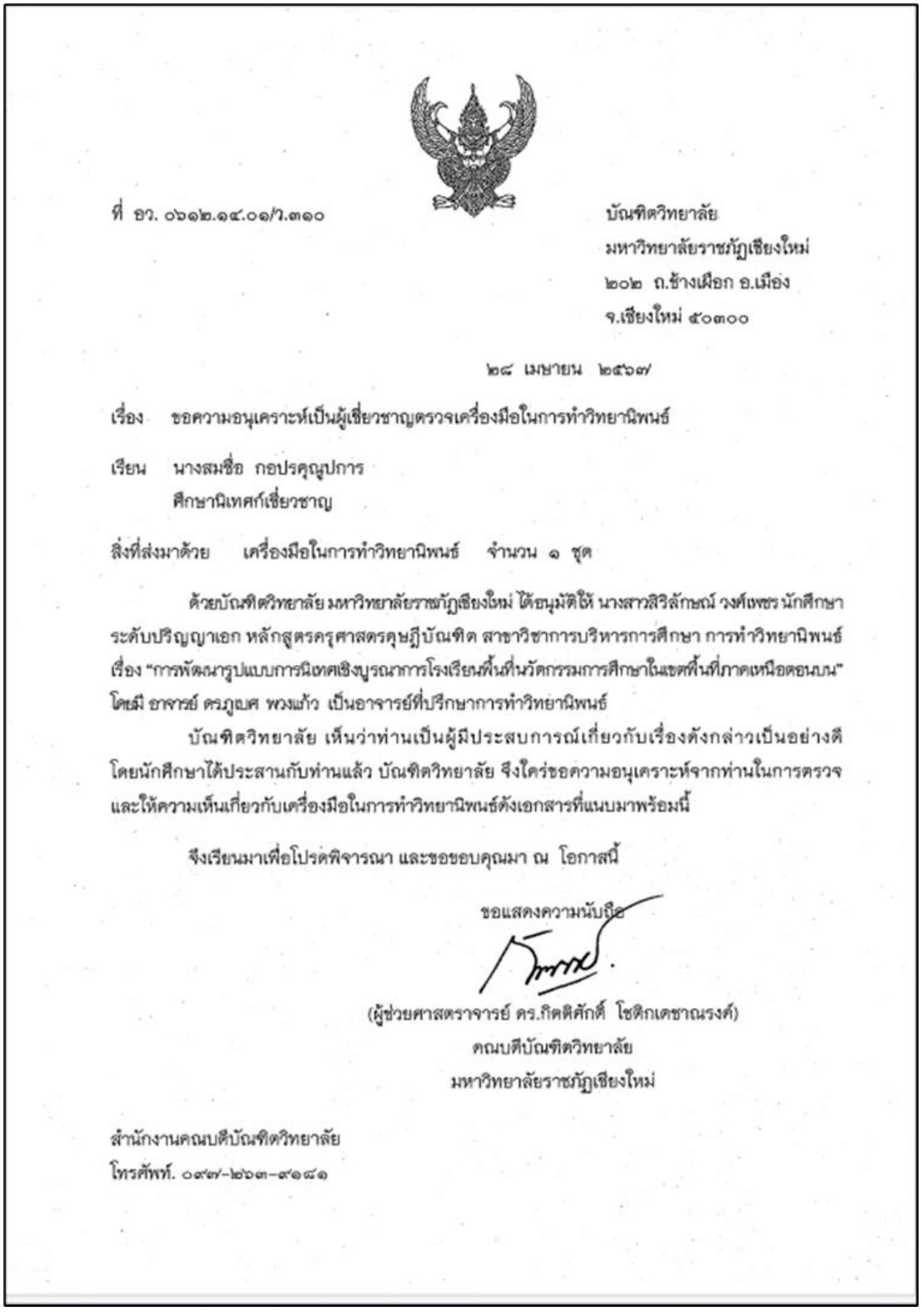
หนังสือเชิญสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวน 11 คน มีรายชื่อ ดังนี้

1. **นางยุพิน บัวคอม**
   ตำแหน่ง รองศึกษาธิการภาค 6
   สังกัด ศึกษาธิการภาค 6
2. **นายคงกระพัน เวฬุสาโรจน์**
   ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
   สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
3. **นางสมจิต ตาคำแสง**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญโรงเรียนแม่ริมวิทยาคม
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
4. **นายประวัติ ผันผาย**
   ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
5. **นางสาวภัทรภร จิตประจง**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนฝากชนูปถัมภ์
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
6. **นายสยาม เรืองสุกใส**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

7. **นายดนุปวียณ์ ทิพย์อุโมงค์**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน
8. **นางเตือนใจ ณ รังษี**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6
9. **นางรุจิรา เยาวโสภา**
   ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
10. **นายมงคล ปัญญารัตน์**
    ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
    สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
11. **ว่าที่ร้อยตรีหญิงเอื้อมพร หาญสนามยุทธ**
    ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม
    สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๓๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถ.ช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสมชื่อ กอปรคุณูปการ
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน" โดยมี อาจารย์ ดรภูเบศ พวงแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเดชาณรงค์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๙๗-๒๖๓-๙๑๘๑

ภาคผนวก ญ

แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

คำชี้แจง

3. แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูลที่ตรงกับความจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จากท่านผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ภาพรวมและไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร
นักศึกษาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ความหมายของคำที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1. องค์ประกอบของการนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง ส่วนประกอบที่สำคัญของการนิเทศโดยมีองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ ดังนี้ 1) บุคลากรนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2) วิธีการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา 2.2 การวางแผนการนิเทศการศึกษา 2.3 การกำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 3) การติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย และ 4) โครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ 5) เครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

2. การนิเทศเชิงบูรณาการ หมายถึง การบูรณาการรูปแบบการนิเทศ 4 รูปแบบ ได้แก่ การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) การนิเทศแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) การนิเทศแบบ PIDRE เพื่อดำเนินการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แนะ ให้คำปรึกษา ประเมินผลและสะท้อนคิดแก่ผู้รับการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษา โดยมีขั้นตอนการนิเทศ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนกำหนดทิศทาง 2) การสร้างความตระหนัก 3) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การติดตามและประเมินผล โดยบูรณาการกับด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งระดับสถานศึกษา ระดับครู และระดับนักเรียน

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร ได้แก่ ผู้นำองค์กรและภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ 3) ด้านรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา 4) ด้านองค์กร การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและแรงจูงใจ และ 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร ความสัมพันธ์บุคลากรและความร่วมมือ

4. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีดังนี้

5. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะสำคัญ และด้านเจตคติ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

6. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน

7. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรม การศึกษาทั้งเชิงนโยบายการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น ได้แก่

7.1 ใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทพื้นที่

7.2 จัดหาสื่อการสอนรูปแบบใหม่

7.3 สร้างภาคีร่วมพัฒนาบุคลากรในพื้นที่

7.4 การสอบและการประเมินผลต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา

7.5 การบริหารจัดการช่วยลดภาระโรงเรียน

8. กระจายอำนาจให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีอิสระในการบริหาร จัดการหลักสูตรบุคลากร และการจัดการเรียนการสอนได้เอง ให้โรงเรียนและพื้นที่สร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้โดยยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่สำคัญ

9. โรงเรียนมัธยมศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน หมายถึง สถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบนใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งหมด 15 โรงเรียน รายละเอียดดังนี้

10. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่

1)โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

2)โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

3)โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

4)โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

5)โรงเรียนแม่แจ่ม

6)โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม

7)โรงเรียนแม่แตง

8)โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

9)โรงเรียนมัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ

11. โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่

1)โรงเรียนแม่สะเรียง (บริพัตรศึกษา)

2)โรงเรียนห้องสอนศึกษาในพระอุปถัมภ์ฯ

3)โรงเรียนขุนยวมวิทยา

4)โรงเรียนปายวิทยาคาร

5)โรงเรียนแม่ลาน้อยครุณสิกข์

6)โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 แนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

<u>ประเด็นสัมภาษณ์</u> ในแต่ละประเด็นท่านมีแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1. ด้านบุคลากร
   1.1 ผู้นิเทศ
   1.2 ผู้รับการนิเทศ
2. ด้านรูปแบบ กระบวนการนิเทศและวิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ
   2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ
   2.2 การวางแผนการนิเทศเชิงบูรณาการ
   2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ
      2.3.1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการ
      2.3.2 วัตถุประสงค์การนิเทศเชิงบูรณาการ
      2.3.3 เป้าหมายการนิเทศเชิงบูรณาการ
      2.3.4 กระบวนการนิเทศเชิงบูรณาการ
      2.3.5 เงื่อนไขความสำเร็จ
3. การติดตามและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย
4. ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ
5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
   5.1 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ
   5.2 เครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชน
   5.3 เครือข่ายความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

<u>ประเด็นสัมภาษณ์</u> ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้การนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ภาคผนวก ฎ

หนังสือเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ยก (ร่าง) รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. **นางยุพิน บัวคอม**
   ตำแหน่ง รองศึกษาธิการภาค 6
   สังกัด ศึกษาธิการภาค 6
2. **นางสาวมธุรส ประภาจันทร์**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
   สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. **นายวีระ อุสาหะ**
   ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
4. **นายประวัติ ผันผาย**
   ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนฝางชนูถัมภ์
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
5. **นายสำเร็จ ไกรพันธ์**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
6. **นางสมจิต ตาคำแสง**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเชี่ยวชาญโรงเรียนแม่ริมวิทยาคม
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
7. **นายณัฏฐยศ ป่าหลวง**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเชียงดาววิทยาคม
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

8. นายสยาม เรืองสุกใส

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

9. นายประพันธ์ บุญวรรณ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

10. นายเพิก พงษ์ไทย

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่แจ่ม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

11. นายอุทัย ปัญญาโกญ

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

12. นางจินดาภา ละฟู่

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

13. นายมงคล ปัญญารัตน์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

14. นางสาวธันย์ชนก อำพันธ์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปายวิทยาคาร

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

15. นางรุ่งทิวา ประดิษฐ์

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

ตัวอย่างหนังสือการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ยก (ร่าง) รูปแบบและยก (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ที่ อว ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ ว.๖๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถ.ช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาววงเดือน สุวรรณศีรี

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน" โดยมี อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จึงขอเรียนท่านร่วมเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อพัฒนารูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ในวันอาทิตย์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐-๑๕.๓๐ น. ณ .โรงแรมคุ้มภูคำ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเตชาณรงค์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๙๗-๒๖๓-๙๑๘๑
ผู้วิจัย ๐๘๐-๕๔๙-๖๕๙๕

ภาคผนวก ฎ

หนังสือเชิญสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

1. **นายฉัตรชัย หวังมีจงมี**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. **นางยุพิน บัวคอม**
   ตำแหน่ง รองศึกษาธิการภาค 15
   สังกัด สำนักงานศึกษาธิการภาค 15
3. **นายคงกระพัน เวฬุสาโรจน์**
   ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
   สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
4. **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยงยุทธ ยะบุญธง**
   ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
   สังกัด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. **รองศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ อินทสิงห์**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
   สังกัด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
6. **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร**
   ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
   สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
7. **นายอนุกูล ศรีสมบัติ**
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1
8. **นายดนัยรัตน์ กาศเกษม**
   ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

9. นางสาววงเดือน สุวรรณศิริ

ตำแหน่ง นักวิชาการ สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

10. นางภัทรภร จิตประจง

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

11. นางสาวสมจิต ตาคำแสง

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

12. นายสยาม เรืองสุกใส

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

13. นางสกาวรัตน์ จรุงนันทกาล

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

14. นายวีระ อุสาหะ

ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

15. นางยุพิน ชัยราชา

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนดาราวิทยาลัย

สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ตัวอย่างหนังสือเชิญสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ที่ อว ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ ว.๖๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถ.ช้างเผือก อ.เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมการสัมมนา และขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวสมจิต ตาคำแสง
ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ริมวิทยาคม

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน" โดยมี อาจารย์ ดรภูเบศ พวงแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จึงขอเรียนท่านร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบและยืนยัน (ความถูกต้องและความเหมาะสม) รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ในวันอาทิตย์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐-๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมทุ่งเสลี่ยม โรงแรมคุ้มภูคำ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติกเดชาณรงค์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๙๗-๒๖๓-๙๑๘๑
ผู้วิจัย ๐๘๐-๕๔๙-๖๕๙๕

ภาคผนวก ฐ

แบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ผู้วิจัย นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร. ณัฐิยา ตันตรานนท์	กรรมการ

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

1.1. วัตถุประสงค์ของการสัมมนา

การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้เพื่อพิจารณาแบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

มติที่ประชุม

……..

……..

……..

……..

……..

1.2. การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle)

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective)

องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms)

3.1 Input (ปัจจัยนำเข้า)

3.2 Process (กระบวนการ)

3.3 Output (ผลลัพธ์)

3.4 Outcome (ผลลัพธ์ระยะยาว)

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ (Measurement & Evaluation)

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)

มติที่ประชุม

……..

……..

……..

……..

1.3. การพัฒนาคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล

ส่วนที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ

ส่วนที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ

ส่วนที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือ

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ

ส่วนที่ 7 ภาคผนวก

มติที่ประชุม

……..

……..

……..

……..

……..

วาระที่ 2 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

2.1 พิจารณาตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. ด้านบุคลากร ประกอบด้วย
   1.1 ผู้นิเทศ
   1.2 ผู้รับการนิเทศ
2. ด้านวิธีการนิเทศการศึกษา
   2.1. กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา
   2.2 การวางแผนการนิเทศการศึกษา
   2.3 กำหนดรูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา
3. ด้านการติดตามประเมินผลการนิเทศด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย
4. ด้านโครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศ
5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน

ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

……..

……..

……..

……..

……..

มติที่ประชุม

……..

……..

……..

……..

……..

2.2 พิจารณาเพื่อตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศ เชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย

1. หลักการของการนิเทศเชิงบูรณาการ
2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการ
3. รูปแบบและกลไก
   3.1 ปัจจัยนำเข้า
   3.2 กระบวนการนิเทศ MIND
   3.3 ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงปริมาณ
   3.4 ผลลัพธ์ (ระยะยาว) ได้แก่ ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ
4. การวัดและประเมินผลการนิเทศเชิงบูรณาการ
5. เงื่อนไขความสำเร็จ

ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

……..

……..

……..

……..

……..

มติที่ประชุม

……..

……..

……..

……..

……..

วาระที่ 3 เรื่องอื่น ๆ

……..

……..

……..

……..

……..

ภาคผนวก ฑ

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและ(ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและ (ร่าง) คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือ สำหรับสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ประกอบการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

The Development of Integrated Supervision Models Innovation Areas
In the Upper Northern Region

ผู้วิจัย

นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนชุดนี้ ประกอบด้วย 4 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตอนที่ 3 รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตอนที่ 4 คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สำหรับใช้ในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยจัดทำขึ้นเพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพรูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ด้านความถูกต้อง (Accuracy) และด้านความเหมาะสม (Propriety)

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณารายการตรวจสอบและประเมินแต่ละข้อในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยการเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นซึ่งผลที่ได้จากการตรวจสอบครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุง แก้ไข รูปแบบและคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้มีความถูกต้องและความเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	ระดับความคิดเห็น				
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	
1. …….	✓		✓		

เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ขอความกรุณาลงนามเพื่อรับรองการตรวจสอบในหน้าสุดท้ายของตรวจสอบชุดนี้

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สิริลักษณ์ วงศ์เพชร

แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ
รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. **ประสบการณ์ทำงาน**
   - ☐ 1-5 ปี
   - ☐ 6 -10 ปี
   - ☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
3. **ประสบการณ์ทำงานพื้นที่โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา**
   - ☐ ผู้บริหารการศึกษา
   - ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
   - ☐ นักวิชาการ
   - ☐ ศึกษานิเทศก์

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน ในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการฯ	ระดับความคิดเห็น				
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	
องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Principle)					
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (Objective)					
องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไก (Systems and Mechanisms)					
3.1 Input (ปัจจัยนำเข้า)					
3.2 Process (กระบวนการ)					
3.3 Output (ผลลัพธ์)					
3.4 Outcome (ผลลัพธ์ระยะยาว)					
องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลรูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ (Measurement & Evaluation)					
องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ (Condition)					

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ
คู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน ในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

คู่มือการนิเทศเชิงบูรณากรฯ	ระดับความคิดเห็น				
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ข้อเสนอแนะ
	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	
ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ					
ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการใช้ข้อมูล					
ส่วนที่ 3 รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ					
ส่วนที่ 4 แนวทางการใช้รูปแบบของการนิเทศเชิงบูรณาการ					
ส่วนที่ 5 การวัดและประเมินผลการใช้คู่มือ					
ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะและเทคนิคในการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการ					
ส่วนที่ 7 ภาคผนวก					

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอรับรองว่าได้ตรวจสอบแล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่ .....

ภาคผนวก ฒ

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

tps://drive.google.com/drive/folders/1xN8A_sL25shiyKYwAcZFp-5fvMpvu_30?usp=sharing

หากท่านใดสนใจสามารถ Download ได้จาก QR Code นี้

หรือติดต่อผู้วิจัย E – Mail : SRTPRAKAN122@gmail.com

ภาคผนวก ณ

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

COA No. 265/2024

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Institutional Review Board, Chiang Mai Rajabhat University
หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
(Certificate of Approval)

การวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาเข้าข่ายการพิจารณา แบบยกเว้น และการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมายข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

This research has been considered as an *Exemption Review* and conducted in accordance with international ethical principles. As well as national laws, regulations and regulations. It is deemed appropriate to conduct research in accordance with this research proposal.

ชื่อโครงการ : การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

Study Title : The Development of Integrated Supervision Models Innovation Areas In the Upper Northern Region

รหัสโครงการ (Project Code) : IRBCMRU 2024/265.14.06

หัวหน้าโครงการและผู้ร่วมวิจัย :
นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Head of the Project and Co-Researcher :
MissSirilak Wongpetch Faculty of Education Chiang Mai Rajabhat University

(อาจารย์ ดร.อัครสิทธิ์ บุญส่งแท้)
(Dr. Akharasit Bunsongthae)
ประธานคณะกรรมการประจำจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chairman the Institutional Review Board, Chiang Mai Rajabhat University
วันที่ 23 มิถุนายน 2567
June 23, 2024

หมายเลขรับรอง (Certificate Number) : IRBCMRU 2024/265.14.06

วันที่ให้การรับรอง : 23 มิถุนายน 2567 วันหมดอายุใบรับรอง : 22 มิถุนายน 2568
Date of Approval : June 23, 2024 Expiration Date : June 22, 2025

ภาคผนวก ด

ผลงานการเผยแพร่บทความวิจัย

สิริลักษณ์ วงศ์เพช, ภูเบศ พวงแก้ว, ชูชีพ พุทธประเสริฐ และณัฐิยา ตันตรานนท์. (2567). องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, 1(24), 183-197. https://cdn.shopify.com/s/files/1/0561/1605/2164/files/192_1..pdf?v=1728288347

สารบัญ

ชื่อเรื่อง/ชื่อผู้วิจัย	หน้า
องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สิริลักษณ์ วงศ์เพชร อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐิยา ต้นตรานนท์	183

องค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน

The Components and Factors Supporting Integrated Supervision for Schools Innovation Areas in the Upper Northern Region

ผู้วิจัย สิริลักษณ์ วงศ์เพชร
อาจารย์ ดร.ภูเบศ พวงแก้ว
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐิยา ดันดรานนท์
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการ โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศ เชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบและแบบสังเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน วาระการสนทนากลุ่ม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษา โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จำนวนทั้งหมด 18 แหล่งข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้นทั้งภายในและต่างประเทศโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแจกแจงความถี่ (*f*) จากแหล่งข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ที่มีค่ามากกว่าร้อยละ 50 ของแหล่งข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาจัดลำดับตามจำนวนความถี่ของแต่ละองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น จึงจะนำมาไปใช้ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบและปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศการศึกษาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 1) บุคลากรนิเทศการศึกษา 2) วิธีการนิเทศเชิงบูรณาการ 3) การประเมินผล และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศเชิงบูรณาการ 4) โครงสร้างงานภายในโรงเรียนหรือลักษณะงานที่จะไปนิเทศเชิงบูรณาการ และปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศเชิงบูรณาการโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหาร ได้แก่ ผู้นำองค์กร ภาวะผู้นำ 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศ และผู้รับการนิเทศเชิงบูรณาการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นางสาวสิริลักษณ์ วงศ์เพชร

วัน เดือน ปีเกิด 12 มกราคม 2516

ที่อยู่ปัจจุบัน 658 หมู่ 4 ตำบลหนองจ๊อม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

อีเมล์แอดเดรส Srtprakan122@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2538	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2540	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2564 - ปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
พ.ศ. 2562 - 2564	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
พ.ศ. 2559 - 2562	ครู โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

พ.ศ. 2540 - 2559 ครู โรงเรียนสิริรัตนาธร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

